

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich” na lata 2009-2015

Banie Bielice Cedynia Chojna Kozielice Mieszkowice Moryń Stare Czarnowo Gryfino Widuchowa

Gryfino 2011

Spis treści

Wstęp	3
1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	4
1.1. Dane podstawowe	4
1.2. Opis procesu budowania partnerstwa	5
1.3. Charakterystyka członków i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD	8
1.3. Struktura Rady	16
1.4. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego	17
1.5. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego	18
1.6. Doświadczenie LGD i członków LGD	19
2. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU WRAZ Z UZASADNIENIEM JEJ WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI	20
2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD	20
2.2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe	21
2.3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej	30
2.4. Specyfika obszaru	39
3. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR	41
3.1. Analiza SWOT	41
3.2. Wnioski	44
4. OKREŚLENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH LSR ORAZ WSKAZANIE PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ	46
5. OKREŚLENIE MISJI LGD	60
6. WYKAZANIE SPÓJNOŚCI SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR	61
7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR	64
8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR	66
9. OKREŚLENIE PROCEDURY OCENY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR	68
10. OKREŚLENIE BUDŻETU LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI	88
11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA I KONSULTACJI LSR	92
12. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR	103
12.1. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju	103
12.2. Podmioty biorące udział we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju	104
12.3. Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju	105
13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY WŁASNEJ	106
14. OKREŚLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR	108
15. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR	126
16. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH	129
17. ZAŁĄCZNIKI	132

Wstęp

Inicjatywa LEADER jest europejskim programem wspierającym społeczności obszarów wiejskich, które dążą do partnerskiej współpracy. Warunkiem niezbędnym do pełnego i skutecznego realizowania polityki wobec obszarów wiejskich jest zaangażowanie społeczności wiejskich w proces podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. LEADER stanowi nowe podejście do rozwiązywania problemów wsi, kładące silny nacisk na partnerstwo pomiędzy trzema sektorami: publicznym, społecznym i gospodarczym oraz na tworzenie pomiędzy nimi sieci powiązań celem wymiany doświadczeń, wzajemnej współpracy i realizacji wspólnych projektów w formie Lokalnej Grupy Działania (LGD). Inicjatywy oddolne podejmowane wspólnie przez te jednostki mają szansę realizacji tylko wówczas, gdy oparte są na solidnych podstawach zapisanych w dokumentach strategicznych. Jednym z takich dokumentów jest Lokalna Strategia Rozwoju. Jest to dokument niezbędny dla funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania przy realizacji Osi 4. LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Określone w Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) cele są wyrazem dążeń i aspiracji społeczeństwa zmierzającego do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier, deficytów i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym obszarze objętego Lokalną Strategią Rozwoju.

Niniejszy dokument został przygotowany dla Lokalnej Grupy Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich (LGD DIROW), obejmującej obszar 10 gmin położonych na terenie powiatów gryfińskiego i pyrzyckiego w województwie zachodniopomorskim.

W skład Lokalnej Grupy Działania DIROW wchodzi: Gmina Banie, Gmina Bielice, Gmina i Miasto Cedynia, Gmina Gryfino, Gmina i Miasto Mieszkowice, Gmina Stare Czarnowo, Gmina Widuchowa, Gmina Kozielice, Gmina i Miasto Moryń oraz Gmina i Miasto Chojna.

Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana na lata 2009–2015. Tak przyjęty przedział czasowy wynika przede wszystkim z koniecznej do zachowania zgodności z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie województwa i całego kraju. Zgodność daje gwarancję, że wydatkowanie przypadających środków nie będzie przypadkowe, lecz zgodne z celami Wspólnej Polityki Rolnej i celami Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Strategia została opracowana w partnerstwie pomiędzy mieszkańcami obszaru Lokalnej Grupy Działania a zespołem ekspertów z Zachodniopomorskiej Grupy Doradczej Sp. z o.o. ze Szczecina w składzie:

1. Małgorzata Jankowska – Menedżer Projektu,
2. Edyta Pawlak – Ekspert,
3. Agnieszka Kieruzel – Doradca,
4. Michał Wichert – Doradca.

W toku opracowywania strategii prowadzono badania ankietowe oraz konsultacje społeczne, w których mieszkańcy obszaru mieli możliwość wyrażenia swojego zdania na temat mocnych i słabych stron obszaru, jak również problemów, z jakimi się borykają na co dzień. Na tej podstawie stwierdzić można, że Lokalna Strategia Rozwoju jest adekwatna do istniejącej sytuacji, a działania,

które zostały w niej opisane, przełożą się na zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej i dynamiczny rozwój obszaru na którym działa Lokalna Grupa Działania DIROW.

CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

1.1. Dane podstawowe

Nazwa: Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

Status prawny: Stowarzyszenie

Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 01.12.2008r.

Nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 0000318665

Cele Stowarzyszenia zapisane w statucie:

1. opracowanie, wdrożenie oraz wspieranie działań na rzecz realizacji Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW),
2. promocja obszarów wiejskich,
3. aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej,
4. upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich,
5. stymulowanie inicjatyw lokalnych,
6. działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa,
7. wspieranie, opracowywanie i wdrażanie programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa finansowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz struktury Unii Europejskiej,
8. rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości,
9. działalność edukacyjna, informacyjna i szkoleniowa mająca na celu poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym oraz krajowym,
10. podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
11. wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
12. wspieranie kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i tradycji,
13. propagowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia,
14. wspieranie inicjatyw chroniących środowisko naturalne,
15. wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
16. podejmowanie innych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich położonych na terenie działalności Stowarzyszenia.

Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich działa w oparciu o:

1. ustawę z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.),
2. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873),
3. ustawę z dnia 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
4. rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str.1).

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Inicjatywę powstania Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejski podjął Jan Olech oraz Piotr Paczkowski - wieloletni działacze samorządowi. Głównym kryterium zastosowanym przy doborze gmin wchodzących w skład LGD była bliskość geograficzna, spójność społeczno-gospodarcza oraz tło historyczno-kulturowe.

Sz szczególnie cenne przy formowaniu Lokalnej Grupy Działania okazało się wsparcie Starosty, Zarządu Powiatu w Gryfinie i Rady Powiatu w Gryfinie. Ostateczny skład Lokalnej Grupy Działania został sformułowany na bazie sesji oraz posiedzeniach komisji samorządów lokalnych na terenie projektowanej LGD. Przy zaangażowaniu szefów gmin, wójtów i burmistrzów, których poparty w formie stosownych uchwał rady gmin, udało się utworzyć Lokalną Grupę działania na obszarze gmin: Stare Czarnowo, Bielice, Kozielice, Gryfino, Banie, Widuchowa, Chojna, Moryń, Cedynia i Mieszkowice.

Prace nad budową Lokalnej Grupy Działania trwały od IV kwartału 2007r. Szczególna intensyfikacja działań nastąpiła w grudniu 2007r. kiedy to odbyło się szereg spotkań informacyjnych w Starostwie Powiatowym w Gryfinie, w których wzięli udział m.in. Jan Olech, Piotr Waydyk oraz Łukasz Myśliwiec (przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego). Poruszane były kwestie związane z:

1. polityką państwa i uwarunkowaniami Unii Europejskiej w sferze rozwoju obszarów wiejskich,
2. założeniami i celami programu LEADER oraz praktycznymi korzyściami tworzenia Lokalnej Grupy Działania na obszarze powiatu gryfińskiego oraz pyrzyckiego,
3. prezentacją stanu zaawansowania prac nad utworzeniem LGD na terenie powiatu gryfińskiego.

W grudniu 2007r. gminy chcące działać na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach podejścia LEADER podjęły uchwały intencyjne o członkostwie w Lokalnej Grupie Działania – DIROW.

Kolejnym etapem formalizacji Stowarzyszenia było spotkanie założycielskie DIROW. Odbyło się ono 29 stycznia 2008 r. w sali obrad Rady Miejskiej w Chojnie, przy ul. Jagiellońskiej. W zebraniu uczestniczyło 75 osób. Podczas spotkania powołano 3-osobowy Komitet Założycielski, wybrano 9-osobowy Zarząd, 5-osobową Komisję Rewizyjną oraz uchwalono statut Stowarzyszenia. W skład pierwszego Zarządu LGD weszli:

1. Jan Olech – Prezes Zarządu (gm. Gryfino),
2. Piotr Waydyk – Wiceprezes Zarządu (gm. Widuchowa),
3. Teresa Sadowska – Wiceprezes Zarządu (gm. Banie),

4. Piotr Paczkowski (gm. Stare Czarnowo),
5. Maciej Szabałkin (gm. Gryfino),
6. Mariola Fatyga (gm. Widuchowa),
7. Barbara Rawecka (gm. Chojna),
8. Piotr Wilczyński (gm. Bielice),
9. Tomasz Siergiej (gm. Cedynia).

Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani:

1. Henryk Kaczmar (gm. Moryń),
2. Andrzej Wołoszyn (gm. Banie),
3. Michał Jasiński (gm. Widuchowa),
4. Bogdan Adrabiński (gm. Stare Czarnowo),
5. Marek Bartnik (gm. Kozielice).

Członkami Komitetu Założycielskiego są:

1. Maria Fatyga (gm. Widuchowa),
2. Michał Jasiński (gm. Widuchowa),
3. Piotr Waydyk (gm. Widuchowa).

Komitet założycielski był odpowiedzialny za prowadzenie czynności związanych z rejestracją Stowarzyszenia. Z dniem 8 lutego 2008r. rozpoczęła się procedura rejestracyjna Stowarzyszenia, natomiast dnia 1 grudnia 2008r. LGD uzyskało osobowość prawną. Stowarzyszenie zostało wpisane do KRS w ramach rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

W toku kształtowania się Lokalnej Grupy Działania jej członkowie uczestniczyli w różnego rodzaju inicjatywach szkoleniowo-konferencyjnych. Zdobyta wiedza oraz umiejętności pozwolą na efektywne koordynowanie prac Lokalnej Grupy Działania. Wśród inicjatyw, w których uczestniczyli członkowie LGD można wyróżnić:

1. II Ogólnopolską konferencję pn. „Leader w Polsce – doświadczenia i przyszłość”. Miała ona miejsce w dniach 27-28 maja 2008r.,
2. Szkolenie organizowane przez Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego dotyczące programu Leader w dniu 10 grudnia 2008r.

W czerwcu 2008 r. DIROW nawiązało porozumienie kooperacyjne w sprawie rozbudowy i wzmocnienia Partnerstwa LEADER. Stronami porozumienia z DIROW jest LIDER Wałęcki oraz LAD Uckermark e.V. Jest to inicjatywa mająca na celu poszerzenie transgranicznej współpracy pomiędzy Doliną Dolnej Odry a województwem zachodniopomorskim. Celem kooperacji jest przygotowanie, organizacja i przeprowadzenie konkretnych działań i projektów partnerskich pomiędzy polskimi i niemieckimi, prywatnymi i państwowymi uczestnikami.

W dniu 5 stycznia 2009r. odbyło się Walne Zebranie Członków na którym wybrano ~~członków~~ pierwszy skład organu decyzyjnego – Rady LGD, ~~który liczył~~. ~~Do pierwszego składu Rady weszło~~ 15 osób:

1. Ryszarda Bekier – Przewodniczący Rady (gm. Chojna),
2. Michał Lidwin – Wiceprzewodniczący Rady (gm. Widuchowa),
3. Małgorzata Gabryś – Portkowska (gm. Cedynia),

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

4. Teresa Gała (gm. Banie),
5. Barbara Ignaczak (gm. Moryń),
6. Sławomir Jasek (gm. Moryń),
7. Małgorzata Karwan (gm. Cedynia),
8. Kinga Koeller (gm. Widuchowa),
9. Teresa Kulińska (gm. Kozielice),
10. Jerzy Miler (gm. Gryfino),
11. Józef Piątek (gm. Moryń),
12. Janusz Skrzypiński (gm. Gryfino),
13. Kamela Wilczyńska (gm. Bielice),
14. Izabela Wołoszyn (gm. Banie),
15. Marek Woś (gm. Stare Czarnowo).

W wyniku rezygnacji z członkostwa w Radzie Kingi Koeller, w dniu 4 maja 2009 podczas Walnego Zebrania Członków przyjęto jej rezygnację. ~~Następnie przeprzepiej miejsce w składzie Rady LGD zajął rowadzono wybory uzupełniające w wyniku których do Rady wybrano Karola Sito. Obecnie w skład~~ ~~_____ rady _____ wchodzą:~~

- ~~1. Ryszarda Bekier – Przewodniczący Rady (gm. Chojna),~~
 - ~~2. Michał Lidwin – Wiceprzewodniczący Rady (gm. Widuchowa),~~
- ~~Małgorzata Gabryś – Portkowska (gm. Cedynia),~~
~~Teresa Gała (gm. Banie),~~
~~Barbara Ignaczak (gm. Moryń),~~
~~Sławomir Jasek (gm. Moryń),~~
~~Małgorzata Karwan (gm. Cedynia),~~
~~Karol Sito (gm. Banie),~~
~~Teresa Kulińska (gm. Kozielice),~~
~~Jerzy Miler (gm. Gryfino),~~
~~Józef Piątek (gm. Moryń),~~
~~Janusz Skrzypiński (gm. Gryfino),~~
~~Kamela Wilczyńska (gm. Bielice),~~
~~Izabela Wołoszyn (gm. Banie),~~
~~Marek Woś (gm. Stare Czarnowo).~~

W dniu 18 marca 2011 r. podczas Walnego Zebrania Członków uzupełniono skład Rady LGD o osobę Pana Krzysztofa Nowaka, reprezentującego sektor społeczny. Pan Nowak zastąpił w Radzie Panią Teresę Gałę, która złożyła rezygnację z funkcji.

~~S~~Obecnie w skład organu decyzyjnego - Rady LGD wchodzą dzień 18 marca 2011 r:

1. Ryszarda Bekier – Przewodniczący Rady (gm. Chojna),
2. Michał Lidwin – Wiceprzewodniczący Rady (gm. Widuchowa),
3. Małgorzata Gabryś – Portkowska (gm. Cedynia),
4. Krzysztof Nowak (gm. Cedynia),

5. Barbara Ignaczak (gm. Moryń),
6. Sławomir Jasek (gm. Moryń),
7. Małgorzata Karwan (gm. Cedynia),
8. Karol Sito (gm. Banie),
9. Teresa Kulińska (gm. Kozielice),
10. Jerzy Miler (gm. Gryfino),
11. Józef Piątek (gm. Moryń),
12. Janusz Skrzypiński (gm. Gryfino),
13. Kamela Wilczyńska (gm. Bielice),
14. Izabela Wołoszyn (gm. Banie),
15. Marek Woś (gm. Stare Czarnowo).

~~Dane na dzień 30 lipca 2011-~~

1.3. Charakterystyka członków i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

W ramach LGD członkami zwyczajnymi mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne (Statut §10). Szczegółowe zasady przyjmowania nowych członków lub zmiany składu LGD, a także wykaz obowiązków i praw wynikających z członkostwa zostały zawarte w paragrafach 11 - 15 Statutu Stowarzyszenia.

Tabela 1.1. Członkowie założyciele

I.p.	Nazwa	Siedziba	Osoba reprezentująca jednostkę (imię i nazwisko)	Funkcja w LGD	Sektor
1.	Gmina Banie	Banie	Teresa Sadowska	Wiceprezes Zarządu	Publiczny
2.	Gmina Bielice	Bielice	Zdzisław Twardowski	Członek LGD	Publiczny
3.	Gmina Cedynia	Cedynia	Adam Zarzycki	Członek LGD	Publiczny
4.	Gmina Chojna	Chojna	Adam Federowicz	Członek LGD	Publiczny
5.	Gmina Kozielice	Kozielice	Damian Woźniak	Członek LGD	Publiczny
6.	Gmina Miszkowice	Miszkowice	Piotr Szymkiewicz	Członek LGD	Publiczny
7.	Gmina i Miasto Moryń	Moryń	Jan Maranda	Członek LGD	Publiczny
8.	Gmina Stare Czarnowo	Czarnowo	Marek Woś	Członek Rady	Publiczny
9.	Gmina Widuchowa	Widuchowa	Michał Lidwin	Wiceprzewodniczący Rady	Publiczny
10.	Gmina Gryfino	Gryfino	Maciej Szabałkin	Członek LGD	Publiczny
11.	Powiat Gryfiński	Gryfino	Magdalena Pieczyńska	Członek LGD	Publiczny

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 1.2. Komitet założycielski

I.p.	Nazwa	Imię i nazwisko	Miejscowość	Gmina
1.	Osoba fizyczna	Maria Fatyga	Krzywin	Widuchowa
2.	Gmina Widuchowa	Michał Lidwin	Widuchowa	Widuchowa
3.	Osoba fizyczna	Piotr Waydyk	Krzywin	Widuchowa

Źródło: Protokół Zebrania Założycielskiego Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

Tabela 1.3. Wykaz wszystkich członków DIROW na dzień 30 lipca 2011 r.

I.p.	Nazwa	Siedziba	Osoba reprezentująca jednostkę (imię i nazwisko)	Funkcja w LGD	Sektor
1.	Gmina Banie	Banie	Sadowska Teresa	Wiceprezes	Publiczny
2.	Gmina Gryfino	Gryfino	Szabałkin Maciej	Członek Zarządu	Publiczny
3.	Gmina Bielice	Bielice	Twardowski Zdzisław Lech	Członek LGD	Publiczny
4.	Gmina Cedynia	Cedynia	Zarzycki Adam Andrzej	Członek LGD	Publiczny
5.	Gmina Chojna	Chojna	Federowicz Adam	Członek LGD	Publiczny
6.	Gmina Kozielice	Kozielice	Woźniak Damian	Członek LGD	Publiczny
7.	Gmina Mieszkowice	Mieszkowice	Szymkiewicz Piotr	Członek LGD	Publiczny
8.	Gmina Moryń	Moryń	Maranda Jan	Członek LGD	Publiczny
9.	Gmina Stare Czarnowo	Stare Czarnowo	Woś Marek	Członek Rady LGD	Publiczny
10.	Gmina Widuchowa	Widuchowa	Lidwin Michał	Wiceprzewodniczący Rady LGD	Publiczny
11.	Powiat Gryfiński	powiat Gryfiński	Konarski Wojciech	Członek LGD	Publiczny
12.	Uczniowski Klub Sportowy „PODKOWA”	Moryń	Hirt Iwona	Członek LGD	Społeczny

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

13.	Stowarzyszenie Amatorów Piłki Siatkowej „LIBERO”	Banie	Wołoszyn Izabela	Członek Rady LGD	Społeczny
14.	Krzywiński Ludowy Uczniowski Klub Sportowy	Krzywin	Juzyszyn Robert	Członek LGD	Społeczny
15.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Piaseczno	Piaseczno	Gała Teresa	Członek LGD	Społeczny
16.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe - Stowarzyszenie	Kozielice	Bartnik Marek	Członek Komisji Rewizyjnej LGD	Społeczny
17.	Niezależne Cedyńskie Towarzystwo Wędkarskie „Miętus”	Cedynia	Bajzarowicz Piotr	Członek LGD	Społeczny
18.	Cedyński Klub Rowerowy	Cedynia	Skrzyniarz Stanisław	Członek LGD	Społeczny
19.	Cedyńskie Bractwo Historyczne „COMITATUS”	Cedynia	Małecko Arkadiusz	Członek LGD	Społeczny
20.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Staroczarnewskiej	Stare Czarnowo	Adrabiński Bogdan	Członek Komisji Rewizyjnej LGD	Społeczny
21.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cedyńskiej	Cedynia	Kordylasiński Andrzej	Członek LGD	Społeczny
22.	Osoba fizyczna	Krzywin	Waydyk Piotr	Wiceprezes Zarządu	Społeczny
23.	Osoba fizyczna	Chojna	Bekier Ryszarda	Przewodnicząca Rady LGD	Społeczny
24.	Osoba fizyczna	Cedynia	Caban Irena	Członek LGD	Społeczny
25.	Osoba fizyczna	Moryń	Czyszewski Marian Leonard	Członek LGD	Społeczny
26.	Osoba fizyczna	Bielice	Dawidowicz Zbigniew	Członek LGD	Społeczny
27.	Osoba fizyczna	Chojna	Długoborski Wojciech	Członek LGD	Społeczny
28.	Osoba fizyczna	Moryń	Domaradzki Jerzy	Członek LGD	Społeczny
29.	Osoba fizyczna	Drezdenko	Dubec Katarzyna Joanna	Członek LGD	Społeczny
30.	Osoba fizyczna	Krzywin	Fatyga Maria Jolanta	Członek Zarządu LGD	Społeczny

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

31.	Osoba fizyczna	Moryń	Fragstein-Niemsdorff Wojciech	Członek LGD	Społeczny
32.	Osoba fizyczna	Cedynia	Gabryś-Portkowska Małgorzata	Członek Rady LGD	Społeczny
33.	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Krzywin	Głód Katarzyna	Członek LGD	Gospodarczy
34.	Osoba fizyczna	Moryń	Grzybowska Zofia Irena	Członek LGD	Społeczny
35.	Osoba fizyczna	Moryń	Ignaczak Barbara Mariola	Członek Rady LGD	Społeczny
36.	Osoba fizyczna	Piaseczno	Janowicz-Jankowska Lucyna	Członek LGD	Społeczny
37.	Osoba fizyczna	Moryń	Jasek Sławomir	Członek Rady LGD	Społeczny
38.	Osoba fizyczna	Krzywin	Jasiński Michał Zbigniew	Członek Komisji Rewizyjnej	Społeczny
39.	Osoba fizyczna	Banie	Kapciak Agata Eleonora	Członek LGD	Społeczny
40.	Osoba fizyczna	Banie	Kapciak Katarzyna Barbara	Członek LGD	Społeczny
42.	Osoba fizyczna	Chojna	Karwan Małgorzata	Członek Rady LGD	Społeczny
43.	Osoba fizyczna	Moryń	Koeller Kamil Krzysztof	Członek LGD	Społeczny
44.	Osoba fizyczna	Moryń	Koeller Kinga Elżbieta	Członek LGD	Społeczny
45.	Osoba fizyczna	Cedynia	Kordylasiński Andrzej	Członek LGD	Społeczny
46.	Osoba fizyczna	Cedynia	Kruszyński Krzysztof Henryk	Członek LGD	Społeczny
47.	Osoba fizyczna	Pyrzyce	Kulińska Teresa Róża	Członek Rady LGD	Społeczny
48.	Osoba fizyczna	Bielice	Kuświk Artur	Członek LGD	Społeczny
49.	Osoba fizyczna	Cedynia	Mazur Andrzej Henryk	Członek LGD	Społeczny
50.	Osoba fizyczna	Krzywin	Mazur Jadwiga	Członek LGD	Społeczny
51.	Osoba fizyczna	Chojna	Mazur Tadeusz Albert	Członek LGD	Społeczny
52.	Osoba fizyczna	Chojna	Mąka Henryk Robert	Członek LGD	Społeczny

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

53.	Osoba fizyczna	Moryń	Medyński Krzysztof	Członek LGD	Społeczny
54.	Osoba fizyczna	Gryfino	Michalski Roman Jan	Członek LGD	Społeczny
55.	Osoba fizyczna	Gryfino	Miler Jerzy Zdzisław	Członek Rady LGD	Społeczny
56.	Osoba fizyczna	Bielice	Mocarski Edward	Członek LGD	Społeczny
57.	Osoba fizyczna	Moryń	Nawrońska Barbara	Członek LGD	Społeczny
58.	Osoba fizyczna	Cedynia	Nowak Krzysztof Miroslaw	Członek Rady LGD	Społeczny
59.	Osoba fizyczna	Moryń	Nowiński Adam	Członek LGD	Społeczny
60.	Osoba fizyczna	Bielice	Olech Jan	Prezes	Społeczny
61.	Osoba fizyczna	Stare Czarnowo	Paczkowski Piotr	Członek Zarządu LGD	Społeczny
62.	Osoba fizyczna	Moryń	Piątek Józef Ryszard	Członek Rady LGD	Społeczny
63.	Osoba fizyczna	Moryń	Piątkowska Danuta Elżbieta	Członek LGD	Społeczny
64.	Osoba fizyczna	Gryfino	Racinowski Maciej Józef	Członek LGD	Społeczny
65.	Osoba fizyczna	Chojna	Rawecka Barbara	Członek Zarządu LGD	Społeczny
66.	Osoba fizyczna	Banie	Sadowski Paweł	Członek LGD	Społeczny
67.	Osoba fizyczna	Witnica	Sas Jadwiga Wioletta	Członek LGD	Społeczny
68.	Osoba fizyczna	Banie	Senda Sylwester	Członek LGD	Społeczny
69.	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Cedynia	Siergiej Tomasz Cezary	Członek Zarządu /Skarbnik	Gospodarczy
70.	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Piaseczno	Sito Karol	Członek Rady LGD	Gospodarczy
71.	Osoba fizyczna	Gryfino	Skrzypiński Janusz Stanisław	Członek Rady LGD	Społeczny
72.	Osoba fizyczna	Widuchowa	Sołtysiak Jerzy Jarosław	Członek LGD	Społeczny

73.	Osoba fizyczna	Banie	Telszewski Bogdan	Członek LGD	Spółeczny
74.	Osoba fizyczna	Cedynia	Szoka Aleksander	Członek LGD	Spółeczny
75.	Osoba fizyczna	Gryfino	Świderek Izabela Małgorzata	Członek LGD	Spółeczny
76.	Osoba fizyczna	Bielice	Trzoski Sebastian	Członek LGD	Spółeczny
77.	Osoba fizyczna	Widuchowa	Waydyk Iwona	Członek LGD	Spółeczny
78.	Osoba fizyczna	Banie	Wołoszyn Andrzej	Członek Komisji Rewizyjnej	Spółeczny
79.	Osoba fizyczna	Bielice	Wilczyńska Kamela	Członek Rady LGD	Spółeczny
80.	Osoba fizyczna	Bielice	Wilczyński Piotr	Członek LGD	Spółeczny
81.	Osoba fizyczna	Trzcińsko Zdrój	Zgoda Jerzy Jan	Członek LGD	Spółeczny
82.	Osoba fizyczna	Cedynia	Siedmiogrodzki Janusz Józef	Członek LGD	Spółeczny
83.	Osoba fizyczna	Stare Czarnowo	Adamska Dorota	Członek LGD	Spółeczny
84.	Osoba fizyczna	Cedynia	Borgul Czesława	Członek LGD	Spółeczny
85.	Osoba fizyczna	Chojna	Cichy Jarosław	Członek LGD	Spółeczny
86.	Osoba fizyczna	Kozielice	Ileczka Jarosław	Członek LGD	Spółeczny
87.	Osoba fizyczna	Chojna	Kowalczyk Janusz	Członek LGD	Spółeczny
88.	Osoba fizyczna	Zielin	Mazur Grzegorz	Członek LGD	Spółeczny
89.	Osoba fizyczna	Bielice	Przepiórka Mariusz	Członek LGD	Spółeczny
90.	Osoba fizyczna	Chojna	Stefański Leszek	Członek LGD	Spółeczny
91.	Osoba fizyczna	Moryń	Chryczyńska Jolanta	Członek LGD	Spółeczny
92.	Osoba fizyczna	Widuchowa	Sobierajski Władysław Wacław	Członek LGD	Spółeczny
93.	Osoba fizyczna	Gryfino	Mendrygał Elżbieta Genowefa	Członek LGD	Spółeczny
94.	Osoba fizyczna	Gryfino	Łojek Laura Emilia	Członek LGD	Spółeczny
95.	Osoba fizyczna	Widuchowa	Mendrygał Aleksandra	Członek LGD	Spółeczny

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

96.	Osoba fizyczna	Gryfino	Skubiszewska Żaneta Anna	Członek LGD	Społeczny
97.	Osoba fizyczna	Banie	Walterowicz Adam	Członek LGD	Społeczny
98.	Osoba fizyczna	Banie	Madejczyk Zbigniew	Członek LGD	Społeczny
99.	Osoba fizyczna	Banie	Wojtyła Ireneusz	Członek LGD	Społeczny
100.	Osoba fizyczna	Banie	Adamski Tomasz	Członek LGD	Społeczny
101.	Osoba fizyczna	Moryń	Wnuk Marcin	Członek LGD	Społeczny
102.	Osoba fizyczna	Moryń	Wnuk Monika	Członek LGD	Społeczny
103.	Osoba fizyczna	Gryfino	Skrzypińska Izabela	Członek LGD	Społeczny
104.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Rzepiński Łukasz	Członek LGD	Społeczny
105.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Ruchniak Tadeusz	Członek LGD	Społeczny
106.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Ruchniak Marcin Sebastian	Członek LGD	Społeczny
107.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Ruchniak Agnieszka Anna	Członek LGD	Społeczny
108.	Osoba fizyczna	Chojna	Przygoda Jarosław	Członek LGD	Społeczny
109.	Osoba fizyczna	Gryfino	Pasierb Paweł	Członek LGD	Społeczny
110.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Mroziak Krzysztof	Członek LGD	Społeczny
111.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Mroziak Czesława	Członek LGD	Społeczny
112.	Osoba fizyczna	Chojna	Buko Mirosława	Członek LGD	Społeczny
113.	Osoba fizyczna	Bielice	Baczewska Roksana	Członek LGD	Społeczny
114.	Osoba fizyczna	Chojna	Górski Robert	Członek LGD	Społeczny
115.	Osoba fizyczna	Chojna	Iskra Mariusz Piotr	Członek LGD	Społeczny
116.	Osoba fizyczna	Mieszkowice	Klisowski Stanisław	Członek LGD	Społeczny
117.	Osoba fizyczna	Chojna	Kłapouch Henryk	Członek LGD	Społeczny

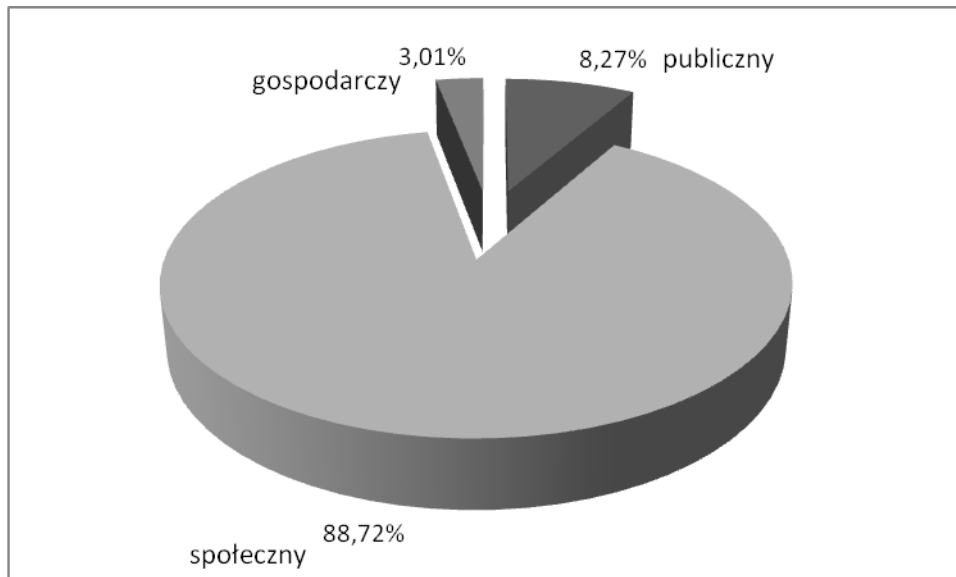
118.	Osoba fizyczna	Chojna	Kozieł Marian	Członek LGD	Społeczny
119.	Osoba fizyczna	Chojna	Kozieł Róża	Członek LGD	Społeczny
120.	Osoba fizyczna	Gryfino	Pawlina Iwona	Członek LGD	Społeczny
121.	Osoba fizyczna	Gryfino	Kowalczyk Michał	Członek LGD	Społeczny
122.	Osoba fizyczna	Banie	Krywalewicz Andrzej	Członek LGD	Społeczny
123.	Osoba fizyczna	Chojna	Piotrowski Edward	Członek LGD	Społeczny
124.	Osoba fizyczna	Chojna	Piotrowski Konrad	Członek LGD	Społeczny
125.	Osoba fizyczna	Chojna	Piotrowski Kamil	Członek LGD	Społeczny
126.	Osoba fizyczna	Chojna	Chalimoniuk Justyna	Członek LGD	Społeczny
127.	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Chojna	Chalimoniuk Leszek	Członek LGD	Gospodarczy
128.	Osoba fizyczna	Bielice	Kuświk Artur	Członek LGD	Społeczny
129.	Osoba fizyczna	Chojna	Oczyński Krzysztof	Członek LGD	Społeczny
130.	Osoba fizyczna	Widuchowa	Chudy Monika Teresa	Członek LGD	Społeczny
131.	Osoba fizyczna	Chojna	Makaroński Krzysztof Adam	Członek LGD	Społeczny
132.	Osoba fizyczna	Chojna	Mąka Monika Barbara	Członek LGD	Społeczny
133.	Osoba fizyczna	Chojna	Dybczak Jacek Wojciech	Członek LGD	Społeczny

Źródło: Opracowanie własne, dane na dzień 30 lipca 2011.

Tabela 1.4. Udział sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego w strukturze członków LGD

Sektor	Liczba członków LGD	Udział danego sektora
publiczny	11	8,27%
Społeczny	118	88,72%
- organizacje	10	7,52%
- osoby fizyczne	108	81,20%
Gospodarczy	4	3,01%
suma	133	100%

Źródło: Opracowanie własne

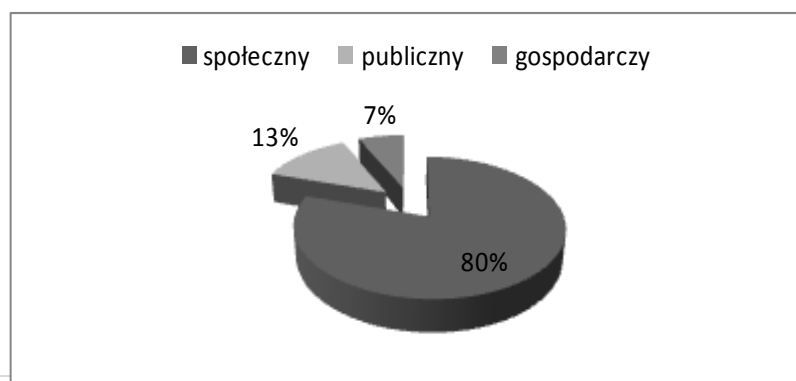
Wykres 1.1. Prezentacja udziału poszczególnych sektorów w ramach LGD

Źródło: Opracowanie własne

1.4. Struktura Rady

Zgodnie z zapisami § 31 Statutu Rada składa się z minimum 11 i maksimum 15 osób. Osobami koordynującymi pracę Rady jest Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący. W § 18 Statutu Stowarzyszenia jasno stwierdzono, że nie można łączyć funkcji członka Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej.

Dokumentem stanowiącym o zasadach i trybie działania Rady jest Regulamin Rady Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich. Został on ujęty w Strategii jako Załącznik nr 4. Wykres 1.2 prezentuje strukturę ~~pierwszego~~ składu Rady LGD na dzień 18 marca 2011, w której 80% stanowi sektor społeczny, natomiast ~~około~~ nieco ponad 13% sektor publiczny oraz prawie 7% stanowi sektor gospodarczy.

Wykres 1.2 Udział poszczególnych sektorów w Radzie LGD

Źródło: Opracowanie własne

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

W strukturze organizacyjnej DIROW wyróżnia się:

1. Walne Zebranie Członków,
2. Zarząd,
3. Radę,
4. Komisję Rewizyjną.

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. W przypadku Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej stosuje się zapisy zawarte w Statucie Stowarzyszenia Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Organem decyzyjnym w strukturze LGD jest Rada. Działa ona w oparciu o zapisy indywidualnego Regulaminu Rady, procedury opisane w rozdziale 9 niniejszej Strategii oraz statutu Stowarzyszenia. Regulamin organizacyjny Rady został dołączony do Lokalnej Strategii Rozwoju jako Załącznik nr 3.

Szczególną kompetencją Rady jest wybór operacji, które zostaną zrealizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Wybór operacji dokonywany jest w oparciu o kryteria zgodności z LSR oraz lokalne kryteria wyboru zawarte w kartach oceny stanowiących Załączniki od 8 do 10 do rozdziału nr 9 niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju.

Procedura naboru pracowników LGD. Zatrudnienie nowych pracowników następuje w oparciu o regulamin naboru na wolne stanowiska w biurze Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich, który stanowi jest załącznikiem do Regulaminu Pracy Biura Załącznik nr 6 do niniejszej Strategii Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Opisy stanowisk precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach jest przedmiotem regulaminu biura Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich znajdującego się w Załączniku nr 5 do Strategii. W ramach regulaminu zostały określone zasady funkcjonowania biura, ramowy zakres działania i kompetencji biura i służb księgowo-finansowych Stowarzyszenia oraz inne postanowienia związane z działalnością Biura Stowarzyszenia.

Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD. Obecnie, na potrzeby organizacyjne LGD, biuro działa w Gryfinie przy ul. Sprzymierzonych 8 .

W pomieszczeniu biura jest wydzielone miejsce przeznaczone do archiwizowania dokumentów. Posiada ono stosowne zabezpieczenia, tzn. szafki przeznaczone do archiwizowania i przechowywania dokumentów są opatrzone w zamek, klucz do niego posiadają jedynie pracownicy biura. Dodatkowo, pomieszczenie, które pełni funkcję biura wyposażone jest w czujkę alarmową, która jest uruchamiana w momencie nieautoryzowanego wejścia do pomieszczenia. Szczegółowy opis warunków technicznych i lokalowych biura stanowi załącznik nr 7 do niniejszej LSR.

~~Dodatkowo w budynku, w którym znajduje się biuro LGD, mieści się sala konferencyjna o powierzchni 72 m². Gwarantuje to możliwość jednoczesnego uczestniczenia do Regulaminu Biura Stowarzyszenia w spotkaniach do 40 osób. Korzystanie z sali konferencyjnej odbywa się na zasadzie nieodpłatnego użyczenia.~~

~~Obecnie trwa procedura przetargowa mająca na celu wyłonienie wykonawcy prac remontowych w pomieszczeniu biurowym o powierzchni 14 m² należącym do Gminy Gryfino i mieszczącym się przy ul. Sprzymierzonych 8 w Gryfinie, które docelowo przeznaczone zostanie na biuro LGD. Umowa z wybranym wykonawcą zostanie podpisana w lutym 2009r., natomiast prace remontowe zakończą się na przełomie sierpnia/września. Lokalna Grupa Działania DIROW korzystać będzie z biura na podstawie umowy najmu. Jednocześnie, po przeniesieniu biura LGD do Gryfina, stowarzyszenie korzystać będzie z sali konferencyjnej o powierzchni 114,60 m², która pomieścić może do 80 osób. Istotnymi elementami wyposażenia biura będą szafy do archiwizacji oraz stanowisko do przyjmowania interesantów. Biuro wyposażone zostanie w zabezpieczenia podobne do tych, z których obecnie korzysta biuro LGD w Widuchowej. W załączniku nr 7 Strategii znajduje się opis warunków technicznych i lokalowych docelowego biura LGD w Gryfinie.~~

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

Szczegółowy wykaz kwalifikacji i doświadczenia osób wchodzących w skład organu decyzyjnego został zawarty w Załączniku nr 1 do Strategii.

W skład organu decyzyjnego wchodzi 15 osób, z czego:

1. 1 osoby posiadają wiedzę i doświadczenie z zakresu rozwoju obszarów wiejskich i podejścia Leader,
2. 1 osoby posiadają udokumentowaną wiedzę z zakresu języka roboczego UE,
3. 13 osób jest od co najmniej trzech lat zameldowane na pobyt stały na obszarze LSR.

1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD

Zakres oraz ranga doświadczenia LGD reprezentowana jest przez doświadczenie w realizacji projektów zdobyte przez poszczególnych członków LGD zarówno w programach wspierające rozwój obszarów wiejskich, jak również innych funduszach wspierających rozwój poszczególnych gmin i miast. Wśród programów i funduszy, które wspierały inicjatywy i projekty realizowane przez członków DIROW można wyróżnić: PAOW, SAPARD, SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004 - 2006, PHARE, INTERREG IIIA, Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich, czy ZPORR. Kompletna lista projektów składających się na doświadczenie członków LGD została zwarta w Załączniku nr 2.

OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI

1.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD

Na obszar Lokalnej Grupy Działania DIROW składają się następujące gminy:

1. Gmina Banie,
2. Gmina Bielice,
3. Gmina i Miasto Cedynia,
4. Gmina i Miasto Chojna,
5. Gmina Kozielice,
6. Gmina i Miasto Mieszkowice,
7. Gmina i Miasto Moryń,
8. Gmina Stare Czarnowo,
9. Gmina Gryfino,
10. Gmina Widuchowa.

Wymienione gminy administracyjnie przynależą do terytorium powiatu gryfińskiego (gminy: Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Stare Czarnowo, Widuchowa) oraz do terytorium powiatu pyrzyckiego (gminy: Bielice, Kozielice).

Mapa 2.1. Obszar Lokalnej Grupy Działania DIROW

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wikipedia.pl

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 2.1., pięć z dziesięciu gmin stanowiących obszar LGD DIROW są gminami wiejskimi, pozostałe gminy to gminy miejsko-wiejskie. Łączny obszar LGD DIROW wynosi 1 869 km². Największą gminą pod względem powierzchni jest gmina Chojna (332 km², 17,8% powierzchni obszaru LGD), najmniejszą - gmina Bielice (84 km², 4,5% powierzchni obszaru LGD).

Według stanu na koniec 2007 r. obszar LGD DIROW zamieszkuje łącznie 61 728 osób w 145 sołectwach i 228 miejscowościach. Najludniejszą gminą jest gmina Chojna (14 022 osób, 22,7% ludności obszaru LGD), natomiast najmniejszą pod względem ilości mieszkańców jest gmina Kozielice (2 603 osoby, 4,2% ludności obszaru LGD). Najwięcej sołectw posiada gmina Gryfino (27 sołectw), najmniej gmina Moryń (9 sołectw).

Tabela 2.1. Podstawowe dane obszaru LGD DIROW na dzień 31.12.2007 r.

Nazwa gminy	Typ gminy	Liczba ludności	Powierzchnia (km ²)	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Województwo		1692271	22892		
Banie	Wiejska	6389	206	15	17
Bielice	Wiejska	2923	84	12	12
Cedynia	miejsko-wiejska	4341	181	14	21
Chojna	miejsko-wiejska	14022	332	22	43
Gryfino	miejsko-wiejska	10339	244	27	39
Kozielice	Wiejska	2603	95	10	13
Mieszkowice	miejsko-wiejska	7406	239	10	25
Moryń	miejsko-wiejska	4332	125	9	18
Stare Czarnowo	Wiejska	3832	153	12	19
Widuchowa	Wiejska	5541	210	14	21
Obszar LGD		61728	1869	145	228
% województwa		3,65	8,16		

Źródło: opracowanie własne

1.2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Uwarunkowania przestrzenne i geograficzne.

Lokalna Grupa Działania DIROW usytuowana jest na terenie dwóch powiatów: powiatu gryfińskiego i powiatu pyrzyckiego, położonych w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Zgodnie z fizycznogeograficzną regionalizacją Polski wg Kondrackiego, obszar usytuowany jest na podprovincji Pobrzeży Południowobałtyckich, w skład których wchodzi między innymi mezoregion Wzgórz Bukowych, Doliny Dolnej Odry, Równiny Wełtyńskiej, Równiny Pyrzycko-Stargardzkiej, Równiny Gorzowskiej, Kotliny Freienwaldzkiej oraz mezoregion Pojezierza Myśliborskiego. Obszar LGD DIROW należy zaliczyć, pod względem morfologicznym, do terenów urozmaiconych. Jego obecne ukształtowanie jest wynikiem zlodowacenia pomorskiego i pozostawionych wówczas utworów lodowcowych.

Łączna powierzchnia obszaru LGD wynosi 1 869 km², co stanowi 8,2% powierzchni województwa zachodniopomorskiego. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. obszar ten zamieszkiwało 61 728 osób, czyli 3,6% ludności województwa zachodniopomorskiego.

Obszar LGD DIROW od zachodu graniczy z Niemcami – Landem Brandenburgią, patrząc od północy natomiast: z gminą Kołbaskowo (powiat policki), Kobyłanka i Stargard Szczeciński (powiat stargardzki), z gminą Pyrzyce (powiat pyrzycki), z gminą Myślibórz, Dębno i Boleszkowice (powiat myśliborski), (mapa 2.2.)

Mapa 2.2. Położenie obszaru LGD DIROW

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wikipedia.pl

Obszar LGD DIROW, pod względem użytkowania terenu, jest obszarem typowo rolniczo-leśnym. W omawianym obszarze występuje niewielka ilość przemysłu, niewielki stopień zurbanizowania oraz zwarta zabudowa tworząca centrum jednostek osadniczych, co powoduje, że nie burzą one harmonii krajobrazu. Dodatkowym atutem jest położenie gmin na terenie lub w sąsiedztwie parków krajobrazowych oraz licznie występujące jeziora. Taki sposób użytkowania gruntów sprawia, iż jest to teren atrakcyjny dla uprawiania turystyki i rekreacji.

Uwarunkowania przyrodnicze.

Gleby. Gleby znajdujące się w obrębie obszaru LGD są utworami młodymi, powstałymi głównie z materiałów polodowcowych, które przeszły ewolucję od gleb tundrowych, poprzez leśne do współczesnych kształtowanych przez uprawę. Dominują gleby bielcowo-piaskowe wytworzone z piasków luźnych, słabo gliniastych i gliniastych oraz bielice powstałe z utworów pyłowych wodnego pochodzenia.

Pierwsza grupa bielicy zajęta jest w znacznej mierze przez lasy. Pozostałą część pokrywają cięższe gleby bielcowe i częściowo gleby brunatne leśne na glinie piaszczystej. W dolinie Odry i basenach pojeziernych występują gleby bagienne powstałe zazwyczaj w wyniku procesów torfotwórczych, a po odwodnieniu torfowisk - procesów murszotwórczych (gleby torfowe, torfowo-murszowe, murszowe).

Jak wiadomo, gleby pozostają w ścisłym związku z użytkowaniem ziemi. Na charakteryzowanym obszarze występują prawie wszystkie klasy gleb, za wyjątkiem pierwszej dla gruntów ornych oraz pierwszej i drugiej dla użytków zielonych. Wśród gruntów ornych dominują gleby średnie (IVa, IVb) i dobre (IIIa, IIIb), natomiast wśród użytków zielonych przeważają gleby średnie i słabe (IV, V). Użytki

zielone dobrej jakości w obrębie obszaru LGD nie występują. Ogólne warunki przyrodnicze i glebowe są bardzo korzystne dla rozwoju produkcji rolnej.

Sieć rzeczna. Najważniejszym elementem przyrodniczym obszaru jest **rzeka Odra** mająca duży wpływ na kształtowanie się środowiska przyrodniczego. Dolny odcinek Odry niegdyś dzielił się na szereg meandrujących ramion i odnóg, dziś dzieli się na dwa główne ramiona: Odrę wschodnią i Odrę zachodnią (dokonano regulacji). Obszar pomiędzy Odrą wschodnią, a Odrą zachodnią pocięty jest gęstą siecią starorzeczy, kanałów i rozlewisk o łącznej długości 200 km i nosi nazwę **Międzyodrza**.

W wyniku prac regulacyjnych powstało dodatkowe koryto rzeki zwane Odrą wschodnią (Regalicą). Na terenie Międzyodrza wyróżniono 3 poldery zalewowe: południowy, środkowy i północny. Obecnie na terenie Międzyodrza nie prowadzi się żadnych prac melioracyjnych polegających na pogłębianiu kanałów czy usuwaniu roślinności wkraczającej na nowe stanowiska w wyniku eutrofizacji wód powierzchniowych Odry. Do pozostałych cieków tworzących sieć rzeczna obszaru LGD można zaliczyć: Tywę, Pniewę, Omylnę, Krzeknicę i Bielice.

Rzeka Tywa - całkowita długość rzeki wynosi 47,9 km, przepływa ona przez szereg jezior, z których największe to jeziora Długie i Bańskie. Ujściowym odcinkiem rzeki jest kanał zrzutowy wód pochłodniczych z elektrowni „Dolna Odra” w pobliżu Gryfina. Rzeka **Omulna** (struga Wełtyńska) - długość rzeki nie jest dokładnie znana. Według danych ewidencyjnych powierzchnia zlewni tej rzeki wynosi 75,4 km². **Pniewa** - bierze swój początek niedaleko miejscowości Gajki, około 1 km na wschód od jeziora Trzemeszno, przez które przepływa. Jej długość wynosi około 10 km. Wpływa do Odry wschodniej. Rzeka Rurzyca – całkowita długość rzeki wynosi 45 km. Przebiega przez Trzcińsko Zdrój, Rurkę i Chojnę. Jest to prawny dopływ Odry.

Jeziora. Na terenie obszaru LGD występują liczne jeziora polodowcowe typu rynnowego. Jeziora te wykazują duże zróżnicowanie pod względem wielkości, kształtu i głębokości. Większość z nich to jeziora płytkie i szybko zarastające. Głównie są to zbiorniki typu rynnowego i nieregularnego. Proces ten wzmagany jest przez antropopresję, czyli oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze. Wody jezior zakwalifikowane są do III klasy czystości, tylko nieliczne posiadają II klasę czystości. Jednakże, większość jezior nie jest objęta badaniami w zakresie stanu czystości wód. Ponadto, występują tu liczne naturalne małe zbiorniki wodne i sztuczne zbiorniki wodne w postaci stawów hodowlanych. W jeziorach można spotkać wszystkie gatunki ryb, łącznie z sielawą i sieją. Do najważniejszych i najatrakcyjniejszych jezior należą: Wełtyńskie (349 ha lustra wody), wchodzi ono w skład dziesięciu jezior Pojezierza Wełtyńskiego połączonych w większości Wełtyńską Strugą oraz Długie (Swobnickie, 300 ha), Steklno (48 ha), Orzechów (29,4 ha), Borzymkie (27 ha), Brudzeń (20 ha), Gierland (19 ha), Trzemeszno (19 ha), Czachów (14,8 ha). Największym „przyrodniczym skarbem” jest jednak **jeziro Morzycko**, jedno z najgłębszych jezior w Polsce (58,5 m - kryptodepresja). Jezioro Morzycko jest siedliskiem m. in. sielawy - ryby charakterystycznej dla jezior bardzo czystych. Duże obszary dna porastają rzadkie już łąki ramienicowe, oraz zespoły lilii wodnych z grążelem żółtym, grzybieniem białym oraz bardzo rzadkim grzybieniem północnym. Dla ochrony najcenniejszych fragmentów tych zbiorowisk planowane jest uznanie ich za stanowiska florystyczne (w Moryniu, u ujścia rzeki Słubii w Starym Objezierzu).

Przyroda. Tereny i obiekty objęte ochroną prawną. Na terenie obszaru LGD DIROW znajdują się liczne **pomniki przyrody**, m.in.:

- dąb szypułkowy w parku zabytkowym w Rożnowie,
- 2 dęby szypułkowe w oddziale leśnym 277c obrębu Gryfino, przy drodze Rożnowo - Bożym,
- dąb szypułkowy przy UG oraz lipa drobnolistna przy ul. Brzozowej w Baniach,
- 9 sosen pospolitych z bluszczem pospolitym oraz dąb szypułkowy w Chanowie,
- dąb szypułkowy przy ogrodzeniu kościoła od strony północnej oraz cis pospolity w Cielicach,
- dąb szypułkowy za obiektami dawnego PGR oraz 3 dęby szypułkowe w Liniach na klombie przed podjazdem do budynku dawnego dworu,
- dąb szypułkowy w Swochowie na terenie parku i w granicach ogrodzonego terenu kościoła,
- cis pospolity w Starym Chrapowie w granicach ogrodzonego terenu kościoła,
- „Krzywy Las” - partia lasu sosnowego z drzewami o łukowato wygiętych pniach k/ Elektrowni Dolna Odra,
- sosna pospolita o obwodzie 374 cm na Wyspie Koźlej (Jezioro Weltyń),
- dąb szypułkowy Mętno,
- platan klonolistny Chojna,
- sekwoja w Brwiach,
- cis pospolity Jelenin i wiele innych.

Cedyński Park Krajobrazowy. Utworzony 1.04.1993 r. obejmuje teren od skraju Pojezierza Myśliborskiego i Równiny Gorzowskiej do krawędzi Doliny Dolnej Odry i Kotliny Freienwalde.

Park rozciąga się na terenie gmin Cedynia, Chojna, Moryń i Mieszkowice. Powierzchnia Parku wynosi 30.850 ha. Flora parku jest niezwykle bogata i zróżnicowana. Do gatunków podlegających całkowitej ochronie należą: cis pospolity, jarząb brekinia, wiśnia karłowata, bluszcz pospolity, wiciokrzew pomorski, sasanka łąkowa, zawilec wielkokwiatowy, pajęcznica liliowata, ostnica Jana, ostnica powabna, ostnica włosowata, storczyk purpurowy. Gatunki podlegające ochronie częściowej to: paprotka zwyczajna, grzybienie białe, porzeczka czarna, pierwiosnka lekarska, konwalia majowa.

Obszar Parku jest jedynym miejscem w Polsce, gdzie występuje nawrot czerwono-błękitny i dąb omszony. Teren Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, poprzez swój urozmaicony charakter, stwarza doskonałe warunki siedliskowe dla zwierząt, w tym dla wielu gatunków chronionych i zagrożonych wyginięciem. Park zamieszkuje 12 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 194 gatunki ptaków i 39 gatunków ssaków. Spotkać tu można: traszkę grzebieniastą, kumaka nizinnego, rzekotki, ropuchę paskówkę, żółwie błotne, padalce, żmije zygzakowate. Ssaki podlegające ochronie to wilki, bobry, wydry, nietoperze i jeże, zaś lotnicy to przede wszystkim orzeł bielik, rybołów, kania czarna i ruda, ohar, bociany czarne, żurawie, dudki, ostrygojady. Bardzo bogaty jest również świat bezkręgowców, dotychczas jednak mało zbadany.

Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry. Powołany w 1993 r., powiększony w 1996 r. Jest to obszar chroniony, między innymi ze względu na wybitne walory krajobrazowe, bogaty świat zwierząt i roślin. Jest wyjątkowym miejscem bytowania fauny i flory związanej ze środowiskiem wodnym i bagiennym. Leży między dwoma ramionami Odry, Odry Zachodniej i Odry Wschodniej, obejmuje tereny zalewowe rzeki Odry, czyli Międzyodrze. Powierzchnia parku wynosi 6 009 ha. Ze względu na specyfikę terenu Parku, czyli na jego podmokły charakter, obszar ten był niedostępny dla człowieka. Nie było tu nigdy osad ani wsi. Jednak znajduje się tu wiele zabytkowych budowli hydrotechnicznych służących niegdyś do regulacji poziomu wody na Międzyodrzu (głównie w celu utrzymywania pastwisk oraz zabezpieczenia przeciwpowodziowego). Część z nich istnieje do dzisiaj, wpisane zostały do rejestru zabytków. Są to m.in.: jaz w Widuchowej (do rozrządu wody na dwa koryta rzeki), śluzy komorowe (łącznie drogi wodne), przewały (do wprowadzania na teren Międzyodrza wielkiej wody) oraz pompownie (do obniżania poziomu wody).

Szczeciński Park Krajobrazowy Puszcza Bukowa. Utworzony w 1981 r. zajmuje powierzchnię 9 096 ha. Park otacza strefa ochronna, tzw. otulina o pow. 11 842 ha, zabezpieczająca go przed negatywnym oddziaływaniem zewnętrznym. Położony jest na wydłużonym paśmie wzniesień morenowych zwanych Wzgórzami Bukowymi. Park jest obszarem o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowo turystycznych. **Wyróżniają one Park w skali makroregionu i w skali kraju.** Najwyższe wzniesienie to Bukowiec - 149 m n.p.m., który przy różnicach terenu dochodzących do 100 m, wyraźnie kontrastuje z otaczającymi Wzgórzami Bukowe nizinami. "Łuskowa" budowa geologiczna sprawiła, iż mamy do czynienia z ciekawymi zjawiskami hydrogeologicznymi w postaci: źródeł, cieków wodnych i zanikania strumieni (Ponikwa, Utrata). Wspaniałą ozdobą krajobrazu są meandrujące potoki Choinówka i Rudzianka. Na obszarach o trudno przepuszczalnych warstwach występują wypełnione wodą lub torfem zagłębienia, w większości bezodpływowe. Największe z nich to malownicze jezioro Glinna (pow. 75 ha i głębokości 16 m), jezioro Binowskie (pow. 52 ha i głębokości 9 m) oraz jezioro Piasecznik Wielki (pow. 15 ha). W Parku występuje urozmaicona rzeźba pasma wzniesień morenowych oraz różnorodne warunki mikroklimatyczne, wraz ze złożonymi stosunkami wodnymi i glebowymi, które uwarunkowały ukształtowanie się siedlisk i rozmaitych zbiorowisk roślinnych. W Parku występuje najlepiej wykształcony w Polsce zespół buczyny pomorskiej we wszystkich odmianach, a także dąbrowy, bory, olesy, łągi i zarośla wierzbowo-kruszynowe. Znaleźć tu można ponad 1000 gatunków roślin, w tym 70% stanowią rośliny właściwe dla flory Pomorza Zachodniego. Park ozdabiają 63 gatunki roślin chronionych oraz gatunki rzadkie, reprezentujące elementy górskie, atlantyckie i kserotermiczne.

Ogród Dendrologiczny w Glinnej charakteryzuje się bogatą kolekcją drzew egzotycznych i krzewów pochodzących z różnych kontynentów świata.

W Ogrodzie znajduje się 30 pomników przyrody żywej (stare drzewa: dęby, buki, jesiony, tulipanowiec amerykański, mamutowiec olbrzymi) i przyrody nieożywionej (głazy narzutowe). Znajdują się w nim: kasztany jadalne, platany klonolistne, choinka kanadyjska, cyprysik groszkowy, cyprysik błotny, największy w Polsce cyprysik żywotnikowaty, 10 gatunków magnolii, 5 gatunków stewarcji oraz liczne gatunki oraz odmiany ostrokrzewów.

Osobliwością jest kilkunastoletni okaz kielichowca chińskiego, który jest najstarszym krzewem tego gatunku uprawianym w Europie. W okolicach ogrodu botanicznego biegnie:

1. **Trasa dydaktyczna „W poszukiwaniu Tajemnic Zielonego Łądu”** o długości 4 km, czas przemarszu ok. 1,5 godziny biegnąca przez malownicze zakątki Puszczy Bukowej, stworzona z myślą o wszystkich miłośnikach przyrody zainteresowanych pięknem lasu bukowego, jego zasobami przyrodniczymi oraz zabiegami związanymi z prowadzoną tu gospodarką leśną.
2. **Ścieżka dydaktyczna „Leśne ABC...”** prezentująca ciekawostki dotyczące ekosystemów leśnych i ich mieszkańców.
3. **Ścieżka dydaktyczna „Drzewa i krzewy naszych lasów”** prezentująca popularne gatunki drzew i krzewów rosnące w naszych lasach.
4. **Ścieżka dydaktyczna „Zieloni Goście”** zlokalizowana w samym ogrodzie dendrologicznym prezentująca historię i stan obecny arboretum oraz najciekawsze gatunki drzewiaste obcego pochodzenia z jego kolekcji.

Dolina Miłości. Park naturalistyczny założony w XIX w. przez Annę Hubert dla jej męża Carla Philippa na morenowskich wzgórzach krawędzi Doliny Odry. Romantyczne miejsce z bardzo interesującą przyrodą i bogatą historią. Charakterystyczną cechą obszaru LGD jest występowanie **obszarów Natura 2000:** Dolina Dolnej Odry, Ostoja Cedynia, Ostoja Witnicko-Dębniańska, Ostoja siedliskowa Dolina Dolnej Odry.

Wybrane rezerваты przyrody. Rezerwat Bielinek. Teren leśno-stepowy o powierzchni 75,5 ha, utworzony w celu zachowania zespołów leśno-stepowych na stromych zboczach doliny Odry. Na terenie rezerwatu występuje cenny dąb omszony, nawrot czerwonooblękitny, szyplin zielny i oman niemiecki - przedstawiciele gatunków ciepłolubnych z obszarów przyśródziemnomorskich. **Olszyna Źródliskowa.** Teren o powierzchni 1,00 ha, utworzony w celu zachowania skrzypu olbrzymiego, rzadkiej rośliny stanowiącej element flory górskiej regla dolnego. **Dąbrowa Krzymowska.** Teren o powierzchni 30,44 ha. Rezerwat utworzony w celu zachowania rzadkiego w skali kraju starego dębu bezszypułkowego z domieszką starych sosen. Wiek drzew od 250 do 400 lat. **Olszyny Ostrowskie.** Rezerwat ścisły o powierzchni 9,5 ha, utworzony w celu zachowania rzadkiego olsu i roślin chronionych. **Dolina Świergotki.** Teren o powierzchni 11,00 ha, utworzony dla zachowania buczyny pomorskiej i grądu z przytulią leśną, w pięknej, głębokiej dolinie rzeki. **Jezióra Siegniewskie.** Rezerwat ornitologiczny o powierzchni 10,41 ha, utworzony w celu ochrony ptactwa wodnego. **Wrzosowiska Cedynskie.** Teren o powierzchni 71,61 ha, utworzony w celu zachowania rzadko spotykanego w środkowej Europie wrzosowiska z roślinnością kserotermiczną. **Trawiasta Buczyna.** Rezerwat leśny powołany w 1956 r. Występują tu zróżnicowane zbiorowiska buczyny pomorskiej, łęgi, olsy, torfowiska przejściowe, liczne stanowiska ptaków drapieżnych. Jest to teren o walorach krajobrazowych, mający dużą wartość naukową. **Źródliskowa Buczyna** – rezerwat leśny powołany w 1956r. o powierzchni 121,02 ha (część objęta ochroną ścisłą – 58,16 ha.). Utworzony w celu zachowania rzadko spotykanej buczyny źródliskowej wykształconej na obszarze z wywierzyskami i potokami, w pobliżu jeziora Glinna. **Kołowskie Parowy.** Rezerwat przyrody położony w środkowej części Puszczy Bukowej. Zajmuje powierzchnię 24,39 ha. Utworzono go w celu zachowania najlepiej wykształconych i zachowanych płatów typowej buczyny pomorskiej. Rezerwat obejmuje parów z buczyną źródliskową i potokiem Ponikwa, który po natrafieniu na nieprzepuszczalne podłoże zanika pod ziemią. Drzewostan tworzy buk, w obniżeniach, gdzie gleba jest wilgotna jednostkową domieszkę

stanowią inne drzewa, w tym jesion wyniosły. **Buczynowe Wąwozy**. Rezerwat leśny powołany w 1956 r., o powierzchni 39,94 ha. Dominuje w nim buczyna pomorska w podzespole z kostrzewą leśną, w dolinach występuje buczyna typowa i łęgi.

Wybrane użytki ekologiczne. Zespół wodno-łąkowy jeziora Dołgie. Przedmiot ochrony: roślinność jeziora, łąki storczykowe na zachód od Parsowa, zbiorowiska roślin kserotermicznych w żwirowniach oraz miejsca lęgowe cennych gatunków ptaków. **Zespół wodno-łąkowy jeziora Babińskiego.** Obejmuje on jezioro wraz z terenami przyległymi od strony zachodniej i południowej oraz tereny na wschód od jeziora aż do terenów pagórkowatych. Jego celem jest zachowanie i ochrona wartościowych zbiorowisk roślinności wodnej i przywodnej jeziora, ochrona miejsc lęgowych cennych gatunków płazów i ptaków. **Kostrzyneckie Rozlewisko.** Teren o powierzchni 746,23 ha utworzony w celu ochrony obszarów zalewowych Odry jako miejsca rozrodu i stałego przebywania ptaków, płazów, gadów i ssaków. Rozlewisko zasiedla 109 gatunków lęgowych ptaków i około 50 przelotnych i zimujących. **Zgniły Grzyb.** Powierzchnia 50,25 ha leży w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego. Celem ochrony jest ochrona siedlisk wielu chronionych gat. zwierząt. W skład użytku wchodzi jezioro Zgniły Grzyb. **Dolina Storczykowa.** Powierzchnia 5,96 ha, celem powołania jest ochrona trzcinowiska z bogatą roślinnością przywodną, będącego miejscem bytowania i gniazdowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych. **Jeziorka przy Pacholetach.** ciąg 5 niedużych jezior umiejscowionych w rynnie polodowcowej. **Wśród innych użytków ekologicznych** można wyróżnić m.in.: Torfowisko Godków, zespół przyrodniczo-krajobrazowy: Jezioro Jeleńskie, Czarna Woda, Łęgi nad Jelenim Potokiem.

Obszary i obiekty cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym: parki wiejskie w Liniach i Swochowie, drzewostan w Chabowie, Bielicach, Liniach, Swochowie i Starym Chrapowie, obszary o dużej wartości faunistycznej, jak dolina rzeki Krzekny, tereny w sąsiedztwie jezior: Dołgie i Babińskie, kompleksy leśne w otoczeniu Góry Swochowskiej, oraz śródpolne zbiorniki wodne i zadrzewienia śródpolne. Wpisane **do rejestru zabytków parki**, w tym: Park pałacowy w Babinku, Park dworski w Lubanowie, Park pałacowy w Rożnowie, Park zamkowy w Swobnicy, park „Dolina Miłości” w Zatyń Dolnej, Park dworski w Brwicach.

Wybrane korytarze ekologiczne. Korytarz rzeki Krzekny. Korytarz ten przebiega od Babinka i Chabowa w gminie Bielice w kierunku południowo - wschodnim do jeziora Będgoszcz i ma znaczenie regionalne. Celem jest ochrona wartości przyrodniczych i ekologicznych. Przedmiot ochrony: dolina Krzekny, wartościowe ekosystemy łąkowo-pastwiskowe z fragmentami roślinności szuwarowej, miejsca lęgowe cennych gatunków ptaków, płazów, mięczaków i owadów. **Korytarz ekologiczny wodno-łąkowy poniżej Babina.** Obejmuje on obszar od zachodniej granicy gminy Bielice, jeziora Dołgie i Babińskie wraz z przyległymi terenami i kończy się poniżej Chabowa. Celem jest ochrona wartości przyrodniczych.

Obszar LGD DIROW charakteryzuje się ponadto dużym **bogactwem fauny**. W kompleksach leśnych spotyka się: jelenie, sarny, dziki i daniela, licznie reprezentowane jest także ptactwo, przeważnie wodne i błotne (łabędzie, bociany, kaczki, nurki i perkozy). Często spotyka się żurawie (zwłaszcza w okolicach Borzymia), a koło Mielenka - orła bielika. Na polach występują kuropatwy i bażanty. Szczególnym miejscem bytowania zwierząt jest Międzyodrze. Jest to miejsce koncentracji lęgówisk ptaków wodnych i błotnych, które mają tu także swoje legowiska (powyżej 5000 żurawi, powyżej 20 000 gęsi) i pierzowiska. Do rzadkich ptaków, które można spotkać na terenie LGD DIROW

należą drapieżniki: orzeł bielik, rybołów, kania ruda, błotniak łąkowy; z ptaków siewkowatych: batalion, krwawodziów, brodziec leśny. Poza tym licznie gniazduje tu rybitwa czarna, a w rezerwacie Kurowskie Błota, złożona z 900 par - kolonia czapli. Na obszarze LGD występuje również bardzo rzadki ptak - wodniczka.

Surowce naturalne. Złoże kredy jeziornej "Będgoszcz" - położone wzdłuż zachodniego brzegu jeziora Miedwie na terenie strefy ochronnej ujęcia wody. Złoże posiada powierzchnię 61,82 ha, zasoby kopaliny - 4.828 tys. Mg. **Złóża torfów.** Złoże doliny Rurzyca - 5808 tys. m³ (eksploatowane do celów nawozowych), Złoże Chojna - 6000 tys. m³, Złoże Rurka - 800 tys. m³, Złoże Lisie Pole - 180 tys. m³ oraz Złoże Będgoszcz - zajmuje powierzchnię 121 ha. Zasoby torfów w złożu wynoszą 4.300 tys. m³, a podścielających torfy gytii ilasto-wapiennej - 3.375 tys. m³. Na terenie LGD DIROW występują dwa **złóża kruszywa naturalnego (piasków i żwirów)** w rejonie Łaziszcza, a mianowicie Łaziszcze I: kat. C2 - 1542 tys. m³, Łaziszcze II: kat. C1+B - 900 tys. m³. Oba złoża znajdują się w otulinie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego i obecnie nie są eksploatowane. W wielu odwiertach stwierdzono także występowanie **warstw węgla brunatnego**. W rejonie Rynicy jego złoża zalegają na głębokości 75 m p.p.t. i mają miąższość do 3,2 m. Przydatność gospodarcza węgla jest jednak ograniczona ze względu na jego zasarczenie i parametry energetyczne. **Złóża surowców okruchowych** występują w formie wzgórz morenowych i płatów utworów lodowcowych. Wzgórza Radziszewa zawierają piaski średnie i gruboziarniste z zawartością żwiru. Wzgórza Daleszewa, Gryfina i Bartkowa zawierają piaski drobnoziarniste, a wzgórza Starych Brynek z przewarstwieniami piasku oraz piaski z przewarstwieniami gliny. W płatach utworów lodowcowych w Borzymiu, Mielenku i Pastuszcze eksploatowano piaski drobno i średnioziarniste, a w Chwarstnicy żwiry z przewarstwieniami piasków i glin piaszczystych. W grupie surowców energetycznych licznie występują pokłady torfów. Wydobywano je na Międzyodrze, w dolinie Odry między Daleszewem i Gryfinem, w Strzelczewie (las Wełtyński), w Robaczniku, w Wirowie, Wirówku, Szczawnie, Bartkowie, Ciosnej, Śremsku, Steklnie, Krajniku, Mielenku, Chwarstnicy, Borzymiu i w Dołgim.

Uwarunkowania historyczno-kulturowe.

Obszar LGD DIROW jest zasobny w szereg cennych dóbr pochodzenia historycznego. Istnieją tu **wykopaliska archeologiczne** wskazujące, iż tereny te zamieszkałe były przez ludy pierwotne już 2 tysiące lat temu. W wielu miejscowościach zachowały się osady i cmentarzyska z różnych epok. Są więc wykopaliska z epoki kamienia, żelaza, brązu, z okresów kultury łużyckiej, wpływów rzymskich, starożytności i średniowiecza.

Teren, na którym funkcjonuje LGD DIROW w X w. został opanowany przez Mieszka I. Mieszko I zmuszony był bronić tego terenu przed interwencją margrabiów niemieckich. To właśnie na ziemiach gryfińsko-chojeńskich miała miejsce słynna bitwa **pod Cedynią** (972r.). Książę piastowski pobił margrabię Hodona z Marchii Wschodniej, co pomogło mu w utrzymaniu ziem w swoich rękach. Jego prawnuk, Bolesław zajął się **szerzeniem wiary chrześcijańskiej** wśród tutejszych Słowian. Z nadejściem XVII w. nastąpiły czasy pruskie, a potem niemieckie. XIX wieczne reformy ustrojowe ustaliły obraz i ramy organizacyjne obszaru na długie lata. Jedyną większą zmianą dotyczącą terytorium zaistniała w latach 1939-1945, kiedy to uległ likwidacji zachodni sąsiad Gryfina, powiat Randow. Praktycznie dopiero zmiana granic państwowych po II wojnie światowej zburzyła dawny porządek.

Po II wojnie światowej ludność niemiecka została zmuszona do opuszczenia swojej ojczyzny. Wiosną 1945 r. w ślad za jednostkami Armii Czerwonej i Wojska Polskiego podążały ekipy tymczasowej administracji polskiej. Obejmowały one zdobyte tereny dzisiejszej północnej i zachodniej Polski tworząc załączki nowego władztwa i organizując praktycznie od nowa życie na tej ziemi. Już 20 lutego 1945 roku Państwowy Komitet Obrony ZSRR wydał zarządzenie, które stwierdzało m.in.: "...do chwili ustalenia przez przyszłą konferencję pokojową, za zachodnią granicę Polski należy uważać linię biegnącą na zachód od Świnoujścia do rzeki Odry (w rejonie Gryfina) i dalej Odrą do Nysy..." Oznaczało to, że tereny te nie mogą być traktowane jako sowiecka strefa okupacyjna Niemiec i będą przekazywane polskiej administracji cywilnej.

Obszar LGD DIROW charakteryzuje się **olbrzymim bogactwem zabytków architektonicznych**, umiejscowionych niemalże w każdej miejscowości. Są to zabytki architektury sakralnej, zamki, pałace oraz wiele innych. Na potrzeby LSR wybrano tylko nieliczne z nich, ponieważ wymienienie i scharakteryzowanie nawet tych najznakomitszych ze względów objętościowych opracowania LSR jest niemożliwe. **Wybrana architektura sakralna:** Kościół p.w. Wspomożenia Wiernych, Kaplica Św. Jerzego, granitowe kościoły wiejskie (Baniewice, Rożnowo, Swobnica, Piaseczno, Lubanowo, Brwice, Narost, Białęgi, Godków, Grzybno), kościół w Swochowie zbudowany na przełomie XV i XVI w. z kamieni polnych, średniowieczny kościół w Starym Chrapowie, kościół z późnego średniowiecza w Chabowie, XV w. kościół w Bielicach, kościół w Babinie z przełomu XIII i XIV w., kościół Narodzenia,

Klasztor cysterek z XIII w., fragment muru po kościele z XIV w. w Nowym Chrapowie, Kościół Mariacki z XIV w. budowany według architektury gotyckiej w Chojnie, Kaplica Św. Gertrudy z 1490 r. w Chojnie, Kościół barokowy z 1711 r. w Zatonii Dolnej, kościół p.w. Wniebowzięcia NMP w Bartkowie, kościół p.w. MB Królowej Polski z XV wieku w stylu gotyckim w Bytowie, odbudowany kościół z XIV wieku – ruina w Chanowie, kościół p.w. Św. Trójcy z XV w. w Chwastnicy, kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gardnie.

Wybrane zamki i pałace: Zamek w Swobnicy, pałace i parki staro-angielskie w Swochowie i Liniach, pałac barokowo–klasycy z XVII–XIX w. w Krzemowie. **Wybrane pozostałe zabytki architektoniczne:** Baszta Prochowa, XIV-wieczny holenderski wiatrak w Otokach, grodzisko wczesnośredniowieczne z IX-X wieku w Parsowie, Ratusz z 1840 r., śródmieście pochodzące z XIX wieku, Muzeum Regionalne, Wieża widokowa z 1895 r. w Cedyni, Ratusz gotycki z pierwszej połowie XIV w. w Chojnie, mury obronne wzniesione w XIII–XV w., renesansowy dzwon z 1592 r. w Kłodowie, Kaplica Templariuszy w Rurce z XIII w.

Bogate i różnorodne uwarunkowania obszaru LGD DIROW sprzyjają powstawaniu szlaków i tras turystycznych, zarówno pieszych, jak i rowerowych, które łączą tereny rekreacyjne z cennymi obszarami przyrodniczymi i krajobrazowymi. **Wybrane szlaki turystyczne:** Szlak Pojezierza Trzczińskiego, Szlak Pojezierza Myśliborskiego, Szlak Nadodrzański (Szlak Wyzwolenia im. Gen. Pawła Batowa – szlak czerwony), Szlak Równiny Wełtyńskiej (szlak niebieski), Szlak Woja Żelistawa (szlak zielony), Szlak Artyleryjski im.2 Łużyckiej Dywizji Artylerii WP (szlak żółty), Szlak Czepiński (szlak czarny), Szlak budowli kamiennych i cmentarzy zapomnianych Gminy Chojna, Szlak rowerowy Banie – Pacholęta (Szlak czerwony), Szlak rowerowy Banie-Krzywin (Szlak czarny), Szlak rowerowy Banie-

Swobnica (Szlak zielony) Trasa „Dookoła Gór Bukowych”, Trasa Odrzańsko-Bukowa (czerwona), Wełtyńsko-Tywiańska (niebieska), Leśna (zielona) oraz Trasy transgraniczne: Schwedt-Krajnik Dolny, Mescherin-Gryfino.

1.3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej

Ludność. Obszar Lokalnej Grupy Działania DIROW na dzień 31 grudnia 2007 r. zamieszkuje łącznie 61 728 osób. Natomiast zameldowanych wg stałego miejsca zamieszkania jest 62 162 osób, czyli o około 0,7% więcej. Różnica między ilością osób według stałego miejsca zameldowania a ilością osób według faktycznego miejsca zamieszkania wynika między innymi z potrzeby migracji zarobkowej osób zameldowanych na obszarze LGD. Jednakże w 2007 r., w stosunku do roku 2006 r. zaobserwowano niewielki wzrost liczby ludności, zarówno według stałego miejsca zameldowania, jak i faktycznego miejsca zamieszkania.

Tabela 2.2. Ludność LGD DIROW w latach 2006-2007

Gmina	Liczba ludności wg stałego miejsca zameldowania			Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Stan na 31 XII 2006						
województwo	1691123	869236	821887	1692838	869849	822989
Banie	6550	3274	3276	6397	3187	3210
Bielice	2970	1482	1488	2943	1468	1475
Cedynia	4417	2217	2200	4323	2179	2144
Chojna	14117	7174	6943	13992	7108	6884
Gryfino	9844	4905	4939	9853	4910	4943
Kozielice	2674	1326	1348	2621	1290	1331
Mieszkowice	7593	3788	3805	7439	3719	3720
Moryń	4415	2273	2142	4368	2257	2111
Stare Czarnowo	3860	1847	2013	3890	1859	2031
Widuchowa	5627	2809	2818	5577	2780	2797
Obszar LGD	62067	31095	30972	61403	30757	30646
% województwa	3,67	3,58	3,77	3,63	3,54	3,72
Stan na 31 XII 2007						
województwo	1690642	869676	820966	1692271	870319	821952
Banie	6552	3252	3300	6389	3172	3217
Bielice	2989	1484	1505	2923	1445	1478
Cedynia	4412	2205	2207	4341	2168	2173
Chojna	14182	7223	6959	14022	7121	6901
Gryfino	9951	4962	4989	10339	5193	5146
Kozielice	2647	1315	1332	2603	1295	1308
Mieszkowice	7562	3787	3775	7406	3718	3688
Moryń	4399	2264	2135	4332	2231	2101
Stare Czarnowo	3850	1843	2007	3832	1837	1995
Widuchowa	5618	2811	2807	5541	2766	2775
Obszar LGD	62162	31146	31016	61728	30946	30782
% województwa	3,68	3,58	3,78	3,65	3,56	3,74

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

W strukturze ludności wg płci dominują kobiety. Najliczniejsze pod względem liczby ludności są gmina Chojna i gmina Gryfino, natomiast gmina Kozielice i gmina Bielice charakteryzują się najmniejszą liczbą ludności.

Porównując strukturę wiekową mieszkańców obszaru LGD w latach 2006-2007 zauważa się tendencję do starzenia się społeczeństwa. Jest to proces, który dotyka społeczeństwo wszystkich krajów wysoko rozwiniętych, w tym także polskie społeczeństwo. Ponadto, spada znacząco ilość osób w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta zaś ilość osób w wieku 65 lat i więcej.

W 2006 r. ludność obszaru LGD DIROW stanowiła w 64,5% ludność w wieku produkcyjnym, 22,8% ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz 12,7% ludności w wieku poprodukcyjnym. W 2007 r. nastąpiły zmiany – wzrosła w niewielkim stopniu liczba ludności w wieku produkcyjnym (do 64,8% ludności obszaru LGD), oraz do 13,0% ludności w wieku poprodukcyjnym, natomiast zmalała liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym - do 22,2% ludności obszaru LGD.

Tabela 2.3. Struktura wiekowa ludności LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	Do 19 roku życia	Od 20 do 59 roku życia	60 lat i więcej	Do 19 roku życia	Od 20 do 59 roku życia	60 lat i więcej
	Stan na 31 XII 2006			Stan na 31 XII 2007		
województwo	388012	1031877	272949	80431	1030827	282977
Banie	1657	3832	908	1594	3833	962
Bielice	819	1722	402	790	1727	406
Cedynia	1078	2611	634	1058	2646	637
Chojna	3563	8374	2055	3495	8390	2137
Gryfino	2661	5887	1305	2767	6170	1402
Kozielice	675	1520	426	646	1526	431
Mieszkowice	2072	4277	1090	2002	4280	1124
Moryń	1049	2744	575	1001	2727	604
Stare Czarnowo	948	2409	533	875	2391	566
Widuchowa	1478	3282	817	1428	3284	829
Obszar LGD	16000	36658	8745	15656	36974	9098
% województwa	4,12	3,55	3,20	19,47	3,59	3,22

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Rynek pracy. Większość pracujących mieszkańców obszaru LGD DIROW zatrudniona jest w administracji samorządowej, oświacie, służbie zdrowia, instytucjach użyteczności publicznej, rolnictwie i zakładach produkcyjnych. Spora część mieszkańców zajmuje się handlem i usługami, szczególnie dobrze rozwinięta jest sieć handlu i usług w strefie przygranicznej. Rynek pracy jednak nie zapewnia pełnego zatrudnienia. Jest to dużym problemem szczególnie dla młodych ludzi, którzy emigrują za pracę. Ta część młodego społeczeństwa, która nie ma na tyle możliwości i inicjatywy, aby podjąć ryzyko migracji, a na rynku obszaru LGD DIROW nie może podjąć pracy, popada w marazm, uzależnienia lub inne patologie społeczne.

Bezrobocie, tak jak w całym kraju jest bardzo poważnym problemem również obszaru działania LGD DIROW. Scharakteryzowane w poprzednich punktach uwarunkowania przyrodnicze wykazały charakterystykę obszaru jako przyrodniczo-rolniczego z doskonałymi warunkami do rozwoju działalności rolniczej, w tym uprawy produktów ekologicznych (niewielki stopień urbanizacji i uprzemysłowienia obszaru). Ponadto, uwarunkowania przyrodnicze, historyczne i kulturowe sprzyjają rozwojowi turystyki na obszarach wiejskich, w tym agroturystyki. Z drugiej strony oznacza to, że mieszkańcy obszaru LGD DIROW nie mają zbyt dużych możliwości w zakresie podjęcia pracy

zarobkowej w zakładach produkcyjnych. Powinni zatem odznaczać się dużą przedsiębiorczością, aby móc wykorzystać wspomniane walory w celu podjęcia działalności gospodarczej. Jak zaprezentowano w tabeli 2.5., w większym stopniu na bezrobocie narażone są kobiety. Jednakże, porównując dane dotyczące lat 2006-2007, zauważono zdecydowany spadek osób bezrobotnych - o ponad 21% osób bezrobotnych z obszaru LGD w 2007 roku.

Tabela 2.4. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku					
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Stan na 31 XII 2006							
województwo	1692838	337451	164399	1113868	540577	241519	164873
Banie	6397	1439	708	4160	1930	798	549
Bielice	2943	727	352	1856	863	360	253
Cedynia	4323	952	453	2797	1329	574	397
Chojna	13992	3106	1573	9050	4280	1836	1255
Gryfino	9853	2346	1132	6339	2988	1168	790
Kozielice	2621	594	277	1650	755	377	258
Mieszkowice	7439	1829	888	4627	2178	983	653
Moryń	4368	908	448	2947	1453	513	356
Stare Czarnowo	3890	833	376	2599	1172	458	311
Widuchowa	5577	1291	645	3552	1625	734	510
Obszar LGD	61403	14025	6852	39577	18573	7801	5332
% województwa	3,63	4,16	4,17	3,55	3,44	3,23	3,23
Stan na 31 XII 2007							
województwo	1692271	329706	160630	1115412	539463	247153	170226
Banie	6389	1405	671	4159	1925	825	576
Bielice	2923	688	324	1869	864	366	257
Cedynia	4341	943	446	2826	1319	572	403
Chojna	14022	3059	1557	9079	4274	1884	1290
Gryfino	10339	2422	1189	6705	3166	1212	838
Kozielice	2603	558	265	1664	768	381	262
Mieszkowice	7406	1748	855	4658	2185	1000	678
Moryń	4332	863	426	2935	1430	534	375
Stare Czarnowo	3832	777	354	2571	1152	484	331
Widuchowa	5541	1252	620	3548	1628	741	518
Obszar LGD	61728	13715	6707	40014	18711	7999	5528
% województwa	3,65	4,16	4,18	3,59	3,47	3,24	3,25

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Tabela 2.5. Bezrobocie na obszarze LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	stan na 31.12.2006			stan na 31.12.2007		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
województwo	138866	60320	78546	103241	41685	61556
Banie	630	233	397	449	121	328
Bielice	256	102	154	230	89	141
Cedynia	531	257	274	412	217	195
Chojna	1456	573	883	1109	394	715
Gryfino*	1 861	672	1 189	1 381	425	956
Kozielice	296	138	158	233	88	145
Mieszkowice	687	309	378	539	206	333
Moryń	471	213	258	406	183	223
Stare Czarnowo	170	72	98	165	62	103

Widuchowa	551	233	318	427	147	280
Obszar LGD	5048	2130	2918	3970	1507	2463
% województwa	3,64	3,53	3,72	3,85	3,62	4,00

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

*Ze względu na brak danych o bezrobociu w gminie Gryfinie, dane w tabeli dotyczą Miasta i Gminy Gryfino, a tym samym nie zostały zaliczone do danych dla całego obszaru LGD.

Kapitał społeczny obszaru LGD DIROW jest bardzo dobrze rozwinięty. Można więc stwierdzić, że poza już scharakteryzowanymi walorami przyrodniczymi, historycznymi i kulturowymi, kapitał ludzki obszaru DIROW jest kolejnym istotnym walorem omawianego obszaru. Na obszarze LGD DIROW pojawia się wiele inicjatyw o charakterze kulturowym, czy sportowym integrujących ludność, większość z nich odbywa się na obszarach wiejskich. Do najprężniej działających w obszarze można zaliczyć:

1. **Gminne Ośrodki Kultury.** Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Chojeńskie Centrum Kultury, Wiejski Dom Kultury w Tetyniu, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Baniach, Koło Gospodyń Wiejskich w Baniach, Wiejski Dom Kultury w Kozienicach, Dom Kultury w Załężu, które organizują dyskoteki dla dzieci, zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin objętych opieką społeczną, zajęcia muzyczno-taneczne, zajęcia Windowcolor (nowe techniki plastyczne, które pozwalają pobudzić i rozwinąć wyobraźnię dziecka) i szydełkiem i drutem (uczące wytrwałości i dokładności).
2. **Gminne i Miejskie Biblioteki** m.in. w Widuchowej, Chojnie, Filia Biblioteki Publicznej w Tetyniu, Biblioteka Publiczna w Kozienicach, Gminna Biblioteka Publiczna w Bielicach.
3. **Koła Gospodyń Wiejskich m. in.** w Barwikach, Godkowie, Grzybnie, Jeleninie, Nawodnej, Rurce, Krzymowie, Czartoryji, Mętynie, Stare Czarnowo, Krzywiniu, Lubiczu.
4. **Kluby.** Klub Seniora „RÓŻA” Banie, Klub sportowy „Czarni” Czarnówko, Miejski Klub Sportowy „Odra” w Chojnie, Klub Motorowy Chojna, Jeździecki Klub Sportowy „HETMAN” w Chojnie, Gminy Ludowy Klub Sportowy „FAGUS” Kołbacz, Klub Sportowy “Sparta” w miejscowości Godków Osiedle, Klub Sportowy “Hetman” w miejscowości Grzybno, Klub Sportowy “Kłos” w miejscowości Kamienny Jaz, Klub Sportowy “Grom” w miejscowości Krajnik Dolny, Klub Sportowy “Klon” w miejscowości Krzymów, Klub Sportowy “Sparta” w miejscowości Nawodna, Klub Sportowy „Unia” Swochowo, Klub Sportowy „łabędź” Widuchowa, Ludowy Zespół Sportowy „Czarni” Czarnówko, Krzywiński Ludowy Klub Sportowy, Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł” Żelechowo, Ludowy Zespół Sportowy „Dąb” Dębogóra, Klub Olimpijczyka „Krzyś”, Uczniowski Klub Sportowy „ŻAR” w Żarczynie, Gminny Uczniowski Klub Sportowy w Widuchowej, Klub Sportowy „ENERGETYK”, MKS HERMEN Gryfino, Stowarzyszenie Amatorów Piłki Siatkowej „LIBERO” w gminie Banie i inne.
5. **Koła łowieckie:** Koło łowieckie Hubertus, Koło łowieckie Szarak, Koło łowieckie Knieje, Koło łowieckie Jeleń i inne.
6. **Świetlice Wiejskie** organizują zajęcia pozalekcyjne, zajęcia w czasie ferii lub wakacji, spotkania integracyjne dla młodzieży, dorosłych oraz pogadanki dla seniorów. Świetlice m.in. w Kłodowie, Lubiczu, Dębogórze, Czarnowie, Przydarłowie, Maruszewie, Mielnie Pyrzyckim, Dobropolu, Starym Czarnowie, Binowie, Starym Chrapowie, Żelechowie, Marwicach, Piasecznie i innych.
7. **Pozostałe: Koło Plastyczne** “Akwarele”, którego członkowie to dzieci i młodzież w wieku od 5 do 17 lat, są laureatami konkursów wojewódzkich, krajowych i międzynarodowych, uczestniczą

w ogólnopolskich plenerach plastycznych dla dzieci utalentowanych artystycznie. **UKS "Podkowa"** - skupia dzieci i młodzież mieszkającą na terenach popegeerowskich. **Moryńskie Stowarzyszenie Kobiet** w ramach projektu "Kobiety wiejskie w drodze do Unii Europejskiej". **Koło Młodych Ekologów** skupia około 30 członków z grona aktywnej młodzieży gimnazjalnej zainteresowanej przyrodą i ekologią oraz ochroną środowiska. **Chojeńsko-Gryfińskie Stowarzyszenie Wspólnej Europy** zajmujące się promowaniem międzynarodowego sposobu myślenia oraz tolerancji we wszystkich dziedzinach kultury. **Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Jesteśmy**, **Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Bądź Blżej Nas” w Cedyni**, **Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk”** propagujące wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych. Ponadto działają: **Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Kozienicach**, **Zespół ludowy „Poranek” z Tetynia**, **Punkt informacji przyrodniczo-leśnej w Glinnej**, **Komitet „Tolerancja”**, **Koło Honorowych Dawców Krwi**, **Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów**, **Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Domu Dziecka w Trzcińsku-Zdroju**, **Stowarzyszenie „Dom z sercem” w Trzcińsku-Zdroju**, **Stowarzyszenie „Pod Dębami**, **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci**, **Polski Czerwony Krzyż** i wiele innych.

8. **Ochotnicze Straże Pożarne** m.in. w Chojnie, Krajniku Dolnym, Lisim Polu, Mętynie, Nawodnej, Szczelczynie, Babinie, Bielicach, Widuchowej, Krzywiniu, Baniach i Ognicy.

Na obszarze LGD DIROW przeprowadzane są tzw. **imprezy cykliczne**. Do najatrakcyjniejszych należą: Konkursy recytatorskie, Wyzwolenie Bań, Festyn Na Ziemi Bańskiej, Biegi uliczne im. St. Wołoszyna, Rajd rowerowy po Ziemi Bańskiej, Lato – 2003, Święto pieczonego ziemniaka, Turniej w warcaby stupolowe, Spotkanie klubu HDK, Uroczystość z okazji odzyskania Niepodległości, Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży "Włóczykij", Festiwal Intymnych Form Artystycznych – FIFART, Gryfińskie Rajdy Rowerowe, Koncert tańca współczesnego, Dni Gryfina, Międzynarodowe Spotkania Szachowe, Biegi Transgraniczne "Doliną Dolnej Odry", Międzynarodowy Festiwal Mini Piłki Nożnej, Zderzenie Sztuk i Kultur "Sztukowanie", Tydzień żurawi, Festiwal Sportowo-Rekreacyjny nt. „Jarmark Moryński”, Międzynarodowy Bieg Dookoła Morynia, Jarmark Widuchowski, Święto Kapusty, Festiwal Zuzia i Piosenki Angielskiej (Widuchowa), Krzywińska Liga Biegów Przelajowych, Wystawa prac plastycznych zespołu "Inspiracje", Turniej piosenki "Nowa Miłosna" (współorganizator: Radio PLUS), Dni Chojny '2000, Wystawa fotografii profesjonalnej, Dni Integracji Europejskiej, Przyjaźni i Tolerancji – Chojna '2000, Dni Otwarte Gospodarstwa Ekologicznego (Marwice), spotkania integracyjne z osobami niepełnosprawnymi „Religia – Kultura – Sport” (Rynica), Gminny Dzień Dziecka (Bielice), zawody motokrosowe Klubu Motorowego (Chojna).

Ponadto, organizowane są **cykliczne imprezy związane z określonymi świętami i wydarzeniami okolicznościowymi**: Dzień Dziecka, Dzień Babci, Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dni Integracji Osób Niepełnosprawnych, dożynki gminne, bale karnawałowe dla dzieci, „Tolerancja” bal dla niepełnosprawnych, ferie w GOKiS, Konkurs na Pisanek Wielkanocną, Konkurs na kartkę Bożonarodzeniową, Akcja „Sprzątanie Świata”, Wigilia dla samotnych, Wigilia seniorów, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – koncerty, Festyn Majowy oraz Dni Integracji Europejskiej, Przyjaźni i Tolerancji – Chojna '2000.

Na obszarze LGD DIROW działają również następujące **zespoły**: Chór Parafialny "Sorridere", Stowarzyszenie Wokalne "Res Musica", Kapela ludowa "Bartkowiacy", Kapela ludowa "Borzymianka", Teatr Tańca "Vogue", Teatr UHURU, Teatr 6 i pół, Teatr Oczy Ku Niebu, Teatry dziecięce Tespisk

i Kurtyna, Zespół Taneczny "Arkan", Gminny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „SKRZAT”, zespół „Za Miedzą”, Młodzieżowy Zespół Wokalno-Taneczny „LUZ”, kapela „RE-WIR”, zespół „Olej”.

Gospodarka. Na obszarze LGD DIROW działa ogółem 5116 podmiotów gospodarczych. Najbardziej prężną pod względem rozwoju przedsiębiorczości jest gmina Chojna. Najmniej przedsiębiorstw znajduje się w gminie Kozielice. Dominującym sektorem gospodarki jest sektor handlu i napraw obejmujący 1 528 przedsiębiorstw działających na obszarze LGD, co stanowi około 30% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw. W dalszej kolejności sektor budownictwa oraz sektor przetwórstwa przemysłowego. W sektorze rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa zarejestrowanych jest 341 przedsiębiorstw.

Tabela 2.6. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	ogółem sektor publiczny	ogółem sektor prywatny	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	spółki handlowe	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	spółdzielnie	fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne
stan na 31.12.2006							
województwo	8 507	200 971	164 075	11 595	b.d.	1 199	3 625
Bielice	6	218	197	8	4	2	7
Kozielice	7	166	134	13	9	1	6
Banie	13	471	394	31	22	5	10
Cedynia	10	401	314	40	21	2	18
Chojna	30	1 205	995	69	49	8	28
Gryfino	13	860	674	82	35	3	14
Mieszkowice	27	471	408	15	6	4	18
Moryń	10	277	228	19	12	3	11
Stare Czarnowo	9	409	354	10	3	3	11
Widuchowa	12	375	307	26	16	3	9
Obszar LGD	137	4853	4005	313	177	34	132
% województwa	1,61	2,41	2,44	2,70		2,84	3,64
stan na 31.12.2007							
województwo	8 538	202 212	164 016	12 172	b.d.	1 190	3 912
Bielice	6	226	206	8	4	2	7
Kozielice	7	174	141	14	9	1	6
Banie	12	486	408	29	20	5	13
Cedynia	10	399	311	40	22	2	18
Chojna	32	1 206	997	70	48	8	28
Gryfino	13	896	702	86	34	3	17
Mieszkowice	27	500	434	16	7	4	20
Moryń	9	287	236	18	11	3	13
Stare Czarnowo	8	413	356	11	3	3	12
Widuchowa	12	393	323	26	15	3	10
Obszar LGD	136	4980	4114	318	173	34	144
% województwa	1,59	2,46	2,51	2,61		2,86	3,68

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Tabela 2.7. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	ogółem	W tym								
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przemysł		budownictwo	handel i naprawy	hotel i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łącznie	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
			razem	w tym przetwórstwo przemysłowe						
stan na 31 XII 2006										
województwo	209478	5240	18608	18184	22042	61073	12369	14175	6927	38493
Bielice	224	24	42	41	39	41	2	18	3	26
Kozielice	173	16	30	30	38	34	0	10	1	16
Banie	484	57	57	55	103	126	5	32	9	46
Cedynia	411	16	20	20	37	171	29	30	6	40
Chojna	1 235	53	93	90	147	485	52	70	29	146
Gryfino	873	58	157	155	150	191	22	76	19	106
Mieszkowice	498	41	46	45	56	198	13	24	5	42
Moryń	287	18	23	22	40	91	16	13	7	32
Stare Czarnowo	418	22	50	50	78	91	7	53	7	58
Widuchowa	387	24	60	60	78	103	13	22	7	35
Obszar LGD	4990	329	578	568	766	1531	159	348	93	547
% województwa	2,38	6,28	3,11	3,12	3,48	2,51	1,29	2,46	1,34	1,42
stan na 31 XII 2007										
województwo	210750	5335	19199	18404	23562	59778	12548	14289	7035	37899
Bielice	232	25	47	46	40	44	2	19	3	24
Kozielice	181	18	33	33	41	33	0	11	1	14
Banie	498	55	59	58	114	121	6	30	13	45
Cedynia	409	13	20	20	41	167	31	30	8	36
Chojna	1 238	54	91	88	165	471	56	68	30	130
Gryfino	909	64	155	153	174	195	25	81	19	101
Mieszkowice	527	48	53	52	68	198	12	22	6	41
Moryń	296	19	20	19	50	98	15	11	6	28
Stare Czarnowo	421	24	51	51	82	92	7	51	9	52
Widuchowa	405	21	69	69	86	109	11	23	7	33
Obszar LGD	5116	341	598	589	861	1528	165	346	102	504
% województwa	2,43	6,39	3,11	3,20	3,65	2,56	1,31	2,42	1,45	1,33

 Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

Spółki handlowe z udziałem kapitału obcego stanowią tylko około 3% ogółu działających przedsiębiorstw, przy czym liczba ich zmalała z 155 w 2006 r. do 153 w 2007 r. Spółki prawa handlowego stanowią natomiast 5,6% ogółu działających przedsiębiorstw.

Na obszarze LGD DIROW w 2007r. zarejestrowanych było 131 fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych, o 9 więcej niż rok wcześniej.

Obszary leśne. Obszar LGD porastają lasy należące w ponad 99% do Skarbu Państwa. Tylko około 0,80% gruntów leśnych należy do osób prywatnych. Lasy obszaru LGD stanowią ponad 7% lasów województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 2.7. Lesistość obszaru LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów leśnych	lasy ogółem	grunty leśne publiczne ogółem	grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	grunty leśne prywatne
stan na 31 XII 2006						
województwo	822 681,8	799 172,1	811 082,3	806 612,1	785 426,2	11 599,5
Bielice	607,8	596,1	596,7	593,1	581,1	11,1
Kozielice	1 119,6	1 086,4	1 101,4	1 097,7	1 068,6	18,2
Banie	5 598,9	5 432,1	5 550,7	5 549,2	5 513,2	48,2
Cedynia	7 431,5	7 218,0	7 395,8	7 395,8	7 346,8	35,7
Chojna	12 886,9	12 511,6	12 825,0	12 814,0	12 622,0	61,9
Gryfino - obszar wiejski	5 354,3	5 208,3	5 216,5	5 208,3	5 007,9	137,8
Mieszkowice	11 447,4	11 049,3	11 399,8	11 399,8	11 332,8	47,6
Moryń	3 410,5	3 285,3	3 388,2	3 383,3	3 324,3	22,3
Stare Czarnowo	6 990,9	6 789,5	6 973,6	6 973,1	6 858,1	17,3
Widuchowa	6 612,8	6 402,5	6 581,2	6 567,8	6 405,8	31,6
Obszar LGD	61460,6	59579,1	61028,9	60982,1	60060,6	431,7
% województwa	7,47	7,46	7,52	7,56	7,65	3,72
stan na 31 XII 2007						
województwo	823 818,8	800 023,7	811 582,2	807 054,9	786 463,3	12 236,6
Bielice	608,9	597,2	597,8	591,1	581,1	11,1
Kozielice	1 131,4	1 098,1	1 113,2	1 106,8	1 078,1	18,2
Banie	5 597,2	5 430,4	5 549,0	5 547,5	5 513,5	48,2
Cedynia	7 431,9	7 218,5	7 396,2	7 396,2	7 347,2	35,7
Chojna	12 886,2	12 511,6	12 820,7	12 809,7	12 622,7	65,5
Gryfino - obszar wiejski	5 361,2	5 211,9	5 218,4	5 210,2	5 027,8	142,8
Mieszkowice	11 456,5	11 049,9	11 407,7	11 407,7	11 341,7	48,8
Moryń	3 417,9	3 292,7	3 395,6	3 390,7	3 331,7	22,3
Stare Czarnowo	6 991,0	6 789,6	6 973,7	6 973,2	6 858,1	17,3
Widuchowa	6 621,5	6 410,5	6 588,8	6 575,8	6 453,8	32,7
Obszar LGD	61 503,70	59 610,40	61 061,10	61 008,90	60 155,70	442,60
% województwa	7,47	7,45	7,52	7,56	7,65	3,62

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Infrastruktura obszaru LGD.

Transport i komunikacja. Transport drogowy. Szkielet układu drogowego stanowią drogi: krajowe: **3**: Świnoujście - Jakuszyce (przez Stare Czarnowo, Będgoszcz, Chabówko), **26**: Krajnik Dolny -

Głazów (przez Chojnę i Trzcińsko-Zdrój) oraz **31**: Szczecin- Słubice (przez Gryfino, Widuchowę, Chojnę i Mieszkowice), województwie: **119**: Klucz (skrzyżowanie z autostradą A6) – Gardno, **120**: Gryfino- Stare Czarnowo, **121**: Gryfino - Rów (przez Banie), **122**: Krajnik Dolny - Pyrzyce (przez Banie), **124**: Osinów Dolny – Chojna (przez Cedynię), **125**: Bielinek – Wierzchlas (przez Cedynię i Moryń), **126**: Osinów Dolny – Dębno (przez Mieszkowice) oraz **143**: Kołbacz – Kobylanka oraz drogi powiatowe i drogi gminne. Długość dróg gminnych szacuje się na ponad **654** km, w tym drogi utwardzone o długości ponad **144** km. Sieć dróg powiatowych wynosi ponad **639** km.

Linie kolejowe czynne: Szczecin Główny - Zielona Góra (przez Gryfino, Widuchowę, Chojnę, Godków i Mieszkowice).

Przejścia graniczne: drogowe: Gryfino - Mescherin, Krajnik Dolny – Schwedt oraz Osinów Dolny – Hohenwutzen (kierunek Bad Freienwalde), piesze Gryfino – Mescherin, rzeczne Osinów Dolny – Hohensaaten, Widuchowa – Gartz oraz Gryfino – Mescherin.

Komunikacja autobusowa: Komunikację autobusową zapewniają przedsiębiorstwa PKS Szczecin (część północna) oraz PKS Myślibórz (część południowa). LGD posiada bezpośrednie połączenia ze Szczecinem, Gorzowem Wielkopolskim, Myśliborzem, Choszcznem i Dębem.

Gospodarka odpadami. Na terenie czynnych jest 8 składowisk odpadów. Brak jest ponadgminnego zakładu składowania i utylizacji odpadów połączonych z ich segregacją.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 178,48 km. Na terenie LGD DIROW jest 20 oczyszczalni ścieków, o łącznej przepustowości: 11,194 tys. m³/ dobę.

Zaopatrzenie w wodę. Długość sieci wodociągowej wynosi 493,4 km. Są czynne 73 hydrofornie, ale niemal połowa z nich wymaga remontu. Największe zużycie wody odnotowuje się w przemyśle – 99,5% zużycia ogółem.

Tabela 2.8. Wodociągi na obszarze LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	stan na 31 XII 2006			stan na 31 XII 2007		
	km	dam3	osoba	km	dam3	osoba
	długość czynnej sieci rozdzielczej	woda dostarczona gospodarstwom domowym	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	długość czynnej sieci rozdzielczej	woda dostarczona gospodarstwom domowym	ludność korzystająca z sieci wodociągowej
województwo	8 348,4	64 864,8	1 575 288	8 522,1	61 271,2	1 576 252
Bielice	24,6	130,1	2 786,0	29,6	99,6	2 783,0
Kozielice	22,8	81,3	2 501,0	22,8	67,9	2 484,0
Banie	41,9	241,3	5 578,0	44,5	201,8	5 612,0
Cedynia	52,5	208,9	4 145,0	52,5	192,5	4 164,0
Chojna	89,7	460,4	12 850,0	89,5	411,9	12 883,0
Gryfino	88,1	239,5	6 846,0	88,1	232,6	7 204,0
Mieszkowice	47,2	352,8	6 935,0	47,8	229,7	6 910,0
Moryń	32,5	142,5	4 119,0	32,5	128,9	4 086,0
Stare Czarnowo	33,3	139,2	3 587,0	33,3	125,1	3 537,0
Widuchowa	54,2	146,1	5 182,0	54,2	143,4	5 173,0
Obszar LGD	486,80	2 142,10	54 529,00	494,80	1 833,40	54 836,00
% województwa	5,83	3,30	3,46	5,81	2,99	3,48

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

Tabela 2.9. Korzystający z instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych w % ogółu ludności na obszarze LGD DIROW w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	stan na 31 XII 2006			stan na 31 XII 2007		
	wodociąg	kanalizacja	gaz	wodociąg	kanalizacja	gaz
Bielice	94,7	41,6	0,0	95,2	41,7	0,0
Kozielice	95,4	48,9	0,0	95,4	49,0	0,0
Banie	87,2	46,2	0,0	87,8	46,3	0,0
Cedynia	95,9	41,1	0,0	95,9	41,5	0,0
Chojna	91,8	54,0	0,0	91,9	54,2	0,0
Gryfino - obszar wiejski	69,5	35,4	11,0	69,7	35,4	10,9
Mieszkowice	93,2	66,2	15,6	93,3	66,4	15,7
Moryń	94,3	53,1	0,0	94,3	53,2	0,0
Stare Czarnowo	92,2	62,5	0,0	92,3	62,6	0,1
Widuchowa	92,9	18,9	0,0	93,4	18,9	0,0

Źródło: opracowanie na podstawie www.stat.gov.pl

1.4. Specyfika obszaru

Na uwagę zasługuje fakt, że obszar LGD DIROW tworzy 10 gmin, w tym 8 gmin wywodzących się z powiatu gryfińskiego i 2 gminy wywodzące się z powiatu pyrzyckiego. Pomimo przynależności administracyjnej gmin do dwóch różnych powiatów, obszar charakteryzuje się wspólnymi specyficznymi uwarunkowaniami, do których można zaliczyć: wyjątkowe walory przyrodnicze, krajobrazowe, turystyczne i historyczne oraz duże zaangażowanie ludności obszaru w życie społeczne. Tak więc ustanowienie określonych granic administracyjnych nie jest przeszkodą dla podjęcia działań zmierzających do opracowania i osiągnięcia celów wpisanych w LSR.

Obszar Lokalnej Grupy Działania DIROW charakteryzuje się **wyjątkowymi walorami przyrodniczo-krajobrazowo-turystycznymi**. Różnorodność form przyrody oraz atrakcyjne, często prawie dziewicze rejony sprawiają, że istnieją warunki do rozwoju turystyki rekreacyjnej i sportowej oraz agroturystyki. Cały obszar LGD DIROW charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem występującej roślinności i świata zwierząt. Dlatego też przyroda została uznana **za najcenniejsze bogactwo obszaru**. Na terenie obszaru LGD występuje niewielka ilość zakładów przemysłowych a ich położenie sprawia, że powietrze wolne jest od substancji szkodliwych typowych dla powietrza miejskiego. Brak przemysłu szkodliwego dla środowiska oraz urodzajne gleby umożliwiają produkcję zdrowej, ekologicznej żywności. Otaczające lasy i czyste, nieskażone powietrze stwarzają odpowiednie warunki dla turystyki pieszej i rowerowej, a także są interesującym obszarem dla amatorów runa leśnego i myślistwa. Uroczyska, obfite w ryby jeziora zachęcają do wypoczynku nad ich brzegami oraz uprawiania sportów wodnych. Obszary podmokłe i zadrzewienia śródpolne stanowią cenne skupiska rzadkiej roślinności. Występują tu zarówno chronione gatunki roślin, jak i zwierząt. Tereny obszaru LGD DIROW są miejscami atrakcyjnymi dla pasjonatów ornitologii, gniazduje tu bowiem liczne ptactwo.

Poza wyjątkowymi walorami przyrodniczymi obszar LGD DIROW **jest bogato wyposażony w zabytki architektury sakralnej, pałace i inne budowle**. Większość z nich jest wpisana do rejestru zabytków. Lista zabytków całego obszaru jest imponująca. Można stwierdzić, iż w niemalże każdej miejscowości należącej do gmin tworzących LGD DIROW znajduje się obiekt warty obejrzenia.

Ponadto, do kolejnej cechy specyficznej obszaru LGD DIROW można zaliczyć **ludność obszaru**, która, pomimo zróżnicowania ze względu na pochodzenie oraz kultywowania różnych tradycji i obyczajów, intensywnie ze sobą współpracuje w ramach wielu organizacji, stowarzyszeń i kół.

Tak jak to zostało już wykazane w punkcie 2.3. Strategii, ludność obszaru stanowi niezwykle wartościowy kapitał społeczny, angażujący się w różne formy współpracy, pomocy oraz integracji. Członkami wymienionych form są, i mogą być, wszyscy chętni do podjęcia współpracy, podzielenia się swoją historią, swoimi doświadczeniami oraz propagowaniem tradycji i kultury. Zróżnicowanie społeczne wynika z faktu, że ludność obszaru LGD jest ludnością napływową. Po II wojnie światowej przebiegały intensywne ruchy migracyjne zapoczątkowane w 1944 r. migracjami polskich Kresów Południowo-Wschodnich. Zjawiskiem uzupełniającym były ruchy repatriacyjne i reemigracyjne, a więc powroty oswobodzonych jeńców i uchodźców wojennych, osób deportowanych, osób z centralnej Polski, osób zamieszkujących byłe obszary ZSRR oraz powroty emigrantów przebywających przed wybuchem wojny poza granicami kraju. Większość tej ludności osiedliła się i zamieszkuje środowisko wiejskie.

Reasumując można stwierdzić, że Lokalna Grupa Działania DIROW dysponując potężnym potencjałem przyrodniczym i historycznym oraz dobrze rozwiniętym kapitałem społecznym, powinna dążyć do intensywnego rozwoju turystyki oraz przedsięwzięć okołoturystycznych.

3. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR

3.1. Analiza SWOT

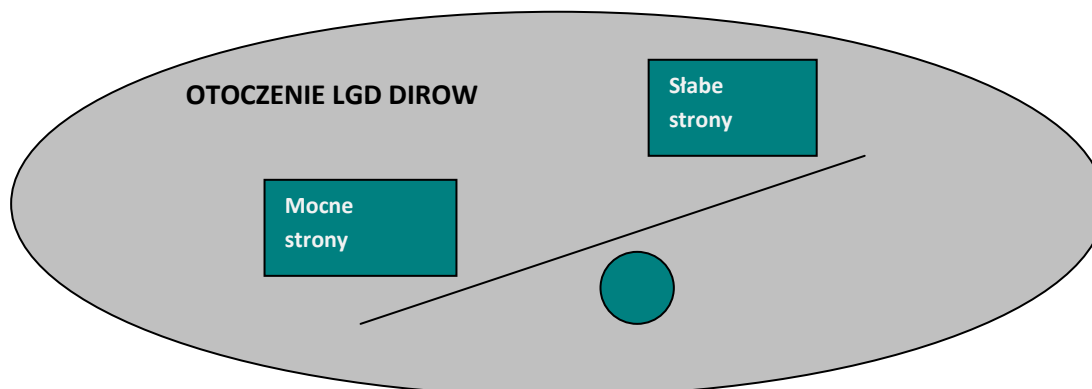
Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów **Strengths** (mocne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia). Przedmiotem analizy SWOT może być firma, region, gmina, inwestycja o dowolnym charakterze, organizacja, stowarzyszenie, itp.

Podstawą metody SWOT jest wyszczególnienie czynników wewnętrznych (słabych i silnych stron) oraz zewnętrznych (szans i zagrożeń) charakteryzujących przedmiot analizy SWOT. Analiza SWOT pozwala zidentyfikować:

1. gdzie mocne strony dają przewagę konkurencyjną,
2. które słabe strony utrudniają realizację planu operacyjnego.

Celem Analizy SWOT jest zbudowanie skutecznej strategii poprzez zapewnienie wykorzystania wewnętrznych szans pożądanych do realizacji celów oraz przeciwdziałanie zewnętrznym zagrożeniom dla pozycji realizacji zamierzonej strategii działania.

Schemat 3.1. Pożądana relacja mocnych i słabych stron LGD DIROW

Źródło: opracowanie własne

Wstępna analiza SWOT dla obszaru LGD DIROW została przeprowadzona na bazie dokumentów źródłowych udostępnionych przez urzędy gmin wchodzące w skład Lokalnej Grupy Działania DIROW. Następnie, uzupełniono i skorygowano SWOT podczas konsultacji społecznych, dyskutując z przedstawicielami sektorów społecznego, publicznego i gospodarczego mocne i słabe strony obszaru LGD DIROW oraz szanse jego rozwoju, jak i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego. Do opracowania analizy SWOT posłużono się arkuszem SWOT, metodą „burzy mózgów” i metodą metaplanu.

Uczestnicy konsultacji społecznych z dużym zaangażowaniem brali udział w opracowaniu analizy SWOT poszczególnych gmin oraz całego obszaru LGD DIROW. Wykazali się doskonałą znajomością mocnych i słabych stron gminy i obszaru LGD oraz trafnie rozpoznawali szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego. Prezentowana w tabeli 3.1. oraz w tabeli 3.2. Analiza SWOT

jest wynikiem pracy przedstawicieli różnych środowisk wywodzących się z terenu gmin objętych obszarem LGD DIROW.

Tabela 3.1. Mocne i słabe strony obszaru LGD DIROW

Mocne strony (S) obszaru LGD DIROW	Słabe strony (W) obszaru LGD DIROW
Uwarunkowania geopolityczne	
1. Bliskość granicy polsko-niemieckiej. 2. Liczne przejścia graniczne. 3. Powiązania gospodarcze z Poznaniem, ze Szczecinem. 4. Bliskie położenie Berlina.	1. Duża odległość do głównych ośrodków gospodarczych.
Uwarunkowania przyrodnicze, historyczne i kulturowe	
1. Wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe – duża ilość jezior, rzek, ciekawie ukształtowanych terenów leśnych, rezerваты i pomniki przyrody. 2. Obszary chronione, parki krajobrazowe, użytki ekologiczne. 3. Czyste środowisko przyrodnicze. 4. Duży udział użytków rolnych. 5. Dobra klasa ziem rolnych. 6. Duża lesistość terenu. 7. Duża ilość obiektów historycznych - zabytkowych (np. kościoły, pałace) stanowiących walor turystyczny. 8. Ciekawa i bogata historia obszaru LGD (np. legendy, miejsca pamięci narodowej). 9. Szlaki i trasy rowerowe i piesze, na terenie których występują obiekty zabytkowe oraz miejsca kultywowania tradycji. 10. Szlaki pamięci narodowej. 11. Potencjał turystyczno-wypoczynkowy. 12. Dobrze rozwinięta działalność kulturalna.	1. Niedostateczne wykorzystanie walorów przyrodniczych, historycznych i krajobrazowych. 2. Podatność środowiska na zanieczyszczenie w związku ze wzmożonym ruchem samochodowym. 3. Zły stan techniczny zabytków. Zapotrzebowanie na renowację obiektów historycznych. 4. Brak właściwego oznakowania turystycznego. 5. Słaba promocja atrakcji przyrodniczych, historycznych i kulturowych obszaru LGD. 6. Brak produktów tradycyjnych i rękodzieła. 7. Słaba baza kulturowa i sportowa (np. niedofinansowane ośrodki kultury, brak boisk, itp.).
Uwarunkowania społeczne	
1. Duża populacja ludności. 2. Duży potencjał ludzki. 3. Otwartość władz na inicjatywy. 4. Dobrze rozwinięta działalność kulturowa (np. koła gospodyń wiejskich, domy kultury, itp.). 5. Cykliczne imprezy kulturalne i sportowe. 6. Stale rozwijająca się aktywność społeczna. 7. Zróżnicowana struktura pochodzenia kulturowego.	1. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. 2. Mała integracja wśród mieszkańców najmniejszych miejscowości obszaru. 3. Brak systemu wspierania organizacji pozarządowych. 4. Problemy patologiczne: przestępczość nieletnich, alkoholizm. 5. Brak perspektyw dla młodzieży. 6. Ubożenie społeczeństwa. 7. Mała kreatywność mieszkańców oraz sołectw w zakresie przedsiębiorczości, poszukiwania nowych możliwości rozwoju, dywersyfikacji zainteresowań, kwalifikacji, zatrudnienia. 8. Słaba znajomość historii obszaru wśród mieszkańców. 9. Migracja zarobkowa młodych ludzi. 10. Starzejące się społeczeństwo.

	11. Zbyt mała ilość świetlic wiejskich – zapotrzebowanie na różne formy integracji wśród dzieci i młodzieży, szczególnie w niewielkich ośrodkach.
Uwarunkowania gospodarcze	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta współpraca transgraniczna. 2. Elektrownia „Dolna Odra”. 3. Dobrze rozwijający się handel przygraniczny. 4. Ogromne rezerwy rozwojowe dla turystyki. 5. Tereny uzbrojone przeznaczone pod przemysł. 6. Dogodne warunki do rozwoju energii odnawialnej. 7. Stały rozwój mikro i małych przedsiębiorstw usługowych. 8. Gospodarstwa agroturystyczne, w tym ekologiczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie bezrobocie. 2. Ograniczony rynek pracy. 3. Niski dochód na 1 mieszkańca. 4. Niski standard życia mieszkańców. 5. Brak rozwiniętego przemysłu. 6. Brak przetwórstwa rolno-spożywczego. 7. Brak utylizacji odpadów i słaba gospodarka odpadami. 8. Brak wystarczającej liczby oczyszczalni ścieków. 9. Brak źródeł energii odnawialnej. 10. Wysoki stopień dekapitalizacji majątku trwałego. 11. Niewystarczająca baza turystyczna. 12. Tradycyjne i rozdrobnione rolnictwo. 13. Niewystarczająca baza gastronomiczna (w tym restauracje i kawiarnie). 14. Problemy w dostępie do specjalistycznych gabinetów lekarskich.
Uwarunkowania infrastrukturalne	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta sieć komunikacji drogowej, kolejowej i śródlądowej. 2. Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaby stan dróg gminnych i powiatowych. 2. Zły stan torowisk. 3. Słaba sieć połączeń komunikacyjnych (PKP). Brak sprawnego powiązania komunikacyjnego z małymi ośrodkami. 4. Brak chodników i poboczy. 5. Brak małej infrastruktury. 6. Sieci wodociągowe –wykonane z azbestu. 7. Słaby zasięg telefonii komórkowej i Internetu. 8. Słaby stopień kanalizacji obszarów wiejskich. 9. Brak zwodociągowania wsi. 10. Słabo rozwinięta sieć gazowa.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3.2. Szanse i zagrożenia obszaru LGD DIROW

Szanse (O) obszaru LGD DIROW	Zagrożenia (T) obszaru LGD DIROW
Wynikające z rynków światowych	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Liberalizacja wymiany międzynarodowej i możliwość ekspansji na rynki zagraniczne. 2. Swobodny przepływ towarów i usług w UE. 3. Wzrost zapotrzebowania na artykuły rolno-spożywcze o charakterze ekologicznym. 4. Fundusze strukturalne UE. 5. Napływ kapitału obcego. 6. Współpraca międzynarodowa w obszarze Morza Bałtyckiego, dorzecza Odry, Euroregionu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Światowe ograniczanie koniunktury gospodarczej. 2. Wahania koniunktury gospodarczej. 3. Mała stabilizacja rynków ekonomicznych, w tym handlu zagranicznego. 4. Mało stabilna sytuacja rynków finansowych. 5. Napływ towarów i usług z krajów o niższych kosztach wytworzenia, co może spowodować zagrożenie dla rodzimej drobnej przedsiębiorczości.

Pomerania.	
Wynikające z rynku krajowego	
1. Wzrost zapotrzebowania na rękodzieło i produkty rzemieślnicze. 2. Program rozwoju rolnictwa i wsi polskiej. 3. Wzrost zapotrzebowania na usługi turystyczne, szczególnie agroturystykę. 4. Intensywny rozwój małych i średnich firm. 5. Napływ inwestorów. 6. Proekologiczna polityka państwa. 7. Rozwój infrastruktury krajowej (drogi, telekomunikacja). 8. Sprzyjające warunki polityczno-prawne.	1. Spadek dochodów ludności. 2. Zmieniające się uwarunkowania prawno-polityczne. 3. Trudności w pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej. 4. Niedostateczna polityka finansowa państwa. 5. Ograniczony dostęp do kredytów inwestycyjnych, hipotecznych i konsumpcyjnych. 6. Duża biurokracja utrudniająca ludziom niewykształconym poruszanie się w gospodarce rynkowej. 7. Wzmożony ruch tranzytowy. 8. Słabo kontrolowany rozwój „marketów”. 9. Duża konkurencyjność ościennych powiatów i gmin.
Wynikające z rynku obszaru LGD	
1. Doskonałe warunki przyrodnicze, historyczne i kulturowe do rozwoju turystyki i agroturystyki. 2. Dobre warunki glebowe, klimatyczne i środowiskowe do rozwoju ekologicznej produkcji rolnej. 3. Sprzyjające działania organów samorządowych powiatowych i gminnych.	1. Brak dominującego centrum gospodarczego. 2. Wzrost bezrobocia. 3. Eurosieroctwo. 4. Wzrost patologii społecznych. 5. Wewnętrzne trudności natury formalnej samorządów w dostępie do źródeł finansowania. 6. Niskie zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój. 7. Zbyt duża chęć konkurencji, a nie współpracy pomiędzy poszczególnymi gminami.

Źródło: opracowanie własne

3.2. Wnioski

Przeprowadzona Analiza SWOT wskazuje, że obszar LGD DIROW jest obszarem posiadającym atrakcyjne uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe, historyczno-kulturowe, społeczne gospodarze i infrastrukturalne, które stanowią tzw. mocne strony badanego obszaru. W odpowiedni sposób wykorzystane, mogą przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD. Jednakże, zadaniem Analizy SWOT jest również określenie słabych stron obszaru, które przy poprawnym sformułowaniu celów Lokalnej Strategii Rozwoju DIROW powinny być w określonym czasie niwelowane za pomocą wykorzystania szans, jakie stwarza otoczenie zewnętrzne. Natomiast, zagrożenia zewnętrzne wskazane w przeprowadzonej Analizie SWOT powinny być hamowane za pomocą intensyfikowania działań mających na celu wzmocnienie mocnych stron obszaru LGD DIROW.

Z Analizy SWOT wynika, że obszar LGD DIROW jest regionem bardzo zasobnym w walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz historyczno-kulturowe, które nie są w wystarczającym stopniu wykorzystane. Mogą być one głównymi czynnikami inicjującymi lub wspierającymi rozwój społeczno-gospodarczy badanego obszaru. Dodatkowo, na uwagę zasługuje fakt dużego potencjału ludzkiego obszaru LGD, który w odpowiedni sposób ukierunkowany i zintegrowany, mający lokalnego lidera lub liderów może stanowić kolejny niezmiernie istotny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego. We

współczesnej gospodarce nie tyle ważna jest ilość kapitału ludzkiego, co jego jakość. Tak więc realizacja poszczególnych celów w ramach LSR doprowadzi do zdecydowanego podniesienia wartości kapitału ludzkiego obszaru LGD DIROW.

Uwarunkowania gospodarcze i infrastrukturalne obszaru LGD DIROW, poprzez wdrożenie celów LSR, będą stopniowo ulegały poprawie za pomocą bezpośrednich przedsięwzięć (np. wsparcie przedsiębiorstw, tworzenie nowych miejsc pracy) oraz w sposób pośredni (np. poprzez szkolenie zasobów ludzkich, organizowanie różnych form integracji społecznej).

Szanse i zagrożenia wskazane w Analizie SWOT są czynnikami całkowicie niezależnymi od działań LGD DIROW. Istotne jest natomiast ich dokładne sprecyzowanie oraz umiejętność dostrzegania zachodzących zmian w otoczeniu ekonomicznym, prawno-politycznym, technologicznym i ekonomicznym, tak aby w odpowiednim czasie reagować na pojawiające się nowe możliwości. Dla Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW korzystny jest układ czynników stanowiących szanse rozwoju obszaru. Zagrożenia, szczególnie wynikające z rynków światowych i rynku krajowego, mają zdecydowanie pośredni wpływ na dążenia LGD.

Można zaryzykować więc hipotezę, że po przeprowadzeniu Analizy SWOT obszaru LGD DIROW przyjęta strategia jest strategią maxi-maxi, w ramach której będą wykorzystywane mocne strony obszaru oraz szanse, jakie stwarza otoczenie zewnętrzne do niwelowania słabych stron obszaru i zagrożeń otoczenia zewnętrznego. Jak wynika z literatury przedmiotu, strategia maxi-maxi, jest najlepszą z możliwych do osiągnięcia strategii działania, dającą doskonałe perspektywy rozwoju i realizacji zmierzonych celów.

Cele postawione w ramach LSR opierają się na mocnych stronach obszaru oraz wykorzystują szanse wynikające z otoczenia zewnętrznego. Jednakże prawidłowa realizacja celów będzie możliwa tylko przy jednoczesnym wzmacnianiu słabych stron oraz niwelowaniu zagrożeń wynikających z otoczenia zewnętrznego.

4. OKREŚLENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH LSR ORAZ WSKAZANIE PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wyłonione trzy rodzaje celów w zależności od perspektywy czasowej, w której zostaną one osiągnięte (schemat 4.1). Osiągnięcie celu strategicznego LSR nastąpi do 2020 roku, podczas gdy realizacja celów ogólnych LSR powinna nastąpić do roku 2015. W okresie od 2009 do 2015 roku będą realizowane cele szczegółowe oraz zaplanowane w ramach poszczególnych celów przedsięwzięcia.

Schemat 4.1. Prezentacja celów LSR

CEL STRATEGICZNY		
WZROST ATRAKCYJNOŚCI OBSZARU DIROW POPRZEZ WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZYRODNICZO-SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO		
CELE OGÓLNE		
1. Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego	2. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego	3. Budowanie spójności społeczności lokalnej
CELE SZCZEGÓŁOWE		
1.1. <u>Efektywne wykorzystanie uwarunkowań Zachowanie i wyeksponowanie zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego przyrodniczych</u> 1.2. Zachowanie cennego dorobku historycznego i <u>kulturalnego oraz</u> kultywowanie tradycji <u>Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych</u>	2.1. <u>Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych</u> 2.2. <u>Rozwój przedsiębiorczości</u> Rozbudowa zaplecza turystycznego Rozwój przedsiębiorczości	3.1. <u>Wspieranie integracji społecznej</u> 3.1. <u>Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej</u> <u>Rozwój nowych form integracji</u> 3.2. <u>Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej</u> 3.3. <u>3.2. Przeciwdziałanie patologiom społecznym</u>

Źródło: opracowanie własne.

Osiągnięcie celu strategicznego Strategii LGD Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich: **Wzrost atrakcyjności obszaru DIROW poprzez wykorzystanie potencjału przyrodniczo-społeczno-gospodarczego**, nastąpi poprzez realizację trzech celów ogólnych:

1. **Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego.** Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację działań zmierzających do wzmocnienia pozycji obszaru poprzez wykorzystanie unikatowego potencjału przyrodniczego, dorobku historycznego oraz tradycji i wartości kulturalnych.
2. **Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania zmierzające do wzrostu potencjału gospodarczego, przy wykorzystaniu potencjału turystycznego i niezagospodarowanego kapitału ludzkiego.
3. **Budowanie spójności społeczności lokalnej.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania integracyjne zmierzające do wzmocnienia więzi interpersonalnych, w tym kształtowania postaw społecznych.

W ramach pierwszego celu ogólnego realizowane będą następujące cele szczegółowe:

- 1.1. **Zachowanie i wyeksponowanie zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.** Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wdrożenie rozwiązań ukierunkowanych na podniesienie roli przyrodniczej obszaru.
- 1.2. **Zachowanie cennego dorobku historycznego i kulturalnego oraz kultywowanie tradycji.** Cel ten będzie realizowany poprzez przywrócenie znaczenia miejsc pamięci historycznej oraz tworzenie produktów opartych na tradycji.

W ramach drugiego celu ogólnego realizowane będą następujące cele szczegółowe:

- 2.1 **Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.** Cel ten będzie realizowany poprzez wzbogacenie oferty turystycznej i rekreacyjnej obszaru, ~~tak aby osiągnął on znaczące przewagi konkurencyjne na rynku turystycznym województwa zachodniopomorskiego.~~ będzie realizowany również poprzez rozbudowę bazy noclegowej, gastronomicznej, sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej, w tym agroturystycznej.

W ramach drugiego celu ogólnego realizowane będą następujące cele szczegółowe:

- ~~2.2. **Rozbudowa zaplecza turystycznego.** Cel ten będzie realizowany poprzez rozbudowę bazy noclegowej, gastronomicznej, sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej, w tym agroturystycznej.~~
- 2.2. **Rozwój przedsiębiorczości.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania ukierunkowane na wzrost kwalifikacji ludności oraz rozwój działalności gospodarczej, w zakresie kluczowych dla obszaru dziedzinach gospodarczych.

W ramach trzeciego celu ogólnego zdefiniowano następujące cele szczegółowe:

~~3.1. **Wspieranie integracji społecznej** Cel ten będzie realizowany poprzez stwarzanie miejsca i okazji do zacieśniania więzi społecznych (w tym organizację imprez, spotkań).~~

~~3.1. **Rozwój nowych form integracji.** Cel ten będzie realizowany poprzez stwarzanie miejsca i okazji do zacieśniania więzi społecznych (w tym organizację imprez, spotkań).~~

~~3.2. **Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.**~~

~~3.2. Cel ten będzie realizowany poprzez wzrost świadomości dzieci oraz młodzieży odnośnie możliwości kształtowania własnego rozwoju oraz świadomości posiadania wpływu na rzeczy, które dzieją się w miejscowościach w których mieszkają. -~~

~~3.3. **Przeciwdziałanie patologiom społecznym.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania zmierzające do budowania postaw społecznych opartych na prawidłowych wzorcach.~~

~~W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju DIROW określono cztery przedsięwzięcia, których realizacja przyczyni się do wdrożenia celów Strategii, a mianowicie:~~

~~1. Przedsięwzięcie I – „**Zachodniopomorska stolica turystyki historycznej**”;~~

~~2. Przedsięwzięcie II – „**Natura jako podstawa rozwoju obszaru**”;~~

~~3. Przedsięwzięcie III – „**Gospodarka wykorzystująca potencjał obszaru**”;~~

~~4. Przedsięwzięcie IV – „**Integracja społeczna**”.~~

~~Szczegółowy wykaz zakresu operacji, wskaźników produktu, rezultatu oraz oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć został ujęty w tabeli 4.2.~~

Tabela 4.2. Wykaz zakresu operacji, wskaźników produktu, rezultatu oraz oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć w ramach LSR

Cel ogólny	Oddziaływanie	Sposób pomiaru /źródło danych	Cel szczegółowy	Rezultat	Sposób pomiaru /źródło danych	Przedsięwzięcie	Produkt	Sposób pomiaru /źródło danych
	Wskaźnik oddziaływania			Wskaźnik rezultatu			Wskaźnik produktu	
1. Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego	W.1 Każdego roku 3000 osób odwiedzających obszar LSR	W.1 Dane GUS – zestawienie turystyka w zachodniopomorskim	1.1 Zachowanie i wyeksponowanie zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego	W.1.1 Zachowanie obszarów zalesionych na poziomie z roku 2009- 22833 h	W.1.1 Dane GUS raport o ochronie środowiska	1.1.1 Zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie i wyeksponowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody	W.1.1.1 ilość otworzonych, zabezpieczonych i wyeksponowanych obiektów dziedzictwa przyrodniczego w szczególności objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody 10 obiektów wspartych do 2015 r.,	W.1.1.1 Dane własne LGD i gmin
						1.1.2 Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	W.1.1.2 Ilość inicjatyw związanych z wykorzystywaniem energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, w tym kampanii promocyjnych na rzecz	W.1.1.2 Dane własne LGD

							ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego	
			1.2 Zachowanie cennego dorobku historycznego i kulturalnego oraz kultywowanie tradycji	W.1.2-1 Liczba odnowionych obiektów historycznych, kulturalnych 10 wspartych obiektów historycznych i kulturalnych do	W.1.2-1	1.2.1 Rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,	W.1.2.1 6 sztuk do roku 2015	W.1.2.1 Dane własne LGD
							1 inicjatywa do roku 2015,	

				roku 2015		<p>1.2.2</p> <p>Warsztaty i szkolenia wspierające działalność artystyczną i kulturalną</p>	<p>W.1.2.2 -1</p> <p>Ilość warsztatów i szkoleń 5 warsztatów i szkoleń do roku 2015</p> <p>W.1.2.2-2</p> <p>Ilość uczestników 30 uczestników do 2015</p>	<p>W.1.2.2-1</p> <p>Dane własne gmin i LGD</p> <p>W.1.2.3-2</p> <p>Dane własne gmin i LGD</p>
						<p>1.2.3</p> <p>Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję społeczno-kulturowe, w tym świetlice i domy kultury, muzeów</p>	<p>W.1.2.3</p> <p>Ilość wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych budynków 3 Inicjatywy wsparcia do roku 2015</p>	<p>W.1.2.3</p> <p>Dane własne LGD i gmin</p>

2. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego	W. 2 Wzrost dochodów ludności Wzrost o 2% dochodów ludności	W. 2 Dane własne GUS	2.1 Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych	W.2.1 Ilość osób odwiedzających teren LGD 3000 rocznie osób	W.2.1 Dane własne GUS	2.1.1 Organizacja imprez turystycznych rekreacyjnych lub sportowych	W.2.1.1-1 Ilość imprez 60 tego typu imprez do roku 2015; W. 2.1.1-2 Ilość osób na w/w imprezach 2000 osób na imprezach integracyjnych do roku 2015	W.2.1.1-1 Dane własne LGD i gmin; W.2.1.1-1 Dane własne LGD i gmin	
							2.1.2 Budowa, odbudowa, oznakowanie małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych lub biwakowych,	W.2.1.2 Ilość projektów 10 inicjatyw tego typu do 2015	W.2.1.2 Dane własne LGD i gmin
							2.1.3 Budowa, przebudowa lub remont infrastruktury turystycznej budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję	W.2.1.3 Ilość inicjatyw 5 inicjatyw tego typu do roku 2015	W.2.1.3 Dane własne LGD

						rekreacyjną oraz sportową wraz z małą architekturą budowa, przebudowa lub remont obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków wodnych, rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych lub dydaktycznych szlaków pieszych i miejsc rekreacji		
			2.2 Rozwój przedsiębiorczości	W.2 Ilość nowo powstałych małych i średnich przedsiębiorstw na terenie LSR 20 nowych przedsiębiorstw do roku 2015	W.2 ewidencja gmin	2.2.1 Szkolenia w zakresie przedsiębiorczości	W.2.2.1-1 Ilość szkoleń 4 szkoleń z zakresu przedsiębiorczości, do roku 2015	W.2.2.1-1 Dane własne LGD
						W.2.2.1-2 Ilość osób na szkoleniu 50 uczestników szkoleń do roku 2015,	W.2.2.1-2 Dane własne LGD	
						2.2.2 Organizacja targów gospodarczych	W.2.2.2-1 Ilość targów 2 targi do roku 2015-	W.2.2.2-2 Dane własne LGD
						W.2.2.2-2 Ilość osób uczestnicząca w targach 20 osób uczestnicząca w targach do roku 2015,	W.2.2.2-2 Dane własne LGD	

						2.2.3 Sprzedaż rolnych produktów ekologicznych i regionalnych	W.2.2.3 Ilość miejsc sprzedaży 2 punkty sprzedaży do 2015	W.2.2.3 Dane własne LGD
						2.2.4 Operacje mające na celu podniesienie jakości usług w zakresie turystyki	W.2.2.4 Ilość operacji mających na celu podniesienie jakości usług w zakresie turystyki 6 operacji do 2015	W.2.2.4 Dane własne LGD
3. Budowanie spójności społeczności lokalnej	W.3 Ilość powstałych organizacji pozarządowych 5 organizacji pozarządowych powstałych do roku 2015	W.3 Dane własne Gmin	3.1 Wspieranie integracji społecznej	W.3.1 Udział mieszkańców w różnego rodzaju imprezach na terenie LGD 2000 osób	W.3.1 Dane własne LGD	3.1.1 Imprezy budujące spójność społeczności lokalnych, w tym nawiązujące do tradycji, wykorzystujące lokalne dziedzictwo, kulturowe, historyczne oraz kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów mieszkańców z obszarów LSR	W.3.1.1-1 Ilość imprez 5 imprez do 2015 W.3.1.1-2 Ilość osób na każdej imprezie co najmniej 10 osób na każdej imprezie	W.3.1.1-1 Dane własne LGD W.3.1.1-2 Dane własne LGD Zdjęcia z imprez.

			<p>3.2 Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej</p>	<p>W.3.2 Ilość zaangażowanej młodzieży w imprezach różnego typu, szkoleniach, warsztatach, wolontariacie, 100 osób z kategorii dzieci i młodzieży weźmie udział w różnego rodzaju inicjatywni,</p>	<p>W.3.2 Dane własne LGD</p>	<p>3.2.1 Warsztaty i szkolenia dla młodzieży</p>	<p>W.3.2.1-1 Ilość szkoleń i warsztatów 5 do roku 2015</p> <p>W.3.2.1-2 Ilość uczestników szkoleń i warsztatów 50 uczestników, do roku 2015</p>	<p>W.3.2.1-1 Dane własne LGD</p> <p>W.3.2.1-2 Dane własne LGD Zdjęcia z imprez.</p>
						<p>3.2.2 Imprezy współorganizowane przez młodzież</p>	<p>W.3.2.2-1 Ilość zorganizowanych imprez 3 imprezy</p> <p>W.3.2.2-2 Ilość uczestników imprez 50 osób do 2015</p>	<p>W.3.2.2-1 Dane własne LGD</p> <p>W.3.2.2-2 Dane własne LGD</p>

Przedsięwzięcia	Zachodniopomorska stolica turystyki historycznej	Natura jako podstawa rozwoju obszaru	Gospodarka wykorzystująca potencjał obszaru	Integracja społeczna
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów; ▪ budowa, przebudowa lub remont 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich; ▪ zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój inicjatyw gospodarczych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rzemiosła i rękodzielnictwa, ▪ turystyki, ▪ sportu i rekreacji, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję społeczno-kulturowe, w tym świetlice i domy kultury;

<p>Operacje</p>	<p>infrastruktury turystycznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, ▪ odnowa lub konserwacja lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci, ▪ zakup i odnowa obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne, ▪ budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję rekreacyjną oraz sportową wraz z małą architekturą ▪ budowa, przebudowa lub remont obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych i miejsc rekreacji, ▪ promocja lokalnej twórczości kulturalnej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, w tym kulturalnego, historycznego lub przyrodniczego, ▪ kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów ▪ utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych dotyczących obszaru objętego LSR ▪ budowa, odbudowa, oznakowanie małej 	<p>oznakowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ — transportu, ▪ — robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, ▪ — usługi dla ludności. ▪ — inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, oraz tradycyjnych sektorach gospodarki, dziedzictwie kulturowym, historycznym oraz przyrodniczym, ▪ — wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, w tym rolniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ — budowa, przebudowa lub remont placów zabaw, ▪ — organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych, ▪ — organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym, ▪ — odnowa/budowa placów parkingowych, chodników i oświetlenia ulicznego.
------------------------	---	--	---	--

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych lub biwakowych, szlaków wodnych, rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych lub dydaktycznych								
Wskaźnik produktu		Wartość docelowa:		Wartość docelowa:		Wartość docelowa:		Wartość docelowa:
	▪ remont lub wyposażenie muzeów.							
	▪ Liczba towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów;	20	▪ Ilość zakupionego materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich (kg);	1000	▪ Liczba nowo wprowadzonych produktów i usług (szt.);	25	▪ Liczba wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów spełniających funkcję społeczno-kulturowe (szt.);	3
	▪ Liczba wybudowanej, przebudowanej lub wyremontowanej infrastruktury turystycznej (szt.);	10	▪ Liczba wspartych obiektów dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego (szt.);	20	▪ Liczba wdrożonych rozwiązań opartych na energii odnawialnej (szt.);	20	▪ Liczba odnowionych/wybudowanych placów parkingowych (szt.);	10
	▪ Liczba rewitalizowanych zabytków (szt.);	10					▪ Liczba wybudowanych, przebudowanych lub wyremontowanych placów zabaw (szt.);	10
	▪ Liczba odnowionych i zakupionych obiektów ważnych dla regionu lub tradycji budownictwa (szt.);	5					▪ Długość wybudowanych chodników (km);	25
	▪ Liczba wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych budynków z zakresu sportu rekreacji (szt.);	10					▪ Liczba powstałego oświetlenia ulicznego (szt.);	

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych lub oznakowanych obiektów małej architektury (szt.); ▪ Liczba powstałych obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych i miejsc rekreacji (szt.); ▪ Liczba materiałów promocyjnych dotyczących DIROW np. strona internetowa, foldery (szt.); ▪ Liczba powstałych obiektów wchodzących w skład bazy informacji turystycznej (szt.); ▪ Liczba wyremontowanych lub wyposażonych muzeów (szt.); 	250					<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych (szt.); ▪ Liczba zorganizowanych szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym (szt.); 	60
		15						20
		500						
		10						
		5						
Wskaźnik rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z informacji turystycznej (os.); ▪ Liczba osób korzystających z obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych i miejsc rekreacji (os.); 	<p>Wartość docelowa:</p> <p>3000</p> <p>2500</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób odwiedzających obiekty dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego (os.) ▪ Obszar powstałej 	<p>Wartość docelowa:</p> <p>3000</p> <p>2500</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych nowych miejsc pracy (etat); ▪ Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (szt.) ▪ Liczba osób korzystających 	<p>Wartość docelowa:</p> <p>22</p> <p>30</p> <p>500</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób uczestniczących w szkoleniach lub przedsięwzięciach o charakterze edukacyjnym i warsztatowym (os.); ▪ Liczba osób 	<p>Wartość docelowa:</p> <p>500</p> <p>5000</p>

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób odwiedzających uruchomione strony internetowe (os.), • Liczba nowych turystów (os.), 	2000	zieleni (m2)		z nowych usług i produktów (os.)		uczestniczących w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych (os.);	1500
		3000					• Liczba osób korzystających z infrastruktury spełniającej funkcję społeczno-kulturową (os.).	
Wskaźnik oddziaływania	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość dni stanowiących wydłużenie sezonu turystycznego w miejscowości (dni); 	Wartość docelowa: 100	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost wiedzy na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego (os.) 	Wartość docelowa: 300	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost przychodów przedsiębiorstw (%) • Wzrost przychodów gospodarstw domowych (%) • Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (%) 	Wartość docelowa: 20 15 5%	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość osób zatrudnionych po odbyciu szkoleń lub innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-warsztatowym (os.); 	Wartość docelowa: 10

Źródło: Opracowanie własne

5. OKREŚNIENIE MISJI LGD

Misją Stowarzyszenia jest określenie powodu jej istnienia, wyróżniającego ją od wszystkich innych. Misję stowarzyszenia przekłada się na zadania, które musi wykonać stowarzyszenie, by zrealizować cele, które sobie wyznaczyło. Definiowanie misji organizacji jest głównym krokiem w formułowaniu celów.

Określenie misji stanowiło ważny etap na drodze formowania i definiowania założeń działalności Stowarzyszenia DIROW. W celu zapewnienia jak najszerszego udziału społeczności lokalnej w wyborze misji została ona poddana weryfikacji w trakcie konsultacji społecznych przeprowadzonych na terenie wszystkich gmin wchodzących w skład LGD DIROW. W wyniku analizy trzech wariantów misji, największe uznanie zdobyła misja, która brzmi:

*„ DIROW jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz
wzorów przyrodniczo-historycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej
obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu
życia społeczności lokalnej”*

Zgodnie z wizją, dzięki spełnianiu przyjętej misji, obszar wchodzący w skład Lokalnej Grupy Działania Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich będzie miejscem integracji zarówno na płaszczyźnie społecznej i gospodarczej, jak i publicznej. Pozwoli to na intensyfikację rozwoju LGD oraz zgodność i słuszność podejmowanych działań z potrzebami bezpośrednich interesariuszy.

Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich realizując swoją misję, zmierzać będzie również do osiągnięcia statusu organizacji pożytku publicznego.

6. WYKAZANIE SPÓJNOŚCI SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR

Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich określiła cele, które zamierza osiągnąć poprzez planowane działania. Wspomniane cele zostały wyznaczone na podstawie analizy specyfiki obszaru, jego zasobów i potencjału. Głównymi źródłami danych są:

1. Dokumenty strategiczne poszczególnych gmin,
2. Informacje dotyczące obszaru, np. dane opisujące środowisko, infrastrukturę, społeczność, itp.

Analiza uwarunkowań przestrzennych, geograficznych, przyrodniczych, historycznych i kulturowych pozwoliła na sformułowanie celu strategicznego, celów ogólnych i szczegółowych. Następnie, poddane zostały one opiniowaniu przez społeczność lokalną, aby zapewnić jej udział w opracowaniu i realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy obszaru LGD mieli możliwość zapoznania się z wyznaczonymi kierunkami działań oraz przedstawienia uwagi na ich temat. Taki sposób tworzenia Strategii zapewni jej prawidłową realizację i osiągnięcie zamierzonych wskaźników.

Szczególne uwarunkowania przyrodnicze i historyczne wynikające ze specyfiki obszaru. Wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe, takie jak duża ilość jezior, rzek, ciekawie ukształtowane tereny leśne, rezerваты i pomniki przyrody, stanowią doskonałą podstawę do rozwoju turystyki na tym obszarze. Czyste środowisko przyrodnicze, duża lesistość oraz ciekawa i bogata historia stanowią istotę charakterystyki obszaru LGD. Dlatego też wyznaczony został kierunek, w ramach którego zostaną podjęte działania zmierzające do zachowania i wyeksponowania dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego. Jest to również doskonała podstawa do rozwoju turystyki i agroturystyki na obszarze LGD. Obszar DIROW charakteryzuje się unikatowymi cechami przyrodniczymi i historycznymi, które zainteresują potencjalnych turystów. Będą oni mieli możliwość nie tylko spędzenia czasu w urokliwym miejscu, ale również szansę uczestnictwa w organizowanych imprezach. Na terenie LGD co roku odbywa się szereg imprez, które zaczynają być znane poza jej obszarem, np. Dni Integracji Europejskiej, Gryfińskie Rajdy Rowerowe, Biegi uliczne im. St. Wołoszyna.

Cel pierwszy jest ściśle związany z celem drugim, czyli zdynamizowaniem rozwoju gospodarczego. Aby możliwe było spełnienie celu szczegółowego mówiącego o rozwoju turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych, konieczne jest zapewnienie bazy noclegowej i gastronomicznej. Tylko jednoczesna realizacja obu kierunków da gwarancję osiągnięcia zamierzonych rezultatów. Rozwój przedsiębiorczości na terenie LGD wspomogę prawidłową realizację pozostałych celów.

Osiągnięcie tych celów nie będzie możliwe bez jednoczesnego wykorzystania dużego potencjału ludzkiego. Na obszarze LGD elementem zapewniającym trwałość efektów podjętych działań jest lokalna społeczność. Z tego powodu w Strategii zostały uwzględnione czynności zmierzające do wzmocnienia więzi interpersonalnych, w tym kształtowania postaw społecznych. Rozwój nowych form integracji oraz większe zaangażowanie dzieci i młodzieży w życie społeczne spowoduje wykorzystanie potencjału ludzkiego oraz wspomogę rozwijającą się aktywność społeczną.

Cele zawarte w niniejszej Strategii zostały oparte na przeprowadzonej analizie SWOT oraz na opinii lokalnych mieszkańców. Dzięki temu są spójne ze specyfiką obszaru.

Tabela 6.1 Uzasadnienie spójności obszaru LGD DIROW z celami LSR

Cel główny	Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego	
Cele szczegółowe	<p>Efektywne wykorzystanie uwarunkowań zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego przyrodniczych</p> <p>Zachowanie i wyeksponowanie</p>	<p>Zachowanie cennego dorobku historycznego i kulturalnego oraz kultywowanie tradycji</p> <p>Zachowanie cennego dorobku historycznego i kultywowanie tradycji</p> <p>Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych</p>
Mocne strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży udział użytkowników rolnych-obszary chronione, parki krajobrazowe, użytki ekologiczne 2. Duża lesistość terenu 3. Duży udział użytkowników rolnych. 4. Dobra klasa ziem rolnych. 4. Duża lesistość terenu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szlaki pamięci narodowej. 2. Ciekawa i bogata historia obszaru LGD (np. legendy, miejsca pamięci narodowej). <p>Obszary chronione, parki krajobrazowe, użytki ekologiczne. Szlaki pamięci narodowej. Ciekawa i bogata historia obszaru LGD (np. legendy, miejsca pamięci narodowej). Szlaki i trasy rowerowe i piesze, na terenie których występują obiekty zabytkowe oraz miejsca kultywowania tradycji. Potencjał turystyczno-wypoczynkowy.</p>
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podatność środowiska na zanieczyszczenie w związku ze wzmożonym ruchem samochodowym. 2. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. 3. Niedostateczne wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny zabytków. Zapotrzebowanie na renowację obiektów historycznych. 2. Niedostateczne wykorzystanie walorów przyrodniczych, historycznych i krajobrazowych. <p>Słaba promocja atrakcji przyrodniczych, historycznych i kulturowych obszaru LGD. Słaba baza kulturowa i sportowa (np. niedofinansowane ośrodki kultury, brak boisk, itp.).</p>
Cel główny	Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego	
Cele szczegółowe	<p>Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych. Rozbudowa zaplecza turystycznego</p>	Rozwój przedsiębiorczości
Mocne strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogromne rezerwy rozwojowe dla turystyki. 2. Gospodarstwa agroturystyczne, w tym ekologiczne. 3. Szlaki i trasy rowerowe i piesze, na terenie których występują obiekty zabytkowe oraz miejsca kultywowania tradycji. 4. Potencjał turystyczno-wypoczynkowy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stąły rozwój mikro i małych przedsiębiorstw usługowych. 2. Tereny uzbrojone przeznaczone pod przemysł. 3. Duży potencjał ludzki.
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca baza turystyczna. 2. Niewystarczająca baza gastronomiczna (w tym restauracje i kawiarnie). 3. Słaba promocja atrakcji przyrodniczych, historycznych i kulturowych obszaru LGD. 4. Słaba baza kulturowa i sportowa (np. niedofinansowane ośrodki kultury, brak boisk, itp.). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie bezrobocie. 2. Ograniczony rynek pracy. 3. Niski dochód na 1 mieszkańca.

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

Cel główny	Budowanie spójności społeczności lokalnej	
Cele szczegółowe	<u>Wspieranie integracji społecznej</u> Rozwój nowych form integracji	Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej Przeciwdziałanie patologiom społecznym
Mocne strony	1. Stale rozwijająca się aktywność społeczna. 2. Duży potencjał ludzki. 2. Cykliczne imprezy kulturalne i sportowe. 3.	1. Cykliczne imprezy kulturalne i sportowe. Dobrze rozwinięta działalność kulturalna (np. świetlice wiejskie, domy kultury, itp.). Dobrze rozwinięta działalność kulturalna (np. świetlice wiejskie, domy kultury, itp.). Dobrze rozwinięta działalność kulturalna (np. świetlice wiejskie, domy kultury, itp.).
Słabe strony	1. Zbyt mała ilość świetlic wiejskich – zapotrzebowanie na różne formy integracji wśród dzieci i młodzieży, szczególnie w niewielkich ośrodkach. 1. Mała integracja wśród mieszkańców najmniejszych miejscowości obszaru 1. Mała kreatywność mieszkańców oraz sołectw w zakresie przedsiębiorczości, poszukiwania nowych możliwości rozwoju, dywersyfikacji zainteresowań, kwalifikacji, zatrudnienia. 2. -	1. Zbyt mała ilość świetlic wiejskich – zapotrzebowanie na różne formy integracji wśród dzieci i młodzieży, szczególnie w niewielkich ośrodkach. 2. Brak perspektyw dla młodzieży. 3. Mała kreatywność mieszkańców oraz sołectw w zakresie przedsiębiorczości, poszukiwania nowych możliwości rozwoju, dywersyfikacji zainteresowań, kwalifikacji, zatrudnienia. 4. Starzejące się społeczeństwo. 5. Problemy patologiczne: przestępczość nieletnich, alkoholizm. 6-5. Migracja zarobkowa młodych ludzi.

Źródło: opracowanie własne

7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

Zgodnie ze specyfiką podejścia Leader, Lokalna Strategia Rozwoju powinna mieć charakter zintegrowany. Dlatego też określanie celów i planowaniu przedsięwzięć, które zostały zapisane w Lokalnej Strategii Rozwoju DIROW, przyświecała idea podejścia zintegrowanego. Tylko wówczas, gdy współdziałają ze sobą podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego można mówić o trwałym efekcie działań. Zintegrowany charakter strategii oznacza więc specyficzne podejście do rozwiązywania różnych problemów poprzez wielosektorowe działania w sferze społecznej, gospodarczej i publicznej.

Już na etapie formułowania strategii, zintegrowane działanie przejawiało się w partnerskim sposobie opracowania LSR. Uczestnictwo i duże zaangażowanie przedstawicieli sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego w konsultacjach, warsztatach, spotkaniach i dyskusjach pomogło w zachowaniu spójności pomiędzy specyfiką obszaru, a wyznaczonymi celami i przedsięwzięciami w ramach LSR.

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW pozwoliła na wypracowanie takich celów, w których każdy z trzech sektorów: społeczny, gospodarczy i publiczny, realizując cele własne, przyczyni się do lepszego wykorzystania posiadanych zasobów obszaru oraz wzmocni zakładany efekt synergii. Analizując cele i planowane przedsięwzięcia, wyraźnie daje się zauważyć, że każdy z sektorów pozostaje w korelacji z innymi, a działania poszczególnych sektorów wzajemnie się uzupełniają.

Można wyróżnić trzy aspekty, w których podejście zintegrowane ma miejsce:

1. **Integracja sektorów i podmiotów.** Planowane w strategii cele i przedsięwzięcia będą realizowane przez podmioty wywodzące się z różnych sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Wymaga to aktywnego włączenia różnych podmiotów w proces współpracy i integracji. Współpraca przyczyni się do wykreowania liderów obszaru, podniesienia świadomości mieszkańców oraz ich integracji, podniesienia poziomu optymizmu, współpracy oraz samorządności obywateli terenu LGD DIROW. Zaplanowane do wdrożenia przedsięwzięcia zmierzają do realizacji celu strategicznego tj. wzrostu atrakcyjności obszaru DIROW poprzez wykorzystanie potencjału przyrodniczo-społeczno-gospodarczego.
2. **Integracja działań.** Cele i przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach LSR będą tworzyć logiczne związki i będą wzajemnie na siebie oddziaływać (efekt synergii) bez względu na to przez które sektory, a w ich ramach podmioty, będą realizowane. Przedsięwzięcia zaplanowane w LSR wiążą się z wykorzystaniem miejsc i obiektów stanowiących dziedzictwo przyrodnicze kulturowe i historyczne, które przyczynią się do rozwoju turystyki, rozwoju przedsiębiorczości a przez to również do podniesienia jakości życia mieszkańców, ich integracji i zaangażowania w życie społeczności lokalnej.
3. **Integracja obszaru.** Realizacja celów oraz przedsięwzięć oparta będzie na specyfice obszaru, szczególnie wykorzystaniu jego walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowo-historycznych. Szczególną wagę nadaje się tym przedsięwzięciom i projektom, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar LGD DIROW lub realizowanym lokalnie, ale stanowiącym element większego przedsięwzięcia. Tak jak już wspomniano, jednym z elementów specyficznych obszaru

jest realizacja przedsięwzięć przez 10 gmin, w tym 8 gmin z powiatu gryfińskiego i 2 gminy z powiatu pyrzyckiego. Warty jest więc podkreślenia fakt, że podział administracyjny obszaru pomiędzy 2 powiaty nie jest barierą we współpracy i realizacji określonych w ramach LSR celów, ale wręcz będzie miał pozytywny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru dwóch powiatów.

Reasumując, przesłaniem podejścia zintegrowanego jest to, aby wszystkie sektory tworzące LGD odnosiły korzyści z realizacji LSR. Ponadto, realizacja celów zawartych w LSR powinna spowodować zwiększenie poczucia wartości i odpowiedzialności mieszkańców za rozwój obszaru oraz wzrost atrakcyjności obszaru. Jest to możliwe dzięki uwzględnieniu specyfiki obszaru objętego LSR, jego zasobów: przyrodniczych, historycznych, kulturowych, społecznych oraz gospodarczych niezbędnych do osiągnięcia końcowego sukcesu – efektu synergii.

8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

W ramach Lokalnej Grupy Działania zrzeszonych jest 8 gmin wchodzących w skład powiatu gryfińskiego oraz 2 gminy z powiatu pyrzyckiego. Powiat gryfiński stanowi jeden z obszarów, wchodzących w skład Euroregionu Pomerania. Jest to inicjatywa stymulująca międzynarodową współpracę pomiędzy jednostkami w niej uczestniczącymi. Ze względu na zakres współpracy ma ona charakter makroekonomiczny. W ramach LGD Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich będzie realizowana Strategia o wymiarze lokalnym – mikroekonomicznym. Zawarte w niej rozwiązania przyczynią się do zaspokojenia potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności oraz wykorzystania potencjału obszaru LGD. Rozwój obszaru LGD pod względem makroekonomicznym i mikroekonomicznym ma znamiona innowacyjności ze względu na niespotykany dotąd zasięg realizowanych przedsięwzięć. Dodatkowo, wyrazem innowacyjności jest efekt synergii uzyskany na podstawie intensyfikacji rozwoju lokalnego wraz ze zintegrowanym podejściem międzynarodowym w ramach Euroregionu Pomerania.

Na terenie obszaru LGD do tej pory nie były realizowane przedsięwzięcia stymulujące jednocześnie rozwój obszaru w aspekcie:

1. Historyczno-turystycznym

~~1. (Przedsięwzięcie I – Zachodniopomorska stolica turystyki historycznej);~~

2. Przyrodniczym

~~2. (Przedsięwzięcie II – Natura jako podstawa rozwoju obszaru);~~

3. Gospodarczym (~~Przedsięwzięcie III – Gospodarka wykorzystująca potencjał obszaru);~~

4. Społecznym (~~Przedsięwzięcie IV – Integracja społeczna);~~

Skala oraz zakres wdrażanych przedsięwzięć ma na celu wykorzystanie potencjału obszaru LGD oraz jego rozwój na tle województwa zachodniopomorskiego.

Wymiar innowacyjności wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze LGD będzie widoczny również poprzez:

1. zaoferowanie nowych wyrobów i usług na terenie LGD,

2. inicjowanie nowych ~~chm~~ form integracji społecznej, aktywizacja poprzez współdziałanie i zawiązywanie partnerstw;

3. nowatorskie wykorzystanie zasobów historycznych oraz przyrodniczych,

4. wspieranie nowoczesnych technologii, w tym odnawialnych źródeł energii,

5. wspieranie inicjatyw społeczno-gospodarczych o zasięgu całego obszaru LGD.

Lokalna Grupa Działania DIROW podejmie starania zmierzające do nawiązania aktywnej współpracy z innymi Stowarzyszeniami, w szczególności z innymi Lokalnymi Grupami Działania.

Ze względu na podobne uwarunkowania kulturowe, historyczne czy przyrodnicze nawiązana współpraca będzie się cechowała obopólnymi korzyściami. Ma ona na celu upowszechnienie stosowania „dobrych praktyk” w zakresie wdrażania i realizacji przedsięwzięć. Dodatkowo, zgodnie z zapisami statutowymi (Statut §6) Stowarzyszenie może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnym celu działania. Zapewnia to szerokie spektrum możliwości partycypowania np. w ogólnopolskich lub międzynarodowych inicjatywach.

9. OKREŚLENIE PROCEDURY OCENY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR

Ocena projektów – operacji aplikujących o wsparcie w ramach podejścia LEADER jest ważnym elementem w prawidłowej realizacji Strategii. Składanie projektów oraz późniejsze ich wykonanie doprowadzą do osiągnięcia zamierzonych w Strategii celów. Określenie jasnych i obiektywnych procedur oceny zgodności operacji z LSR jest warunkiem koniecznym do zapewnienia wyboru najlepszych operacji. Procedury przeprowadzenia wyboru operacji zostały oparte na zapisach: Ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich z późniejszymi zmianami, Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Procedury będą zgodne z art. 62 ust. 4 *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)*.

Procedura wyboru operacji zostanie przeprowadzona według poniższego „planu”:
Zamieszczenie ogłoszenia o konkursie. Termin przeprowadzonych naborów LGD ustala z samorządem województwa.. Stowarzyszenie przekazuje samorządowi województwa zachodniopomorskiego, co najmniej 44 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, wniosek o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania, za pośrednictwem LGD, wniosków o przyznanie pomocy. Natomiast dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy nie później niż 24 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

W ogłoszeniu o rozpoczęciu naboru wniosków LGD zamieszcza następujące informacje:

- a) termin składania wniosków o przyznanie pomocy (nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni oraz rozpoczynający bieg nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o naborze),
- b) miejsce składania wniosków o przyznanie pomocy wraz z informacją o konieczności bezpośredniego złożenia wniosku,
- c) miejsce zamieszczenia:
 - wzoru formularza wniosku o przyznanie pomocy,
 - kryteriów wyboru operacji przez LGD, określone w LSR, w tym kryteriów na podstawie których ocenia się uzasadnienie realizacji operacji w ramach LSR,
 - wykazu dokumentów niezbędnych do weryfikacji spełnienia kryteriów wyboru operacji przez LGD,
- d) limit dostępnych środków,
- e) minimalne wymagania których spełnienie jest niezbędne do wyboru operacji przez LGD.
- f) niezbędne dane kontaktowe (numer telefonu, poczty elektronicznej, lokalizacja oraz godziny otwarcia biura LGD).

Stowarzyszenie również na swojej stronie internetowej zamieszcza informację o terminie składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach danego działania zawierającą informację przesłane do Samorządu Województwa, jak również publikuje:

- wzór oświadczenia wnioskodawcy, będącego osobą fizyczną, mówiącego o tym, iż przyjmuje on do wiadomości, iż jego dane osobowe przetwarzane będą przez LGD oraz odpowiedni podmiot wdrażający zgodnie z przepisami ustawy z dn. 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych w celach związanych z realizacją działań PROW na lata 2007-2013,

- wzór oświadczenia beneficjenta o zobowiązaniu do udzielania LGD wszelkich niezbędnych do informacji w tym zobowiązanie o informowaniu LGD w formie pisemnej o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem o przyznanie pomocy niezwłocznie po ich zaistnieniu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007-2013,

- wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody przez Beneficjenta na przesyłanie do LGD pism proceduralnych związanych z oceną wniosku o przyznanie pomocy w tym pism z prośbą o uzupełnienia do wniosku o przyznanie pomocy.

Biuro LGD na swojej stronie informuje o udzielaniu pomocy, w formie doradztwa, w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie.

Przyjmowanie wniosków. Biuro LGD w określonym terminie jest zobligowane do przyjmowania wniosków oraz udzielenia wszelkich informacji niezbędnych potencjalnym beneficjentom. Biuro LGD przyjmuje i rejestruje wnioski o przyznanie pomocy potwierdzając przyjęcie na jego kopii, potwierdzenie musi zawierać datę godzinę przyjęcia wniosku, pieczęć LGD oraz podpis osoby przyjmującej wniosek.

Wnioski które nie zostały złożone w miejscu wyznaczonym w informacji, które nie zostały złożone w terminie składania wniosków oraz wnioski, w których nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu, nie będą podlegały ocenie przez Radę LGD i przekazane zostaną do właściwej instytucji wdrażającej.

Następnie Biuro LGD niezwłocznie po zakończeniu naboru przekazuje Przewodniczącemu Rady pełen Rejestr wniosków o przyznanie pomocy, listę wniosków o przyznanie pomocy kwalifikujących się do oceny przez Radę, jak również udostępnia wnioski członkom Rady LGD.

Materiały i dokumenty mogą być:

- a) Przesłane w formie kserokopii wraz z zawiadomieniem o posiedzeniu Rady LGD;
- b) Przesłane pocztą elektroniczną lub umieszczone na serwerze;
- c) Udostępnione do wglądu w Biurze LGD;
- d) Udostępnione poprzez aplikacje internetową wspomagającą działania LGD w zakresie rejestracji i oceny wniosków.

Pełny Rejestr wniosków o przyznanie pomocy ~~jak również listy operacji~~ musi zawierać następujące informacje:

- a) nazwa Wnioskodawcy,
- b) indywidualne oznaczenie sprawy - numer wniosku
- c) numer identyfikacyjny wnioskodawcy

d) tytuł projektu/zakres projektu,

e) lokalizacja operacji (gmina)

~~f) całkowita wartość projektu,~~

~~g) wnioskowana kwota pomocy,~~

~~h) uwagi:~~

- wniosek złożony po terminie
- wniosek nie został złożony w miejscu wskazanym w informacji
- we wniosku nie wskazano adresu wnioskodawcy

W terminie nie krótszym niż 14 dni przed posiedzeniem Rady biuro LGD udostępnia członkom Rady złożone wnioski do wglądu.

1. Ocena wniosków. Po zakończeniu naborów Biuro LGD przekazuje Przewodniczącemu Rady otrzymaniu pełny rejestr złożonych wniosków o przyznanie pomocy oraz przygotowaną na podstawie rejestru listę wniosków kwalifikujących się do oceny przez Radę. złożonych wniosków, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Rady, Przewodniczący zwołuje posiedzenie. Znając termin zakończenia naborów Przewodniczący może zwołać posiedzenie Rady jeszcze przed zakończeniem naborów. Podczas ~~niego~~ posiedzenia zostaje przeprowadzona ocena wniosków w dwóch etapach.

Pierwszy etap - ocena zgodności operacji z LSR.

Członkowie Rady przy pomocy „Karty oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju” (~~Załącznik nr 8~~) dokonują oceny zgodności z:

1. Celami głównymi

~~1-2.~~ Celami szczegółowymi LSR,

~~2.~~ Przedsięwzięciami LSR.

Aby operacja została uznana za zgodną z LSR musi realizować minimum jeden cel główny (a w nim zawierający się jeden z celów szczegółowych) ~~oraz minimum jedno przedsięwzięcie.~~ Jeżeli tzw. „większość bezwzględna” Rady (50 % + 1 członków) uzna operację za zgodną z LSR, wówczas uzyskuje ona ocenę pozytywną, gwarantującą poddanie dalszej ocenie.

Drugi etap – ocena zgodności operacji z lokalnymi kryteriami wyboru.

Wnioski uznane za zgodne z LSR, członkowie Rady oceniają pod kątem spełnienia kryteriów lokalnych. Dokonują tego za pomocą „Karty oceny zgodności z lokalnymi kryteriami oceny” (~~Załącznik nr 10~~). Kryteria w niej zawarte wynikają z przyjętych w LSR celów, przedsięwzięć i misji. W ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju można składać wnioski w czterech działaniach:

1. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,
2. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,
3. Odnowa i rozwój wsi,
4. Małe projekty.

Dla każdego działania zostały określone kryteria oceny zamieszczone w sporządzonej karcie oceny lokalnych kryteriów. W tabeli 9.1 ~~zostały zaprezentowane lokalne kryteria zgodności wraz z maksymalną ilością punktów możliwą do uzyskania przez dany projekt oraz minimalną liczbę punktów dla projektu zgodnego z lokalnymi kryteriami wyboru.~~

Projekt zostaje uznany za zgodny wybrany do dofinansowania jeżeli z lokalnymi kryteriami w ramach oceny zgodności operacji z lokalnymi kryteriami wyboru ~~iami wyboru jeżeli otrzymaotrzyma~~ co

najmniej minimalną ilości punktów, to jest 40 punktów na 100 możliwych do uzyskania, i tak dla działania;

~~5. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – minimalna ilość punktów wynosi 4 na 13 możliwych do uzyskania~~

~~6. Tworzenie i rozwój Mikroprzedsiębiorstw – minimalna ilość punktów wynosi 7 na 17 możliwych do uzyskania~~

~~7. Odnowa i rozwój wsi – minimalna ilość punktów wynosi 8 na 20 możliwych do uzyskania~~

~~8. Małe projekty – minimalna ilość punktów wynosi 7 na 18 możliwych do uzyskania.~~

Ilość punktów dla danej operacji wylicza się sumując wszystkie ważne przyznane punkty i dzieląc przez ilość ważnych głosów. Na podstawie średniej liczby punktów uzyskanych przez projekty sporządzana jest lista wniosków wybranych do dofinansowania oraz lista wniosków nie wybranych do dofinansowania. Przy czym, jeśli jakiegokolwiek wnioski podczas oceny lokalnych kryteriów uzyskają taką samą liczbę punktów o kolejności na liście wniosków wybranych decyduje data i godzina wpływu wniosku do Biura LGD.

Tabela 9.1. Wykaz lokalnych kryteriów zgodności

Wyszczególnienie	Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”	Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”	Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Odnowa i rozwój wsi”	Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Małe projekty”
Badane kryteria	<ol style="list-style-type: none"> Skala innowacyjności, Ilość prowadzonych nowych usług lub produktów w wyniku realizacji projektu, Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji projektów przy współudziale środków z UE, Wzrost konkurencyjności Wnioskodawcy, Projekt wpływa na co najmniej jedno z wymienionych: rozwój turystyki, wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-histerycznych lub kulturowych, rozwój rekreacji. 	<ol style="list-style-type: none"> Wzrost zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, Skala innowacyjności, Ilość prowadzonych nowych usług lub produktów w wyniku realizacji projektu, Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji projektów przy współudziale środków z UE, Wzrost konkurencyjności Wnioskodawcy, Projekt wpływa na co najmniej jedno z wymienionych: rozwój turystyki, wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-histerycznych lub kulturowych, rozwój rekreacji, Projekt zakłada przeprowadzanie szkolenia w przedsiębiorstwie. 	<ol style="list-style-type: none"> Projekt wpływa na rozwój turystyki, Projekt wpływa na rozwój rekreacji, Projekt wpływa na zachowanie dorobku historycznego, Projekt wpływa na zachowanie dziedzictwa kulturowego, Projekt zwiększa integrację społeczną, Zasięg oddziaływania projektu, Pochodzenie użytkowników infrastruktury, Lokalizacja projektu, Udział partnerów w projekcie. Wartość projektu 	<ol style="list-style-type: none"> Projekt wpływa na rozwój turystyki, Projekt wpływa na rozwój rekreacji, Projekt wpływa na zachowanie dorobku historycznego, Projekt wpływ na zachowanie dziedzictwa kulturowego, Projekt wpływa na rozwój przedsiębiorczości, Projekt zwiększa integrację społeczną, Zasięg oddziaływania projektu, Pochodzenie użytkowników infrastruktury, Lokalizacja projektu, Udział partnerów w projekcie.
Maksymalna ilość punktów	13 pkt.	17 pkt.	20 pkt.	18 pkt.
Minimalna liczba punktów dla projektu	4 pkt.	7 pkt.	8 pkt.	7 pkt.

Źródło: Opracowanie własne

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”</u>	<u>Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”</u>	<u>Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Odnowa i rozwój wsi”</u>	<u>Karta oceny zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru „Małe projekty”</u>
<u>Badane kryteria</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Miejsce realizacji operacji - 10</u> 2. <u>Zgodność z przedsięwzięciami zawartymi w LSR -30</u> 3. <u>Zgodność z preferowanymi w LSR kategoriami działalności - 20</u> 4. <u>Innowacyjność operacji. 15</u> 5. <u>Członkostwo Wnioskodawcy w LGD. 10</u> 6. <u>Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji. 5</u> 7. <u>Konsultacje z pracownikami Biura – 10</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Miejsce realizacji operacji - 10</u> 2. <u>Zgodność z przedsięwzięciami zawartymi w LSR - 30</u> 3. <u>Zgodność z preferowanymi w LSR kategoriami działalności – 20</u> 4. <u>Innowacyjność operacji - 20</u> 5. <u>Członkostwo Wnioskodawcy w LGD - 10</u> 6. <u>Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji - 5</u> 7. <u>Konsultacje z pracownikami Biura - 5</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Miejsce realizacji operacji – 10</u> 2. <u>Zgodność z przedsięwzięciami zawartymi w LSR – 30</u> 3. <u>Zgodność z preferowanymi w LSR kategoriami działalności – 25</u> 4. <u>Innowacyjność operacji – 5</u> 5. <u>Członkostwo Wnioskodawcy w LGD – 10</u> 6. <u>Wysokość wnioskowanej kwoty dotacji – 5</u> 7. <u>Operacja zakłada partnerstwo publiczno prywatne lub publiczno społeczne – 15</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Miejsce realizacji operacji - 20</u> 2. <u>Zgodność z przedsięwzięciami zawartymi w LSR - 30</u> 3. <u>Zgodność z preferowanymi w LSR kategoriami działalności - 30</u> 4. <u>Innowacyjność operacji -5</u> 5. <u>Członkostwo Wnioskodawcy w LGD -5</u> 6. <u>konsultacje z pracownikami Biura - 10</u>
<u>Maksymalna ilość punktów</u>	<u>100 pkt.</u>	<u>100 pkt.</u>	<u>100 pkt.</u>	<u>100 pkt.</u>
<u>Minimalna liczba punktów dla projektu</u>	<u>40 pkt.</u>	<u>40 pkt.</u>	<u>40 pkt.</u>	<u>40 pkt.</u>

Źródło: Opracowanie własne

Procedura wyboru operacji przez LGD jest zgodna z zapisami Regulaminu Rady Stowarzyszenie Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wraz z postępowaniem wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju kryteria lokalne mogą być aktualizowane.

W związku z tym, każdy członek DIROW ma prawo złożyć wniosek związany ze zmianą kryteriów lokalnych. Czynniki to poprzez złożenie pisemnego wniosku w biurze LGD. Raz na pół roku (do końca grudnia i do końca czerwca) pracownik biura przekazuje ewentualne wnioski o zmianę kryteriów lokalnych Zarządowi, który zwołuje Walne Zebranie Członków, na którym wniosek jest rozpatrywany. Zmienione lokalne kryteria stosowane są w odniesieniu do konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian przez Walne Zebranie Członków.

2. Przekazanie wyników oceny. Rada, po przeprowadzeniu oceny operacji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” § 10 w terminie nie przekraczającym 21 dni od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy zamieszcza na stronie internetowej listy wniosków ocenionych przez Radę LGD. Biuro w nie przekraczającym terminie 21 dni od dnia zakończenia naborów informuje Wnioskodawców na piśmie o wynikach oceny przesyłając:

- listy operacji ocenionych
- pismo (~~załącznik nr 13~~) zawierające informację o:
 - ~~a. wybraniu albo niewybraniu operacji do dofinansowania, wskazując przyczyny niewybrania,~~
 - ~~b. a.~~ zgodności / niezgodności z Lokalną Strategią Rozwoju,
 - ~~c. b.~~ liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru bądź miejscu na liście operacji, które zostały wybrane do dofinansowania,
 - c. możliwości odwołania od decyzji Rady LGD

3. Przeprowadzenie procedury odwoławczej. Każdy Wnioskodawca ma prawo do odwołania się od decyzji Rady. W takiej sytuacji powinien w ciągu 7 dni kalendarzowych od daty opublikowania na stronie internetowej LGD informacji o ocenie wniosków o przyznanie pomocy w ramach danego naboru złożyć osobiście w biurze LGD odwołanie od decyzji Rady. Po tym terminie (nie później jednak niż 28 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy) zwoływane jest posiedzenie Rady LGD. Wnioskodawcy przysługuje tylko jednorazowe odwołanie. W przypadku uznania odwołania za uzasadnione, wniosek o dofinansowanie operacji zostaje poddany ponownej ocenie. O decyzji Rady wnioskodawca zostaje powiadomiony w ciągu 4 kalendarzowych dni od dnia posiedzenia Rady, nie później jednak niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. ~~Wzór pisma o decyzji Rady stanowi załącznik nr 14 niniejszej Strategii.~~

4. Przekazanie ostatecznych wyników oceny.

Rada po uwzględnieniu ewentualnych odwołań aktualizuje ~~listy listę operacji ocenionych wniosków, k.~~ Na jej podstawie i zgodnie z miejscem na liście przyjmuje uchwały indywidualne dla każdego wniosku o przyznanie pomocy, jak również przyjmuje w drodze uchwały:

- Listę wniosków o przyznanie pomocy, wybranych do dofinansowania
- Listę wniosków o przyznanie pomocy, nie wybranych do dofinansowania

Publikuje na stronie internetowej listy wniosków o przyznanie pomocy, wybranych i nie wybranych do dofinansowania, nie później jednak niż 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy.

W terminie nie dłuższym niż 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy informuje na piśmie wnioskodawców:

~~4. które zostały wybrane do dofinansowania oraz wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania. Nie później niż 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy publikuje na stronie internetowej ostateczną listę wniosków o przyznanie pomocy wybranych do dofinansowania oraz listę wniosków o przyznanie pomocy niewybranych do dofinansowania. W terminie nie dłuższym niż 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy informuje na piśmie wnioskodawców o:~~

- a) o wybraniu albo niewybraniu operacji do dofinansowania, wskazując przyczyny niewybrania,
- b) o liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru bądź miejscu na liście operacji, które zostały wybrane do dofinansowania,
- c) możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej – w przypadku działań: Odnowa i rozwój wsi, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.

~~Wzór pism informujących stanowi (Załącznik nr 13).~~

5. Przeprowadzenie oceny formalnej przez Instytucję Wdrażającą oraz podpisanie umów. Po przeprowadzeniu procedury oceny wniosków o przyznanie pomocy oraz uwzględnieniu ewentualnych odwołań od decyzji Rady Biuro LGD nie później niż 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przekazuje odpowiedniej Instytucji Wdrażającej

- a) wnioski o przyznanie pomocy, które wpłynęły w ramach danego naboru,
- b) uchwały do poszczególnych wniosków o przyznanie pomocy, które wpłynęły w ramach danego naboru,
- c) listę wniosków o przyznanie pomocy wybranych do dofinansowania, ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach oceny kryteriów wyboru z zaznaczeniem, które z wniosków o przyznanie pomocy mieszczą się ramach limitu, wraz z uchwałą,
- d) listę wniosków o przyznanie pomocy niewybranych do dofinansowania, uwzględniając wyniki oceny operacji dokonanej na skutek złożonych odwołań, zawierającą dodatkową informację o tym które wnioski zostały uznane za zgodne, które za niezgodne z LSR oraz które nie zostały złożone w miejscu i w terminie wskazanym w informacji, wraz z uchwałą

Instytucja Wdrażająca przeprowadza ocenę formalną i merytoryczną. Po pozytywnej ocenie w terminie wyznaczonym przez Instytucję Wdrażającą zostaje podpisana umowa z Wnioskodawcą.

Ocena wniosków nie powinna budzić żadnych wątpliwości co do jej wiarygodności. Dlatego została określona **procedura wyłączenia członka Rady od udziału w wyborze projektów w razie zaistniałych okoliczności podważających jego bezstronność w procesie oceny.** Przed przystąpieniem do oceny ~~wniosku wniosków~~ każdy członek Rady podpisuje Oświadczenie o bezstronności ~~(Załącznik nr 9)~~. Przewodniczący wyłącza z głosowania członka lub członków, ~~którzy nie podpisali oświadczenia~~ oświadczenia stosunku do których występują okoliczności mogące podważyć

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

ich bezstronność. Jednocześnie przed przystąpieniem do głosowania, każdy członek ma prawo złożyć ustny wniosek o wyłączenie swoje lub innego członka z głosowania.

Tabela 9.2. Opis procedury wyboru operacji

Lp.	Nazwa procesu	Wojście	Opis procesu	Wyjście	Czas trwania procesu	Podmiot odpowiedzialny
1.	Ustalenie i ogłoszenie terminu naboru	Harmonogram operacji LSR	LGD porozumiewa się z samorządem województwa i ustala termin rozpoczęcia konkursu na wybrane działanie. Następnie przesyła do samorządu województwa wnioski o podanie do publicznej wiadomości informacji o naborze wniosków o przyznanie pomocy. Nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem terminu naboru wniosków zamieszcza ogłoszenie na stronie internetowej oraz w biurze LGD.	Zamieszczone ogłoszenie	44 dni przed rozpoczęciem biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy	Rada
2.	Przyjmowanie wniosków	Zamieszczone ogłoszenie	Zgodnie z terminem zamieszczonym w ogłoszeniu o naborze, biuro LGD przyjmuje wnioski.	Złożone wnioski	14-30 dni	Pracownik biura LGD
3.	Przygotowanie dokumentów dla Przewodniczącego Rady	Złożone wnioski	Po zakończeniu naboru, pracownik biura LGD sporządza listę wniosków złożonych w ramach naboru i przekazuje ją Przewodniczącemu Rady.	Rejestr wniosków złożonych w ramach naboru	Niezwłocznie	Pracownik biura LGD
4.	Zwołanie posiedzenia	Rejestr wniosków złożonych w ramach naboru	Przewodniczący Rady po otrzymaniu rejestru wniosków złożonych w ramach naboru zgodnie z Regulaminem Rady podejmuje czynności mające na celu zwołanie posiedzenia Rady. Posiedzenie zwołuje się nie później niż 18 dni od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy.	Dostarczenie członkom Rady powiadomień o posiedzeniu	Niezwłocznie	Przewodniczący Rady
5.	Przygotowania do posiedzenia	Dostarczenie członkom Rady powiadomień o posiedzeniu	Po otrzymaniu powiadomień o posiedzeniu Rady, jej członkowie mają możliwość zapoznania się z treścią wniosków, które będą oceniane na posiedzeniu Rady. Dokumenty są dostępne w biurze LGD.	Otwarcie posiedzenia Rady	3 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, nie mniej jednak niż 14 dni	Przewodniczący Rady, biuro LGD

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

					przed posiedzeniem Rady LGD	
6.	Rozpoczęcie posiedzenia Rady	Otwarcie posiedzenia Rady	Po otwarciu posiedzenia Rady, jej członkowie potwierdzają swoją obecność podpisem na liście obecności. Przewodniczący Rady dokonuje wyboru sekretarza posiedzenia oraz przedstawia porządek posiedzenia i poddaje go głosowaniu. Po przyjęciu porządku posiedzenia Przewodniczący odczytuje listę wniosków które wpłynęły do Biura LGD, Po przedstawieniu listy wniosków członkowie podpisują oświadczenie o bezstronności	Przyjęcie porządku posiedzenia	1-5 dni, nie później jednak niż 18 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy	Przewodniczący Rady
7.	Ocena wniosków —I etap ocena zgodności z LSR_ II etap ocena zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru	-Podpisanie oświadczenie o bezstronności	Po podpisaniu oświadczenie o bezstronności członkowie Rady przystępują do oceny projektów. Pierwszym etapem jest ocena wniosków pod kątem ich zgodności z LSR. Członkowie Rady dokonują tego za pomocą „Karty oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju” (załącznik 8). Po dokonaniu oceny Rada głosuje nad uznaniem wniosków za zgodne z LSR. Jeżeli „większość bezwzględna” Rady uzna wniosek za zgodny, wówczas przyjmuje go w formie uchwały za oceniony pozytywnie.	Uchwała z głosowania zawierająca: listę projektów zgodnych z LSR, listę projektów niezgodnych z LSR.	1-5 dni, (w zależności od liczby wniosków)	Rada
8.	Ocena wniosków —II etap ocena zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru	Uchwała z głosowania zawierająca: ● listę projektów zgodnych z LSR, ● listę projektów niezgodnych z LSR.	Wnioski uznane za zgodne z LSR zostają poddane ocenie pod kątem zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru. Członkowie Rady dokonują tego za pomocą jednej z czterech „Kart oceny zgodności z lokalnymi kryteriami oceny” (Załącznik 10). Dla każdego działania została sporządzona karta oceny. Projekty, które uzyskały ilość punktów kwalifikującą operację do wsparcia (minimum	Uchwała z głosowania zawierająca: ● listę projektów zgodnych z lokalnymi kryteriami wyboru, ● listę projektów niezgodnych z lokalnymi	1-5 dni, (w zależności od liczby wniosków)	Rada

			zgodnie z tabelą nr 9.1). Po dokonaniu oceny Przewodniczący przeprowadza głosowanie. Listy projektów zgodnych i niezgodnych z lokalnymi kryteriami wyboru zostają zatwierdzone w formie uchwały.	kryteriami wyboru.		
9.	Sporządzenie listy wniosków które zostały wybrane i które nie zostały wybrane do dofinansowania oraz protokołu z posiedzenia Rady	Uchwała z głosowania zawierający: <ul style="list-style-type: none"> ● listę projektów zgodnych z lokalnymi kryteriami wyboru, ● listę projektów niezgodnych z lokalnymi kryteriami wyboru. 	Na podstawie uchwał z głosowania sporządzana jest lista wniosków które zostały wybrane do dofinansowania zawierająca projekty rekomendowane do wsparcia oraz lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania. Z posiedzenia Rady sporządzany jest protokół. Następnie Wnioskodawcy są zawiadamiani o decyzji Rady nie później niż w terminie 21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy (wzór pisma do Wnioskodawcy stanowi Załącznik nr 13).	Protokół z posiedzenia Rady zawierający: <ul style="list-style-type: none"> ● listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania, ● listę wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania oraz zawiadomienia dla Wnioskodawców. 	Nie później niż 21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Rada
10	Umieszczenie informacji o ocenie wniosków na stronie internetowej	Lista wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania, lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania	Po sporządzeniu protokołu wraz z listami wniosków wybranych i niewybranych do dofinansowania publikuje się listy na stronie internetowej nie później jednak niż 21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Opublikowane na stronie internetowej <ul style="list-style-type: none"> ● lista wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania, ● lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania 	21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	
11.	Przeprowadzenie procedury odwoławczej	Lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania zawiadomienia dla Wnioskodawców.	Po otrzymaniu zawiadomienia o decyzji Rady, Wnioskodawca ma prawo do odwołania się od tej decyzji. W takiej sytuacji powinien w ciągu 7 dni kalendarzowych od daty opublikowania na stronie internetowej informacji o ocenie Rady LGD złożyć osobiście w biurze LGD odwołanie od	Odwołania	7 dni od dnia opublikowania informacji o ocenie Rady LGD, nie później niż 28	Biuro LGD

			decyzji Rady. Po upływie tego terminu zwoływane jest posiedzenie Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań.		dni do dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	
12.	Zwołanie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań	Odwołania	Po otrzymaniu odwołania, Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenie w sprawie rozpatrzenia odwołań. Odbywa się to zgodnie z Regulaminem Rady, przy czym regulaminowy czas na zwołanie posiedzenia zostaje skrócony do 3 dni	Otwarcie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań	3 dni	Przewodniczący Rady
13 a	Rozpatrzenie odwołań	Otwarcie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań	Po otwarciu posiedzenia i głosowaniu nad porządkiem posiedzenia, Rada przystępuje do rozpatrzenia odwołań. W sytuacji, gdy wniosek jest uzasadniony członkowie Rady przystępują do ponownej oceny wniosku aplikacyjnego. Następnie zostaje uchwalona zaktualizowana lista rankingowa.	Uchwała zawierająca zaktualizowaną <ul style="list-style-type: none"> listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania, listę wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania 	1 dzień, nie później jednak niż 40 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Rada
13 b	Rozpatrzenie odwołań	Otwarcie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań	Po otwarciu posiedzenia i głosowaniu nad porządkiem posiedzenia Rada przystępuje do rozpatrzenia wniosków odwoławczych. W sytuacji, gdy wniosek nie jest uzasadniony, nie istnieje potrzeba ponownej oceny wniosków aplikacyjnych.	Uchwała z głosowania zawierająca niezmienioną <ul style="list-style-type: none"> listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania, listę wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania 	1 dzień, nie później jednak niż 40 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Rada

14.	Wysłanie powiadomień o decyzji Rady	<p>Protokoły z głosowania zawierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaktualizowaną listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania, niezmienioną listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania. 	Na podstawie uchwał z głosowania Rady Wnioskodawcy zostają powiadomieni o ostatecznych decyzjach Rady LGD wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 14 Strategii.	Powiadomienia dla Wnioskodawców o ostatecznej decyzji Rady w sprawie wybrania/niewybrania operacji do dofinansowania oraz w sprawie odwołań	nie później niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Rada
15.	Przekazanie listy wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania oraz wniosków do Instytucji Wdrażającej	<p>Protokoły zawierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaktualizowaną listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania, zmienioną listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania. 	Po zakończeniu posiedzenia Rady, listy wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania zostają przekazane do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej. Wraz z listami zostają przekazane całe wnioski aplikacyjne oraz uchwały.	Listy wniosków wybranych i niewybranych do dofinansowania wraz z uchwałami oraz wnioski zaakceptowane i odrzucone wraz z uchwałami	nie później niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Biuro LGD

Tabela 9.2. Opis procedury wyboru operacji

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa procesu</u>	<u>Wyciąg</u>	<u>Opis procesu</u>	<u>Wyciąg</u>	<u>Czas trwania procesu</u>	<u>Podmiot odpowiedzialny</u>
<u>1.</u>	<u>Ustalenie i ogłoszenie terminu naboru</u>	<u>Harmonogram operacji LSR</u>	<u>LGD porozumiewa się z samorządem województwa i ustala termin rozpoczęcia konkursu na wybrane działanie. Następnie przesyła do samorządu województwa wnioski o podanie do publicznej wiadomości informacji o naborze wniosków o przyznanie pomocy. Nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem terminu naboru wniosków zamieszcza ogłoszenie na stronie internetowej oraz w biurze LGD.</u>	<u>Zamieszczone ogłoszenie</u>	<u>44 dni przed rozpoczęciem biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy</u>	<u>Biuro LGD</u>
<u>2.</u>	<u>Przyjmowanie wniosków</u>	<u>Zamieszczone ogłoszenie</u>	<u>Zgodnie z terminem zamieszczonym w ogłoszeniu o naborze, biuro LGD przyjmuje wnioski.</u>	<u>Złożone wnioski</u>	<u>14-30 dni</u>	<u>Biuro LGD</u>
<u>3.</u>	<u>Przygotowanie dokumentów dla Przewodniczącego Rady</u>	<u>Złożone wnioski</u>	<u>Po zakończeniu naboru, pracownik biura LGD sporządza listę wniosków złożonych w ramach naboru kwalifikujących się do oceny przez Radę i przekazuje ją Przewodniczącemu Rady wraz z rejestrem.</u>	<u>Rejestr wniosków złożonych w ramach naboru</u> <u>Lista wniosków kwalifikujących się do oceny przez Radę</u>	<u>Niezwłocznie</u>	<u>Biuro LGD</u>
<u>4.</u>	<u>Zwołanie posiedzenia</u>	<u>Lista wniosków kwalifikujących się do oceny przez Radę</u>	<u>Przewodniczący Rady zgodnie z Regulaminem Rady podejmuje czynności mające na celu zwołanie posiedzenia Rady. wniosków o przyznanie pomocy. Znając terminy naborów Przewodniczący może zwołać posiedzenie Rady jeszcze przed zakończeniem naborów. Posiedzenie zwołuje się nie później niż 14 dni od zakończenia naboru</u>	<u>Dostarczenie członkom Rady powiadomień o posiedzeniu</u>	<u>Niezwłocznie</u>	<u>Przewodniczący Rady</u>
<u>5.</u>	<u>Przygotowania do posiedzenia</u>	<u>Dostarczenie członkom Rady powiadomień o posiedzeniu</u>	<u>Po otrzymaniu powiadomień o posiedzeniu Rady, jej członkowie mają możliwość zapoznania się z treścią wniosków, które będą oceniane na posiedzeniu Rady. Wnioski mogą być:</u> <u>e) Przesłane w formie kserokopii wraz z zawiadomieniem o posiedzeniu Rady LGD;</u>	<u>Otwarcie posiedzenia Rady</u>	<u>nie krócej jednak niż przez 14 dni przed posiedzeniem Rady LGD</u>	<u>Przewodniczący Rady, Biuro LGD</u>

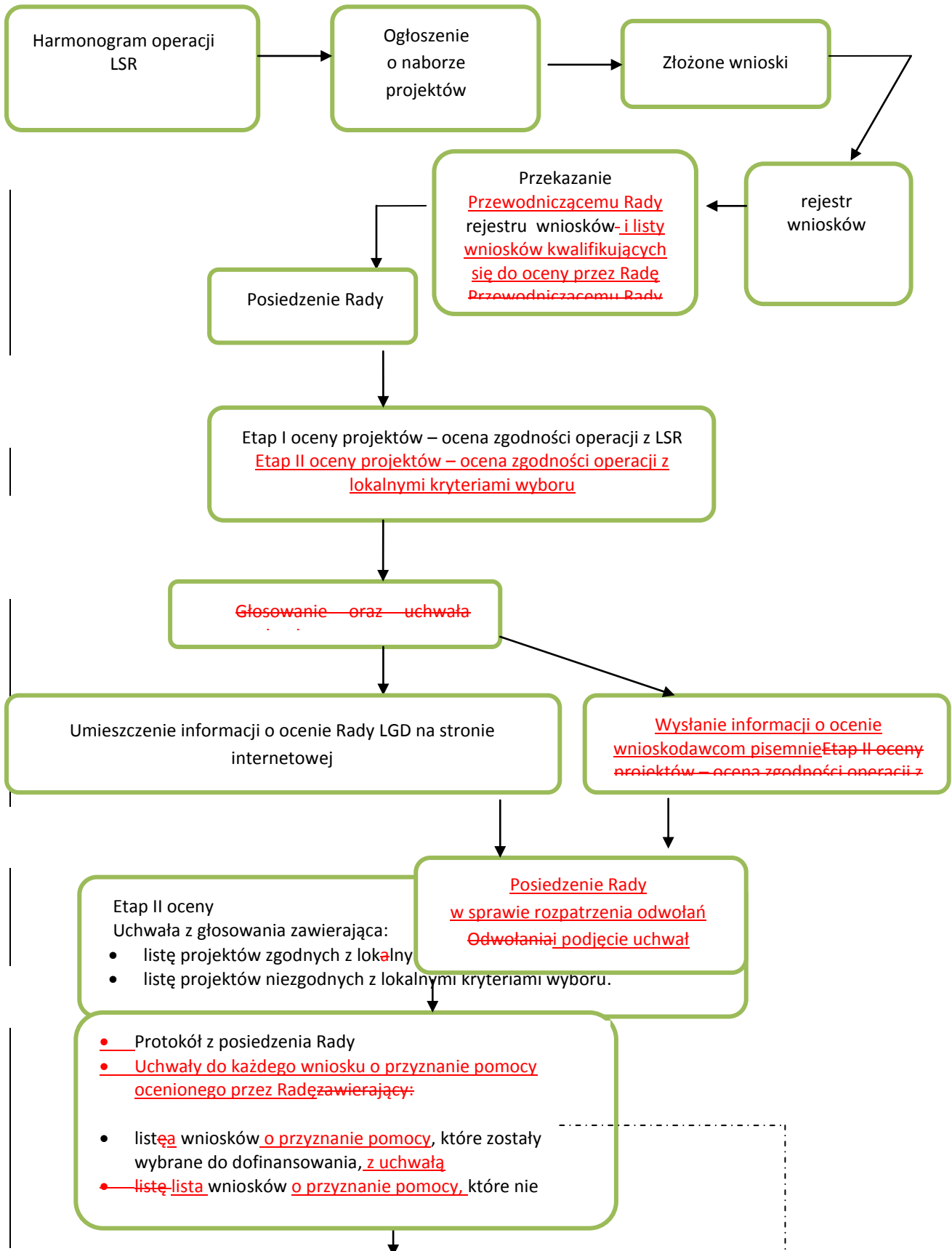
			<p>f) <u>Przesłane pocztą elektroniczną lub umieszczone na serwerze;</u></p> <p>g) <u>Udostępnione do wglądu w Biurze LGD;</u></p> <p>h) <u>Udostępnione poprzez aplikacje internetową wspomagającą działania LGD w zakresie rejestracji i oceny wniosków.</u></p>			
6.	<u>Rozpoczęcie posiedzenia Rady</u>	<u>Otwarcie posiedzenia Rady</u>	<p>Po otwarciu posiedzenia Rady, jej członkowie potwierdzają swoją obecność podpisem na liście obecności. Przewodniczący Rady dokonuje wyboru sekretarza posiedzenia oraz przedstawia porządek posiedzenia, który zawiera listę wniosków kwalifikujących się do oceny przez Radę i poddaje porządek pod głosowanie. Po przyjęciu porządku posiedzenia członkowie podpisują oświadczenie o bezstronności</p>	<u>Przyjęcie porządku posiedzenia</u>	<u>Posiedzenie 1-5 dni (w zależności od liczby wniosków)</u>	<u>Przewodniczący Rady</u>
7.	<p><u>Ocena wniosków</u> - I etap ocena zgodności z LSR - II etap ocena zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru</p>	<u>Podpisanie oświadczenie o bezstronności</u>	<p>Zgodnie z listą wniosków kwalifikujących się do oceny przez Radę przekazanych Przewodniczącemu Rady przez Biuro LGD Rada przystępuje do oceny I – zgodności wniosku z LSR II – zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru Po sporządzeniu listy operacji ocenionych. Przewodniczący zawiesza posiedzenie do dnia wyznaczonego na rozpatrywanie odwołań i przyjmowanie uchwał ostatecznych.</p>	<p>lista operacji ocenionych przez Radę</p> <p>zawieszenie posiedzenia</p>	<u>Posiedzenie 1-5 dni, (w zależności od liczby wniosków)</u>	<u>Rada LGD</u>
8.	<u>Umieszczenie informacji o ocenie wniosków na stronie internetowej</u>	<u>Lista operacji ocenionych przez Radę</u>	<p>Wnioskodawcy są informowani o decyzji Rady nie później niż w terminie 21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy Listę operacji ocenionych przez Radę - publikuje się na stronie WWW</p>	<u>Lista operacji ocenionych przez Radę opublikowana i wysłana do wnioskodawców</u>	<u>Nie później niż 21 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie</u>	<u>Biuro LGD</u>

			- przesyła wnioskodawcom wraz z pismem informując o decyzji i możliwości odwoływania się od decyzji		<u>pomocy</u>	
9.	<u>Przeprowadzenie procedury odwoławczej</u>	<u>Lista operacji ocenionych przez Radę</u> <u>zawiadomienia dla Wnioskodawców.</u> <u>Informacja na stronie internetowej</u>	<u>Po otrzymaniu zawiadomienia o decyzji Rady, Wnioskodawca ma prawo do odwołania się od tej decyzji. W takiej sytuacji powinien w ciągu 7 dni kalendarzowych od daty opublikowania na stronie internetowej informacji o ocenie Rady LGD złożyć osobiście w biurze LGD odwołanie od decyzji Rady. Po upływie tego terminu zwoływane jest posiedzenie Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań.</u>	<u>Odwołania</u>	<u>7 dni od dnia opublikowania informacji o ocenie Rady LGD, nie później jednak niż 28 dni do dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy</u>	<u>Biuro LGD</u>
10.	<u>Zwołanie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań</u>	<u>Odwołania</u>	<u>Przewodniczący Rady w ustalonym wcześniej terminie odwołuje posiedzenie Rady. Po odwołaniu posiedzenia członkowie potwierdzają swoją obecność podpisem na liście obecności. Przewodniczący Rady przypomina porządek posiedzenia uwzględniając listę odwołań.</u>	<u>Otwarcie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań oraz przyjęcia uchwał</u>	<u>nie później niż 28 dni do dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy</u>	<u>Przewodniczący Rady</u>
11.	<u>Rozpatrzenie odwołań</u>	<u>Otwarcie posiedzenia Rady w sprawie rozpatrzenia odwołań</u>	<u>Po otwarciu posiedzenia i głosowaniu nad porządkiem posiedzenia, Rada przystępuje do rozpatrzenia odwołań. W sytuacji, gdy wniosek jest uzasadniony członkowie Rady przystępują do ponownej oceny wniosku aplikacyjnego. Następnie zostaje zaktualizowana lista operacji ocenionych.</u>	<u>Lista operacji ocenionych uwzględniająca odwołania</u>	<u>1-2 dni</u>	<u>Rada LGD</u>
12.	<u>Przyjęcie uchwał</u>	<u>Lista operacji ocenionych uwzględniająca odwołania</u>	<u>Na podstawie aktualnej listy operacji ocenionych rada przystępuje do przyjęcia uchwał indywidualnych dla każdej ocenionej operacji</u>	<u>Uchwały z głosowania</u> <u>• do każdego wniosku</u>	<u>1 -2 dni, nie później jednak niż 40</u>	<u>Rada LGD</u>

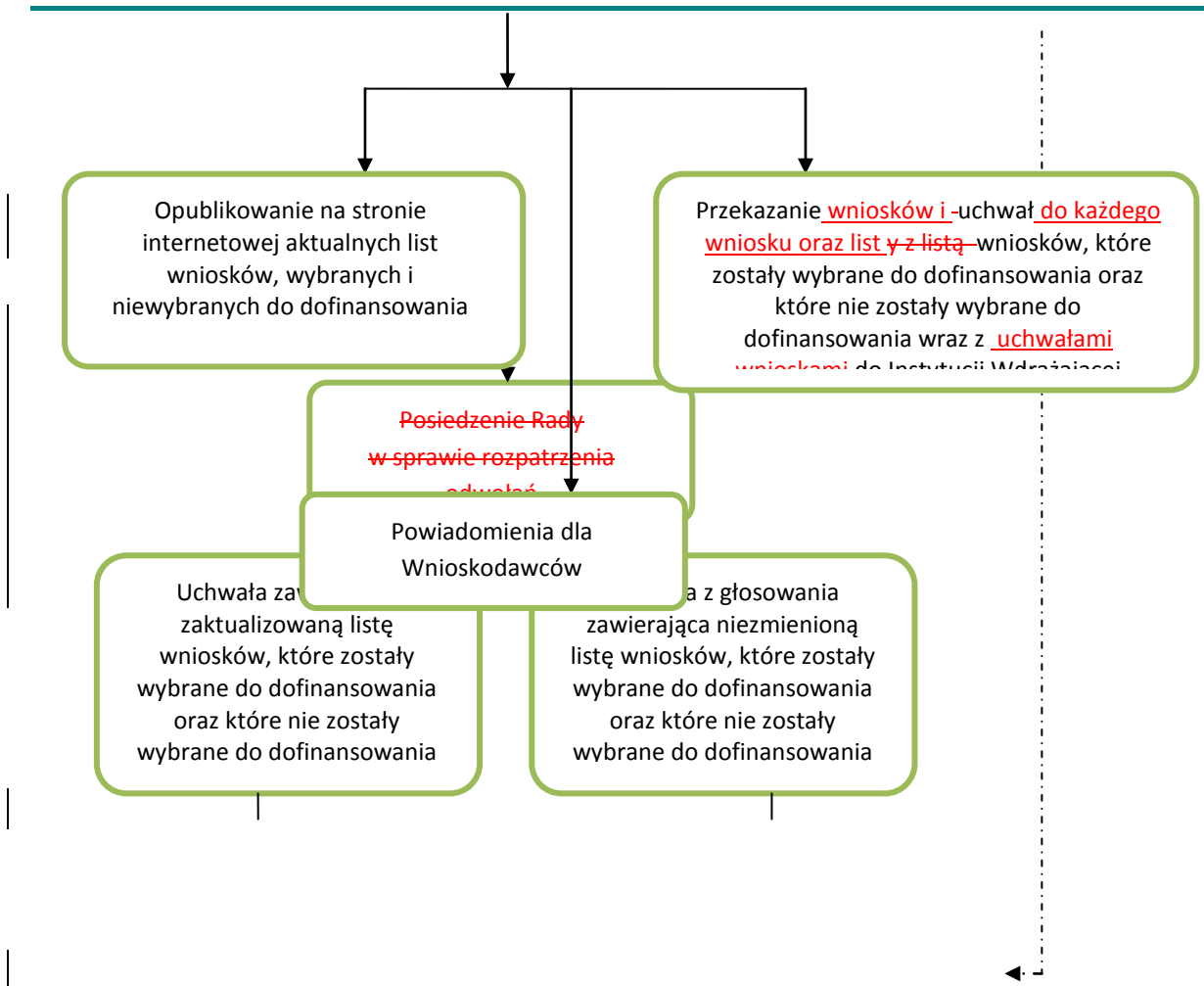
Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

			<p>Rada przyjmuje również w drodze uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>listę wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania,</u> • <u>listę wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>lista wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania</u> • <u>lista wniosków, które nie zostały wybrane do dofinansowania.</u> 	<p><u>dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy</u></p>	
13.	<p><u>Wysłanie powiadomień o decyzji Rady</u></p>	<p><u>Protokoły z głosowania</u> <u>Uchwały z głosowania</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>do każdego wniosku</u> • <u>lista wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania</u> • <u>lista wniosków, które nie zostały wybrane do</u> 	<p><u>Na podstawie uchwał w sprawie przyjęcia /nie przyjęcia operacji do dofinansowania</u> <u>Wnioskodawcy zostają powiadomieni o ostatecznych decyzjach Rady LGD.</u></p> <p><u>Umieszczenie informacji o ostatecznej decyzji Rady w sprawie wyboru/nie wybrania operacji do dofinansowania na stronie internetowej</u></p>	<p><u>Powiadomienia dla Wnioskodawców o ostatecznej decyzji Rady w sprawie wybrania/niewybrania operacji do dofinansowania</u></p>	<p><u>nie później niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy</u></p>	<p><u>Rada LGD</u></p>
14.	<p><u>Przekazanie listy wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania oraz wniosków do Instytucji Wdrażającej</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Wnioski</u> • <u>Uchwały o przyjęciu/nie przyjęciu wniosku do dofinansowania</u> • <u>Lista wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania z uchwałą</u> • <u>Lista wniosków, które nie zostały wybrane do dofinansowania z uchwałą</u> 	<p><u>Po zakończeniu posiedzenia Rady, listy wniosków, które zostały wybrane do dofinansowania i które nie zostały wybrane do dofinansowania zostają przekazane do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej. Wraz z listami zostają przekazane całe wnioski aplikacyjne oraz uchwały.</u></p>	<p><u>Listy wniosków wybranych i niewybranych do dofinansowania wraz z uchwałami oraz wnioski zaakceptowane i odrzucone wraz z uchwałami</u></p>	<p><u>nie później niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy</u></p>	<p><u>Biuro LGD</u></p>

Źródło: Opracowanie własne

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

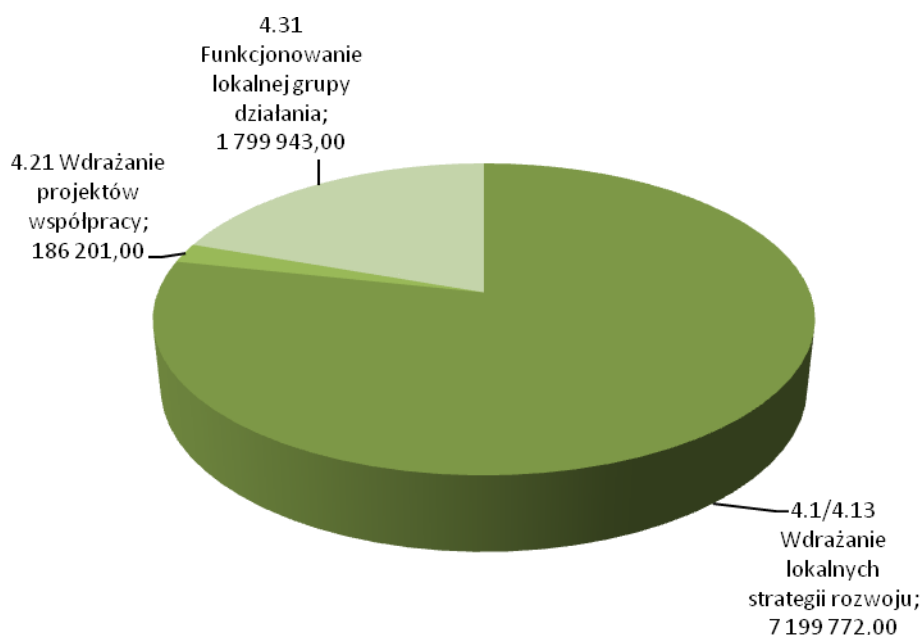
Schemat 9.1. Procedura wyboru wniosków w ramach LSR i Instytucji Wdrażającej

Źródło: opracowanie własne.

10. OKREŚLENIE BUDŻETU LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI

Według danych GUS zamieszczonych na stronie internetowej (www.stat.gov.pl) na obszarze LGD DIROW według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku liczba osób zameldowanych na pobyt stały wyniosła 62 067. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 roku w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U.08.103.659) budżet w podziale na działania osi 4 przedstawia się następująco:

1. 4.1/4.13 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju;
62 067 osób * 116 zł/osobę = 7 199 772,00 zł;
2. 4.21 Wdrażanie projektów współpracy;
62 067 osób * 3 zł/osobę = 186 201,00 zł;
3. 4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja;
62 067 osób * 29 zł/osobę = 1 799 943,00 zł.
łącznie suma budżetu LGD wynosi 9 185 916,00 zł.

Wykres 10.1. Alokacja środków na poszczególne działania

Źródło: Opracowanie własne

Budowa budżetu została oparta o zasady zaprezentowane w tabeli 10.1. Dodatkowo, w celu zachowania udziału sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego w procesie tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju, podczas konsultacji społecznych został dokonany podział środków w ramach działania 4.1/413 Wdrażanie LSR. Zgodnie z zasadą przeznaczenia co najmniej 10% środków na każde działanie, strukturę budżetu przedstawia tabela 10.2. oraz wykres 10.2.

Tabela 10.1. Zasady budowy budżetu w ramach działania 4.13 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

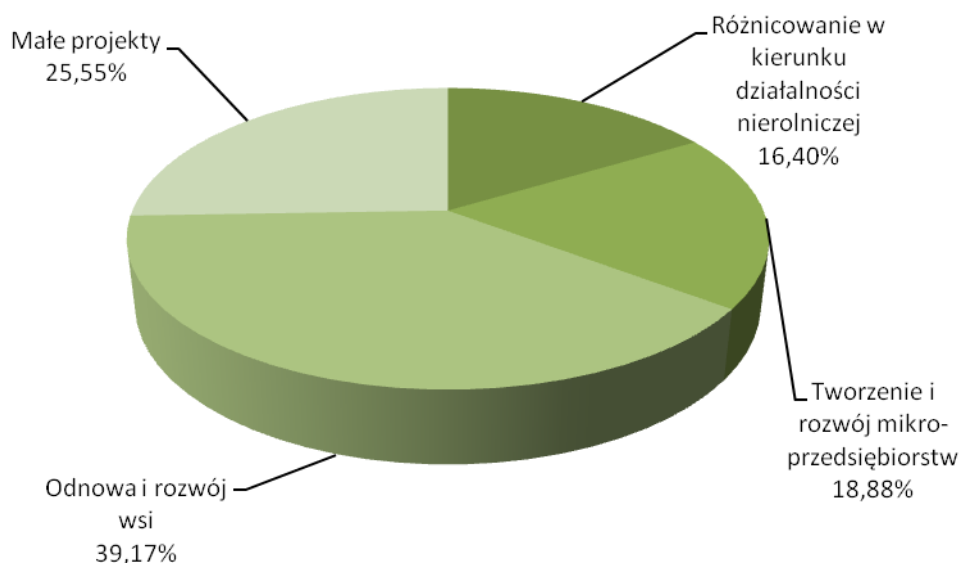
Działanie	Zasady
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 50%, ▪ pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 100 tys. złotych.
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 50%, ▪ pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 300 tys. złotych
Odnowa i rozwój wsi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 80%, ▪ pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 500 tys. złotych, ▪ pomoc na realizację jednej operacji nie będzie równy lub n niższy-mniejszy niż 25 tys. złotych.
Małe projekty	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 70%, ▪ pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 100 tys. złotych, ▪ pomoc na realizację jednej operacji nie przekroczy 25 tys. złotych, ▪ koszt całkowity projektu nie będzie niższy niż 4,5 tys. złotych i nie wyższy niż 100 tys. złotych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Tabela 10.2. Alokacja środków w ramach działania 4.13 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

Nazwa działania	% przeznaczony na poszczególne działania	Kwota (PLN)
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	16,40%	1 180 762,61
Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	18,88%	1 359 316,95
Odnowa i rozwój wsi	39,17%	2 820 150,69
Małe projekty	25,55%	1 839 541,75
Suma	100,00%	7 199 772,00

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 10.2. Alokacja środków w ramach działania 4.13 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

Źródło: opracowanie własne

Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich będzie prowadziła nabór wniosków w sposób ciągły w oparciu o przyjęty harmonogram, będący załącznikiem do Umowy o warunkach i sposobie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. ~~Opracowany harmonogram na dany rok zostanie podany do publicznej wiadomości najpóźniej do końca października roku poprzedzającego.~~

Tabela 10.3. Budżet LGD na lata 2009-2015

Rok	Kategoria kosztu/wydatku	Działania osi 4 LEADER											
		4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy			4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			Razem Oś 4
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygotowane projekty współpracy	Realizacja projektów współpracy	Razem 4.21	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
2009	alokacja środków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34 390,08	16 512,71	50 902,79	50 902,79
2010	alokacja środków	200 000,00	0,00	613 202,00	212 729,12	1 025 931,12	0,00	0,00	0,00	133 664,94	75 856,00	209 520,94	1 235 452,06
2011	alokacja środków	250 000,00	300 000,00	520 000,00	406 700,00	1 476 700,00	20 689,00	41 378,00	62 067,00	241 622,00	95 274,95	336 896,95	1 817,53 596 663,95
2012	alokacja środków	250 350 000,00	513 600 000,00	81 563 000,00	640 671,63	2 24 579 712,63	41 378 20 689,00	41 82 758 378,00	62 067 124 134,00	289 467,87	65 097,94	354 565,81	2 758 412 1 996 345,44
2013	alokacja środków	250 350 000,00	513 600 000,00	81 563 000,00	640 670,00	2 24 579 700,00	20 689,00	41 378,00	62 067,00	276 525,00	65 000,00	341 525,00	1 983 292 2 683 292,00
2014	alokacja środków	30 762,61	339 316,95	560 948,69	406 700,00	1 537 728,25	0,00	0,00	0,00	275 738,00	65 451,00	341 189,00	1 878 917 478 917,25
2015	alokacja środków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	126 479,51	38 863,00	165 342,51	165 342,51
2009-2015	alokacja środków	1 180 762,61	1 359 316,95	2 820 150,69	1 839 541,75	7 199 772,00	62 067,00	124 134,00	186 201,00	1 377 887,40	422 055,60	1 799 943,00	9 185 916,00

Źródło: Opracowanie własne.

11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA I KONSULTACJI LSR

Lokalna Grupa Działania DIROW rozpoczęła swoją działalność w styczniu 2008r. Aby móc efektywnie funkcjonować LGD potrzebuje Lokalnej Strategii Rozwoju. Do prac nad LSR przystąpiono w listopadzie 2008 r. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostało powierzone Zachodniopomorskiej Grupie Doradczej ze Szczecina na mocy umowy podpisanej z Dolnoodrzańską Inicjatywą Rozwoju Obszarów Wiejskich. W ramach zespołu projektowego ze strony Wykonawcy nad opracowaniem dokumentu pracowali:

5. Małgorzata Jankowska – Menedżer Projektu,
6. Edyta Pawlak – Ekspert,
7. Agnieszka Kieruzel – Doradca,
8. Michał Wichert – Doradca.

Ze strony DIROW w pracach nad Lokalną Strategią Rozwoju aktywnie uczestniczyła Kinga Koeller z Urzędu Gminy Widuchowa.

W procesie budowania Lokalnej Strategii Rozwoju zapewniono udział trzech sektorów: publiczny, społeczny oraz gospodarczy, dzięki czemu w okresie wdrażania i realizacji przedsięwzięć w ramach LSR zachowany zostanie trójpodmiotowy charakter operacji. W toku prac nad Lokalną Strategią Rozwoju przyjęto następujące założenia:

1. zapewnienie szerokiego spektrum podmiotów biorących udział w kształtowaniu Strategii, np. reprezentantów jednostek samorządu terytorialnego czy podmiotów gospodarczych,
2. systematyczność w koordynowaniu prac nad opracowywaniem Strategii,
3. stworzenie efektywnej współpracy z podmiotami wywodzącymi się z sektorów: publicznego, gospodarczego oraz społecznego,
4. udostępnienie odpowiednich instrumentów aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu Strategii.

Pierwszym etapem w formułowaniu strategii było zgromadzenie materiałów dotyczących uwarunkowań oraz specyfiki obszaru LGD. Strategia ma być wyrazem wielopłaszczyznowości i spójności obszaru LGD. Dane pozyskiwane były z reprezentatywnych źródeł, wśród których należy wymienić Główny Urząd Statystyczny, Ewidencje Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków czy Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. W celu dogłębnego zidentyfikowania tła Strategii, poszukiwano głównie informacji dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej, walorów przyrodniczych, czy dziedzictwa kulturowo-historycznego.

Dodatkowym źródłem do zidentyfikowania potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszaru objętego wdrażaniem LSR była ankieta potrzeb. Ankieta przeprowadzona została w dniach od 1 do 15 grudnia 2008 r. Ankieta wypełniana była w formie elektronicznej lub tradycyjnej. W ankiecie wzięło udział ponad 600 mieszkańców obszaru LGD. Ankiety były kompletowane indywidualnie poprzez poszczególne gminy. Wzór ankiety potrzeb stanowi załącznik nr 11 do Strategii.

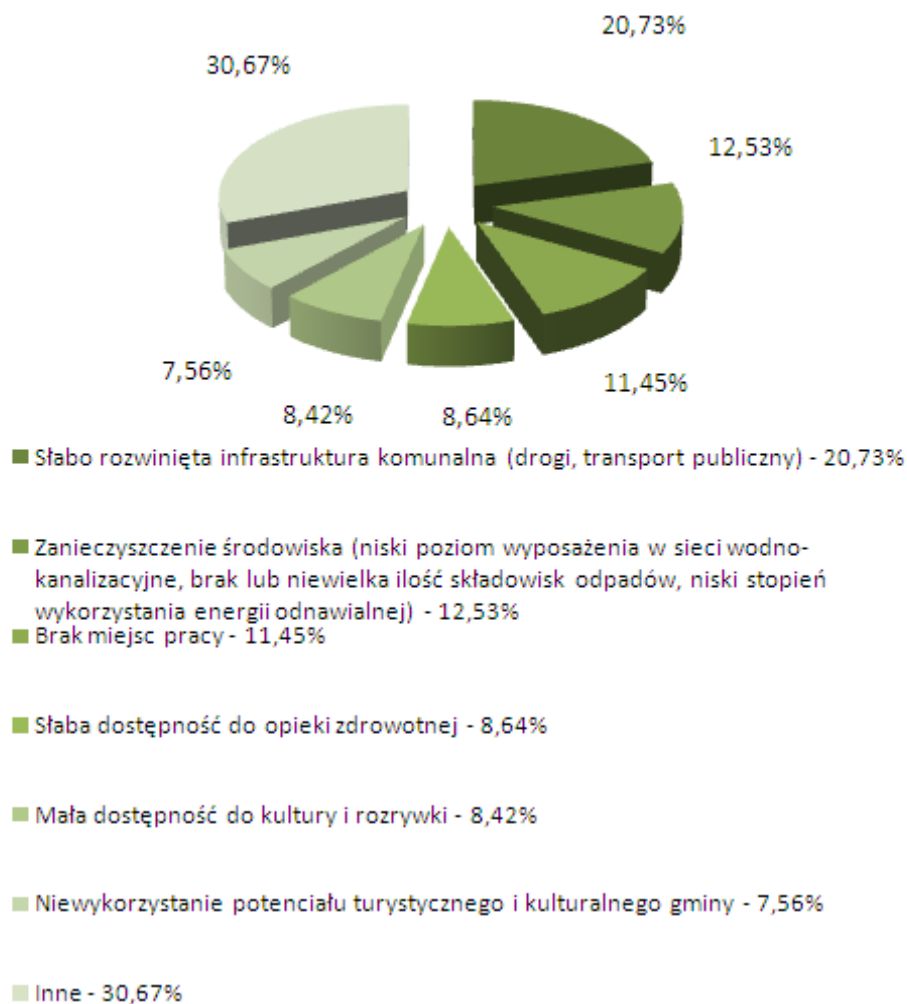
W ramach pytań identyfikujących respondentów znalazło się: wykształcenie, status społeczny oraz gmina, z której pochodził respondent. Wśród respondentów najwięcej osób deklaroowało, iż posiadają wykształcenie wyższe (27 %), następnie średnie ogólnokształcące (24 %) oraz zawodowe (20%). Zdecydowaną mniejszość wśród ankietowanych stanowiły osoby posiadające jedynie wykształcenie średnie zawodowe oraz podstawowe, gdyż było to odpowiednio 18% oraz 11%.

Drugim ważnym czynnikiem identyfikującym respondenta był status społeczny. Zdecydowanie najliczniejszą grupę stanowili przedstawiciele grupy osób fizycznych, rozumianych jako rolnicy, małżonkowie rolników lub jego domownicy. Grupa ta stanowiła 50% w strukturze wszystkich ankietowanych. Na kolejnym wśród osób ankietowanych znalazły się osoby prawne m.in. gminy, kościoły, organizacje pozarządowe posiadające status organizacji pożytku publicznego. Ich udział w strukturze ankietowanych wyniósł 24%. Najmniejsze grono ankietowanych stanowiły osoby z sektora mikroprzedsiębiorstw, MŚP oraz dużych przedsiębiorstw. W przypadku mikroprzedsiębiorców było to 6%, natomiast dla sektora MŚP oraz dużych przedsiębiorstw - 15%.

Ostatnim czynnikiem mającym na celu identyfikację profilu ankietowanego była gmina, z której pochodził respondent. Pośród 10 gmin wchodzących do LGD, udział respondentów przedstawiał się następująco:

1. Gryfino – 25,00%,
2. Widuchowa – 15,92%,
3. Bielice – 12,42%,
4. Banie – 10,99%,
5. Kozielice – 9,24%,
6. Cedynia – 8,76%,
7. Moryń – 7,17 %,
8. Chojna – 6,85 %,
9. Mieszkowice – 1,91%,
10. Stare Czarnowo – 1,75%.

Jednym z priorytetów ankiety była analiza SWOT obszaru LGD DIROW. Ankietowani mieli do wyboru pośród słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń związanych z obszarem DIROW możliwości, które ich zdaniem najbardziej wpływają bądź mogą wpłynąć na kształtowanie się charakteru i uwarunkowań gmin wchodzących w skład LGD. Wyniki ankiety w przypadku analizy SWOT zostały zaprezentowane na wykresach 11.1. – 11.4.

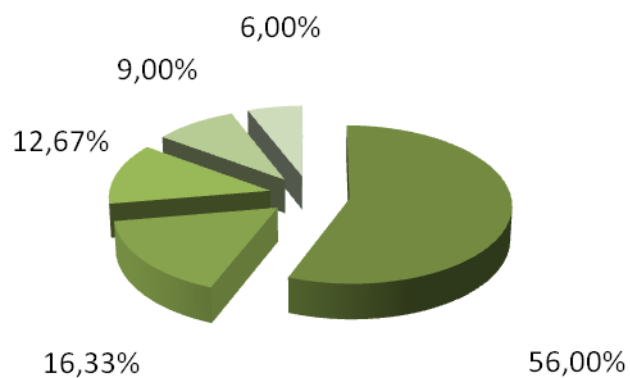
Wykres 11.1. Wykaz słabych stron obszaru DIROW wg respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych ankiet potrzeb

Wykres 11.2 Silne strony obszaru DIROW wg respondentów

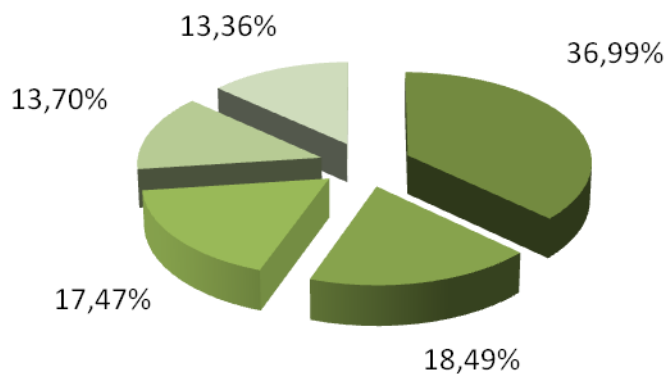
Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych ankiet potrzeb

- Wykorzystanie unijnych źródeł finansowania projektów - 56,00%
- Zwiększenie nakładów gminy na przedsięwzięcia infrastrukturalne - 16,33%
- Łatwe procedury pozyskiwania współfinansowania unijnego z budżetu Lokalnej Strategii Rozwoju - 12,67%
- Duża aktywność DIROW - 9,00%
- Dobra komunikacja między DIROW a podmiotami funkcjonującymi na terenie danej gminy - 6,00%

Wykres 11.3. Szanse obszaru DIROW wg respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych ankiet potrzeb

- Brak wykorzystania unijnych źródeł finansowania projektów - 36,99%
- Niskie nakłady gminy na przedsięwzięcia infrastrukturalne - 18,49%
- Skomplikowane procedury pozyskiwania współfinansowania unijnego z budżetu DIROW - 17,47%
- Brak aktywności DIROW - 13,70%
- Brak współpracy DIROW z podmiotami funkcjonującymi na terenie danej gminy - 13,36%

Wykres 11.4. Zagrożenia obszaru DIROW wg respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych ankiet potrzeb

Istotnym etapem w budowaniu Strategii były konsultacje społeczne. W celu zapewnienia jak najszerszego gremium społecznego odbyły się one na terenie każdej z gmin wchodzących w skład LGD. Łącznie w konsultacjach wzięło udział 149 osób.

Konsultacje społeczne były przeprowadzone według uznanych i reprezentatywnych kryteriów, gdyż wykorzystano metodę „MAPS”, czyli Metodę Aktywnego Planowania Strategii. Opiera się ona na zespołowym rozwiązywaniu i identyfikowaniu kluczowych problemów, prezentacji rezultatów oraz ukierunkowaniu na osiągnięcie porozumienia.

Szczegółowy zakres konsultacji prezentuje tabela 11.1.

Tabela 11.1 Konsultacje społeczne

Lp.	Gmina	Miejsce	Termin	Liczba uczestników
1.	Cedynia	Sala posiedzeń Rady Miejskiej Plac Wolności 1	17.12.2008	13
2.	Banie	Sala posiedzeń Rady Gminy ul. Skośna 6	17.12.2008	20
3.	Widuchowa	Sala posiedzeń Urzędu Gminy ul. Grunwaldzka 8	17.12.2008	4
4.	Moryń	Sala Katedralna MOK ul. Szeroka 12	17.12.2008	11
5.	Gryfino	Sala posiedzeń Rady Miejskiej ul.1 Maja 16	18.12.2008	30
6.	Mieszkowice	Sala posiedzeń Rady Miejskiej ul. Fryderyka Chopina 1	18.12.2008	25
7.	Bielice	Sala posiedzeń Rady Gminy	19.12.2008	19
8.	Stare Czarnowo	Sala posiedzeń Rady Gminy ul. św. Floriana 10	19.12.2008	16
9.	Chojna	Sala posiedzeń Rady Miejskiej ul. Jagiellońska 2	19.12.2008	5
10.	Kozielice	Sala posiedzeń Rady Gminy Kozielice 73	19.12.2008	6

Źródło: opracowanie własne.

W trakcie konsultacji społecznych przeprowadzono następujące działania:

1. **Prezentacja idei podejścia LEADER oraz obszaru LGD.** Część prezentacji dotycząca podejścia LEADER miała na celu zapoznanie uczestników z ideologią oraz korzyściami płynącymi z uczestnictwa w nim.
2. **Ankieta SWOT dotycząca obszaru LGD.** Uczestnicy konsultacji społecznych zostali poproszeni o wypełnienie formularzy zawierających analizę SWOT. W celu zapewnienia jasności oraz przejrzystości sposobu opracowania analizy SWOT, uczestnikom konsultacji została zaprezentowana metodologia sporządzania niniejszej analizy.
3. **Ankieta zgodności z celami ogólnymi oraz szczegółowymi.** Ankieta zawierała wykaz celów ogólnych oraz szczegółowych. Uczestnicy konsultacji dokonywali akceptacji danego celu, wstawiając przy każdym z nich odpowiednio „1” jako zgodę oraz „0” jako brak zgody. Dzięki temu oceniona została słuszność oraz zasadność wybranych celów. Aprobata społeczna gwarantuje zaangażowanie społeczności lokalnej w proces wdrażania Strategii.

Tabela 11.2. obrazuje zakres analizy zgodności z celami ogólnymi oraz szczegółowymi, która została przeprowadzona podczas konsultacji społecznych.

Tabela 11.2. Wykaz celów ogólnych i szczegółowych

1. Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego	
A. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych	1/0
B. Zachowanie cennego dorobku historycznego i kultywowanie tradycji	1/0
C. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych	1/0
2. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego	
A. Rozbudowa zaplecza turystycznego	1/0
B. Rozwój przedsiębiorczości	1/0
3. Budowanie spójności społeczności lokalnej	
A. Rozwój nowych form integracji	1/0
B. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej	1/0
C. Przeciwdziałanie patologiom społecznym	1/0

Źródło: Opracowanie własne

Wśród uczestników konsultacji nie panowała jednomyślność, jednakże wszystkie zaproponowane cele uzyskały „bezwzględną większość”:

1. Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego:
 - A. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych: poparcie - **70,00 %**,
 - B. Zachowanie cennego dorobku historycznego i kultywowanie tradycji: poparcie - **77,50 %**,
 - C. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych: poparcie - **79,49%**.
2. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego:
 - A. Rozbudowa zaplecza turystycznego: poparcie - **82,05%**,
 - B. Rozwój przedsiębiorczości: poparcie - **82,50%**.
3. Budowanie spójności społeczności lokalnej:
 - A. Rozwój nowych form integracji: poparcie - **76,92%**,
 - B. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej: poparcie - **95,12%**,
 - C. Przeciwdziałanie patologiom społecznym: poparcie - **82,05%**.

Podczas trwania konsultacji został zarezerwowany czas na zadawanie pytań oraz zgłaszanie własnych propozycji oraz sugestii odnośnie kształtu Lokalnej Strategii Rozwoju. Każdorazowo po odbytych konsultacjach sporządzane były sprawozdania, stanowią one załącznik nr 12 do niniejszej Strategii.

W sprawozdaniach zostały ujęte takie informacje jak m.in.:

1. sugestie i propozycje zgłaszane przez uczestników spotkania,
2. propozycje przedsięwzięć oraz operacji do zrealizowania w ramach LSR,
3. analiza zebranych informacji dotyczących silnych oraz słabych stron obszaru LGD i szans oraz zagrożeń jakie mogą mieć decydujący wpływ na wdrażanie Strategii.

Informacje pozyskane z materiałów źródłowych, analizy ankiety potrzeb oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych pozwoliły na opracowanie kompleksowej Lokalnej Strategii Działania DIROW.

Lokalna Grupa Działania DIROW na podstawie aneksu nr 2 do Umowy o sposobie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju zleciła dopracowanie celów szczegółowych, przedsięwzięć oraz wskaźników, tak aby dostosować je do wymogów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Nad zmianami pracowali:

1. Małgorzata Piekutowska – Dyrektor Biura
2. Agnieszka Koźlarek – Doktor Socjologii i specjalista od badań społecznych

Celem badania była:

Weryfikacja celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz przypisanych do nich wskaźników (rezultatu i produktu) oraz zweryfikowanie wskaźników oddziaływania celów głównych. Wskaźniki zawarte w LSR, zostaną uproszczone (w przypadku zbyt skomplikowanych procedur) i zostanie zaproponowana mniej kosztowny (finansowo i czasowy) sposób ich mierzenia.

Zastosowano metody badawcze:

1. Focus Group Interview – FGI
2. Metoda SMART
3. Matryca logiczna

Badaniem objęto 10 osób z 10 Gmin, które to reprezentowały sektory społeczny gospodarczy i publiczny. W wyniku analizy zarówno zapisu FGI jak i kwestionariuszy wysłanych mailowo, jak również biorąc pod uwagę wytyczne ministerstwa zawarte w podręczniku do tworzenia i ewaluacji wskaźników w lokalnych strategiach rozwoju zmieniono cele szczegółowe i sprecyzowano przedsięwzięcia:

<u>1. Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego</u>	
<u>A. Zachowanie i wyeksponowanie zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego</u>	<u>1/0</u>
<u>B. Zachowanie cennego dorobku historycznego i kulturalnego oraz kultywowanie tradycji</u>	<u>1/0</u>
<u>2. Zdynamiczowanie rozwoju gospodarczego</u>	
<u>C. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych</u>	<u>1/0</u>
<u>D. Rozwój przedsiębiorczości</u>	<u>1/0</u>
<u>3. Budowanie spójności społeczności lokalnej</u>	
<u>E. Wspieranie integracji społecznej</u>	<u>1/0</u>
<u>F. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej</u>	<u>1/0</u>

Przedsięwzięcia:

1.1.1

Zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie i wyeksponowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody

1.1.2

Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

1.2.1

Rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,

1.2.2

Warsztaty i szkolenia wspierające działalność artystyczną i kulturalną

1.2.3

Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję społeczno-kulturowe, w tym świetlice i domy kultury, muzeów

2.1.1

Organizacja imprez turystycznych rekreacyjnych lub sportowych

2.1.2

Budowa, odbudowa, oznakowanie małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych lub biwakowych,

2.1.3

Budowa, przebudowa lub remont infrastruktury turystycznej budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcję rekreacyjną oraz sportową wraz z małą architekturą budowa, przebudowa lub remont obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków wodnych, rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych lub dydaktycznych szlaków pieszych i miejsc rekreacji

2.2.1

Szkolenia w zakresie przedsiębiorczości

2.2.2

Organizacja targów gospodarczych

2.2.3

Sprzedaż rolnych produktów ekologicznych i regionalnych

2.2.4.

Operacje mające na celu podniesienie jakości usług w zakresie turystyki

3.1.1

Imprezy budujące spójność społeczności lokalnych, w tym nawiązujące do tradycji, wykorzystujące lokalne dziedzictwo, kulturowe, historyczne oraz kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów mieszkańców z obszarów LSR

3.2.1

Warsztaty i szkolenia dla młodzieży

3.2.2

Imprezy współorganizowane przez młodzież

12. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR

12.1. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

Lokalna Strategia Rozwoju stanowi dokument planistyczny, który będzie wdrażany i realizowany przez Lokalną Grupę Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kryterium jakie stawia sobie Lokalna Grupa Działania jest zapewnienie transparentności realizowanych czynności. Wszelkie działania podejmowane w procesie wdrażania będą ukierunkowane na jak największy udział społeczności lokalnej oraz partnerów LGD. Jednym z priorytetów w procesie wdrażania Strategii są działania promocyjno-informacyjne. Cechują się one:

1. systematycznością sposobu rozpowszechniania informacji,
2. szeroką dostępnością do informacji,
3. aktualnością informacji.

Wśród kanałów komunikacji ze społecznością lokalną LGD wyróżnia się formę:

1. **cyfrową**. Wszystkie niezbędne informacje o procesie wdrażania zostaną umieszczone na oficjalnej stronie poświęconej LSR. Wśród kategorii informacji, które między innymi zostaną opublikowane na stronie wymienić należy informacje:
 - a) o ogłaszanych naborach wniosków o dofinansowanie w ramach LSR,
 - b) o spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych wspomagających proces wdrażania LSR,
 - c) o aktualizacji materiałów związanych z wdrażaniem Strategii oraz aplikowaniem o środki w ramach LSR,
 - d) dokumenty Strategiczne, w tym aktualna wersja Lokalnej Strategii Rozwoju.

Informacje na stronie internetowej będą publikowane systematycznie. Szczególną uwagę LGD będzie przywiązywało do aktualności umieszczanych treści. Na stronie prowadzone będzie archiwum opublikowanych informacji. Zapewni to możliwość wglądu wszystkim interesantom oraz zapoznania się z wcześniej udostępnianymi informacjami. Ponadto, na stronie internetowej zostaną zawarte dane kontaktowe obejmujące:

- a) adres siedziby oraz korespondencyjny LGD,
- b) dni oraz godziny pracy biura LGD,
- c) adres poczty elektronicznej,
- d) numery telefonów do biura LGD.

Dzięki temu interesanci będą mogli pozyskać niezbędne informacje również za pomocą poczty elektronicznej. Będzie ona obsługiwana przez pracowników biura LGD. Ich obowiązkiem będzie archiwizacja zebranych informacji - w formie elektronicznej lub papierowej. Oczekiwanie na odpowiedź ze strony biura LGD na zapytanie zgłoszone przez interesanta nie powinno przekroczyć 5 dni roboczych.

2. **tradycyjną**. Informacje odnośnie realizowanych czynności w ramach wdrażania LSR będą również dostępne w biurze LGD. Dane odnośnie dni oraz godzin funkcjonowania biura będą wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie LGD oraz na stronie internetowej.

Rada LGD ma prawo wprowadzić nowe rozwiązania w zakresie informacji i promocji. Jednakże powyżej opisane metody stanowią podstawową platformę komunikacyjną pomiędzy LGD

a społecznością lokalną. Jednostką odpowiedzialną za realizację, należyty i systematyczny nadzór nad działaniami informacyjno-promocyjnymi jest biuro LGD.

Czynności informacyjno-promocyjne stanowią fundament do budowania zaufania pomiędzy Lokalną Grupą Działania a mieszkańcami obszaru LSR.

Organem odpowiedzialnym za monitoring LSR jest organ kontrolny LGD, czyli Komisja Rewizyjna. Jej obowiązkiem jest przeprowadzanie czynności monitorujących proces wdrażania LSR, wśród nich można wyróżnić monitoring:

1. realizacji celów ogólnych oraz szczegółowych LSR,
2. wdrażanych i realizowanych przedsięwzięć w zakresie osiąganych wskaźników rezultatu i produktu,
3. harmonogramu prac nad wdrażaniem LSR,
4. zmiany uwarunkowań obszaru LGD.

W przypadku wystąpienia niezgodności z zaplanowanym harmonogramem wdrażania LSR, Komisja Rewizyjna przekazuje niezbędne informacje Radzie, której obowiązkiem jest podjęcie działań prewencyjnych i naprawczych.

Bezpośrednim koordynatorem realizacji budżetu LSR podczas procesu wdrażania jest osoba odpowiedzialna za zarządzanie finansami w biurze LGD. Jest ona odpowiedzialna za przygotowanie oraz opracowanie sprawozdań z poszczególnych naborów – tzw. audytu wewnętrznego Strategii. Opracowanie sprawozdanie obejmuje m.in.:

1. zestawienie wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie - nazwa wnioskodawcy, tytuł operacji, wnioskowana wartość dofinansowania, wartość całkowita projektu,
2. zestawienie zaakceptowanych do wsparcia zgodnych z lokalnymi kartami zgodności operacji - nazwa wnioskodawcy, tytuł operacji, wnioskowana wartość dofinansowania, wartość całkowita projektu,
3. wykaz projektów w podziale na poszczególne przedsięwzięcia oraz typów działań tj. różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, odnowa i rozwój wsi oraz małe projekty.

Opracowane sprawozdanie pracownik biura przekłada Zarządowi LGD.

12.2. Podmioty biorące udział we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju

Lokalna Strategia Rozwoju jest inicjatywą zrzeszającą sektor publiczny, społeczny oraz gospodarczy. Dlatego też w ramach realizowanych przedsięwzięć oraz operacji, LGD kieruje się dążeniem do zapewnienia równego udziału wszystkich tych grup w procesie aplikowania oraz kształtowania i wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. W procesie naboru wniosków mogą uczestniczyć jedynie beneficjenci zgodni^e z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Podmioty ubiegające się o wsparcie w ramach LSR mają zapewnione:

1. otrzymanie rzetelnych oraz aktualnych informacji o procesie wdrażania LSR,
2. aplikowanie o środki w ramach określonych działań, przedsięwzięć oraz typów operacji,
3. zgłaszanie własnych propozycji kształtu LSR.

12.3. Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju

Celem aktualizacji LSR jest dopasowanie do zmieniających się uwarunkowań oraz sytuacji społecznej. Dzięki realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju zostaną zaspokojone potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności. Dlatego też proces aktualizacji odgrywa tak istotną rolę.

Podstawą do wprowadzenia aktualizacji są działania monitorujące prowadzone przez Organ kontrolny LGD – Komisję Rewizyjną, w zakresie:

1. **Realizacji celów ogólnych oraz szczegółowych LSR** – cele monitorowane są na podstawie formularzy udostępnianych przez Urząd Marszałkowski jak również na podstawie opracowanych przez LGD narzędzi. ~~Zmiany do celów, wskaźników, kryteriów oceny mogą być zgłaszane przez mieszkańców obszaru objętego wsparciem w ramach LGD. propozycji od mieszkańców obszaru LGD oraz zmieniających uwarunkowań zaprezentowanych w analizie SWOT. Zidentyfikowany nowy cel zostanie ujęty w Strategii.~~
2. **Wskaźników rezultatu i produktu w ramach przedsięwzięć i stopień realizacji celów LSR** - Zakres monitoringu obejmuje ocenę realizowanych przedsięwzięć w aspekcie przyjętych wskaźników produktu i rezultatu, co w konsekwencji przekłada się na ocenę skuteczności procesu wdrażania LSR.
3. **Harmonogramu prac nad wdrażaniem LSR** - terminowość wdrażania Strategii ma istotne znaczenie dla procesu organizacji i przeprowadzania naborów. W przypadku identyfikacji nieścisłości w zakresie prawidłowej realizacji harmonogramu, Komisja Rewizyjna podejmuje odpowiednie działania zapobiegawcze.
4. **Specyfika obszaru LGD** - zakres monitoringu obejmuje analizę SWOT.

Podstawowymi źródłami informacji na temat aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla LGD są informacje zgromadzone poprzez:

1. kontakt bezpośredni w biurze LGD,
2. kontakt za pomocą poczty elektronicznej z biurem LGD,
3. spotkania informacyjno-konsultacyjne organizowane przez biuro LGD.

Na bazie tych informacji będą sporządzane sprawozdania zawierające uwagi oraz sugestie odnośnie kształtu LGD pochodzące od społeczności lokalnej. Sprawozdania będą sporządzane raz na kwartał. Istotną rolę w aktualizacji odgrywa *audyt wewnętrzny Strategii*.

Procedura aktualizacji Lokalnej Strategii Działania inicjowana jest przez Komisję Rewizyjną wraz ze złożeniem wniosku o zwołanie Walnego Zebrania Członków. Procedura aktualizacji LSR następuje co najmniej raz na dwa lata w okresie objętym wdrażaniem Strategii.

W czasie trwania posiedzenia prezentowane są zmiany proponowane w Lokalnej Strategii Rozwoju. Zgodnie z zasadą zachowania przejrzystości wdrażanej Strategii, informacja odnośnie procesu aktualizacji podawana jest do publicznej wiadomości. W celu uzyskania aprobaty od społeczności lokalnej przeprowadzane są konsultacje, w trakcie których prezentowany jest zakres proponowanych w LSR zmian. Etapem finalizującym aktualizację jest wprowadzenie zmian do Strategii oraz akceptacja zaktualizowanej Strategii przez Zarząd LGD.

13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY WŁASNEJ

Zgodnie z §26 Statutu, organem kontrolnym w Lokalnej Grupie Działania jest Komisja Rewizyjna. Jest ona odpowiedzialna m.in. za organizację oraz przeprowadzenie procesu ewaluacyjnego wdrażanej Lokalnej Strategii Rozwoju. Etapem kończącym proces ewaluacji będzie raport sporządzony przez Komisję Rewizyjną. Przeprowadzenie ewaluacji własnej odbywa się co najmniej raz w ciągu kolejnych 12 miesięcy wdrażania Strategii. Wniosek odnośnie planowanego przeprowadzenia badań ewaluacyjnych Komisja Rewizyjna składa Zarządowi LGD nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem oceny ewaluacyjnej. Na zakres raportu składają się zarówno dane kwantyfikowalne (kryteria), jak i materiał merytoryczny (opis).

Fundamentem skutecznego wdrażania Strategii jest reagowanie na ujawniające się różnice między jej założeniami, a efektami realizowanych działań. Wymaga to zbudowania z jednej strony sprawnego systemu monitorowania, pozwalającego na szybki wgląd w postępy prowadzonych działań, z drugiej zaś – systemu obiektywnej oceny (ewaluacji) wyników podjętych działań. Skutecznie działające systemy monitoringu i ewaluacji pozwolą na prawidłowe wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju oraz osiągnięcie pożądaných rezultatów. Podstawą do oceny ewaluacyjnej, poza opracowanymi wskaźnikami produktu i rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć, będzie również dodatkowy system kryteriów zaproponowany przez Komisję Rewizyjną. Jego zadaniem będzie ocena podstawowych charakterystyk działań wdrażanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Informacje niezbędne, które muszą zostać ujęte w systemie kryteriów:

1. ilość złożonych projektów w ramach poszczególnych przedsięwzięć w podziale na typy beneficjentów,
2. ilość podmiotów uczestniczących w poszczególnych naborach w ramach LSR,
3. wartość projektów składanych w poszczególnych naborach w ramach LSR,
4. udział wkładu własnego Wnioskodawców w ramach składanych projektów,
5. wartość dofinansowania udzielona/wnioskowana w ramach składanych projektów.

Szczegółowy zakres raportu obejmuje:

1. opis merytoryczny oraz finansowy przedsięwzięć wraz z podsumowaniem oraz wnioskami,
2. dokonanie oceny rzeczywistych uzyskanych parametrów przedsięwzięć oraz skonfrontowanie ich z planowanymi wartościami referencyjnymi,
3. określenie stopnia realizacji przyjętych wskaźników i miar w odniesieniu do poszczególnych naborów oraz w perspektywie całej Strategii,
4. ocenę i opis wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na realizację celów strategicznych, ogólnych oraz szczegółowych LSR,
5. analizę struktury i schematów funkcjonowania LGD pod kątem możliwości implementacji zmian wpływających na efektywniejszą realizację celów LSR.

Po opracowaniu raportu, Zarząd LGD, na wniosek Komisji Rewizyjnej, zwołuje Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków, zgodnie z §22 pkt. 8 Statutu. Na Zebraniu prezentowane są wyniki przeprowadzonej ewaluacji. Procedura zatwierdzenia raportu jest zgodna z §19 Statutu ust.2, co oznacza, że decyzja podejmowana jest w ramach głosowania jawnego, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy liczby uprawnionych członków. Po zatwierdzeniu raportu zostaje

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

on udostępniony społeczności lokalnej w siedzibie biura LGD. Badania ewaluacyjne stanowią podstawę w:

1. kształtowaniu Lokalnej Strategii Działania, np. w procesie jej aktualizacji,
2. informowaniu o skuteczności i trafności podejmowanych działań w ramach procesu wdrażania LSR,
3. identyfikacji słabych stron wdrażanej Lokalnej Strategii Rozwoju,
4. określeniu i podjęciu odpowiednich działań prewencyjnych w celu zapewnienia prawidłowego i terminowego wdrażania Strategii.

14. OKREŚLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW nie jest jedynym dokumentem określającym sposoby rozwoju opisywanego obszaru. Istnieje wiele innych dokumentów planistycznych przygotowanych przez powołane do tego celu lub uprawnione organizacje i instytucje. Natomiast jednym z zadań LSR jest uwzględnienie tych programów, niejako wpisanie się w nie, zgodnie z zasadą zintegrowania. Wtedy działania realizowane na obszarze LGD będą odpowiednio wzmocnione i bardziej efektywne. Określenie takich powiązań niewątpliwie podnosi efektywność i przydatność samej LSR.

Tak więc w tym rozdziale Strategii zaprezentowano powiązania celów określonych w LSR z najważniejszymi dokumentami planistycznymi o zasięgu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym.

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW wpisuje się w cele nadrzędne następujących dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Polski:

- 1. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK)** - określa cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia Rozwoju Kraju stanowi odniesienie dla innych strategii i programów rządowych oraz dokumentów opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym. Zapisana w LSR Lokalnej Grupy Działania DIROW polityka rozwoju obszaru LGD doskonale wpisuje się w główny cel Strategii Rozwoju Kraju tj., **podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin**. Realizacja głównego celu SRK będzie odbywała się poprzez szybki i trwały rozwój gospodarczy, w perspektywie długookresowej, oparty na rozwoju kapitału ludzkiego, zwiększaniu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki i regionów oraz na uzyskaniu stabilnych warunków ekonomiczno-społecznych i środowiskowych zapewniających europejski poziom i jakość życia obywateli i rodzin w kraju i wspólnotach lokalnych. Powyższy cel może być osiągnięty tylko w warunkach realizacji zasad zrównoważonego rozwoju oraz pielęgnowania i zachowania dziedzictwa kulturowego Polski.
- 2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności) 2007-2013 (NSRO)**. Dokument przedstawia analizę sytuacji społeczno-gospodarczej kraju i jej regionów, formułuje najważniejsze wyzwania dla kraju w perspektywie kolejnych lat oraz **określa cele zmierzające do osiągnięcia spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej** z krajami i regionami Wspólnoty, prezentuje alokację środków finansowych na poszczególne programy oraz ramy systemu realizacji. Dokument ten nie odnosi się bezpośrednio do obszarów wiejskich, jednakże reguluje niezmiernie istotną dla Polskiej gospodarki, zarówno w układzie krajowym, regionalnym jak i lokalnym, kwestię spójności. Działania realizowane w LSR będą spójne z celem strategicznym NSRO: **tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej**.
- 3. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 (NSRR)**. Został w niej zapisany zasadniczy cel polityki regionalnej państwa: dążenie do poprawienia konkurencyjności gospodarczej wszystkich województw poprzez zainicjowanie rozwoju regionalnego lepiej

wykorzystującego regionalne potencjały endogeniczne, przy zachowaniu różnorodności, racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności Polski, w który doskonale wpisują się cele LSR realizowane na poziomie lokalnym.

4. **Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) 2007-2013**, którego nadrzędnym celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej, będzie jednym z podstawowych dokumentów, do których odwołują się obecne i przyszłe działania prowadzone przez społeczność lokalną w ramach LSR Lokalnej Grupy Działania.
5. **Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej (KPR)**, który jest dokumentem przedstawiającym działania, jakie polski Rząd zamierza podjąć dla realizacji podstawowych celów odnowionej Strategii Lizbońskiej. Cele LSR obszaru LGD DIROW są zgodne z głównym celem głównym KPR jakim jest **utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju**.
6. **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)**. Głównym celem PO IiŚ jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.
7. **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG)** jest kolejnym dokumentem, w którego cele wpisuje się LSR LGD DIROW, co przyczyni się do zwiększenia roli rozwiązań innowacyjnych w sektorze przedsiębiorstw, zwłaszcza MSP, a tym samym przyczyniające się do wzmocnienia roli przedsiębiorstw w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy. Instrumenty wsparcia ułatwią przedsiębiorcom, w szczególności MSP, tworzenie, transfer i dyfuzję nowoczesnych rozwiązań, zarówno pomiędzy przedsiębiorcami, jak i przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu oraz wpłynię na zwiększenie intensywności ruchu turystycznego w Polsce.

Jednakże, strategicznym dokumentem krajowym, który poprzez swój branżowy charakter w największym stopniu wiąże cele LSR dla obszaru LGD DIROW z celami rozwoju społeczno-gospodarczego Polski jest **Krajowy Plan Strategiczny Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (KPSROW)**. Zawiera on priorytety rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013. Jest to podstawowy dokument ramowy, na bazie którego został przygotowany główny instrument wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce, w części dotyczącej obszarów wiejskich, tj. **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW)**. W ramach LSR zostaną zrealizowane cele, które są zgodne z jednym z trzech celów PROW: **poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popieranie różnicowania działalności gospodarczej**.

Tabela 14.1. Powiązanie celów LSR LGD DIROW z celami (priorytetami/działaniami) określonymi w dokumentach planistycznych o zasięgu krajowym

Dokument	Wybrane priorytety/ccele/działania		Cele LSR LGD DIROW
<p>SRK</p>	<p>Priorytety:</p> <p>Priorytet 1 Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.</p> <p>Priorytet 2 Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.</p> <p>Priorytet 3 Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.</p> <p>Priorytet 4 Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.</p> <p>Priorytet 5 Rozwój obszarów wiejskich.</p>	<p>Działania w ramach priorytetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój przedsiębiorczości. ▪ Zwiększenie dostępu do zewnętrznego finansowania inwestycji. ▪ Rozwój społeczeństwa informacyjnego. ▪ Rozwój sektora usług. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastruktura energetyki. ▪ Infrastruktura ochrony środowiska. ▪ Infrastruktura edukacji. ▪ Infrastruktura kultury, turystyki i sportu. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości. ▪ Upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia oraz wzrost mobilności zasobów pracy. ▪ Inicjatywy na rzecz równości szans na rynku pracy. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zintegrowana wspólnota. ▪ Wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej. ▪ Rozwój i poprawa infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich. ▪ Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi. 	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.</p>

	Priorytet 6 Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.	<ul style="list-style-type: none"> Wyrównanie szans rozwojowych obszarów problemowych. 	2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 3.1. Rozwój nowych form integracji.
NSRO	<p>Cel 1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.</p> <p>Cel 2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.</p> <p>Cel 5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.</p> <p>Cel 6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.</p>		2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 3.1. Rozwój nowych form integracji.
NSRR	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 2. Wspieranie elastycznego różnicowania zamierzeń (celów) i wykorzystywanie potencjału endogenicznego regionów.</p> <p>Cel 3. Wyrównywanie szans rozwojowych województw</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, szczególności obszarów dominacji byłych PGR-ów, peryferyjnych obszarów przygranicznych. rozwój infrastruktury oraz instytucji rozwijających usługi turystyczne, budowa infrastruktury ekologicznej służącej tworzeniu warunków dla rozwoju turystyki i przeciwdziałającej zagrożeniom wynikającym z degradacji środowiska naturalnego lub zagrożeniom powodziowym, rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i akademickiej. przeciwdziałanie degradacji społecznej i ekonomicznej miast lub dzielnic niektórych miast, wspieranie rozwoju zasobów ludzkich, w tym zwłaszcza promowanie szkolnictwa zawodowego, zorientowanego głównie na zwiększenie zatrudnienia i rozwój regionalnej i lokalnej przedsiębiorczości. 	<p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.1. Wystanie efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p>

<p>P O K L</p>	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.</p> <p>Cel 2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.</p> <p>Cel 3. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.</p> <p>Cel 4. Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.</p> <p>Cel 5. Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.</p> <p>Cel 6. Wzrost spójności terytorialnej.</p>		<p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.</p>
<p>KPR na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej</p>	<p>Priorytety:</p> <p>Priorytet I Aktywne społeczeństwo</p> <p>Priorytet II Innowacyjna gospodarka</p> <p>Priorytet III Sprawne instytucje</p>	<p>Działania w ramach priorytetów:</p> <p>Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie gospodarce opartej na wiedzy.</p> <p>Działanie 3. Aktywne polityki rynku pracy.</p> <p>Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmocnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego.</p> <p>Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji.</p> <p>Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska.</p> <p>Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej.</p>	<p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p>

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

			<p>kultury.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego. 	
PO IG	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 1 - Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw</p> <p>Cel 4. Zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym</p> <p>Cel 5. Tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy</p>			<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p>

Źródło: opracowanie własne

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym.

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania DIROW doskonale wpisuje się również w cele nadrzędne następujących regionalnych dokumentów strategicznych:

1. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego (RPOWZ)**, który obejmuje wsparcie wspólnotowe dla województwa zachodniopomorskiego, w ramach realizacji celu „Konwergencja”. Strategicznym celem programu jest **rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców**. Zgodność celów LSR z działaniami wytyczonymi w ramach priorytetów RPOWZ spowoduje wzmocnienie i utrwalenie pozycji LGD DIROW w regionie poprzez odpowiednie wpisanie się w strategiczny rozwój województwa zachodniopomorskiego.
2. **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku (SRWZ)**. Strategia jest dokumentem, na którego podstawie prowadzona jest polityka rozwoju województwa. Określa kierunki tej polityki i wytycza cele, które mają być osiągnięte w założonym horyzoncie czasowym. Podstawą SRWZ jest dążenie do zrównania standardów życiowych ludności zamieszkującej regionach województwa zachodniopomorskie, co stanowi również cele sprecyzowane w LSR, ale odnoszące się do społeczności lokalnej obszaru LGD DIROW.
3. **Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego (POŚ WZ) na lata 2008–2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012–2015**. Nadrzędnym celem zapisanym w POŚWZ jest tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW wpisuje się realizację wymienionych celów POŚWZ poprzez wyznaczenie w LSR działań zmierzających do propagowania i wdrażania ekologicznej produkcji rolniczej oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.
4. **Program Integracji Społecznej w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich**. Celem Programu jest podniesienie poziomu integracji społecznej w gminach na terenach wiejskich i miejsko-wiejskich oraz aktywizacja lokalnych społeczności i przygotowanie ich do korzystania z innych programów. Działania podjęte w ramach Programu Integracji Społecznej przyczynią się do lepszego planowania usług społecznych przez gminy we współpracy z partnerami społecznymi, liderami lokalnymi i mieszkańcami oraz rozwoju lokalnych organizacji. W województwie zachodniopomorskim do udziału w Programie zakwalifikowano następujące gminy: Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce, Brojce, Kozielice, Przelewice, Postomino, Sławno, Dobrzany, Dolice, Brzeżno, Rąbino, Świdwin.
5. **Program pn. „Przeciwdziałanie Marginalizacji Społecznej”** jest programem celowym z zakresu polityki społecznej na rzecz osób oraz rodzin wykluczonych społecznie z powodu ubóstwa i długotrwałego bezrobocia ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców gmin i powiatów dotkniętych najwyższą stopą bezrobocia oraz zaniedbanych terenów wiejskich. Celem programu jest profesjonalna pomoc (doradcza, edukacyjna, terapeutyczna) osobom i rodzinom pozostającym na marginesie społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców gmin i powiatów dotkniętych najwyższą stopą bezrobocia oraz zaniedbanych terenów wiejskich.

Tabela 14.2. Powiązanie celów LSR LGD DIROW z celami (priorytetami/działaniami) określonymi w dokumentach planistycznych o zasięgu regionalnym

Dokument	Wybrane priorytety/cele/działania			Cele LSR LGD DIROW
RPO WZ	Cele szczegółowe PROWZ: <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej województwa. • Poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększenie bazy społecznej województwa. 			1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.
	Osie priorytetowe PROWZ:	Cel główny osi:	Cele szczegółowe osi:	
	Oś priorytetowa 1. Gospodarka - Innowacje – Technologie	Podniesienie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu. 	2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.
	Oś priorytetowa 4. Infrastruktura ochrony środowiska.	Poprawa stanu środowiska naturalnego w województwie zachodniopomorskim.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czynna ochrona przyrody. ▪ Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. 	1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.
Oś priorytetowa 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja.	Podniesienie atrakcyjności województwa poprzez rozwój turystyki, kultury oraz rewitalizację obszarów zdegradowanych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stworzenie i rozwój regionalnych i ponadregionalnych produktów turystycznych wpływających na wydłużenie sezonu turystycznego. ▪ Wzrost atrakcyjności turystycznej i kulturalnej regionu. ▪ Rewitalizacja i pobudzenie gospodarcze obszarów problemowych. 	1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.	
Oś priorytetowa 7.	Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury edukacyjnej, sportowej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podniesienie jakości infrastruktury 	3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.	

	Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia.	oraz ochrony zdrowia.	edukacji. ▪ Podniesienie jakości i rozwój bazy sportowej.	
SR WZ	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 1 Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.</p> <p>Cel 2 Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego.</p> <p>Cel 3 Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.</p> <p>Cel 4 Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.</p> <p>Cel 5 Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.</p> <p>Cel 6 Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.</p>	<p>Cele kierunkowe:</p> <p>1.2. Rozwój i promocja produktów turystycznych regionu. 1.3. Wspieranie współpracy i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.</p> <p>1.2. Popieranie rozwoju lokalnych produktów i usług. 1.3. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.</p> <p>3.4. Rewitalizacja obszarów wiejskich.</p> <p>4.2. Zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów i zasobów środowiska naturalnego. 4.3. Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi regionu, efektywne wykorzystanie zasobów i odnawialnych źródeł energii.</p> <p>5.1. Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich. 5.2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych. 5.6. Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności.</p> <p>6.1. Wzmacnianie tożsamości społeczności lokalnych. 6.2. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego. 6.3. Wzmacnianie więzi i warunków funkcjonowania</p>	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p>	

		rodziny. 6.6. Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia. 6.8. Wspieranie działań aktywizujących rynek pracy. 6.9. Przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej.	3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.
POŚ WZ	Cel strategiczny: Cel strategiczny II Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne Wykorzystanie zasobów przyrodniczych. cel strategiczny III Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska.	Cele główne: Cel 7. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno – gospodarczego. Cel 9. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych. 1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.
Program pn. „Przeciwdziałanie Marginalizacji Społecznej”	Cel główny: Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych.	Cele szczegółowe: 1. Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną. 2. Objęcie działaniami osób i rodzin w zakresie przekazywania wiedzy na temat metod skutecznego rozwiązywania problemów i przeciwdziałania samowykluczeniu społecznemu. 3. Profesjonalna pomoc (doradcza, edukacyjna, terapeutyczna) osobom i rodzinom pozostającym na marginesie społeczności lokalnej, zwłaszcza w małych miasteczkach i wsiach dotkniętych wysoką stopą bezrobocia. 4. Pomoc w tworzeniu lokalnych grup samopomocowych inicjujących i wspierających aktywność i samodzielność osób i rodzin wykluczonych społecznie.	3.1. Rozwój nowych form integracji. 3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej. 3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Źródło: opracowanie własne

Dokumenty strategiczne na poziomie lokalnym.

Dokumenty o charakterze strategicznym opracowane dla 10 gmin obszaru LGD DIROW oraz dla powiatu gryfińskiego i powiatu pyrzyckiego, na terenie których funkcjonuje LGD, zostały uwzględnione już na etapie przygotowywania materiałów bazowych niezbędnych do opracowania Strategii Rozwoju Lokalnego. Tym samym cele LSR Lokalnej Grupy Działania DIROW wpisują się w cele (zostały wymienione w tabeli 14.3.) następujących dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym:

1. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Gryfińskiego (SRSG PG) jest podstawą rozwoju Powiatu Gryfińskiego. Określa ona misję, cele i kierunki działania na lata 2001-2010. Zawiera również opcje i warianty rozwoju. Dokument ten został poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Powiatu Gryfińskiego.
2. Strategia Rozwoju Gminy Banie (SR GB). Została przyjęta Uchwałą Nr X/99/03 Rady Gminy Banie w dniu 11 września 2003 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju gminy Banie”.
3. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Cedynia (SZRMiGC) przyjęta Uchwałą Nr III/27/02 Rady Miejskiej W Cedyni z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Cedynia.
4. Strategia Rozwoju Gminy Gryfino (SR GG).
5. Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Mieszkowice 2003 – 2015 (SRSG GM).
6. Strategia Rozwoju Gminy Stare Czarnowo (SR GSCz).
7. Strategia Rozwoju Gminy Widuchowa na lata 2007-2015 (SR GW) stanowiąca Załącznik do Uchwały Nr XIII/131/2008 Rady Gminy Widuchowa z dnia 29 kwietnia 2008r.
8. Strategia Rozwoju Gminy Kozielice na lata 2007-2013 (SR GK) stanowiąca Załącznik Nr do Uchwały Nr VIII/49/07 Rady Gminy W Kozielicach z dnia 14 Sierpnia 2007 r.
9. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bielice na lata 2004-2013 (PRL GB).
10. Strategia Rozwoju Gminy Moryń na lata 2003 - 2015 (SRG GM).
11. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Chojna (SRL GCh).

Ponadto przy opracowaniu Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW wzięto pod uwagę Plany Odnowy Miejscowości opracowane dla poszczególnych miejscowości wchodzących w skład gmin LGD DIROW.

Tabela 14.3. Powiązanie celów LSR LGD DIROW z celami (priorytetami/działaniami) określonymi w dokumentach planistycznych o zasięgu lokalnym

Dokument	Wybrane priorytety/cele/działania		Cele LSR LGD DIROW
<p>SRSG Powiatu Gryfińskiego</p>	<p>Priorytety:</p> <p>G o s p o d a r k a Priorytetem jest stworzenie warunków dla potencjalnych Inwestorów i aktywizacji gospodarczej obszarów wiejskich z wykorzystaniem potencjału gospodarczego i położenia.</p> <p>Pr z e s t r z e ń Położenie powiatu gryfińskiego w euroregionie wyznacza priorytet rozwoju przestrzennego polegający na rewitalizacji układów przestrzennych polskiego przygranicza z wykorzystaniem potencjału zasobów wodnych i zachowaniem walorów przyrodniczych.</p> <p>S p o ł e c z n o ś ć Priorytetem jest poprawa funkcjonowania administracji samorządowej wszystkich szczebli i stworzenie warunków dla integracji społeczności lokalnej przy jednoczesnym działaniu na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu i wzrostu wykształcenia.</p> <p>E k o l o g i a Priorytetem ekologicznym powiatu jest tworzenie warunków do zachowania, poprawy i wykorzystania walorów przyrodniczych min. poprzez stworzenie koncepcji racjonalnego zagospodarowania odpadów na szczeblu powiatu i poprawę gospodarki wodno – ściekowej</p>	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stworzyć warunki do aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich. ▪ Wykorzystać potencjał gospodarczy i położenie. ▪ Umożliwić budowę bazy turystycznej i podjąć działania w kierunku promocji turystycznej. ▪ Stworzyć silny rynek pracy. ▪ Wykorzystać położenie w Euroregionie. ▪ Wykorzystanie potencjału zasobów wodnych. ▪ Stworzyć warunki do współpracy gmin w powiecie w obszarze przestrzeni. ▪ Stworzyć warunki do integracji społeczności lokalnej. ▪ Podjąć działania w kierunku podwyższenia poziomu oświaty i oferty edukacyjnej. ▪ Podjąć działania w kierunku przeciwdziałania patologiom społecznym. ▪ Stworzyć warunki do zachowania, poprawy i wykorzystania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. ▪ Podjąć działania w kierunku poprawy istniejących walorów krajobrazowych. 	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji. 3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej. 3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych. 1.2. Zachowanie cennego dorobku historycznego kultywowanie tradycji. 1.3. Rozwój turystyki i rekreacji</p>

	<p>oraz realizację sieci obszarów chronionych.</p> <p>I n f r a s t r u k t u a Podstawowym celem infrastrukturalnym jest budowa i modernizacja dróg połączona z tworzeniem i rozbudową przejść granicznych oraz poprawa sieci i jakości komunikacji publicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podjąć działania na rzecz rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska dla polepszenia stanu czystości ekologicznej powiatu. ▪ Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. 	<p>na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p>
<p>SR Gminy Banie</p>	<p>Cele strategiczne:</p> <p>Cel 2 Modernizacja i restrukturyzacja gospodarki rolnej</p> <p>Cel 3 Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy</p> <p>Cel 4 Poprawa jakości życia mieszkańców</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <p>2.1. Wspieranie rozwoju przemysłu rolno-spożywczego. 2.2. Promowanie specjalistycznej produkcji rolniczej.</p> <p>3.1. Rozwój bazy turystycznej. 3.2. Promocja działalności agroturystycznej. 3.3. Rozwój różnorodnych form turystyki kwalifikowanej –rowerowej, pieszej i wodnej.</p> <p>4.1. Doskonalenie form i instrumentów współpracy z organizacjami społecznymi. 4.2. Doskonalenie świadczenia usług z zakresu: oświaty i edukacji, kultury, pomocy społecznej.</p>	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji. 3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p>
<p>SZR Mi G Cedynia</p>	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 1 Zrównoważony rozwój ekologiczny w sferze przyrodniczej i kulturowej.</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <p>2. Harmonizacja celów rozwojowych gminy z ponadlokalnymi celami ochrony przyrody i krajobrazu na jej terenie. 3. Rozbudowa systemu terenów chronionych w gminie 4. Utrzymanie historycznych układów zabudowy, odbudowa i ochrona zabytków.</p>	<p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych. 1.2. Zachowanie cennego dorobku historycznego kultywowanie tradycji. 1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p>

	<p>Cel 2 Zrównoważony rozwój społeczny.</p> <p>Cel 3 Zrównoważony rozwój gospodarczy.</p>	<p>1. Kształtowanie aktywnych postaw społecznych mieszkańców i ich dostosowanie do nowych warunków społeczno-gospodarczych.</p> <p>3. Aktywizacja lokalnego rynku pracy.</p> <p>2. Optymalne wykorzystanie walorów przyrodniczo kulturowych dla rozwoju bazy turystycznej gminy.</p>	<p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p>
<p>SR</p> <p>Gminy Gryfino</p>	<p>Cele strategiczne:</p> <p>Wzrost dostępności oświaty, wychowania i opieki medycznej i tworzenie warunków do rozwoju zasobów Ludzkich.</p> <p>Aktywna ochrona środowiska wraz z doskonaleniem Infrastruktury technicznej, transportowej i informatycznej.</p> <p>Rewitalizacja dawnych funkcji i układu miasta oraz ich ochrona wraz z koniecznym rozwojem funkcjonalno-przestrzennym całego miasta.</p> <p>Rozwój turystyki, sportu i rekreacji wraz z promocją gminy.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>1. Dostosowanie bazy oświatowej i kulturalnej.</p> <p>2. Organizacja czasu wolnego młodzieży.</p> <p>2. Podniesienie świadomości ekologicznej.</p> <p>4. Modernizacja istniejącej zabudowy śródmiejskiej w kierunku grupowania funkcji usługowej, handlowej i turystycznej.</p> <p>1. Rozwój turystyki.</p> <p>2. Rozwój sportu.</p> <p>3. Organizacja i rozwoju bazy rekreacyjnej.</p> <p>4. Promocja gminy.</p>	<p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p> <p>1.2. Zachowanie cennego dorobku historycznego kultywowanie tradycji.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p>

	Aktywizacja funkcji gospodarczych Gminy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej. 2. Tworzenie warunków stymulujących uruchomienie nowych miejsc pracy. 3. Wykorzystanie przygranicznego położenia gminy dla długofalowego rozwoju gospodarki. 4. Zwiększenie mobilności siły roboczej. 	2.2. Rozwój przedsiębiorczości.
SRSG Gminy Mieszkowice	<p>Cele niezbędne: Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów historycznych, przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych gminy.</p> <p>Cele pierwszorzędne: Podjąć działania w kierunku podnoszenia poziomu edukacji społeczeństwa, w tym edukacji ekologicznej. Podjąć działania zmierzające do ochrony zabytków. Podjąć działania w kierunku stworzenia systemu zachęt do zakładania upraw ekologicznych. Podjąć działania w kierunku wielokierunkowej promocji gminy. Podjąć działania w kierunku rozwoju bazy sportowej i turystycznej.</p>		<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.2. Zachowanie cennego dorobku historycznego kultywowanie tradycji.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p>
SR Gminy Stare Czarnowo	<p>Cel strategiczny:</p> <p>Cel 2 Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy</p> <p>Cel 3 Stworzenie dogodnych warunków dla inwestorów.</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ocena istniejącej bazy rekreacyjno-wypoczynkowej i oświatowej. 2.2. Opracowanie planu rozwoju turystyki, wypoczynku i oświaty. 2.3. Stworzenie warunków dla inwestycji w turystykę. 3.2. Stymulowanie i wspieranie lokalnego rozwoju gospodarczego. 	<p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p>
SR Gminy Widuchowa	<p>Cel strategiczny:</p> <p>Cel 2 Poprawa stanu infrastruktury technicznej</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.5. Poprawa bazy oświatowo – sportowej i inne. 	<p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p>

	<p>Cel 3 Rozwój alternatywnych form gospodarki rolnej i organizacji produkcji oraz doskonalenie ekonomicznego otoczenia rolnictwa.</p> <p>Cel 4 Wykorzystanie potencjału turystycznego gminy w celu zwiększenia dochodów mieszkańców.</p> <p>Cel 5 Poprawa infrastruktury społecznej.</p>	<p>3.1. Promocja żywnościowych i nieżywnościowych ekologicznych oraz tradycyjnych gałęzi produkcji rolnej.</p> <p>4.1. Wspieranie rozwoju lokalnej infrastruktury turystycznej.</p> <p>4.2. Rozwój działalności agroturystycznej.</p> <p>4.3. Rozwój różnych form turystyki kwalifikowanej.</p> <p>5.1. Kreowanie aktywnych, prospołecznych zachowań mieszkańców z myślą o zwalczaniu patologii społecznych.</p> <p>5.3. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.</p>	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>3.1. Rozwój nowych form integracji.</p> <p>3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności lokalnej.</p> <p>3.3. Przeciwdziałanie patologiom społecznym.</p>
SR Gminy Kozielice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do zrównoważonego gospodarowania i ochrony zasobów naturalnych: zasobów wodnych, ochrony powierzchni ziemi i zasobów gleby, ochrony powietrza, wydobywania surowców mineralnych, ochrona produktów rolniczych i leśnych. 2. Poprawa jakości środowiska; powietrza, wód, gleb, ekosystemów, gatunków zwierząt i ich siedlisk, krajobrazu. 3. Ograniczenie presji konsumpcji na środowisko poprzez kształtowanie proekologicznych wzorców zachowań. 4. Zapewnienie mieszkańcom informacji o środowisku w celu jego ochrony i edukacja mieszkańców. 5. Stworzenie infrastruktury technicznej dla ochrony środowiska naturalnego gminy i województwa. 6. Zapewnienie lepszej dostępności do bazy sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w gminie. 		<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych. 1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.
SRL Gminy Chojna	<p>Cele strategiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie w infrastrukturę społeczną i usługową osiedla na terenie byłego lotniska. 2. Intensywny rozwój bazy turystycznej rekreacyjno-sportowej. 3. Inwestowanie w oświatę, edukację i ochronę zdrowia. <p>Cele rozwojowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Likwidacja dysproporcji miast-wieś poprzez likwidację zapóźnień w rozwoju infrastruktury społecznej. 2. Rozwój turystyki w oparciu o parki krajobrazowe, rzekę Odrę i przygraniczne położenie gminy. 		<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych. 1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych. 2.2. Rozwój przedsiębiorczości. 3.2. Wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczności

<p>PRL Gminy Bielice</p>	<p>3. Zachowanie czystego środowiska przy zachowaniu naturalnych, krajobrazowych i przyrodniczych walorów gminy.</p> <p>Priorytety:</p> <p>3. Podjąć działania w kierunku rozwoju małej i drobnej przedsiębiorczości.</p> <p>5. Modernizacja oświetlenia ulic, placów i dróg w gminie Bielice</p>	<p>Cele pierwszorzędne:</p> <p>8. Podjąć działania w kierunku rozwoju agroturystyki.</p> <p>Cele drugorzędne:</p> <p>1. Podjąć działania w kierunku budowy nowej bazy turystyczno - sportowej.</p> <p>4. Wykorzystać potencjał siły roboczej dla rozwoju gminy.</p> <p>5. Podjąć działania w kierunku budowy nowej bazy kulturowej - sport, rekreacja, kultura.</p> <p>6. Budowa nowych i modernizacja istniejących sal wiejskich.</p> <p>9. Modernizacja parku w Liniach i Swochowie oraz zagospodarowanie zieleniom wszystkich miejscowości gminy.</p>	<p>lokalnej.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p>
<p>SR Gminy Moryń</p>	<p>Cel strategiczny: Cel 1. Tworzenie nowych miejsc pracy.</p> <p>Cel 1. Rozwój turystyki</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <p>1.1. Aktywizacja gospodarcza.</p> <p>1.2. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.</p> <p>3.1. Tworzenie infrastruktury okołoturystycznej.</p> <p>3.2. Informacja i promocja turystyczna.</p> <p>3.3. Działania instytucjonalne wspomagające rozwój turystyki.</p>	<p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>2.1. Rozbudowa zaplecza turystycznego.</p> <p>2.2. Rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>1.3. Rozwój turystyki i rekreacji na bazie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych.</p> <p>1.1. Efektywne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych.</p>

Źródło: opracowanie własne

15. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR

Lokalna Grupa Działania DIROW powstała, aby realizować wyznaczony cel sformułowany następująco: **Wzrost atrakcyjności obszaru DIROW poprzez wykorzystanie potencjału przyrodniczo-społeczno-gospodarczego**. W budżecie zostały określone operacje, które wspomogą osiągnięcie przedstawionego celu. Istnieje również możliwość realizacji działań, przedsięwzięć lub operacji w ramach innych programów. Tabela 15.1 przedstawia możliwości, z których LGD jako stowarzyszenie może skorzystać.

Tabela 15.1. Wykaz programów w ramach, których LGD może realizować działania, przedsięwzięcia lub operacje

Program	Działanie/poddziałanie	Cel
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	6.1.1. Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy	Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie.
	6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
	6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	Podniesienie zdolności do zatrudnienia oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do podjęcia pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.
	7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej.
	7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	Wsparcie dla rozwoju inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych, przyczyniające się do realizacji strategii rozwoju kapitału ludzkiego na terenach wiejskich.
	8.1.1. Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorców	Podniesienie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki.
	9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej – w partnerstwie	- tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotykających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych,
	9.1.2. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych – w partnerstwie	- wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych

		(z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia
	9.2. Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego -w partnerstwie	Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) służące podniesieniu zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.
	9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich	Pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.
Europejska Współpraca Terytorialna- Współpraca Transnarodowa	Program Transnarodowej Współpracy w Regionie Morza Bałtyckiego 2007-2013	Zwiększenie konkurencyjności Regionu Morza Bałtyckiego, jego terytorialnej spójności i zrównoważonego rozwoju poprzez połączenie potencjałów ponad granicami administracyjnymi.
	Program Europy Środkowej	Wzmocnienie spójności terytorialnej, promowanie wewnętrznej integracji oraz poprawa konkurencyjności obszaru Europy Środkowej.
Europejska Współpraca Terytorialna- Współpraca Transgraniczna	Pomorze Przednie/Brandenburgia/Województwo Zachodniopomorskie 2007-2013	Przyczynianie się do równomiernego i zrównoważonego rozwoju obszaru wsparcia i transgranicznego zbliżenia mieszkańców i instytucji.
	Południowy Bałtyk 2007-2013	Wzmocnienie zrównoważonego rozwoju obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania zwiększające jego konkurencyjność i wzmacniające integrację między ludźmi i instytucjami.
Europejska Współpraca Terytorialna- Współpraca Międzyregionalna	INTERREG IV C	Poprawa efektywności polityki regionalnej poprzez promowanie innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy oraz ochronę środowiska i zapobieganie zagrożeniom.

Źródło: Opracowanie własne.

Przedstawione działania stanowią uzupełnienie działań podejmowanych przez Lokalną Grupę Działania DIROW. Osiągnięcie sukcesu jest wynikiem podejmowania kompleksowych czynności, czyli realizacji operacji zawartych w budżecie oraz projektów w ramach innych działań. W celu uniknięcia zagrożenia nakładania się pomocy w ramach różnych programów, do realizacji operacji przez LGD z różnych programów operacyjnych zostanie zatrudniony nowy pracownik. Na stanowisko koordynatora projektów zostanie zatrudniony pracownik według Regulaminu naboru pracowników

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

LGD na umowę o pracę na okres realizacji powierzonego mu projektu. Osoba zatrudniona na to stanowisko musi wykazać się:

1. wyższym wykształceniem,
2. co najmniej 2-letnim doświadczeniem w zakresie pozyskiwania środków unijnych.

Do jej obowiązków będzie należało:

1. analiza Programów, w których LGD może wystąpić jako beneficjent,
2. przygotowanie i złożenie dokumentacji aplikacyjnej,
3. opracowanie raportów z postępów realizacji projektu i przedstawienie ich Zarządowi,
4. realizowanie działań dotyczących projektu,
5. rozliczenie projektu,
6. koordynowanie przebiegu realizacji projektu.

Jednocześnie, dla każdego projektu prowadzone będzie osobne konto projektowe. Organem odpowiedzialnym za koordynowanie pracy osób realizujących LSR oraz osób zaangażowanych w operacje w ramach innych programów jest Zarząd LGD DIROW.

16. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW została oparta o szczegółową analizę obszaru LGD oraz otoczenia zewnętrznego (przeprowadzona Analiza SWOT). Pozwoliło to na osiągnięcie spójności pomiędzy LSR a zachodzącymi i planowanymi procesami rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie (województwo zachodniopomorskie), w tym w powiecie gryfińskim i powiecie pyrzyckim. Prawidłowa realizacja LSR DIROW wpłynie w pozytywny sposób nie tylko na rozwój obszaru LGD, ale również na dalsze otoczenie. Założone w Strategii cele i proponowane przedsięwzięcia zostały tak skonstruowane, żeby wspomagać i to w wielotorowy sposób, zrównoważony i zintegrowany rozwój regionu. Można więc oczekiwać, że proces realizacji LSR Lokalnej Grupy Działania DIROW wpłynie na szereg pozytywnych skutków zachodzących w regionie oraz na obszarach wiejskich tego regionu.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju przyczynią się do realizacji celów zawartych w strategiach oraz dokumentach planistycznych województwa zachodniopomorskiego. Do najważniejszych działań należałoby zaliczyć:

1. zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu, ze szczególnym uwzględnieniem integracji społecznej ludności obszarów wiejskich,
2. efektywne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego, historycznego i kulturowego,
3. rozwój przedsiębiorczości, ze szczególnym wskazaniem na tereny wiejskie,
4. budowanie spójności społeczności ze szczególnym uwzględnieniem społeczności zamieszkującej obszary wiejskie.

Wiodącym dokumentem strategicznym regionu jest **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020**. Generalny postulat SRWZ odnosi się do realizacji zrównoważonego i trwałego rozwoju, który będzie miał swój praktyczny wymiar w regionie zachodniopomorskim, dzięki wyjątkowemu układowi i systemowi sprzężeń zwrotnych między gospodarką, sferą społeczną a środowiskiem. Postulat ten znalazł również swoje odzwierciedlenie w Strategii LGD DIROW. Realizacja LSR przyczyni się do zrównoważonego i trwałego rozwoju obszaru LGD z poszanowaniem walorów przyrodniczych, historycznych i kulturowych włączając w ten proces i integrując środowiska gospodarcze, społeczne i publiczne. Skuteczna realizacja tych zamierzeń na poziomie lokalnym przyczyni się do trwałej realizacji postulatu regionalnego.

Ponadto SRWZ podkreśla nieoceniony potencjał zasobów naturalnych, przyrodniczych i kulturowych regionu, głównie usytuowanych na terenach wiejskich. Potencjał ten jest z jednej strony ważnym źródłem utrzymania na obszarach wiejskich z drugiej strony daje mieszkańcom miast warunki do wypoczynku i rekreacji oraz dostęp do ekologicznie czystej żywności, możliwość poznania tradycyjnych zawodów (np. kowalstwo, wypiek chleba), „dotknięcia” obyczajów i zwyczajów do dziś kultywowanych na terenach wiejskich. W Lokalnej Strategii Rozwoju również jedno z głównych miejsc zajmuje zachowanie, wyeksponowanie, dbałość oraz efektywne wykorzystanie walorów naturalnych, przyrodniczych i kulturowych obszaru LGD. Ponadto LSR, w jednym z trzech celów ogólnych Wyeksponowanie dziedzictwa przyrodniczo-historycznego (cel 1) uwzględnia wykorzystanie walorów naturalnych, przyrodniczych i kulturowych do wzrostu rozwoju gospodarczego obszaru, w tym terenów wiejskich, co przyczyni się między innymi do rozwoju turystyki, wzrostu przedsiębiorczości,

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

podniesienia atrakcyjności, aktywizacji społeczeństwa wiejskiego obszaru a tym samym regionu województwa zachodniopomorskiego.

Zatem cele i przedsięwzięcia wyznaczone w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW doskonale wpisują się w cele i działania Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, tym samym wspierają i aktywizują proces rozwoju regionu.

Tabela 16.1. Wybrane wskaźniki rozwoju regionalnego oraz wybrane wskaźniki wpisane w LSR

Źródło: opracowanie własne

Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW przyczyni się w szczególności do rozwoju obszarów wiejskich, co jest zgodne z **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**. Realizacja w ramach podejścia LEADER działań z osi 3 PROW „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”: różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, odnowa i rozwój wsi oraz tzw. „małych projektów” (nie kwalifikują się do wsparcia w ramach osi 3 PROW, ale przyczynią się do realizacji celów tej osi), spowodują wzmocnienie działań rozwoju zarówno lokalnego, jaki regionalnego szczególnie w zakresie budowy nowych miejsc pracy (w tym mikroprzedsiębiorstwa) oraz przebranżowienia z działalności rolniczej na działalność nierolniczą przy wykorzystaniu walorów lokalnych (naturalnych, przyrodniczych i kulturalnych)-historycznych i kulturalnych).

Reasumując, Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW poprzez realizację wyznaczonych w niej celów ogólnych i szczegółowych wpłynie pozytywnie w wielu aspektach na rozwój województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 16.2. Wybrane wskaźniki PROW oraz wybrane wskaźniki wpisane w LSR

Wybrane wskaźniki wpisane w PROW		Wybrane wskaźniki wpisane w Strategię Rozwoju Lokalnego LGD DIROW	
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Wzrost gospodarczy PKB.	o 50,1% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w tym z PROW 0,41%) (w 2015 r.)	Wzrost przychodów przedsiębiorstw.	20%
		Wzrost przychodów gospodarstw domowych.	15%
		Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw.	30 sztuk
Tworzenie miejsc pracy.	o 2,7% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w 2015 r.)	Utworzone nowe miejsca pracy.	22 sztuki
Wydajność pracy.	47,8% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w tym z PROW 0,4%) (w 2015 r.)	Liczba uczestniczących w szkoleniach lub w przedsięwzięciach o charakterze edukacyjnym i warsztatowym.	500 osób
Zachowanie gruntów o wysokiej wartości przyrodniczej na obszarach rolnych i leśnych.	Brak danych.	Obszar powstałej zieleni.	2500 m ²
		Liczba wspartych obiektów dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego.	20 sztuk
		Ilość zakupionego materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich.	1000 kg

Źródło: opracowanie własne

17. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.

Kwalifikacje i doświadczenie Członków Rady.

Załącznik nr 2.

Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów.

Załącznik nr 3.

Statut stowarzyszenia Lokalnej Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Załącznik nr 4.

Regulamin organizacyjny Rady.

~~Załącznik nr 5.~~

~~Regulamin biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania.~~

~~Załącznik nr 6.~~

~~Regulamin naboru pracowników Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.~~

~~Załącznik nr 7.~~

~~Opis warunków technicznych i lokalowych biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.~~

~~Załącznik nr 8.~~

~~Karta oceny zgodności z LSR.~~

~~Załącznik nr 9.~~

~~Oświadczenie o bezstronności.~~

~~Załącznik nr 10.~~

~~Karta oceny zgodności z kryteriami lokalnymi.~~

~~Załącznik nr 11.~~

~~Wzór ankiety potrzeb mieszkańców.~~

~~Załącznik nr 12.~~

~~Sprawozdania z konsultacji społecznych.~~

~~Załącznik nr 13.~~

~~Wzór pisma informującego o wynikach oceny wniosku~~

~~Załącznik nr 14.~~

~~Wzór pisma informującego o wynikach oceny odwoławczej~~

Załącznik nr 1. Kwalifikacje i doświadczenie członków Rady

I.p.	Nazwisko i imię/imiona członka organu decyzyjnego LGD	Wiedza i doświadczenie z zakresu rozwoju obszarów wiejskich i podejścia Leader	Język roboczy UE i dokument potwierdzający jego znajomość	Oświadczenie o co najmniej 3-letnim zameldowaniu na pobyt stały na obszarze LSR	Nazwa podmiotu, który reprezentuje członek Rady	Nazwa reprezentowanej gminy	Sektor, którego przedstawicielem jest członek organu decyzyjnego LGD
1.	Bekier Ryszarda			TAK	Osoba fizyczna	Chojna	Spółeczny
2.	Lidwin Michał		TAK	TAK	Gmina Widuchowa	Widuchowa	Publiczny
3.	Gabryś – Portkowska Małgorzata			TAK	Osoba fizyczna	Cedynia	Spółeczny
4.	Nowak Krzysztof				Osoba fizyczna	Cedynia	Spółeczny
5.	Ignaczak Barbara			TAK	Osoba fizyczna	Moryń	Spółeczny
6.	Jasek Sławomir	TAK		TAK	Osoba fizyczna	Moryń	Spółeczny
7.	Karwan Małgorzata			TAK	Osoba fizyczna	Cedynia	Spółeczny
8.	Sito Karol			TAK	Osoba fizyczna	Banie	Gospodarczy
9.	Kulińska Teresa			TAK	Osoba fizyczna	Kozielice	Spółeczny
10.	Miler Jerzy			TAK	Osoba fizyczna	Gryfino	Spółeczny
11.	Piątek Józef			TAK	Osoba fizyczna	Moryń	Spółeczny
12.	Skrzypiński Janusz			TAK	Osoba fizyczna	Gryfino	Spółeczny
13.	Wilczyńska Kamela			TAK	Osoba fizyczna	Bielice	Spółeczny
14.	Wołoszyn Izabela			TAK	Stowarzyszenie Amatorów Piłki Siatkowej „Libero” w gminie Banie	Banie	Spółeczny
15.	Woś Marek				Gmina Stare Czarnowo	Stare Czarnowo	Publiczny

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 2. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów
Załącznik nr 2 A. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów związanych z rozwojem obszarów wiejskich

I.p.	Nazwa członka/partnera	Nazwa realizowanego projektu lub jego ogólny zakres	Czas realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszt realizacji projektu	Źródło finansowania – program
1.	Gmina Banie	Utworzenie centrum aktywizacji wiejskiej w Piasecznie	2006	Piaseczno	109 128,12 PLN	INTERREG III A
2.	Gmina Gryfino	Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej w Gardnie. Etap II Ocieplenie PAOW	2004	Gardno	364 734,88 PLN	PAOW
3.	Gmina Gryfino	Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej w Gardnie. Etap II Docieplenie	2004	Gardno	150 000,00 PLN	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
4.	Gmina Gryfino	Dofinansowanie zadań szkoleniowo-dydaktycznych w szkołach podstawowych zlokalizowanych na wsi	2004	Gmina Gryfino	78 260,79 PLN	PAOW
5.	Gmina Gryfino	Zakup pojemników siatkowych do selektywnej zbiórki odpadów na terenach wiejskich	2005-2006	Gmina Gryfino	19 983,60 PLN	Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej
6.	Gmina Gryfino	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Chwartstnica	2005-2006	Chwarstnica	375 832,79 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006
7.	Gmina Gryfino	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Dołgie gmina Gryfino – Ośrodek aktywizacji polsko-niemieckiej współpracy lokalnej	2006-2007	Dołgie	374 673,56 PLN	INTERREG IIIA
8.	Gmina Gryfino	Budowa boiska wielofunkcyjnego w	2006-2008	Radziszewo	632 185,00 PLN	SPO Restrukturyzacja

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

		miejsowości Radziszewo				i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006
9.	Urząd Marszałkowski w partnerstwie z gminą Kozielice	Program Integracji Społecznej	2008-2009	Gmina Kozielice	132 000,00 PLN	Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich
10.	Gmina Moryń	Wiejskie centrum administracji, kultury, sportu i rekreacji w Kłępiczu	2006-2007	Kłępicz	117 148,06 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006
11.	Gmina Moryń	Ośrodek Kulturalno-Sportowy w Bielinie	2007	Bielin	101 948,47 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
12.	Gmina Moryń	Przyjezierskie Centrum Kultury i Sportu	2007	Przyjezierze	59 008,59 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
13.	Gmina Moryń	Stworzenie centrum rekreacyjnego przy świetlicy wiejskiej w Gądnie	2007	Gądnio	26 261,40 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
14.	Gmina Lőcknitz w partnerstwie z gminą Stare Czarnowo	Adaptacja świetlicy wiejskiej w Starym Czarnowie na cele społeczno-kulturalno-światowe w kontekście stworzenia zaplecza spotkań integracyjnych mieszkańców gmin partnerskich: Lőcknitz i Stare Czarnowo	2004 - 2006	Stare Czarnowo	117 589,61 PLN	INTERREG IIIA
15.	Gmina Bielice	Budowa placów zabaw	2006	Babinek, Linie, Parsów, Nowe Chrapowo, Stare Chrapowo	131 723,92 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

16.	Gmina Mieszkowice	Przebudowa świetlic wiejskich oraz budowa i odnowienie miejsc rekreacji w Zielinie i Troszynie.	2006	Gmina Mieszkowice	507 760,25 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
17.	Gmina Mieszkowice	Budowa 9 wiejskich eko-centrów oraz przebudowa /modernizacja/ świetlicy wiejskiej w Starym Bleszynie	2006-2007	Gmina Mieszkowice	331 428,32 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
18.	Gmina Cedynia	„Budowa świetlicy wiejskiej w m. Golice gmina Cedynia - Ośrodka Przygranicznej współpracy Kulturalnej”	2006 - 2007	Golice	473 640,64 PLN	INTERREG III A
19.	Gmina Widuchowa	Kanalizacja w miejscowości Widuchowa	2003	Widuchowa	1 389 130,00 PLN	SAPARD
20.	Gmina Widuchowa	Dwa place zabaw w miejscowości Widuchowa i Krzywin	2003	Widuchowa, Krzywin	25 498,00 PLN	SAPARD
21.	Gmina Widuchowa	Przesył wody z Bolkowic do Lubiczyna i stacji PKP wraz z przyłączami	2004	Lubiczyn	691 037,00 PLN	SAPARD
22.	Gmina Widuchowa	Place zabaw w miejscowościach Debogóra, Ognica, Żelechowo, Żarczyn	2005	Debogóra, Ognica, Żelechowo, Żarczyn	59 828,00 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
23.	Gmina Banie	Przebudowa ul. Brzozowej zlokalizowanej w działkach 82 i 155 w Baniach	2004	Banie	497 005,78 PLN	SAPARD
24.	Gmina Banie	Zagospodarowanie terenu przy ul. Sportowej 1 w Baniach	2004	Banie	203 378,08 PLN	SAPARD
25.	Gmina Cedynia	„Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Radostów”	2004	Radostów	534 675,63 PLN	SAPARD
26.	Gmina Cedynia	„Budowa wodociągu w miejscowości Radostów”	2004	Radostów	107 607,60 PLN	SAPARD

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

27.	Gmina Chojna	Przebudowa istniejącego budynku na salę gimnastyczną z zapleczem w miejscowości Grzybno.	2006 – 2007	Gmina Chojna	765 599,78 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
28.	Gmina Chojna	Rewitalizacja parku dworskiego w Naroście.	2008 r.	Narość gm. Chojna	28 749,00 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
29.	Gmina Chojna	Podniesienie atrakcyjności infrastruktury społecznej poprzez utworzenie placu zabaw w m. Krzymów	2007r.	Krzymów	10 923,09 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
30.	Gmina Chojna	Podniesienie atrakcyjności infrastruktury społecznej poprzez utworzenie placu zabaw w m. Jelenin	2004-2007	Jelenin	10 923,09 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
31.	Gmina Chojna	Podniesienie atrakcyjności infrastruktury społecznej poprzez utworzenie placu zabaw w m. Godków	2007r.	Godków	10 908,09 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
32.	Gmina Chojna	Rozwój infrastruktury publicznej poprzez utworzenie placu zabaw w miejscowości Godków Osiedle	2007r.	Godków	17 546,67 PLN	SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004
33.	Gmina Chojna	Doposażenie świetlic wiejskich szansą na poprawę życia ludności wiejskiej poprzez stworzenie szans rozwoju kulturalnego, intelektualnego, kontaktów integracyjnych ze społecznością niemiecką, a przez to również rozwoju gospodarczego regionu	2006r. – 2007r.	Gmina Chojna	616 181,06 PLN	INTERREG III A

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 2 B. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji pozostałych projektów

I.p.	Nazwa członka/ partnera	Nazwa realizowanego projektu lub jego ogólny zakres	Czas realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszt realizacji projektu	Źródło finansowania – program
1.	Gmina Widuchowa	Wodociąg z Żelechowa do Polesin	2005	Żelechowo, Poleciny	260 813,00 PLN	ZPORR
2.	Gmina Widuchowa	„Tajemnice Ziemi Widuchowskiej”	2006	Widuchowa	29 339,75 PLN	INTERREG IIIA
3.	Gmina Gryfino	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gryfinie oraz budowa kanalizacji sanitarnej Gryfino-Pólnoc	2003-2005	Gryfino	31 782 000,00 PLN	PHARE CBC 2001
4.	Gmina Gryfino	Cykl imprez z okazji 750-lecia Miasta Gryfina	2004	Gryfino	88 466,62 PLN	Phare CBC 2001
5.	Gmina Gryfino	Gryfino – 750 lat historii, która łączy	2004	Gryfino	163 123 21 PLN	Phare CBC 2002
6.	Gmina Gryfino	"Baltic+: Wyzwania dla gospodarki turystycznej Pomorza Zachodniego"	2004	Gmina Gryfino	255 787,94 PLN	Phare CBC 2001
7.	Gmina Gryfino	eGryfino I wdrożenie rozwiązań społeczeństwa informacyjnego w Gminie Gryfino	2005-2007	Gmina Gryfino	2 450 300,00 PLN	ZPORR
8.	Gmina Gryfino	Zakup mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych	2004	Gryfino	148 999,82 PLN	PFRON Program wyrównywania różnic między regionami
9.	Gmina Gryfino	Modernizacja Stadionu Sportowego przy Gimnazjum w Gryfinie	2004-2007	Gryfino	3 696 700,00 PLN	Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
10.	Gmina Gryfino	Aktywna integracja – szansą dla Steklna	2009	Steklno	30 930,00 PLN	PO Kapitał Ludzki
11.	Gmina Gryfino	„Moje Boisko – ORLIK 2012”	2008-2009	Gardno	1 113 631,40 PLN	Urząd Marszałkowski WZ, Ministerstwo Sportu i Turystyki
12.	Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjn	„Wioska internetowa-kształcenie na odległość na terenach wiejskich”	2008	Kozielice	120 000,00 PLN	SPO Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

	e OPTOLAND S.A. w partnerstwie z gminą Kozielice					
13.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach w partnerstwie z gmina Kozielice	„Nowa Szansa”	2008	Gmina Kozielice	75 000,00 PLN	PO Kapitał Ludzki
14.	Gmina Moryń	Rewitalizacja Placu Wolności w Moryniu wraz z przyległymi Budynkami	2007	Moryń	1 147 862,85 PLN	ZPORR
15.	Gmina Moryń	Budowa pomostu cumowniczo widokowego w Moryniu	2006	Moryń	229 789,49 PLN	ZPORR
16.	Gmina Moryń	Poprawa stanu technicznego obiektów sportowych w ramach polsko- niemieckiej współpracy gmin Moryń – Joachimsthal	2006 - 2007	Moryń	1 266 795,82 PLN	INTERREG III A
17.	Gmina Stare Czarnowo	Gminne Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	2006-2007	Stare Czarnowo	191 400,00 PLN	Kontrakt wojewódzki
18.	Gmina Stare Czarnowo	Modernizacja stadionu oraz budowa infrastruktury sportowej w Kołbaczu.	2005-2006	Kołbacz	100 000,00 PLN	Kontrakt Wojewódzki
19.	Gmina Stare Czarnowo	Sala gimnastyczna przy zespole szkół w Kołbaczu przy ul. Cystersów	2007-2009	Kołbacz	5 951 400,00 PLN	Ministerstwo Sportu
20.	Gmina Bielice	Budowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Publicznych w Bielicach	2005	Bielice	620 308,46 PLN	ZPORR
21.	Gmina Mieszkowice	Remont Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Mieszkowicach	2006	Mieszkowice	344 784,10 PLN	ZPORR
22.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej – elementem promocji polsko-niemieckich terenów nadodrzańskich.	2005	Mieszkowice	40 000,00 PLN	INTERREG IIIA
23.	Gmina Mieszkowice	Rozbudowa systemu informacyjnego i małej infrastruktury turystycznej w	2005	Gmina Mieszkowice	81 629,86 PLN	ZPORR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

		Gminie Mieszkowice				
24.	Gmina Mieszkowice	Renowacja elewacji frontowych kamienic objętych strefą zabytkową w miejscowości Mieszkowice	2004-2006	Mieszkowice	1 123 000,00 PLN	ZPORR
25.	Gmina Mieszkowice	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Chojeńskiej w Mieszkowicach	2006	Mieszkowice	315 084,24 PLN	ZPORR
26.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Mieszkowice-Wriezen – 10 lat partnerstwa gmin nadodrzańskich.	2006	Mieszkowice	19 139,10 PLN	INTERREG IIIA
27.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Remont i rozbudowa infrastruktury sportowej w Mieszkowicach	2005-2006	Mieszkowice	400 924,71 PLN	INTERREG IIIA
28.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Odnowa boiska sportowego w Czelinie - bazy do integracji mieszkańców terenów nadodrzańskich.	2007	Czelin	39 338,48 PLN	INTERREG IIIA
29.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Zagospodarowanie turystyczne miejscowości Gozdowice z uwzględnieniem rzeczno-przebiegu granicznego – I etap	2006	Gozdowice	388 300,00 PLN	INTERREG IIIA
30.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen (Niemcy)	Zagospodarowanie turystyczne miejscowości Gozdowice z uwzględnieniem rzeczno-przebiegu granicznego – II etap	2006	Gozdowice	1 132 598,56 PLN	INTERREG IIIA
31.	Gmina Mieszkowice w partnerstwie z gminą Wriezen	Zagospodarowanie turystyczne miejscowości Gozdowice z uwzględnieniem rzeczno-przebiegu granicznego – III etap	2007	Gozdowice	308 822,97 PLN	INTERREG IIIA

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

	(Niemcy)					
32.	Gmina Cedynia	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowa przepompowni ścieków w Cedyni	2006	Cedynia	2 833 714,67 PLN	ZPORR
33.	Gmina Cedynia	Razem! Do dzieła! Kontynuacja tworzenia Ośrodka Współpracy Kulturalnej w m. Golice Gm. Cedynia	2007	Golice	55 956 PLN	INTERREG IIIA
34.	Gmina Cedynia	Partnerstwo dla rozwoju transgranicznego systemu ochrony przeciwpożarowej	2006	Cedynia	188 280,11 PLN	INTERREG IIIA
35.	Gmina Chojna	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bara – Gmina Chojna	2005	Gmina Chojna	100 092,03 PLN	ZPORR
36.	Gmina Chojna	Wymiana pokrycia dachu na budynku Ratusza w Chojnie	2005	Chojna	112 806,03 PLN	ZPORR
37.	Gmina Chojna	Modernizacja ulic Klasztornej, Malarskiej i Piekarskiej w Chojnie	2006 – 2007	Chojna	3 144 461,98 PLN	ZPORR
38.	Gmina Chojna	Trasa rowerowa – Szlakiem Chojeńskich Jezior	2006	Gmina Chojna	97 600,00 PLN	ZPORR
39.	Gmina Chojna	Ścieżka rowerowa – Szlakiem budowli kamiennych i cmentarzy zapomnianych gminy Chojna	2006	Gmina Chojna	115 900,00 PLN	ZPORR
40.	Gmina Chojna	Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w mieście Chojna	2005 – 2007	Chojna	1 943 394,56 PLN	ZPORR
41.	Gmina Chojna	Budowa infrastruktury i promocja turystyczna w regionie przygranicznym; projekt zrównoważonego rozwoju - rozpoczęcie	2007	Gmina Chojna	941 500,00 PLN	INTERREG III A
42.	Gmina Banie	Budowa ogólnodostępnych boisk sportowych	2008	Gmina Banie	1 201 090,00 PLN	Program „Moje Boisko – Orlik 2012” Ministerstwo Sportu i Turystyki
43.	Gmina Banie	Minimalizacja wykluczenia społecznego w powiecie Gryfińskim	2008	Gmina Banie	103 665,00 PLN	PO Kapitał Ludzki

Źródła: Opracowanie własne

Załącznik nr 3. Statut stowarzyszenia Lokalnej Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

STATUT STOWARZYSZENIA

Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1.

Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwane dalej "Stowarzyszeniem", jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.

§ 2.

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.), *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873)*, ustawy z dnia 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str.1) oraz niniejszego statutu i z tego tytułu posiada osobowość prawną.

§ 3.

Stowarzyszenie swoim działaniem obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej
Siedzibą władz Stowarzyszenia jest Gryfino.

§ 4.

1. Stowarzyszenie realizując cel statutowy opiera się na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swojej działalności stowarzyszenie może powołać biuro.

2. Zarząd decyduje o liczbie pracowników biurowych oraz o sprawach personalnych związanych z przyjmowaniem pracowników.

3. Czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora biura i pracowników biurowych podejmuje Zarząd.

4. Dopuszcza się możliwość łączenia funkcji członka Zarządu z dyrektorem biura.

§ 5.

1. Stowarzyszenie może używać odznak, pieczęci i logo na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.
2. Stowarzyszenie może posługiwać się skrótem swojej nazwy DIROW.

§ 6.

1. Stowarzyszenie może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnym celu działania.
2. O przystąpieniu do organizacji, o których mowa w ust. 1 bądź wystąpieniu z nich decyduje Walne Zebranie Członków większością kwalifikowaną 2/3 głosów członków zwyczajnych biorących udział w Walnym Zebraniu Członków.

§ 7.

Stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej.

Rozdział II
Cele i sposoby działania

§ 8.

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich na terenie gmin wchodzących w skład LGD, a w szczególności:

- 1) opracowanie, wdrożenie oraz wspieranie działań na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR)
- 2) promocja obszarów wiejskich,
- 3) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej,
- 4) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich,
- 5) stymulowanie lokalnych inicjatyw,
- 6) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa,
- 7) wspieranie, opracowywanie i wdrażanie programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa finansowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz struktury Unii Europejskiej,
- 8) rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości,
- 9) działalność edukacyjna, informacyjna i szkoleniowa mająca na celu poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym oraz krajowym,

- 10) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 11) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
- 12) wspieranie kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i tradycji,
- 13) propagowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia,
- 14) wspieranie inicjatyw chroniących środowisko naturalne,
- 15) wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami,
- 16) podejmowanie innych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich położonych na terenie działalności Stowarzyszenia.

§ 9.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- 1) podejmowanie wszelkich działań w tym badawczych, rozwojowych i integracyjnych umożliwiających opracowanie i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gmin powiatu gryfińskiego
 - 2) integrowanie członków stowarzyszenia w zakresie wspólnej realizacji zadań na rzecz obszarów wiejskich,
 - 3) współpracę partnerską z innymi LGD w realizacji działań Lokalnej Strategii Rozwoju mających charakter ponadlokalny
 - 4) tworzenie lokalnej strategii rozwoju obszarów wiejskich (LSR) położonych na terenie działalności LGD, jej monitoring i ewaluacja,
 - 5) pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich,
 - 6) prowadzenie innych działań przewidzianych dla LGD w przepisach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- działalności inwestycyjnej,
- 7) podejmowanie wszelkiej działalności służącej rozwojowi turystyki i agroturystyki oraz rozwoju przedsiębiorczości,
 - 8) organizowanie i finansowanie przedsięwzięć o charakterze informacyjnym, doradczym lub szkoleniowym, w tym seminariów, szkoleń, konferencji i konkursów,
 - 9) organizowanie i finansowanie imprez kulturalnych, takich jak festiwale, targi, pokazy i wystawy, służących zwłaszcza promocji obszarów wiejskich i ich tożsamości kulturowej,
 - 10) organizowanie i finansowanie działalności promocyjnej, informacyjnej i poligraficznej związanych z rozwojem obszarów wiejskich, w tym:
 - a) opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów,
 - b) opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych,
 - c) tworzenie stron internetowych,
 - d) przygotowywanie i rozpowszechnianie innych materiałów o charakterze reklamowym lub promocyjnym,
 - e) prowadzenie bezpłatnego doradztwa w zakresie przygotowywania projektów, w tym inwestycyjnych związanych z realizacją PROW 2007-2013
 - f) współpracę i wymianę doświadczeń z instytucjami publicznymi, prywatnymi i organizacjami pozarządowymi na poziomie krajowym i międzynarodowym.
 - 11) organizację zawodów, zajęć sportowych, turniejów, szkoleń, obozów sportowych itp.
 - 12) przeprowadzanie badań, ekspertyz i analiz mających na celu poznanie potencjału i zasobów środowiska i gospodarki regionu dla celów opracowywania strategii rozwoju regionu,

- 13) organizowanie spotkań grup dyskusyjnych mających na celu informowanie mieszkańców o możliwych drogach rozwoju gospodarczego regionu,
- 14) organizację imprez promujących region, jego produkty, usługi, kulturę, sztukę itp.

Rozdział III **Członkowie, ich prawa i obowiązki**

§ 10.

Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne i prawne.

§ 11.

Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
- 2) członków wspierających
- 3) członków honorowych.

§12

1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawiona praw publicznych, która złoży deklarację członkowską.
2. Członkiem zwyczajnym może być osoba prawna zainteresowana działalnością Stowarzyszenia. Osoba prawna działa w Stowarzyszeniu przez swojego przedstawiciela,
3. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna i osoba prawna zainteresowana działalnością Stowarzyszenia, która zadeklarowała na jego rzecz pomoc finansową lub rzeczową. Osoba prawna działa poprzez swojego przedstawiciela
4. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w rozwój idei Stowarzyszenia lub w inny szczególny sposób wniosła zasługi dla Stowarzyszenia.
5. Członków zwyczajnych i wspierających przyjmuje w drodze uchwały Zarząd, na podstawie pisemnej deklaracji.
6. Nadanie godności członka honorowego następuje poprzez Walne Zebranie Członków, na wniosek Zarządu.

§13.

Członkowie zwyczajni Stowarzyszenia zobowiązani są:

- 1) propagować cele Stowarzyszenia i aktywnie uczestniczyć w ich realizacji,
- 2) przestrzegać postanowień Statutu,

- 3) regularnego opłacania składek i innych świadczeń ma rzecz Stowarzyszenia,
- 4) brać udział w Walnym Zebraniu Członków,
- 5) postępować zgodnie ze statutem, uchwałami władz Stowarzyszenia.

§ 14.

Członek zwyczajny Stowarzyszenia ma prawo do:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach do wszystkich władz Stowarzyszenia,
- 2) uczestniczenia w Walnym Zebraniu Członków,
- 3) wypowiedzenia się i wyrażania opinii we wszelkich kwestiach dotyczących działalności Stowarzyszenia,
- 4) uczestniczenia we wszelkich formach działania służących realizacji celów statutowych Stowarzyszenia,
- 5) brać udział w organizowanych przez Stowarzyszenie przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym lub szkoleniowym,
- 6) korzystania z urządzeń, świadczeń i pomocy Stowarzyszenia,
- 7) uczestnictwa w kształtowaniu i realizacji programu Stowarzyszenia,
- 8) zasięgania informacji o działalności Stowarzyszenia i jego władz,
- 9) zaskarżania do Walnego Zebrania Członków uchwały Zarządu Stowarzyszenia o skreśleniu z listy członków, wykluczeniu ze Stowarzyszenia.

§ 15.

1. Członek wspierający i honorowy, z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego, posiada prawa określone w § 14 ust. 2- 9.
2. Godność członka honorowego nadaje Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia na wniosek Zarządu.
3. Członkowi wspierającemu i honorowemu służy prawo do udziału w pracach władz Stowarzyszenia z głosem doradczym.
4. Członkowie wspierający zobowiązani są świadczyć zadeklarowaną pomoc finansową lub rzeczową.
5. Członkowie wspierający i honorowi są zwolnieni z obowiązku opłacania składki członkowskiej.

§ 16.

1. Członkostwo Stowarzyszenia ustaje na skutek:
 - a) dobrowolnej rezygnacji z przynależności do Stowarzyszenia, zgłoszonej na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia,
 - b) śmierci członka lub utraty osobowości prawnej
 - c) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych,
 - c) wykluczenia w wyniku prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego orzekającego karę dodatkową w postaci pozbawienia praw publicznych ,
 - d) skreślenia z listy członków z powodu nieusprawiedliwionego zalegania składek członkowskich przez okres jednego roku,

e) wykluczenia przez Zarząd za działalność niezgodną ze Statutem lub uchwał władz Stowarzyszenia,

2. O skreśleniu z listy członków zwyczajnych Stowarzyszenia orzeka Zarząd Stowarzyszenia.
3. Od uchwały Zarządu w przedmiocie skreślenia z listy członków skreślonymu członkowi Stowarzyszenia przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania Członków w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały Zarządu o skreśleniu. Uchwała Walnego Zebrania Członków jest ostateczna i jest podejmowana na najbliższym Walnym Zebraniu Członków.
4. Do osób, którym odmówiono prawa członkowskiego stosuje się odpowiednio zasady określone w ust. 2 i 3.

§ 17.

1. Członkiem Honorowym Stowarzyszenia może zostać osoba fizyczna szczególnie zasłużona dla realizacji celów Stowarzyszenia.
2. Godność Członka Honorowego nadaje Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia na wniosek Zarządu.
3. Członkowi Honorowemu służy prawo do udziału w pracach władz Stowarzyszenia z głosem doradczym.
4. Godności członkostwa honorowego może pozbawić Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.

Rozdział IV **Struktura organizacyjna**

§ 18.

1. Władzami Stowarzyszenia są:
 - 1) Walne Zebranie Członków,
 - 2) Zarząd,
 - 3) Rada,
 - 4) Komisja Rewizyjna.
2. Nie można łączyć funkcji członka Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej.

§ 19.

1. Kadencja wszystkich władz Stowarzyszenia trwa 4 lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. Wybór władz następuje spośród nieograniczonej liczby kandydatów
2. Uchwały władz Stowarzyszenia, jeżeli statut nie stanowi inaczej, podejmowane są w

głosowani jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy liczby uprawnionych członków. Zgromadzeni mogą uchwalić głosowanie tajne.

§ 20

W przypadku ustąpienia, wykluczenia, śmierci lub utraty osobowości prawnej członka władz Stowarzyszenia w trakcie kadencji, skład osobowy tych władz jest uzupełniany spośród nie wybranych kandydatów wg kolejności uzyskanych głosów. Liczba dokooptowanych w ten sposób członków władz nie może przekroczyć 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru. Uzupełnienie składu władz przeprowadza się jeżeli do końca kadencji pozostało więcej niż sześć miesięcy.

Walne Zebranie Członków

§ 21.

1. Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków.
2. W Walnym Zebraniu Członków biorą udział:
 - 1) z głosem stanowiącym – członkowie zwyczajni,
 - 2) z głosem doradczym – członkowie wspierający, honorowi i zaproszeni goście
3. Zarząd powiadamia o terminie Walnego Zebrania Członków, miejscu obrad i porządku obrad wszystkich członków Stowarzyszenia listami poleconymi lub w każdy inny skuteczny sposób co najmniej 14 dni przed terminem Walnego Zebrania Członków.
4. Uchwały Walnego Zebrania Członków zapadają zwykłą większością głosów przy obecności:
 - 1) w pierwszym terminie – liczby członków określonej w § 19 ust.2
 - 2) w drugim terminie, wyznaczonym w tym samym dniu trzydzieści minut później od pierwszego terminu- bez względu na liczbę osób uprawnionych do głosowania.

§ 22.

1. Walne Zebranie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
2. Walne Zebranie Członków zwyczajne zwołuje Zarząd co najmniej jeden raz na 12 miesięcy, nie później niż 30 marca.
3. Walne Zebranie Członków obraduje wg uchwalonego przez siebie porządku i regulaminu obrad.
4. Obradami Walnego Zebrania Członków kieruje przewodniczący wybierany w głosowaniu jawnym, zwykłą większością obecnych członków.
5. Z przebiegu Walnego Zebrania Członków sporządza się protokół.
6. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków może odbywać się w każdym czasie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach.
7. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje Zarząd
 - 1) z własnej inicjatywy

- 2) na żądanie Komisji Rewizyjnej
 - 3) na umotywowane żądanie, co najmniej 15 członków zwyczajnych.
8. W przypadkach określonych w ust. 7 pkt. 2 i 3 Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków winno być zwołane nie później niż w ciągu 14 dni od daty przedstawienia (złożenia) odpowiedniego wniosku (żądania) Zarządowi.
9. Nadzwyczajnie Walne Zebranie Członków obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§ 23

7. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy w szczególności:
- 1) uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia,
 - 2) uchwalanie statutu i jego zmian, przeniesienie siedziby,
 - 3) ustalanie liczby członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej,
 - 4) wybór i odwołanie członków władz Stowarzyszenia,
 - 5) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej, w szczególności dotyczących projektów realizowanych w ramach lokalnej strategii rozwoju opracowanej przez LGD,
 - 6) udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie,
 - 7) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia Stowarzyszenia do innych organizacji,
 - 8) podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku,
 - 9) nadawanie i pozbawienie godności członka honorowego,
 - 10) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu wniesionych przez członków Stowarzyszenia,
 - 11) uchwalanie budżetu Stowarzyszenia,
 - 12) uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zebrania Członków.
 - 13) ustalanie wysokości i trybu płacenia składek członkowskich,
 - 14) podejmowanie uchwał w sprawie rozporządzania majątkiem Stowarzyszenia
 - 15) rozpatrywanie i rozstrzyganie innych spraw wniesionych pod obrady Walnego Zebrania Członków.

Zarząd

§ 24.

1. Zarząd Stowarzyszenia kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia, zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność przed Walnym Zebraniem Członków.
2. Zarząd Stowarzyszenia składa się minimum 3 maksimum 9 osób, w tym Prezesa i 2 Wiceprezesów, skarbnika i sekretarza.
3. Zarząd Stowarzyszenia wybiera ze swego grona osoby funkcyjne na swoim pierwszym posiedzeniu zwołanym niezwłocznie po wyborach.
4. Pracami Zarządu Stowarzyszenia kieruje Prezes, a w razie jego nieobecności jeden z

Wiceprezesów.

5. Zebrania Zarządu zwołuje Prezes nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, zawiadamiając poszczególnych członków na piśmie o miejscu i czasie, co najmniej 7 dni przed terminem zebrania.

6. Zarząd obraduje na posiedzeniach, których przebieg jest protokołowany. Protokół podlega zatwierdzeniu na następnym posiedzeniu Zarządu. Zatwierdzony protokół podpisuje Prezes Zarządu.

§ 25.

1. Zarząd jest zobowiązany zarządzać majątkiem i sprawami Stowarzyszenia oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczo-finansowym przy ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa, postanowień statutu, uchwał przyjętych przez Walne Zebranie Członków.

2. Zarząd stowarzyszenia zobowiązany jest do czuwania nad przestrzeganiem wskaźników reprezentatywności określonych w wytycznych programu LEADER oraz politykach horyzontalnych Unii Europejskiej.

§ 26.

1. Do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Stowarzyszenia oraz podpisywania wszelkich umów i zobowiązań w jego imieniu jest wymagane współdziałanie dwóch członków Zarządu w tym Prezesa lub Wiceprezesa.
2. Dla ważności innych pism i dokumentów wymagany jest podpis Prezesa lub innego upoważnionego członka Zarządu.
3. Zarząd Stowarzyszenia może udzielić – osobie sprawującej funkcję kierowniczą Biura – pełnomocnictwa ogólnego, obejmującego umocowanie do zwykłego zarządu w imieniu Stowarzyszenia.

§ 27.

Do zakresu działania Zarządu Stowarzyszenia należy w szczególności:

- 1) realizacja uchwał Walnego Zebrania Członków,
- 2) zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
- 3) kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
- 4) przygotowanie projektu i realizacja budżetu Stowarzyszenia,
- 5) wnioskowanie wysokości składek członkowskich,
- 6) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- 7) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia lub zbycia majątku ruchomego,
- 8) podejmowanie decyzji w sprawie zaciągania zobowiązań
- 9) podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania i wykluczania członków,
- 10) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu Członków
- 11) powoływanie i odwoływanie dyrektora Biura Stowarzyszenia
- 12) ustalanie wysokości zatrudnienia i zasad wynagradzania pracowników

Biura

- Stowarzyszenia,
- 13) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,

- 14) powoływanie i nadzorowanie komisji tematycznych, stałych i doraźnych, które będą prowadzić prace nad przedstawionymi im przez Zarząd Stowarzyszenia zagadnień,
- 15) uchwalanie regulaminów przewidzianych w statucie, w tym regulaminu Biura Stowarzyszenia, jednostek organizacyjnych oraz komisji tematycznych, doraźnych i stałych.

Komisja Rewizyjna

§ 28.

1. Komisja Rewizyjna jest organem Stowarzyszenia powołanym do sprawowania kontroli nad jego działalnością.
2. Komisja Rewizyjna składa się z minimum 3 maksimum 5 osób, w tym Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego.
3. Komisja Rewizyjna obraduje na posiedzeniach, których przebieg jest protokołowany. Protokół podlega zatwierdzeniu na następnym posiedzeniu Komisji Rewizyjnej. Zatwierdzony protokół podpisuje Przewodniczący Komisji Rewizyjnej.

§ 29.

Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) przeprowadzanie corocznych kontroli działalności statutowej i finansowo-gospodarczej Stowarzyszenia,
- 2) występowanie do Zarządu z wnioskami o przeprowadzenie kontroli
- 3) składanie Walnemu Zebraniu sprawozdania ze swojej działalności,
- 4) ocena pracy i składanie wniosków w przedmiocie udzielenia absolutorium dla Zarządu na Walnym Zebraniu,
- 5) dokonywanie wyboru podmiotu mającego zbadać sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia zgodnie z przepisami o rachunkowości,
- 6) składanie wniosku o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania,

§ 30.

1. Przewodniczący lub członkowie Komisji Rewizyjnej mają prawo brać udział, z głosem doradczym, w posiedzeniach Zarządu,
2. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia.
3. Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez nią.

Rada

§ 31

1. Rada jest organem decyzyjnym Stowarzyszenia, do którego kompetencji należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach lokalnej strategii rozwoju.
2. Rada składa się z minimum 11 maksimum 15 osób, w tym Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego.
 3. Członkowie Rady mają prawo brać udział w posiedzeniach Zarządu.
4. Rada w co najmniej 50 % składa się z podmiotów o których mowa w art. 6 ust. 1 lit b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – czyli partnerów gospodarczych i społecznych oraz innych odpowiednich podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego, oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości mężczyzn i kobiet- wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie.
5. Obowiązkowe kwestie istnienia i działania Rady reguluje ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – pozostałe kwestie podlegają regulacji statutowej.
6. Członkowie Rady nie mogą być zatrudniani w LGD.

Rozdział V **Majątek i fundusze**

§ 32.

1. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o roczny budżet uchwalony przez Walne Zebranie Członków.
2. Zarząd Stowarzyszenia sporządza i podaje do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez zainteresowane podmioty roczne sprawozdania merytoryczne oraz finansowe, które podlegają rozpatrzeniu i zatwierdzeniu przez Walne Zebranie Członków.
 3. Do finansowych sprawozdań Zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o rachunkowości.
 4. Do zakresu merytorycznych sprawozdań Zarządu stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakresu sprawozdań składanych przez stowarzyszenia.

§ 33

1. Majątek Stowarzyszenia tworzą w szczególności:
 - 1) ruchomości inne prawa majątkowe,
 - 2) środki pieniężne.
2. Majątek Stowarzyszenia powstaje z następujących źródeł:
 - 1) z rocznych i dodatkowych składek członkowskich,
 - 2) z darowizn,
 - 3) z dotacji, grantów, subwencji itp.,
 - 4) ze spadków i zapisów,
 - 5) z dochodów z własnej działalności i z majątku Stowarzyszenia,
 - 6) z odsetek bankowych,

- 7) z ofiarności publicznej,
 - 8) z innych przewidzianych prawem źródeł.
3. Funduszami i majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd.
4. Środki wypracowane w związku z prowadzoną działalnością przeznaczane są wyłącznie na realizację celów statutowych Stowarzyszenia.

§ 34

1. Wysokość, sposób oraz termin zapłaty składek członkowskich ustalane są przez Walne Zebranie Członków.
2. Roczna składkę członkowską przeznacza się na pokrycie bieżących kosztów działalności Stowarzyszenia.

Rozdział VI

Zmiana statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia

§ 35

1. Uchwalenie statutu lub jego zmiana statutu oraz podjęcie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia przez Walne Zebranie Członków wymaga kwalifikowanej większości dwóch trzecich głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.
2. Uchwalenie statutu lub jego zmiana oraz rozwiązanie Stowarzyszenia mogą być przedmiotem obrad Walnego Zebrania Członków wyłącznie wtedy, gdy sprawy te zostały umieszczone w porządku obrad Walnego Zebrania Członków. Do zawiadomienia określonego w § 21 ust. 3 należy załączyć projekt stosownych uchwał.
3. Uchwalenie statutu lub uchwała o jego zmianie wywiera skutki prawne od chwili jej podjęcia.
4. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie Członków określa sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenia majątku Stowarzyszenia.
5. W sprawach dotyczących rozwiązania i likwidacji Stowarzyszenia, nie uregulowanych w statucie, mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Załącznik nr 4. Regulamin organizacyjny Rady

Regulamin Organizacyjny Rady

Stowarzyszenie Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Regulamin Rady stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich określa organizację wewnętrzną i tryb pracy Rady. Rada stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o Wspieraniu Rozwoju Obszarów Wiejskich z Udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z p. zm.) , przepisów wykonawczych

do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,

- Statutu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów wiejskich.

2. Rada jest organem stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie wyboru operacji, które mają być realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

§ 2

Terminy użyte w niniejszym Regulaminie oznaczają:

1) LGD – oznacza Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

2) Rada – oznacza organ decyzyjny stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

3) Przewodniczący – oznacza Przewodniczącego Rady LGD stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

4) Regulamin – oznacza Regulamin Rady stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

5) Walne Zebranie Członków – oznacza walne zebranie członków stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

6) Zarząd - oznacza Zarząd stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

7) Przewodniczący Zarządu – oznacza przewodniczącego Zarządu stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

8) Biuro – oznacza Biuro LGD

ROZDZIAŁ II Członkowie Rady

§ 3

1. Członkowie Rady są wybierani przez Walne Zebranie Członków LGD spośród członków ~~zebrania~~Stowarzyszenia.
2. Rada LGD składa się z minimum 11 maksimum 15 członków, w tym Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego.
3. Kadencja Rady trwa 4 lata.
4. Członek Rady LGD nie może być członkiem Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz – pracownikiem Biura Stowarzyszenia.
5. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia może odwołać członka Rady w następujących przypadkach:
 - 1) ~~Na-na~~ wniosek Przewodniczącego Rady po 3 nieusprawiedliwionych nieobecnościach na posiedzeniach Rady,
 - 2) na podstawie pisemnej rezygnacji z pełnienia funkcji członka Rady, złożonej na ręce Przewodniczącego Rady LGD.
6. W przypadku ustąpienia, wykluczenia, śmierci lub utraty osobowości prawnej członka Rady w trakcie kadencji, skład osobowy tych władz jest uzupełniany spośród nie wybranych kandydatów wg kolejności uzyskanych głosów. Liczba dokooptowanych w ten sposób członków Rady nie może przekroczyć 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru. Uzupełnienie składu Rady przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji pozostało więcej niż sześć miesięcy. W sytuacji gdy kolejna osoba z listy wg kolejności uzyskanych głosów nie spełnia warunków merytorycznych zgodnie wymogami Urzędu Marszałkowskiego, możliwe jest rozszerzenie składu poprzez głosowanie Walnego Zebrania Członków.
7. Członkiem Rady LGD może być osoba posiadająca rekomendację partnera publicznego, społecznego lub gospodarczego odnośnie jej działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.
8. Rada w co najmniej 50 % składa się z podmiotów o których mowa w art. 6 ust. 1 lit b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – czyli partnerów gospodarczych i społecznych oraz innych odpowiednich podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego, oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości mężczyzn i kobiet - wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.

§ 4

1. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady LGD.
2. W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, członek Rady zawiadamia o tym przed terminem posiedzenia Przewodniczącego Rady, a następnie jest obowiązany w ciągu 7 dni usprawiedliwić w formie pisemnej swoją nieobecność Przewodniczącemu Rady.
3. Za przyczyny usprawiedliwiające niemożność wzięcia przez członka Rady udziału w posiedzeniu Rady uważa się:
 - 1) chorobę albo konieczność opieki nad chorym potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim,

- 2) podróż służbową,
- 3) inne prawnie lub losowo uzasadnione przeszkody.

§ 5

1. Członkowi Rady w okresie sprawowania funkcji przysługuje dieta za każdy dzień udziału w posiedzeniach Rady, zwołanych w celu oceny i wyboru operacji do dofinansowania oraz rozpatrzenia odwołań.
2. Przewodniczącemu Rady przysługuje dieta w wysokości 200 złotych, wiceprzewodniczącemu i sekretarzowi w wysokości 150 złotych, a pozostałym członkom w wysokości 120 złotych.
3. Wysokość diety ustala Walne Zebranie Członków poprzez zapisy w regulaminie rady.
4. W przypadku wcześniejszego opuszczenia posiedzenia w danym dniu przez Członka Rady, dieta za ten dzień posiedzenia ulega obniżeniu o 50%.
5. Dieta jest obliczana na podstawie listy obecności.
6. Członkom Rady LGD przysługuje zwrot kosztów dojazdu na miejsce posiedzenia wszystkich Rad.
7. Dieta i zwrot kosztów dojazdu na miejsce posiedzenia wypłacane są członkom Rady na podstawie:
 - a) Dieta – na podstawie listy obecności uwzględniającej adnotacje o wcześniejszym opuszczeniu spotkania
 - b) Zwrot kosztów dojazdu – na podstawie zestawienia kosztów dojazdu udostępnionym na stronie internetowej wraz z oświadczeniem oraz wskazanym numerem konta.
 - a)c) Rozliczenia diet oraz zwrot kosztów dojazdu dokonuje się w okresie kwartalnym. ~~do 21 dni po każdym posiedzeniu poprzez wpłatę na wskazane w oświadczeniu konto.~~

ROZDZIAŁ III

Przewodniczący Rady i Zastępca Przewodniczącego Rady

§ 6

Pracami Rady kieruje Przewodniczący lub upoważniony przez niego Wiceprzewodniczący.

§ 7

1. Przewodniczącego Rady wybiera Rada spośród członków Rady na pierwszym posiedzeniu.
2. Odwołania Przewodniczącego Rady dokonuje ~~rada~~ Rada w drodze podjęcia uchwały zwykłą większością głosów.

§ 8

Zastępcę Przewodniczącego wybiera i odwołuje Rada na wniosek Przewodniczącego zwykłą większością głosów.

§ 9

1. Przewodniczący Rady organizuje pracę Rady i przewodniczy posiedzeniom Rady.
2. Pełniąc swą funkcję Przewodniczący Rady współpracuje z Zarządem i korzysta z jego pomocy.
3. Obsługę Rady LGD i jej posiedzeń, w tym sporządzenie protokołu, zapewnia Biuro LGD.

ROZDZIAŁ IV

Przygotowanie i zwołanie posiedzenia Rady LGD

§ 10

Posiedzenia Rady są zwoływane odpowiednio do potrzeb wynikających z prowadzonych przez LGD naborów wniosków na finansowanie operacji.

§ 11

Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady, uzgadniając miejsce, termin i porządek posiedzenia z Zarządem i Biurem.

§ 12

W przypadku dużej ilości spraw do rozpatrzenia, Przewodniczący Rady może zwołać posiedzenie trwające dwa lub więcej dni.

§ 13

1. Pierwsze Posiedzenie Rady w sprawie wyboru operacji zwołuje się nie później niż ~~18-14~~ dni kalendarzowych od dnia zakończenia naboru wniosków w ramach ogłoszonego naboru.
2. Członkowie Rady powinni być skutecznie zawiadomieni o miejscu, terminie i porządku posiedzenia Rady najpóźniej 14 dni przed terminem posiedzenia.
3. Biuro na prośbę Przewodniczącego Rady LGD przekazuje informacje o miejscu i terminie spotkania Rady drogą elektroniczną za potwierdzeniem, poprzez ogłoszenie na stronie internetowej, telefonicznie sporządzając notatkę służbową z przeprowadzonych rozmów lub w inny skuteczny sposób.
4. Przed terminem posiedzenia Rady, w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni, jej członkowie powinni mieć możliwość zapoznania się ze wszystkimi materiałami i dokumentami związanymi z porządkiem posiedzenia, w tym z wnioskami o dofinansowanie operacji, które będą rozpatrywane podczas posiedzenia. Wnioski o dofinansowanie operacji mogą być udostępnione do wglądu w Biurze. Materiały i dokumenty w formie kopii mogą być przesłane łącznie z zawiadomieniem o posiedzeniu lub udostępnione w formie elektronicznej.

ROZDZIAŁ V

Posiedzenie Rady

§ 14

1. Posiedzenia Rady są jawne.
2. W posiedzeniach Rady LGD może uczestniczyć prezes Zarządu lub wskazany przez niego członek Zarządu.

3. Przewodniczący Rady LGD może zaprosić do udziału w posiedzeniu osoby trzecie, w szczególności osoby, których dotyczą sprawy przewidziane w porządku posiedzenia.

§15

1. Przed otwarciem posiedzenia członkowie Rady potwierdzają swoją obecność podpisem na liście obecności.
2. Po otwarciu posiedzenia, przewodniczący obrad podaje liczbę obecnych członków LGD na podstawie podpisanej przez nich listy obecności i stwierdza prawomocność posiedzenia (quorum). W razie braku quorum przewodniczący obrad zamyka obrady wyznaczając równocześnie nowy termin posiedzenia nie później jednak niż ~~16-18~~ dni od dnia zakończenia naboru.
3. Wcześniejsze opuszczenie posiedzenia przez członka Rady wymaga poinformowania o tym przewodniczącego obrad.
4. Prawomocność posiedzenia i podejmowanych przez Radę decyzji (quorum) wymaga obecności zdecydowanej większości (co najmniej 50% + 1) statutowego składu Rady.
5. W protokole odnotowuje się przyczyny, z powodu których posiedzenie nie odbyło się.

§ 16

1. Posiedzenia Rady otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący Rady.
2. Obsługę posiedzeń Rady zapewnia Biuro LGD.

§ 17

1. Przewodniczący Rady na początku przeprowadza wybór sekretarza posiedzenia, któremu powierza się obliczenie wyników głosowań oraz wykonanie innych czynności o podobnym charakterze.
2. Po wyborze sekretarza posiedzenia Przewodniczący przedstawia porządek posiedzenia i poddaje go głosowaniu Rady.
3. Członek Rady może zgłosić wniosek o zmianę porządku posiedzenia.
4. Przewodniczący prowadzi posiedzenie zgodnie z porządkiem przyjętym przez Radę.
5. Porządek obrad obejmuje w szczególności:
 - 1) informację Zarządu o przyznaniu pomocy przez Instytucje Wdrażające na operacje, które były przedmiotem wcześniejszych posiedzeń Rady,
 - 2) omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez LGD ~~oraz podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania,~~
 - 2)3) ocena wniosków o przyznanie pomocy,
 - 4) zatwierdzenie listy operacji ocenionych
 - 3)5) rozpatrzenie ewentualnych odwołań
 - 4)6) ocena wniosków o przyznanie pomocy,
 - 5)7) podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania,
 - 6)8) wolne głosy, wnioski i zapytania.

6. Decyzje w sprawie wyboru projektów do dofinansowania jest podejmowana w formie uchwały Rady.

§ 18

1. Przewodniczący Rady czuwa nad sprawnym przebiegiem porządku posiedzenia, otwiera i zamyka dyskusję oraz udziela głosu w dyskusji.
2. Przedmiotem wystąpień mogą być tylko sprawy objęte porządkiem posiedzenia.
3. W dyskusji głos mogą zabrać członkowie Rady, członkowie Zarządu oraz osoby zaproszone do udziału w posiedzeniu. Przewodniczący Rady może określić maksymalny czas wystąpienia.
4. Po wyczerpaniu listy mówców Przewodniczący Rady zamyka dyskusję. W razie potrzeby Przewodniczący może zarządzić przerwę w celu wykonania niezbędnych czynności przygotowawczych do głosowania, na przykład przygotowanie poprawek w projekcie uchwały lub innym rozpatrywanym dokumencie, przygotowania kart do oceny operacji.
5. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania. Od tej chwili można zabrać głos tylko w celu zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed zarządzeniem głosowania przez Przewodniczącego.
6. Po wyczerpaniu porządku posiedzenia, Przewodniczący Rady zamyka posiedzenie.

ROZDZIAŁ VI **Głosowanie**

§ 19

Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania i zarządza głosowanie zgodnie z postanowieniami wynikającymi ze statutu LGD oraz niniejszego regulaminu.

§ 20

1. Wszystkie głosowania Rady LGD są jawne.
2. Głosowania Rady LGD mogą odbywać się w następujących formach:
3. Przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego obrad,
4. Przez oddanie komisji skrutacyjnej wypełnionych kart oceny zgodności operacji z LSR oraz karty oceny z lokalnymi kryteriami wyboru.

§ 21

1. Członek Rady LGD podlega wyłączeniu od udziału w dokonywaniu oceny i wyboru operacji w przypadku, gdy:

- 1) on sam lub przez pełnomocnika, jego małżonek, krewny i powinowaty do drugiego stopnia linii prostej lub w linii bocznej, osoba związana z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osoba z którą pozostaje on w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że wynik głosowania w sprawie wyboru może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki ubiega

- się o wybór jego operacji w ramach działań, o których mowa w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 2) jest członkiem, współnikiem, pełnomocnikiem lub członkiem organów zarządzających lub organów nadzorczych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej ubiegających się o wybór jego operacji w ramach działań, o których mowa w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
 - 3) o wybór operacji w ramach działań, o których mowa w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, ubiega się osoba pozostająca wobec członka Rady w stosunku nadrzędności służbowej
 - 4) o wybór operacji w ramach działań, o których mowa w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, ubiega się osoba zamieszkała albo posiadająca siedzibę na terenie gminy, którą reprezentuje członek Rady.

2. Powody wyłączenia członka Rady z udziału w ocenie i wyborze operacji trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. Członkowie Rady, biorący udział w dokonywaniu oceny i wyboru operacji składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenia, wg wzoru **określonego w załączniku nr 9 do LSR, o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust 1-**

4.

4. Przewodniczący jest obowiązany, na żądanie członka Rady lub na żądanie innej osoby ubiegającej się o wybór jej operacji albo z urzędu, wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności wymienionych w ust.1, pkt. 1 - 3, które mogą wywołać wątpliwość, co do bezstronności członka Rady.

§ 22

1. W trakcie posiedzenia Rady sporządzany jest protokół.
2. Wyniki głosowań odnotowuje się w protokole posiedzenia.
3. Protokół z posiedzenia Rady powinien zawierać w szczególności:
 - 1) Określenie przedmiotu głosowania
 - 2) Określenie liczby uprawnionych do głosowania, liczby biorących udział w głosowaniu, ilości oddanych głosów ważnych i nieważnych.
 - 3) Wyniki głosowania
 - 4) Podpis sekretarza i podpis Przewodniczącego Rady.

ROZDZIAŁ VII Procedura odwołań od decyzji Rady LGD

§23

1. Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od wyników oceny operacji przez Radę. W takiej sytuacji powinien w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia opublikowania na stronie internetowej LGD listy wniosków zgodnych i niezgodnych z LSR złożyć bezpośrednio w biurze LGD odwołanie od decyzji Rady.
2. W terminie wskazanym w ust. 1 wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do kart oceny operacji.
3. Wnioskodawca może odwołać się od wyników oceny operacji tylko jeden raz.
4. Odwołania rozpatruje tylko Rada LGD.
5. Rada rozpatrując odwołania, dokonuje ponownej oceny operacji w zakresie odwołania, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie.
6. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia odwołania(ń) Rada LGD dokonuje aktualizacji list ocenionych operacji.
7. Negatywne rozpatrzenie odwołania wymaga pisemnego uzasadnienia.

ROZDZIAŁ VIII

Dokumentacja z posiedzeń Rady

§ 24

1. Uchwałą Rady nadaje się formę odrębnych dokumentów, z wyjątkiem uchwał proceduralnych, które odnotowuje się w protokole posiedzenia.
2. Podjęte uchwały muszą zawierać:
 - a. datę
 - b. numer uchwały,
 - c. wskazanie przepisu prawnego, na podstawie którego uchwała jest wydawane,
 - d. wskazanie postanowienia/ decyzji wydanej przez Radę LGD

3. Uchwałą podpisuje Przewodniczący Rady po jej podjęciu.

3.4. Wszelkie dokumenty pomocnicze niezbędne przy ocenie wniosków o przyznanie pomocy przez Radę stanowią odrębny dokument „Książka Procedur dla Rady LGD” przyjmowany w drodze uchwały przez Zarząd

§ 25

7.8. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady jest gromadzona i przechowywana w Burze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniona do wglądu wszystkim zainteresowanym.

~~Załącznik nr 5. Regulamin biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania~~

~~REGULAMIN BIURA~~

~~Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich~~

~~§1~~

1. Regulamin określa zasady funkcjonowania Biura Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich, ramowy zakres działania i kompetencji Biura i służb księgowo-finansowych Stowarzyszenia oraz inne postanowienia związane z działalnością Biura Stowarzyszenia.
2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o Biurze, należy rozumieć przez to Biuro Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.

§2

1. Biuro prowadzi sprawy Stowarzyszenia między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia oraz w zakresie spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych Stowarzyszenia.
2. Biuro służy realizacji celów i zadań Zarządu oraz Stowarzyszenia.

§3

Biuro prowadzi swoją działalność w oparciu o statut Stowarzyszenia, uchwały Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia oraz niniejszy regulamin.

§4

1. Biurem kieruje *Dyrektor Biura* zatrudniony przez Zarząd Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa rozwoju Obszarów Wiejskich.
2. Dyrektor Biura zatrudnia pracowników, określa ich kompetencje, obowiązki, odpowiedzialność oraz czas pracy i wynagrodzenie, po uzyskaniu akceptacji Zarządu.
3. Zarząd udziela pełnomocnictwa Dyrektorowi Biura do prowadzenia spraw bieżących Stowarzyszenia.
4. Struktura organizacyjna Biura przedstawia się następująco:
 - 1) Dyrektor Biura;
 - 2) Pracownik ds. koordynowania projektów;
 - 3) Asystent ds. obsługi sekretariatu.
5. Prowadzenie spraw finansowo-księgowych Stowarzyszenia zleca się specjalistycznej firmie – posiadającej stosowne uprawnienia w tym zakresie.

§5

1. Dyrektor Biura sprawuje pieczę nad majątkiem i sprawami Stowarzyszenia w ramach jego umocowania, przy ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa oraz postanowień statutu, uchwał Walnego Zebrania Członków oraz uchwał Zarządu i Rady Stowarzyszenia.
2. Protokołowanie posiedzeń Rady zapewnia Dyrektor Biura.

§6

Do obowiązków Dyrektora Biura należy poza zadaniami wymienionymi w §5 wykonywanie zaleceń pokontrolnych organów przeprowadzających kontrole i przedstawianie wszelkich materiałów i dokumentacji z kontroli organom Stowarzyszenia.

§7

1. Dyrektor Biura jest odpowiedzialny za prawidłowe zarządzanie sprawami Stowarzyszenia w ramach posiadanych uprawnień i kompetencji, nie zastrzeżonych przez inne organy Stowarzyszenia.
2. Dyrektor Biura ponosi odpowiedzialność, w szczególności za:
 - a) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków i Zarządu Stowarzyszenia,
 - b) prowadzenie spraw Stowarzyszenia,
 - c) prowadzenie procesu naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy;
 - d) nadzór nad gromadzeniem i udostępnianiem dokumentów z zakresu działania Stowarzyszenia,
 - e) przygotowywanie materiałów na Walne Zebranie Członków oraz posiedzenia Zarządu i Rady,
 - f) nadzór nad sporządzaniem protokołów i sporządzaniem odpisów podjętych uchwał przez organy Stowarzyszenia i doręczanie ich uprawnionym osobom,
 - g) nadzór nad prowadzeniem dokumentacji członkowskiej,
 - h) nadzór nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.
 - i) nadzór nad prowadzeniem działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych pracowników Biura, współuczestniczenie w systemie szkoleń;
 - j) nadzór nad udzielaniem potencjalnym beneficjentom wszelkich informacji dotyczących sposobu przygotowywania i składania wniosków o dofinansowanie,
 - k) nadzór nad obsługą wniosków,
 - l) nadzór nad prowadzeniem monitoringu realizowanych operacji,
 - m) zatwierdzanie wniosków o płatność pod względem merytorycznym,
 - n) nadzór nad przygotowywaniem odpowiednich sprawozdań,
 - o) pomoc przy organizacji pracy Rady Stowarzyszenia oceniającej operacje,
 - p) nadzór nad sporządzeniem informacji z kontroli dla Zarządu Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.
 - q) nadzór nad prawidłowością sprawdzania końcowych rozliczeń rzeczowych pod względem zgodności z warunkami Umów o pomoc,
 - r) przyjęcie sprawozdania z wykonania projektów pod względem rzeczowym i finansowym,
 - s) przygotowanie informacji o nieprawidłowościach stwierdzonych w trakcie kontroli dla Zarządu Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa rozwoju Obszarów Wiejskich
 - t) przygotowywanie propozycji procedur i instrukcji dotyczących kontroli.

—§§

Dyrektor Biura upoważniony jest do:

- 1) podpisywania bieżącej korespondencji,
- 2) dokonywania samodzielnych zakupów bieżących jednorazowo do wysokości 5 000 PLN,
- 3) zawierania umów zleceń i o dzieło, po akceptacji Zarządu,
- 4) kierowania pracą i nadzoru nad pracownikami Biura i zleceniobiorcami,

- 5) – współdziałania z przedstawicielami środków masowego przekazu oraz informowania ich o działalności i zamierzeniach Stowarzyszenia;
- 6) – organizowania konferencji prasowych;
- 7) – koordynowania spraw związanych z funkcjonowaniem zespołów roboczych Stowarzyszenia;
- 8) – podejmowania decyzji dotyczących działalności Stowarzyszenia w zakresie nie zastrzeżonym dla innych organów;
- 9) – podpisywanie dokumentów łącznie z księgowym biura, o charakterze finansowo-rozliczeniowym.

§9

1. *Pracownik ds. koordynowania projektów* jest odpowiedzialny za kompleksową obsługę potencjalnych beneficjentów, przygotowanie projektów oraz realizację i rozliczenie procesu dotyczącego projektów.
2. Do obowiązków pracownika ds. koordynowania projektów należy w szczególności:
 - a) – obsługa związana z naborem wniosków składanych w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich
 - b) – organizacja pracy Rady Stowarzyszenia oceniającej operacje;
 - c) – przygotowanie i składanie wniosków o pomoc finansową na funkcjonowanie LGD i realizację przedsięwzięć określonych w LSR;
 - d) – przygotowanie i składanie wniosków o płatność;
 - e) – przygotowywanie odpowiednich sprawozdań;
 - f) – monitorowanie podpisywania i realizacji umów;
 - g) – przygotowanie sprawozdań z realizacji LSR dla Zarządu;
 - h) – koordynowanie projektów współpracy;
 - i) – sporządzanie opinii dotyczących problemów związanych z realizacją projektów;
 - j) – przeprowadzenie końcowego rozliczenia rzeczowego pod względem zgodności z warunkami Umów o pomoc;
 - k) – poszukiwanie możliwości dofinansowania dla projektów Stowarzyszenia;
 - l) – realizacja projektów Stowarzyszenia;
 - m) – przygotowanie i prezentacja informacji na temat operacji;
 - n) – prowadzenie doradztwa dla beneficjentów w sprawie warunków i możliwości otrzymania dofinansowania.

§10

1. *Asystent ds. obsługi sekretariatu* jest odpowiedzialny za kompleksową obsługę biurową zgodnie z wewnętrzną instrukcją kancelaryjną, a w szczególności za:
 - a) gromadzenie i udostępnianie dokumentów z zakresu działania Stowarzyszenia;
 - b) sporządzanie protokółów i przygotowywanie projektów uchwał organów Stowarzyszenia;
 - c) prowadzenie dokumentacji członkowskiej;

- ~~—d) prowadzenie dokumentacji kadrowej pracowników Biura Stowarzyszenia,~~
- ~~—e) przygotowywanie bieżącej korespondencji Stowarzyszenia,~~
- ~~—f) dokonywania na polecenie Dyrektora Biura zakupów bieżących,~~
- ~~g) przygotowanie i dokumentowanie badań rynku,~~
- ~~h) przygotowanie projektów umów-zleceń i o dzieło,~~
- ~~i) obsługa zespołów roboczych Stowarzyszenia,~~
- ~~j) aktualizowanie danych na www.dirow.pl.~~

~~§11~~

~~W kwestiach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie decyzje podejmuje Zarząd kierując się obowiązującymi przepisami prawa, statutem i uchwałami Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.~~

~~Załącznik nr 6. Regulamin naboru pracowników Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich~~

~~Regulamin naboru na wolne stanowiska w biurze~~

~~w stowarzyszeniu Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich~~

~~I. Cel wprowadzenia regulaminu.~~

- ~~1. Celem regulaminu jest ustalenie zasad zatrudniania pracowników na stanowiskach biurowych stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.~~
- ~~2. Nabór jest otwarty.~~

~~II. Zakres obowiązywania procedury.~~

- ~~1. Regulamin ma zastosowanie do zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę~~
- ~~2. Zatrudnianie pracowników odbywa się w drodze analizy złożonych ofert, przy czym informacja o wolnym stanowisku pracy winna być podana do publicznej wiadomości.~~

~~III. Wszczęcie procedury rekrutacyjnej.~~

- ~~1. Decyzję o rozpoczęciu procedury rekrutacyjnej podejmuje Zarząd Stowarzyszenia.
Wniosek powinien zawierać uzasadnienie oraz opis wolnego stanowiska pracy.~~
- ~~2. Opis stanowiska pracy powinien zawierać:
 - ~~1) określenie celów i zadań wykonywanych na danym stanowisku pracy oraz wynikających z tego tytułu obowiązków,~~
 - ~~2) określenie odpowiedzialności i podległości służbowej,~~
 - ~~3) wymagania w zakresie kwalifikacji, umiejętności, uprawnień i predyspozycji niezbędnych dla danego stanowiska pracy~~
 - ~~4) wymiar czasu pracy~~
 - ~~5) inne wyznaczniki określające indywidualny charakter danego stanowiska pracy.~~~~

- ~~3. Akceptacja wniosku przez Zarząd Stowarzyszenia powoduje rozpoczęcie procedury naboru.~~

~~IV. Przebieg procesu rekrutacji.~~

- ~~1. Nabór na wolne stanowiska pracy przeprowadza komisja rekrutacyjna zwana dalej komisją, powołana przez Zarząd Stowarzyszenia~~
- ~~2. W skład Komisji wchodzi:
 - ~~1) Prezes Zarządu,~~
 - ~~2) Skarbnik Stowarzyszenia,~~
 - ~~3) Członek Zarządu wskazany przez prezesa Zarządu,~~~~

3. ~~W uzasadnionych przypadkach Prezes Zarządu może uzupełnić skład komisji o dodatkowe osoby posiadające wiedzę i doświadczenie przydatne w procesie przeprowadzania naboru.~~
4. ~~Prace Komisji są ważne przy udziale co najmniej 2 jej członków.~~
5. ~~Komisja działa do czasu zakończenia procedury naboru.~~
6. ~~Komisja ustala projekt ogłoszenia o naborze i po akceptacji Prezesa przekazuje do publikacji.~~
7. ~~Ogłoszenie umieszcza się, na co najmniej 14 dni przed terminem składania dokumentów na stronie internetowej Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz w siedzibie Stowarzyszenia. Ogłoszenie może być także zamieszczone w prasie i na stronach internetowych urzędów gmin wchodzących w skład LGD.~~
8. ~~Ogłoszenie powinno zawierać~~
 - 1) ~~nazwę i adres jednostki,~~
 - 2) ~~określenie stanowiska pracy,~~
 - 3) ~~określenie wymagań związanych ze stanowiskiem zgodnie z jego opisem, ze wskazaniem które są niezbędne, a które dodatkowe,~~
 - 4) ~~wskazanie zakresu zadań wykonywanych na danym stanowisku,~~
 - 5) ~~wskazanie wymaganych dokumentów (list motywacyjny, życiorys – curriculum vitae, kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie, kopie dokumentów potwierdzających doświadczenie zawodowe, kopie zaświadczeń o ukończonych kursach i szkoleniach)~~
 - 6) ~~określenie terminu i miejsca składania dokumentów.~~
9. ~~Analizy złożonych dokumentów dokonuje Komisja wskazując kandydatów spełniających wymogi formalne określone w ogłoszeniu do zatrudnienia na danym stanowisku.~~
10. ~~Listę kandydatów zakwalifikowanych do dalszej procedury upowszechnia się poprzez publikację na stronie internetowej Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich.~~
11. ~~W kolejnym etapie Komisja przystępuje do oceny merytorycznej kandydatów na podstawie rozmów kwalifikacyjnych.~~
12. ~~Celem rozmowy kwalifikacyjnej jest nawiązanie bezpośredniego kontaktu z kandydatem, weryfikacja informacji zawartych w złożonej dokumentacji oraz sprawdzenie i ocena wiedzy, umiejętności i predyspozycji niezbędnych do wykonywania określonej pracy.~~
13. ~~Po dokonaniu oceny merytorycznej Komisja podsumowuje nabór i wskazuje kandydata, który w największym stopniu spełnia wymagane kryteria.~~
14. ~~Ostateczną decyzję o wyborze kandydata podejmuje Prezes Zarządu.~~

15. Po zakończeniu procedury naboru sekretarz Komisji sporządza protokół.
16. Informację o wynikach naboru Komisja upowszechnia w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata lub od zakończenia procedury, w przypadku gdy w jej wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.
17. Informację zamieszcza się w biurze oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia.
18. Informacja, o której wyżej mowa zawiera:
 - 1) nazwę i adres jednostki
 - 2) określenie stanowiska
 - 3) imię i nazwisko wybranego kandydata oraz miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego,
 - 4) uzasadnienie wyboru kandydata lub uzasadnienie nierozstrzygnięcia naboru.

V. Zatrudnienie pracownika i postanowienia końcowe.

1. Z wybranym kandydatem Prezes Zarządu nawiązuje stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. Umowa o pracę może być zawarta na czas nieokreślony, okres próbny lub czas określony.
2. Zawarcie umowy na czas nieokreślony może być poprzedzone zawarciem umów terminowych.
3. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w ciągu 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, możliwe jest zatrudnienie na tym samym stanowisku kolejnej osoby spośród kandydatów wymienionych w protokole z tego naboru oraz ponowne upowszechnienie informacji o wynikach naboru.
4. Przyjmuje się następujące zasady postępowania z dokumentacją naboru:
 - 1) dokumenty kandydata, z którym nawiązano stosunek pracy, załącza się do jego akt osobowych,
 - 2) dokumenty innych kandydatów, zakwalifikowanych do oceny merytorycznej przechowuje się przez okres 3 miesięcy od daty zakończenia procedury naboru, a następnie komisyjnie niszczy.
 - 3) dokumenty kandydatów, którzy się nie zakwalifikowali zostaną odesłane
5. Aktualizacja procedury naboru może być dokonywana w każdym czasie, a w szczególności:
 - 1) w celu dostosowania jej do przepisów obowiązujących,
 - 2) w celu jej usprawnienia.
6. Aktualizacje zatwierdza Zarząd w drodze uchwały.
7. Regulamin zatwierdza Zarząd w drodze uchwały.

Załącznik nr 7. Opis warunków technicznych i lokalowych biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

1. — Opis określa warunki techniczne i lokalowe funkcjonowania biura LGD Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich.
2. — Adres biura LGD: 74 100 Gryfino ul. Sprzymierzonych 8.
3. — Do dyspozycji pracowników biura są dwa pokoje, dla dyrektora biura oraz pracownika ds. koordynowania projektów.
4. — Na potrzeby prowadzenia spotkań kongresowo-konferencyjnych będzie udostępniona sala, mieszcząca się w Urzędzie Miasta i Gminy Gryfino, na ul. 1 Maja 16, 74 100 Gryfino. Powierzchnia sali wynosi 114,60 m², co pozwala na organizację spotkań dla 80 osób.
5. — Każdy pracownik będzie miał do dyspozycji:
 - a) — stanowisko komputerowe, tj. jednostka centralna wraz z monitorem lub komputer przenośny,
 - b) — drukarkę,
 - c) — telefon,
 - d) — fax,
 - e) — biurko,
 - f) — szafkę lub regał do przechowywania dokumentów.
6. — W biurze LGD będzie stworzone oddzielne stanowisko do obsługi interesantów składające się ze stolika oraz krzesel. Dzięki temu zostanie zapewnione szybkie oraz efektywne przyjmowanie i obsługa interesantów.
7. — W biurze będzie znajdowało się wydzielone miejsce przeznaczone do archiwizowania dokumentów związanych z wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju oraz działalnością biura. Będzie ono posiadało stosowne zabezpieczenia.

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

Tytuł projektu:.....
.....

Numer projektu:.....

Imię i nazwisko oceniającego:.....

* Niewłaściwe skreślić

.....
.....
~~data i podpis oceniającego~~ ~~data i podpis sekretarza~~

Instrukcja wypełnienia Indywidualnej Karty Oceny

1. Osobą upoważnioną do wypełnienia karty oceny jest członek organu decyzyjnego, czyli Rady LGD.
2. Zanim zostanie rozpoczęty proces wypełniania kart oceny każdy z członków Rady zobligowany jest do wypełnienia oświadczeń o bezstronności. (Załącznik nr 9).
3. Karta oceny podzielona jest na dwie części: wyboru oraz uzupełnień. W ramach części wyboru występują pola związane z typem działania, zgodności z celami ogólnymi i szczegółowymi oraz przedsięwzięciami. W ramach części uzupełnień występują pola dotyczące: oceny zgodności projektu – tak/nie, nazwy i numeru konkursu, imienia i nazwiska oraz nazwy Wnioskodawcy, miejsca zamieszkania lub adresu siedziby, tytułu projektu oraz imienia i nazwiska oceniającego.
4. Prawidłowe wypełnienie karty:
 - a) w części wyboru znajdują się jedynie „X” lub „V” w odpowiednich polach karty,
 - b) w części uzupełnień osoba oceniająca jest zobowiązana do wypełnienia wszystkich informacji służących identyfikacji złożonego wniosku,
 - c) ocena zgodności zgłaszanego projektu następuje na podstawie skreślenia niewłaściwej opcji w polu „Czy zgłaszamy projekt jest zgodny: TAK/NIE”,
 - d) wypełnienie karty długopisem, cienkopisem lub piórem koloru niebieskiego.
5. Nieważność głosu następuje jeśli na karcie oceny nie widnieją dane oraz podpis osoby oceniającej Wniosek, a także nie są wypełnione pola identyfikujące nazwę Wnioskodawcy, projektu oraz numer Wniosku.
6. Osobą odpowiedzialną za weryfikację poprawności wypełnienia poszczególnych kart jest Sekretarz.
7. W sytuacji stwierdzenia błędu w wypełnieniu karty, Sekretarz zwraca się bezpośrednio do osoby sporządzającej daną kartę w celu jednorazowego uzupełnienia występujących braków i/lub złożenia niezbędnych wyjaśnień. Wprowadzone przez wezwaną osobę uzupełnienia muszą zostać potwierdzone jej podpisem w miejscach, gdzie została naniesiona korekta.
8. Po dokonaniu korekty, Sekretarz ponownie sprawdza poprawność karty. Jeżeli w dalszym ciągu pola będą niepoprawnie wypełnione, głos zostaje unieważniony.
9. Po zebraniu kart oceny wypełnionych przez członków Rady LGD oceniana jest zgodność operacji z Lokalną Strategią Rozwoju. Odpowiedzialnym za obliczenie wyników głosowania jest Sekretarz posiedzenia. Przedstawia on wyniki oceny Przewodniczącemu Rady LGD. Operację uznaje się za zgodną z LSR, jeśli za opcją „TAK” zagłosuje bezwzględna większość członków Rady, tj. 50 proc. +1.
10. Wyniki głosowania dotyczące zgodności operacji z LSR ogłasza Przewodniczący Rady.

Załącznik nr 9. Oświadczenie o bezstronności

Oświadczenie członków Rady Stowarzyszenia Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich

Na podstawie Regulaminu Rady LGD § 21, pkt. 1 i 2.

Ja _____
_____ (imię i nazwisko)

deklaruję zachowanie bezstronności w pracach Rady LGD.

Oświadczam, że w stosunku do Wnioskodawców składających wnioski w ramach naboru
..... ogłoszonego w dniu

- nie zachodzą okoliczności opisane w § 21, pkt.1 i 2 Regulaminu Rady LGD
- zachodzą okoliczności opisane w § 21, pkt. 1 i 2 Regulaminu Rady LGD, wyłącznie w stosunku do następujących Wnioskodawców:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Data

Czytelny podpis

Załącznik nr 10. Karta oceny zgodności z kryteriami lokalnymi

**KARTA OCENY ZGODNOŚCI Z LOKALNYMI KRYTERIAMI OCENY
„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”**

1. Skala innowacyjności:

- na skalę Wnioskodawcy – 1 pkt.
- na skalę miejscowości – 2 pkt.
- na skalę gminy – 3 pkt.
- na skalę całego obszaru LGD – 4 pkt.

2. Ilość prowadzonych nowych usług lub produktów w wyniku realizacji projektu:

- jedna nowa usługa lub produkt – 1 pkt.
- dwie nowe usługi lub produkty – 2 pkt.
- trzy nowe usługi lub produkty – 3 pkt.
- cztery i więcej nowych produktów i usług – 4 pkt.

3. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji projektów przy współudziale środków z UE:

- Tak – 1 pkt.
- Nie – 0 pkt.

4. Wzrost konkurencyjności Wnioskodawcy:

- na skalę miejscowości – 1 pkt.
- na skalę gminy – 2 pkt.
- na skalę obszaru LGD – 3 pkt.

5. Projekt wpływa na co najmniej jedno z wymienionych: rozwój turystyki, wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych lub kulturowych, rozwój rekreacji.

- Tak – 1 pkt.
- Nie – 0 pkt.

Proszę o zaznaczenie krzyżykiem wybranej odpowiedzi:

Suma uzyskanych punktów:

Nazwa i numer konkursu:

Imię i nazwisko lub nazwa Wnioskodawcy:

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

aa

Miejsce zamieszkania lub adres siedziby: aa

aa

Tytuł projektu: aa

aa

Numer projektu: aa

Imię i nazwisko oceniającego: aaa

.....
— data i podpis oceniającego — data i podpis sekretarza

KARTA OCENY ZGODNOŚCI Z LOKALNYMI KRYTERIAMI OCENY

„Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

1. Wzrost zatrudnienia na podstawie umowy o pracę:

- brak wzrostu zatrudnienia — 0 pkt.
- 0,25 — 2,00 etatów — 1 pkt.
- powyżej 2,00 — 4,00 etatów — 2 pkt.
- powyżej 4,00 etatów — 3 pkt.

2. Skala innowacyjności:

- na skalę Wnioskodawcy — 1 pkt.
- na skalę miejscowości — 2 pkt.
- na skalę gminy — 3 pkt.
- na skalę całego obszaru LGD — 4 pkt.

3. Ilość prowadzonych nowych usług lub produktów w wyniku realizacji projektu:

- jedna nowa usługa lub produkt — 1 pkt.
- dwie nowe usługi lub produkty — 2 pkt.
- trzy nowe usługi lub produkty — 3 pkt.
- cztery i więcej nowych produktów i usług — 4 pkt.

4. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji projektów przy współudziale środków z UE:

- Tak — 1 pkt.
- Nie — 0 pkt.

5. Wzrost konkurencyjności Wnioskodawcy:

- na skalę miejscowości — 1 pkt.
- na skalę gminy — 2 pkt.
- na skalę obszaru LGD — 3 pkt.

6. Projekt wpływa na co najmniej jedno z wymienionych: rozwój turystyki, wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych lub kulturowych, rozwój rekreacji.

7. Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń w przedsiębiorstwie:

- Tak — 1 pkt.
- Nie — 0 pkt.

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

Proszę o zaznaczenie krzyżykiem wybranej odpowiedzi.

Suma uzyskanych punktów:.....

Nazwa i numer konkursu:.....

Imię i nazwisko lub nazwa Wnioskodawcy:

.....

Miejsce zamieszkania lub adres siedziby:

.....

Tytuł projektu:.....

.....

Numer projektu:.....

Imię i nazwisko oceniającego:.....

.....
— data i podpis oceniającego —

.....
— data i podpis sekretarza

KARTA OCENY ZGODNOŚCI Z LOKALNYMI KRYTERIAMI OCENY
„Odnowa i rozwój wsł”

1. Projekt wpływa na rozwój turystyki:

Tak – 1 pkt.
Nie – 0 pkt.

2. Projekt wpływa na rozwój infrastruktury rekreacji:

Tak – 1 pkt.
Nie – 0 pkt.

3. Projekt wpływa na zachowanie dorobku historycznego:

Tak – 1 pkt.
Nie – 0 pkt.

4. Projekt wpływa na zachowanie dziedzictwa kulturowego:

Tak – 1 pkt.
Nie – 0 pkt.

5. Projekt zwiększa integrację społeczną:

Tak – 1 pkt.
Nie – 0 pkt.

6. Zasięg oddziaływania projektu:

gmina – 1 pkt.
obszar LGD – 2 pkt.
województwo zachodniopomorskie – 3 pkt.

7. Pochodzenie użytkowników infrastruktury:

miejsowość – 1 pkt.
gmina – 2 pkt.
cały obszar LGD – 3 pkt.

8. Lokalizacja projektu:

- jedna miejscowość — 1 pkt.
- dwie miejscowości — 2 pkt.
- więcej lub dwie miejscowości — 3 pkt.

9. — Udział partnerów w projekcie:

- jeden partner — 1 pkt.
- dwóch partnerów — 2 pkt.
- trzech partnerów — 3 pkt.

10. — Wartość całkowita projektu:

- Powyżej 400 000 — 0 pkt.
- Powyżej 250 000 do 400 000 — 1 pkt.
- Powyżej 150 000 do 250 000 — 2 pkt.
- 150 000 PLN i mniej — 3 pkt.

Proszę o zaznaczenie krzyżykiem wybranej odpowiedzi.

Suma uzyskanych punktów:

Nazwa i numer konkursu:

Imię i nazwisko lub nazwa Wnioskodawcy:

.....

Miejsce zamieszkania lub adres siedziby:

.....

Tytuł projektu:

.....

Numer projektu:

Imię i nazwisko oceniającego:

.....
— data i podpis oceniającego — data i podpis sekretarza

Instrukcja wypełnienia kart zgodności z lokalnymi kryteriami

Dla: Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenia i rozwoju Mikroprzedsiębiorstw oraz Odnowy i rozwoju wsi

1. — Osobą upoważnioną do wypełnienia karty oceny jest członek organu decyzyjnego, czyli Rady LGD.
2. — Karta oceny dzieli się na kryteria punktowane oraz pola uzupełnień. Lokalne kryteria oceny zawierają kryteria punktowane. W zależności od kryterium, ilość punktów waha się od 1 do 4 pkt. Karta wypełniona jest długopisem, cienkopisem lub piórem koloru niebieskiego.
3. — Prawidłowy sposób wypełnienia karty zawierającej:
 - a) lokalne kryteria zgodności: każde pole wypełniane jest poprzez wpisanie „X” lub „V”;
 - b) pola uzupełnień: stanowią dane identyfikujące: nazwę i numer konkursu, imię i nazwisko oraz nazwę Wnioskodawcy, miejsce zamieszkania lub adres siedziby, tytuł projektu, numer projektu, a także imię i nazwisko oceniającego;
 - c) podstawą karty oceny jest wyliczenie „Sumy uzyskanych punktów”.
4. — Osobą odpowiedzialną za weryfikację poprawności wypełnienia poszczególnych pól kart jest Sekretarz.
5. — W sytuacji stwierdzenia błędów w wypełnionej karcie, Sekretarz zwraca się bezpośrednio do osoby sporządzającej daną kartę w celu jednorazowego uzupełnienia występujących braków i/lub złożenia niezbędnych wyjaśnień. Wprowadzone przez wezwaną osobę uzupełnienia muszą zostać potwierdzone jej podpisem w miejscach gdzie została naniesiona korekta.
6. — Po dokonaniu korekty, Sekretarz ponownie sprawdza poprawność karty. Jeżeli w dalszym ciągu pola będą niepoprawnie wypełnione, głos zostaje unieważniony.
7. — Ocena projektu według lokalnych kryteriów polega na tym, że sumowane są punkty znajdujące się w polu „suma uzyskanych punktów” na wszystkich ważnych kartach oceny oraz uzyskana suma jest dzielona przez liczbę ważnie oddanych głosów. Jest to wynik punktowy danego projektu.
8. — Po zebraniu kart oceny wypełnionych przez członków Rady LGD oceniana jest zgodność operacji z Lokalną Strategią Rozwoju. Odpowiedzialnym za obliczenie wyników głosowania jest Sekretarz posiedzenia. Przedstawia on wyniki oceny Przewodniczącemu Rady LGD.
9. — Wyniki głosowania dotyczące zgodności operacji ogłasza Przewodniczący Rady.
10. — Wyniki głosowania są podstawą do sporządzenia listy projektów rekomendowanych do otrzymania dofinansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

**KARTA OCENY ZGODNOŚCI Z LOKALNYMI KRYTERIAMI OCENY
„Małe projekty”**

KRYTERIA LOKALNE

1. Projekt wpływa na rozwój turystyki:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

2. Projekt wpływa na rozwój rekreacji:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

3. Projekt wpływa na zachowanie dorobku historycznego:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

4. Projekt wpływa na zachowanie dziedzictwa kulturowego:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

5. Projekt wpływa na rozwój przedsiębiorczości:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

6. Projekt zwiększa integrację społeczną:

Tak – 1 pkt.

Nie – 0 pkt.

7. Zasięg oddziaływania projektu:

gminę – 1 pkt.

obszar LGD — 2 pkt.
 województwo zachodniopomorskie — 3 pkt.

8. Pochodzenie użytkowników infrastruktury:

miejsowość — 1 pkt.
 gmina — 2 pkt.
 cały obszar LGD 3 pkt.

9. Zasięg lokalizacyjny projektu:

jedna miejscowość — 1 pkt.
 dwie miejscowości — 2 pkt.
 więcej lub dwie miejscowości — 3 pkt.

10. Udział partnerów w projekcie:

jeden partner — 1 pkt.
 dwóch partnerów — 2 pkt.
 trzech partnerów — 3 pkt.

Proszę o zaznaczenie krzyżykiem wybranej odpowiedzi.

Suma uzyskanych punktów:

Nazwa i numer konkursu:

Imię i nazwisko lub nazwa Wnioskodawcy:

.....

Miejsce zamieszkania lub adres siedziby:

.....

Tytuł projektu:

.....

Numer projektu:

Imię i nazwisko oceniającego:

.....
 — data i podpis oceniającego — data i podpis sekretarza

Instrukcja wypełnienia kart zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru dla Małych projektów

1. Osobą upoważnioną do wypełnienia karty oceny jest członek organu decyzyjnego, czyli Rady LGD.
2. Karta oceny dla Małych projektów zawiera lokalne kryteria zgodności oraz pola uzupełnień. W zależności od kryterium ilość punktów jest różna, od 1 do 3 pkt. Karta wypełniona jest długopisem, cienkopisem lub piórem koloru niebieskiego.
3. Prawidłowo wypełniona karta powinna zawierać:
 - d) podstawą karty oceny jest wyliczenie „Sumy uzyskanych punktów”.
 - a) lokalne kryteria zgodności: każde pole wypełniane jest poprzez wpisanie „X” lub „V”,
 - d) pola uzupełnień stanowią dane identyfikujące projekt: nazwę i numer konkursu, imię i nazwisko oraz nazwę Wnioskodawcy, miejsce zamieszkania lub adres siedziby, tytuł projektu, numer projektu, a także imię i nazwisko oceniającego.
 - e) podstawą karty oceny jest wyliczenie „Sumy uzyskanych punktów”.
4. Nieważność głosu następuje, jeśli na karcie oceny nie widnieją dane oraz podpis osoby oceniającej Wniosek, a także nie są wypełnione pola identyfikujące nazwy Wnioskodawcy oraz projektu oraz numeru Wniosku.
5. Osobą odpowiedzialną za weryfikację poprawności wypełnienia poszczególnych pól kart jest Sekretarz.
6. W sytuacji stwierdzenia błędów w wypełnionej karcie, Sekretarz zwraca się bezpośrednio do osoby sporządzającej daną kartę w celu jednorazowego uzupełnienia występujących braków i/lub złożenia niezbędnych wyjaśnień. Wprowadzone przez wezwaną osobę uzupełnienia muszą zostać potwierdzone jej podpisem w miejscach gdzie została naniesiona korekta.

7. Po dokonaniu korekty, Sekretarz ponownie sprawdza poprawność karty. Jeżeli w dalszym ciągu pola będą niepoprawnie wypełnione, głos zostaje unieważniony.
8. Ocena projektu według lokalnych kryteriów polega na tym, że sumowane są punkty znajdujące się w polu „suma uzyskanych punktów” na wszystkich ważnych kartach oceny oraz uzyskana suma jest dzielona przez liczbę ważnie oddanych głosów. Jest to wynik punktowy danego projektu.
9. Po zebraniu kart oceny wypełnionych przez członków Rady LGD oceniana jest zgodność operacji z Lokalną Strategią Rozwoju. Odpowiedzialnym za obliczenie wyników głosowania jest Sekretarz posiedzenia. Przedstawia on wyniki oceny Przewodniczącemu Rady LGD.
10. Wyniki głosowania dotyczące zgodności operacji ogłasza Przewodniczący Rady.
11. Wyniki głosowania są podstawą do sporządzenia listy projektów rekomendowanych do otrzymania dofinansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

Załącznik 11. Wzór ankiety potrzeb mieszkańców

ANKIETA

1. Którą gminę Pan/Pani reprezentuje?

.....

2. Płeć:

- a. kobieta
- b. mężczyzna

3. Wiek: lat

4. Wykształcenie:

- a. Podstawowe;
- b. Zawodowe;
- c. Średnie zawodowe;
- d. Średnie ogólnokształcące;
- e. Wyższe.

5. Do której grupy Pan/Pani należy:

- a. osoba fizyczna – rolnik, małżonek rolnika lub domownik.
- b. mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro.
- c. małe, średnie lub duże przedsiębiorstwo.
- d. osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego.

6. Proszę wskazać pięć najważniejszych problemów, z jakimi się Pan/Pani spotyka i określić ich ważność dla funkcjonowania społeczności lokalnej od 1 (najważniejszy) do 5 (najmniej ważny):

- a. Słabo rozwinięta infrastruktura komunalna (drogi, transport publiczny)
- b. Zanieczyszczenie środowiska (niski poziom wyposażenia w sieci wodno-kanalizacyjne, brak lub niewielka ilość składowisk odpadów, niski stopień wykorzystania energii odnawialnej)
- c. Niski poziom edukacji
- d. Mała dostępność do kultury i rozrywki
- e. Patologie społeczne
- f. Słaba dostępność do opieki zdrowotnej
- g. Przestępczość
- h. Brak lidera lokalnego
- i. Nuda
- j. Niski poziom aktywności samorządów

- k. — Brak dostępu do Internetu
- l. — Niewykorzystanie potencjału turystycznego i kulturalnego gminy
- m. — Brak wspierania przedsiębiorców
- n. — Brak miejsc pracy
- o. — Mała ilość lub brak dostępu do kursów lub szkoleń podnoszących kwalifikacje pozarolnicze
- p. — Inne:

—7. Jakie są silne strony obszaru Lokalnej Grupy Działania? Proszę dokonać wyboru najważniejszych silnych stron i określić ich ważność dla funkcjonowania społeczności lokalnej — od 1 (najważniejsza) do 5 (najmniej ważna):

- a. — Dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna (drogi, transport publiczny)
- b. — Dobry stan środowiska (wystarczający poziom wyposażenia w sieci wodno-kanalizacyjne, odpowiednia ilość składowisk odpadów, wykorzystanie energii odnawialnej)
- c. — Wysoki poziom edukacji
- d. — Duża dostępność do kultury i rozrywki
- e. — Niski poziom patologii społecznych
- f. — Dobra dostępność do opieki zdrowotnej
- g. — Wysoki poziom bezpieczeństwa
- h. — Istnienie lidera lokalnego
- i. — Atrakcyjna i ciekawa oferta kulturalna, spędzania wolnego czasu, rekreacji, rozrywki
- j. — Wysoki poziom aktywności samorządów
- k. — Duże możliwości rozwoju przedsiębiorczości i wsparcie przedsiębiorców
- l. — Brak problemów na rynku pracy
- m. — Dobry dostęp do kursów lub szkoleń podnoszących kwalifikacje pozarolnicze
- n. — Inne:

8. Szanse — jakie źródła stymulowania rozwoju widzi Pan/Pani w najbliższej przyszłości w odniesieniu do obszaru Lokalnej Grupy Działania? Proszę dokonać wyboru najważniejszych szans i określić ich ważność dla funkcjonowania społeczności lokalnej — od 1 (najważniejsza) do 5 (najmniej ważna):

- a. — Wykorzystanie unijnych źródeł finansowania projektów
- b. — Duża aktywność Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich DIROW
- c. — Łatwe procedury pozyskiwania współfinansowania unijnego z budżetu DIROW
- d. — Dobra komunikacja między Dolnoodrzańską Inicjatywą Rozwoju Obszarów Wiejskich DIROW a podmiotami funkcjonującymi na terenie danej gminy
- e. — Zwiększenie nakładów gminy na przedsięwzięcia infrastrukturalne
- f. — Inne:

9. Zagrożenia — jakie przeszkody w rozwoju widzi Pan/Pani w najbliższej przyszłości w odniesieniu do obszaru Lokalnej Grupy Działania? Proszę dokonać wyboru najważniejszych szans i określić ich ważność dla funkcjonowania społeczności lokalnej — od 1 (najważniejsza) do 5 (najmniej ważna):

- a. — Brak wykorzystania unijnych źródeł finansowania projektów
- b. — Brak aktywności Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich DIROW
- c. — Skomplikowane procedury pozyskiwania współfinansowania unijnego z budżetu DIROW

- d. — Brak współpracy Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich DIROW z podmiotami funkcjonującymi na terenie danej gminy
- e. — Niskie nakłady gminy na przedsięwzięcia infrastrukturalne
- f. — Inne:

10. Jakie działania przyczynią się Pana/Pani zdaniem w największym stopniu do rozwoju obszaru Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich DIROW:

a) Rozwój pozarolniczych form zatrudnienia – pomoc z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie (proszę wybrać **trzy** Pana/Pani zdaniem najważniejsze opcje):

- a. — usług dla gospodarstw lub leśnictw
- b. — usług dla ludności,
- c. — sprzedaży hurtowej i detalicznej,
- d. — rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- e. — robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych,
- f. — usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem,
- g. — usług transportowych,
- h. — usług komunalnych,
- i. — przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych,
- j. — magazynowania lub przechowywania towarów,
- k. — wytwarzania produktów energetycznych z biomasy,
- l. — rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

b) Działania w celu tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw – pomoc z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, działających w zakresie (proszę wybrać **trzy** Pana/Pani zdaniem najważniejsze opcje):

- a. — usług dla gospodarstw lub leśnictwa,
- b. — usług dla ludności,
- c. — sprzedaży hurtowej i detalicznej,
- d. — rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- e. — robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych,
- f. — usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem,
- g. — usług transportowych,
- h. — usług komunalnych,
- i. — przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych,
- j. — magazynowania lub przechowywania towarów,
- k. — wytwarzania produktów energetycznych z biomasy,
- l. — rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

c) Działania w celu odnowy i rozwoju wsi – pomoc finansowa z tytułu inwestycji w zakresie budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów (proszę wybrać **trzy** Pana/Pani zdaniem najważniejsze opcje):

- a. — pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- b. — służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury; kształtowaniu obszaru przestrzeni publicznej,
- c. — związanych z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturowych,
- d. — zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w

tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne, odnawiania, ekspozycji lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci, kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

d) Małe projekty (proszę wybrać **trzy** Pana/Pani zdaniem najważniejsze opcje):

- a. — organizacja szkoleń oraz innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym,
- b. — organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych,
- c. — budowa, odbudowa lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej,
- d. — remont lub wyposażenie świetlic wiejskich,
- e. — remont lub wyposażenie muzeów, odnowa zabytków,
- f. — promocja lokalnej twórczości, kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów.

Załącznik 12. Sprawozdania z konsultacji społecznych

SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD-DIROW				
Gmina Bania				
1. Data spotkania:	2. Czas spotkania	3. Cel spotkania	4. Ilość uczestników	5. Podział uczestników
17/12/2008	9.00 – 12.00	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Bania z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.	20	<ul style="list-style-type: none"> ✓—osoba fizyczna ✓—przedsiębiorca ✓—jednostki budżetowe ✓—organizacje pozarządowe ✓—inne
<p>6. Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych – przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Odnowa zabytków na terenie gminy; odrestaurowanie zamku w Swobnicy ✓—Rozwój turystyki poprzez tworzenie ścieżek pieszych i rowerowych, zagospodarowanie jezior, stworzenie bazy noclegowej, punkty małej i dużej gastronomi, pola namiotowe ✓—Rozwój agroturystyki ✓—Poprawienie estetyki miejscowości; zagospodarowanie parku; alejki, ławki, stworzenie przystani (moło), budowa chodników i poboczy ✓—Tworzenie integracyjnych miejsc dla młodzieży, budowa hali sportowej w Lubanowie, wyposażenie placówek oświatowych, remonty świetlic 				
<p>7. Badania ankietowe:</p> <p>Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie zgodności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8. Przeprowadzenie badania marketingowego.</p> <p>Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkuosobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Bania w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW.</p> <p>"Analiza SWOT"</p>				

Mocne strony

- ✓ Ciekawa historia
- ✓ Dużo obiektów historycznych o dużych walorach turystycznych, m.in.; kościoły, zamek w Swobnicy, odremontowana baszta prochowa
- ✓ Dobra lokalizacja; duża ilość jezior i lasów, parki, rzeki, czyste powietrze
- ✓ Brak zanieczyszczeń ze strony przemysłu
- ✓ Położenie w strefie przygranicznej; możliwość współpracy z Niemcami
- ✓ Położenie centralne pomiędzy 4 miastami
- ✓ Oczyszczalnia ścieków na terenie gminy
- ✓ Dobry dostęp do sieci telekomunikacji stacjonarnej i komórkowej
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich, Dom Kultury
- ✓ Szkoła podstawowa, gimnazjum
- ✓ Duży potencjał rolniczy i leśniczy
- ✓ Stale rozwija się aktywność społeczna
- ✓ Dostęp do państwowej opieki zdrowotnej
- ✓ Dobra sieć placówek oświatowych
- ✓ Dobra struktura gospodarstw rolnych
- ✓ Spora ilość dużych gospodarstw
- ✓ Istnieją tereny pod inwestycje
- ✓ Stały rozwój małych zakładów usługowych i handlowych
- ✓ Praca samorządowa na rzecz lokalnego społeczeństwa

Słabe strony

- ✓ Zaniechanie zabytków
- ✓ Utrata praw miejskich przez m. Banie
- ✓ Brak zagospodarowania terenów
- ✓ Brak bazy turystycznej; brak szlaków turystycznych; ścieżek rowerowych, plaży
- ✓ Zanieczyszczona woda w jeziorach
- ✓ Dalekie położenie od stolicy gminy
- ✓ Brak współpracy z miastem wojewódzkim
- ✓ Słaby rozwój regionu Pomerania i m. Szczecina
- ✓ Starzejące się społeczeństwo
- ✓ Zniszczone drogi gminne i powiatowe
- ✓ Brak chodników w mniejszych miejscowościach
- ✓ Brak połączeń kolejowych
- ✓ Źle zorganizowane usuwanie odpadów
- ✓ Brak zakładów przemysłowych
- ✓ Brak dobrze rozwiniętej sieci kanalizacyjnej
- ✓ W niektórych miejscach są trudności w podłączeniu Internetu
- ✓ Brak telewizji kablowej oraz stałego dostępu do Internetu
- ✓ Brak sieci gazociągu; funkcjonują kotłownie węglowe
- ✓ Brak lekarzy specjalistów
- ✓ Brak świetlic na wioskach i wyposażenia już istniejących
- ✓ Słabo rozwinięte rękodzieło
- ✓ Zbyt mało organizacji pozarządowych
- ✓ Brak alternatywnych źródeł pozyskiwania energii
- ✓ Brak przetwórstwa spożywczego
- ✓ Mało wykorzystane tereny przy jeziorach
- ✓ Słabo rozwinięty rynek pracy; wyjazd młodych za granicę ze względu na brak miejsc pracy i niskie wynagrodzenie, mała ilość wykwalifikowanych pracowników
- ✓ Słaba działalność sołectw, mała kreatywność
- ✓ Mała ilość osób zainteresowanych pracą w organizacjach pozarządowych
- ✓ Brak średnich i dużych przedsiębiorstw

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zbyt mała oferta zakładów usługowych ✓ Brak agroturystyki 		
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmiana elit rządowych ✓ Opracowanie planów działania przez Samorząd 		<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Niestabilna polityka gospodarcza ✓ Emigracja młodzieży ✓ Brak planu perspektywicznego zagospodarowania przestrzennego 		
<p>9. Wybór misji: Misją LGD "Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich" jest współpraca społeczności lokalnej DIROW w celu stworzenia obszaru, na którym wspierany jest rozwój przedsiębiorczości, kultywowanie historii i tradycji, pielęgnowanie dziedzictwa przyrodniczego oraz wzrost spójności społecznej.</p>				
<p>SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW Gmina Widuchowa</p>				
<p>1. Data spotkania: 17/12/2008</p>	<p>2. Czas spotkania 13.00 – 15.00</p>	<p>3. Cel spotkania Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Widuchowa z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>	<p>4. Ilość uczestników 4</p>	<p>5. Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe ✓ organizacje pozarządowe ✓ inne
<p>6. Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych – przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świetlice wiejskie – tworzenie nowych, renowacja starych ✓ Realizacja planu stworzenia sali gimnastycznej w rejonie ✓ Zorganizowanie szkolenia dla opiekunów dzieci w świetlicach 				

<p>✓—Uświadamianie społeczności o ważności recyklingu</p>	
<p>7.—Badania ankietowe: Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>	
<p>8.—Przeprowadzenie badania marketingowego. Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Widuchowa w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW. "Analiza SWOT"</p>	
<p><u>Mocne strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Zabytki; unikatowy kościół drewniany ✓—Ciekawa historia ✓—Ludność napływowa, wielokulturowa ✓—Raz do roku spotykają się dawni mieszkańcy, by powspominać ✓—Rozbudowa drogi wojewódzkiej ✓—„Święto Żurawia”—tydzień żurawia organizowany jest przez stronę polsko-niemiecką—jest to podgląd ptaków przed odlotem, corocznie przyciąga ornitologów i turystów—cel edukacyjny dla dzieci i dorosłych ✓—Dobry dostęp do Internetu, rozbudowane łącza oraz możliwość zakupienia Internetu bezprzewodowego ✓—Dobry stan środowiska, występują jeziora, lasy, jest dostęp do Odry ✓—Główna droga numer 31 ✓—Występuje duża ilość rowerzystów w sezonie, trasy rowerowe są oznakowane ponadto występują elementy zabytkowe na terenie ścieżek. Atrakcją są corocznie organizowane rajdy rowerowe i piesze. Ponadto szlak rowerowy zaczyna się i kończy na dwóch różnych stacjach kolejowych; wykorzystanie dla turystyki transportu kolejowego jest dobrym rozwiązaniem ✓—Gospodarstwa ekologiczne organizują dzień otwarty— impreza promująca zdrową żywność, ✓—Silny ruch Kół Gospodyń Wiejskich, organizuje m.in. „Dzień kapusty”, na który zjeżdżają się mieszkańcy pobliskich miejscowości. ✓—Odbývają się imprezy cykliczne, festyny; powrót do tradycji poprzez 	<p><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Kościół wymaga renowacji ✓—Potrzeba nowych chodników ✓—Migracja młodych ✓—Społeczeństwo starzeje się ✓—Zapotrzebowanie na renowację świetlic, lepsze warunki ✓—Brak odpowiednich szkoleń dla instruktorów i opiekunów świetlic ✓—Istnieje wielki potencjał aktywności społecznej, jednak nie ma gdzie go spożytkować, często brak inicjatyw ✓—Brak partnerstwa społecznego z gminą ✓—Brak odpowiedniej bazy; boisk sportowych ✓—Brak bezpośredniego wpływu nowo tworzonej drogi S-3 ✓—Nie ma bezpośredniej oferty dla młodzieży na spędzanie czasu wolnego ✓—Brak animatorów ✓—Brak współczesnego kina, teatru; kierunek Szczecin ✓—Częste problemy z komunikacją autobusową ze względu na małą ilość mieszkańców (czynnik ekonomiczny) ✓—Woda nie jest wszędzie dostarczana ✓—Brak pełnej kanalizacji w całej gminie ✓—Brak pełnej świadomości społeczeństwa o recyklingu ✓—Brak bazy gastronomicznej; restauracji, kawiarni

<p>zabawę, występy. W czasie imprez pobliskie wioski integrują się – delegacja Sołtysów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Jarmark Widuchowski – przygotowywany przez Urząd, ✓ Są organizowane zawody gminne, powiatowe, ✓ 3 Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z 60-letnią tradycją ✓ Dobrze znany Rzeźbiarz, zauważalny w mediach, wystawia rzeźby w czasie festynów, organizuje też warsztaty dla dzieci ✓ Występują świetlice wiejskie, szkoły mają rozbudowane zajęcia pozalekcyjne ✓ Rozwija się monokultura piłkarska ✓ Centrum kształcenia na odległość; informatyczne ✓ Cykliczne spotkania ludności 40+ polsko-niemieckiej w celu nauki języków; j. polski dla Niemców, j. niemiecki dla Polaków ✓ Znaczny czynnik kulturo-twórczy młodych ludzi w wieku 20-25 lat ✓ Środki komunikacji to autobus PKS oraz firmy prywatne; uwarunkowane czynnikiem ekonomicznym ✓ Pełna kanalizacja w miejscowości Widuchowa ✓ Liczne akcje zachęcające do segregowania odpadów, na przykład poprzez ulotki ✓ Działa Ośrodek Wypoczynkowy nad jeziorem w rejonie 	
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Trend wypoczynku na obszarach wiejskich ✓ Rozwój turystyki ✓ Rozwój agroturystyki ✓ Systematyczne odwiedzanie rejonu przez młodych poruszając się na rowerach, dzięki trasom rowerowym ✓ Promowanie zdrowej żywności przez innych producentów ekologicznej żywności, dzięki Dniom Otwartym ✓ Stworzenie marki produktu regionu przy użyciu żywności, bądź rzemiosła ✓ Realizacja planu stworzenia Sali gimnastycznej w rejonie – inicjatywa gminy ✓ Stworzenie świetlicy kulturowej i Domu Kultury ✓ Przewidywany wyż demograficzny 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wszelkie używki

<p>9.—Wybór misji: DIROW, jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz walorów przyrodniczo-histerycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej</p>				
<p>SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD-DIROW Gmina Cedynia</p>				
<p>1.—Data spotkania: 17/12/2008</p>	<p>2.—Czas spotkania 9.00—12.00</p>	<p>3.—Cel spotkania Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Cedynia z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>	<p>4.—Ilość uczestników 13</p>	<p>5.—Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—osoba fizyczna ✓—przedsiębiorca ✓—jednostki budżetowe ✓—organizacje pozarządowe ✓—inne
<p>6.—Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych—przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Utworzenie słowiańskiej stacji, prezentującej podstawowe historyczne i gospodarcze formy życia przodków ✓—Utworzenie bazy turystycznej dla zwiedzających oraz innych turystów 				
<p>7.—Badania ankietowe: Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8.—Przeprowadzenie badania marketingowego- Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Cedynia w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW. "Analiza SWOT"</p>				
<p><u>Mocne strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Bogata przeszłość historyczna ✓—Duża liczba obiektów zabytkowych, w tym; kościoły, zabudowa miejska, miejsca pamięci, miejsca związane z wydarzeniami historycznymi, muzeum regionalne 		<p><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Słaba znajomość historii ✓—Niewykorzystanie obiektów historycznych; sprzeciw konserwatora zabytków, co do renowacji ✓—Ograniczone zasoby finansowe na odnowę dziedzictwa historycznego; 		

- ✓ Oryginalne i wyjątkowe rezerwy przyrody, Natura 2000, piękne Parki Krajobrazowe, położenie w obszarze rzeki Odry, czyste środowisko, występują liczne obszary chronione, żyzne gleby
- ✓ Przejście graniczne, bliskość aglomeracji berlińskiej oraz sprzyjające warunki do współpracy polsko – niemieckiej
- ✓ Występuje mieszanka kulturowa; środowisko jest stosunkowo młode
- ✓ Możliwość pracy w obszarze przygranicznym
- ✓ Duża ilość dróg
- ✓ Wysychanie studni spowodowało konieczność budowy wodociągów. Większość wsi już je ma
- ✓ Nowe inwestycje dotyczące, jakości wody
- ✓ Na terenie gminy występuje wysypisko (ZRB operuje na całym obszarze)
- ✓ Dobra kanalizacja
- ✓ Rozwinięta sieć komórkowa
- ✓ Dostęp do Neostrada TP, jako źródła Internetu
- ✓ Szanse związane z energią odnawialną (panele słoneczne, które dają ciepło)
- ✓ Istnieją organizacje lokalne, występują stowarzyszenia OSP, są organizowane imprezy kulturalne, istnieje Klub Sportowy, Koła Gospodarcze tworzą rękodzieła; ozdoby sezonowe
- ✓ Inicjatywy lokalne działają w obrębach sołectw KGW
- ✓ Występowanie służby zdrowia na poziomie zadawalającym
- ✓ 2 szkoły podstawowe + gimnazjum
- ✓ Kopalnie kruszyw
- ✓ Dobrze rozwinięte zakłady usługowe; istnieje wiele przygranicznych targowisk
- ✓ Bardzo dobre warunki naturalne pod turystykę – bogata baza noclegowa; w tym kilka prywatnych punktów noclegowych. Tereny przyciągają wędkarzy i turystów poszukujących ciszy, przyciągają też lasy pełne jagód i grzybów
- ✓ Sprawnie działający Urząd Gminy; wspiera szeroko pojętą działalność, realizuje zadania objęte ustawami, utrzymuje kontakty ze społecznością lokalną

miejs i obiektów

- ✓ Ograniczenia inwestycyjne
- ✓ Brak wykorzystania Odry
- ✓ Słaba infrastruktura o walorach przyrodniczo – historycznych
- ✓ Skomplikowane i długotrwałe procedury w tworzeniu niezbędnej dokumentacji, w tym oddziaływanie na środowisko
- ✓ Duża odległość od siebie jednostek organizacyjnych i administracyjnych
- ✓ „peryferie województwa”
- ✓ Duża odległość do stolicy województwa
- ✓ Migracja osób wykształconych w celach zarobkowych
- ✓ Minimalna możliwość kształcenia na poziomie wyższym niż średnim
- ✓ Zły stan dróg
- ✓ Brak połączeń komunikacji miejskiej (autobusowej)
- ✓ Brak połączeń kolejowych
- ✓ Słabe ciśnienie sieci wodnej
- ✓ Sieć wodna wymaga modernizacji ze względu na długie lata eksploatacji
- ✓ Brak selekcji odpadów
- ✓ Brak występowania instalacji odprowadzających ścieki na niektórych terenach wiejskich
- ✓ Niepełne dostosowanie sieci do Internetu, jak i słaby dostęp do Internetu bezprzewodowego
- ✓ Brak zasięgu komórkowego w niektórych rejonach
- ✓ Brak dostępności do gazu na terenie gminy; duża odległość i koszt doprowadzania gazu z pobliskich miejscowości, brak inicjatyw w sprawie gazu
- ✓ Tylko pojedyncze budynki są zaopatrzone w ciepło, w związku, z czym występuje deficyt ciepła; tradycyjne ogrzewanie węglem i drewnem, konieczność zdobywania opału (tradycyjne drzewo) w coraz odleglejszych rejonach
- ✓ Wysoka cena za gaz i ciepło
- ✓ Niska aktywność społeczna; mała ilość imprez o charakterze kulturowym, mało miejsc o charakterze kulturotwórczym
- ✓ Zbyt małe wsparcie na rozwinięcie i kontynuację działalności; upadek małych gospodarstw

	<ul style="list-style-type: none"> ✓—Brak tradycji pomimo zamieszkiwania terenów przez ludność lokalną od 1945 roku ✓—Brak specjalistycznych placówek służby zdrowia oraz duża odległość do najbliższego szpitala ✓—Możliwość kontynuowania nauki w Chojnie ✓—Wymóg wparcia finansowego oświaty w zakresie bazy technicznej, rekreacyjno — sportowej ✓—Niski poziom intelektualny mieszkańców — informacje są uzyskane na podstawie testów ✓—Zmniejszenie się liczby miejsc pracy w rolnictwie ✓—Brak przemysłu ze względu na tereny ochronne ✓—Zwiększa się ilości odpadów ✓—Ze względu na kopalnie osiadają się wody gruntowe ✓—Zbyt małe dofinansowanie i niski standard prowadzenia rolnictwa i leśnictwa ✓—Niekorzystny potencjał energii odnawialnej ✓—Słaba dynamika handlu przygranicznego ✓—Niewielka infrastruktura szlaków pieszych i rowerowych ✓—Brak działań promocyjnych dotyczących turystyki i wypoczynku ✓—Mała oferta turystyczna; brak taniej bazy żywieniowej, brak baz noclegowych dla dużych grup turystycznych ✓—Słaby rynek pracy; brak wykształconych pracowników na rynku pracy, brak nowych miejsc pracy, występuje szara strefa — powszechność zatrudnienia nielegalnego ✓—Ograniczona aktywność sołectw ✓—Subwencje i dotacje nie są wystarczające na pokrycie szkół
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Możliwość rozwoju działalności ✓—Położenie geograficzne — centrum Europy ✓—Ekologia — potencjał rolny ✓—Bogactwo obszarów przyciągnie turystów; czyste środowisko, piękne lasy, rzeki, dostęp do Odry ✓—Wejście do strefy Euro ✓—Atrakcyjność terenów 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Spadek cen na produkty rolne ✓—Ograniczenia otrzymania kredytów — osłabiają intensywność inwestycji ✓—Napływ patologii społecznych; prostytutki, narkotyki ✓—Wzrost cen usług turystycznych ✓—Zmiany kursu walut ✓—Jednostronny charakter handlu i świadczenia usług ✓—Kryzys finansowy na świecie

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekwalifikowanie rolników ✓ Rozwój agroturystyki ✓ Działalność związana z uwarunkowaniami przyrodniczymi i historycznymi 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmieniające się przepisy i ustawy ✓ Wyrównanie się cen towarów i usług ✓ Jednostronność rynku pracy ✓ Odptyw młodej fachowej kadry ✓ Spadek atrakcyjności oferty dla klientów z Niemiec 		
<p>9. Wybór misji: DIROW, jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz walorów przyrodniczo-historycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej.</p>				
<p>SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW Gmina Moryń</p>				
<p>1. Data i miejsce spotkania: 17/12/2008</p>	<p>2. Czas spotkania 13.00 – 15.00</p>	<p>3. Cel spotkania Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Moryń z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>	<p>4. Ilość uczestników 11</p>	<p>5. Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe ✓ organizacje pozarządowe ✓ inne
<p>6. Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych – przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Turystyka – rekreacja ✓ Przedsiębiorstwa ✓ Integracja społeczeństwa ✓ Kultywowanie tradycji lokalnej 				
<p>7. Badania ankietowe: Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8. Przeprowadzenie badania marketingowego: Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Moryń w kontekście rozwoju</p>				

całego obszaru LGD-DIROW.
"Analiza SWOT"

Mocne strony

- ✓ Początki państwa polskiego
- ✓ Mury obronne
- ✓ 700 lat Morynia
- ✓ Kościoły są dobrze zachowane
- ✓ Występują budowle kamienne
- ✓ Duża lesistość
- ✓ Bogate walory przyrodniczo – turystyczne
- ✓ Warunki przyrodniczo – krajobrazowe; ukształtowanie terenu poprzez ostatnie zlodowacenie
- ✓ Bliskość do granicy z Niemcami oraz większych miast; Szczecina, Gorzowa
- ✓ 3 miejscowości w gminie posiadają kanalizację
- ✓ Dobrze zorganizowany system usuwania nieczystości stałych
- ✓ Indywidualne zaopatrzenie w ciepło – centralne ogrzewanie / piece
- ✓ Na terenie gminy występuję przemysł drzewny; liczne zakłady drzewne
- ✓ Główne surowce gminy to; żwir, drzewo
- ✓ 100% miejscowości jest zaopatrzona w wodę
- ✓ Brak przemysłu zapewnia czyste powietrze
- ✓ Dobra telekomunikacja
- ✓ Na terenie gminy są: Miejski Ośrodek Kultury, Koło plastyczne, Świetlice wiejskie, Jarmark Moryński, co drugi rok (jeden rok Polska drugi strona niemiecka), cykliczne Festyny, liczne Kluby sportowe, Ochotnicza straż pożarna, widoczna działalność Kół Gospodyń Wiejskich
- ✓ Funkcjonuje bezpłatne internetowe centrum edukacyjno – oświatowe czynne 3 dni w tygodniu
- ✓ Występuje Zespół Szkół, przedszkole
- ✓ Lekarz rodzinny oraz możliwość wykonania podstawowych badań, np. mammografia
- ✓ Dobra kondycja rolnictwa i leśnictwa
- ✓ Bardzo dobre warunki naturalne dla turystyki i wypoczynku; czyste powietrze, piękne, głębokie jeziora, charakterystyczna kamienna zabudowa, duże domy po niemieckie pod agroturystykę

Słabe strony

- ✓ Brak funduszy na remonty zabytków
 - ✓ Społeczeństwo starzeje się
 - ✓ Liczba ludności maleje
 - ✓ Zły stan nawierzchni dróg zwłaszcza powiatowych i wojewódzkich
 - ✓ Brak chodników
 - ✓ Poprzez wydobywanie żwiru i sprzęt ciężki, który go przewozi niszczy się nawierzchnia dróg
 - ✓ Woda pitna mocno zakamieniona
 - ✓ Brak usług i rzemiosła
 - ✓ Brak piekarni, pizzerii
 - ✓ Brak zaopatrzenia w gaz
 - ✓ Brak przemysłu powoduje niższe dochody dla gminy
 - ✓ Brak w gminie pełnej kanalizacji
 - ✓ Niepełny dostęp do operatorów internetowych typu Neostrada
 - ✓ Brak oświetlenia ulic wiejskich
 - ✓ Brak alternatywnych źródeł energii
 - ✓ Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna; brak gastronomii, bazy noclegowej
 - ✓ Likwidacja placówek wiejskich
 - ✓ Upadanie targowisk przygranicznych
 - ✓ Brak ścieżek rowerowych
 - ✓ Brak infrastruktury związanej ze sportem wodnym (nad jeziorem)
 - ✓ Dość niska aktywność społeczna. Powód; brak boisk sportowych, placów zabaw
 - ✓ Brak miejsc służących do celów społecznych
 - ✓ Brak miejsc pracy
 - ✓ Daleka odległość do lekarzy specjalistów
- Niezaspakajająca w pełni potrzeb aktywność samorządu; np. aktywizacja wsi

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bieżące utrzymywanie czystości w mieście ✓ Widoczny wzrost samo zatrudnienia; małe firmy, rzemieślnictwo ✓ Bardzo duża aktywność samorządu; zajmuje 13 miejsce w pozyskiwaniu funduszy unijnych 				
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozszerzenie rynku pracy ✓ Spadek cen paliw ✓ Otrzymywanie dofinansowań na realizację projektów ✓ Środki unijne ✓ Wzrost płac ✓ Akceptacja społeczeństwa w poczynania gminy 		<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Duże wahania kursu walut ✓ Kryzys światowy; trudności w eksporcie ✓ Trudniejszy dostęp do kredytów ✓ Brak stabilizacji w przepisach i ustawach ✓ Skomplikowany system podatkowy ✓ Skomplikowana procedura zakładania firm ✓ Biurokracja ✓ Brak funduszy własnych do realizacji projektów ✓ Brak infrastruktury turystycznej 		
<p>9. Wybór misji: DIROW, jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz walorów przyrodniczo-historycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej.</p>				
SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW				
Gmina Gryfino				
<p>1. Data spotkania: 18/12/2008</p>	<p>2. Czas spotkania 9.00 – 11.00</p>	<p>3. Cel spotkania Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Gryfino z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>	<p>4. Ilość uczestników 30</p>	<p>5. Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe ✓ organizacje pozarządowe ✓ inne

6. Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych – przedsięwzięcia:

- ✓ Zadbanie o zabytkowy park, renowacja obiektu zabytkowego; kościoła w Wirowie
- ✓ Dostarczanie bieżących informacji dotyczących projektów pozyskiwania środków pieniężnych z UE do Sołtysa, warsztaty i szkolenia dotyczące pisania projektów odnośnie wykorzystania środków unijnych dla Sołtysów, wsparcie inicjatyw gospodarczych
- ✓ Rozbudowa świetlicy, dodatkowe wyposażenie, kawiarenka internetowa w świetlicy wiejskiej w Bartkowie, sprzęt nagłaśniający do świetlicy
- ✓ Odnowa dróg i chodników
- ✓ Warsztaty muzyczne – integracyjne dla zespołów ludowych, cykliczny „Festiwal Sztuki Ludowej”
- ✓ Cykliczne warsztaty szkoleniowe dla pracowników świetlic wiejskich podnoszących kwalifikacje zawodowe w celu uatrakcyjnienia zajęć dla dzieci i młodzieży, kursy języka obcego, spotkania integracyjne i szkolenia podnoszące poziom integracji społecznej
- ✓ Budowa zaplecza turystyczno-rekreacyjnego (boiska do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, plac zabaw dla dzieci), stworzenie małej infrastruktury turystyczno – sportowej w Bartkowie, zagospodarowanie jeziora – stworzenie miejsc wypoczynkowych, stworzenie ścieżek pieszych
- ✓ Poprawa atrakcyjności infrastruktury wiejskiej, rozwój bazy agroturystycznej, budowa bazy gastronomicznej i noclegowej w gospodarstwie agroturystycznym
- ✓ Efektywna pomoc przy powstawaniu małych firm, wspieranie lokalnych przedsiębiorstw w celu promocji lokalnych wyrobów, budowa lokalnej przetwórci warzyw i owoców

7. Badania ankietowe:

Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.

8. Przeprowadzenie badania marketingowego.

Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Gryfino w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW.

”Analiza SWOT”

Mocne strony

- ✓ Duża ilość obiektów sakralnych, zabytkowy kościółek
- ✓ Historyczny układ wsi i historyczna zabudowa gospodarstw rolnych, silny rys historyczny – germański, bogata przeszłość sięgająca roku 1945
- ✓ Poniemieckie ewangelickie cmentarze
- ✓ Małownicze położenie jezior połudnowcowych, czyste środowisko, Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry, duża lesistość, liczne moreny czołowe, bliskość do Puszczy Bukowej, chronione gatunki roślin i zwierząt, urozmaicone ukształtowanie terenu
- ✓ Możliwość adaptacji ścieżek leśnych na edukacyjne

Słabe strony

- ✓ Ludność miejska żyje dniem codziennym, nie interesuje się historią
- ✓ Zbyt mała ilość zachowanych zabytków, zaniedbany kościółek wymaga renowacji, poniemieckie ewangelickie cmentarze wymagają odnowy
- ✓ Zły stan dróg gminnych i powiatowych, zwłaszcza na terenach wiejskich
- ✓ Położenie geopolityczne nieciekawe z powodu dalekiej odległości od znaczących miast w Polsce, co jest bardzo kosztowne, jeśli chodzi o transport
- ✓ Wątpliwości własnościowe nieruchomości
- ✓ Brak chodników

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

✓ Napływ ludności z miasta Szczecina ✓ Zróżnicowana struktura wiekowa społeczeństwa ✓ Zróżnicowana struktura pochodzenia kulturowego ✓ Strefa przygraniczna umożliwia handel z Niemcami ✓ Rejon gminy nie jest przeludniony — możliwość rozwoju ✓ Budowa drogi S-3 ✓ Bliskość autostrady i drogi szybkiego ruchu S-3, drogi krajowej 31 ✓ Szlak kolejowy Szczecin — Dolny Śląsk ✓ Gmina jest zwodociągowana ✓ Centralne ogrzewanie ✓ Wszystkie gospodarstwa są zaopatrzone w pojemniki na odpady stałe, pojemniki na selektywną zbiórkę, plastik, szkło ✓ Systematyczne usuwanie odpadów przez PUK ✓ Istnieje bardzo zaawansowana technologicznie sieć kanalizacyjna (system podciśnieniowy) ✓ Istnieje zmodernizowana infrastruktura energetyczna ✓ Istnieje sieć telefoniczna i liczne stacje telefonii bezprzewodowej ✓ Istnieje główna magistrala sieci gazowej ✓ Lokalne źródła ciepła — Gryfino ✓ Wysokie zaangażowanie społeczeństwa lokalnego ✓ POKL — pozyskane środki unijne na proces integracji lokalnej ✓ OSP ✓ Działają: 2 chóry, Orkiestra dęta, Kluby sportowe, Stowarzyszenie na rzecz rozwoju środowiska w Radziszewie, zespoły folklorystyczne, zespoły ludowe, imprezy sztandarowe, Działalność dnia codziennego — świetlice, 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej; 4 typowe ratownictwo, 1 ratownictwo wodne, Organizowanie licznych akcji edukacyjnych w szkołach i przedszkolach przez Ochotniczą Straż Pożarną, park wodny „Laguna” ✓ Lokalna masarnia ✓ Szkoła Podstawowa, bliskość Wyższych Uczelni, Średnich Szkół ✓ Dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych ✓ Liczne specjalistyczne gospodarstwa rolne ✓ Małe lokalne przedsiębiorstwa	✓ Wciąż przejawiające się uprzedzenia do ludności niemieckiej; nieufne relacje ✓ Niż demograficzny ✓ Migracje młodych ludzi ✓ Mała dynamika rozwojowa Szczecina ✓ Zły stan torowisk (Gryfino, Szczecin) ✓ Częste awarie sieci energetycznej i liczne spadki napięć ✓ Duża ilość miejscowości nieskanalizowanych ✓ Występują szamba bezodpływowe ✓ Brak dostępu do elektrociepłowni ✓ Słaby udział odnawialnych źródeł energii; brak elektrowni wiatrowych, niski udział alternatywnych źródeł energii w procesie zaopatrzenia w ciepło ✓ Częściowa gazyfikacja ✓ Brak pełnej kanalizacji gminy ✓ Rury azbestowe ✓ Problem z usuwaniem eternitu, który zalega np. na dachach i jest szkodliwy dla zdrowia ✓ Zbyt mało pojemników na segregację odpadów. Są tylko na papier i plastik ✓ W domostwach recycling nie występuje ze względu na brak pojemników, bądź brak świadomości ✓ Odpady są palone w paleniskach ✓ Przeznacza się duże nakłady finansowe na poprawę stanu dróg ✓ Zły stan finansowy Szpitala Powiatowego ✓ Brak odpowiedniej bazy hotelowej, noclegowej, brak zagospodarowania jeziora, brak ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, brak plaży miejskiej ✓ Mała ilość gospodarstw agroturystycznych ✓ Wciąż słabo rozwinięte świetlice, zapotrzebowanie na lekcje języka obcego, czy lekcje muzyki ✓ Brak szkoły artystycznej, muzycznej najbliższe w Szczecinie ✓ Brak środków finansowych na edukację społeczeństwa ✓ Zbyt mało informacji na temat walorów turystycznych regionu

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sołectwo jest głównym inicjatorem aktywności samorządowej ✓ Gryfino jest pierwszą gminą, która planuje szkolić strażaków w zakresie: ratownictwa medycznego, czy technicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Brak usług i rzemiosła ✓ Brak atrakcyjnych ofert pracy ✓ Słaby dostęp do Internetu na terenach wiejskich ✓ Wysokie koszty usług świadczonych przez PEC ✓ Brak wyraźnego trendu rozwoju dużych zakładów przemysłowych ✓ Niewykorzystany potencjał miejscowości wypoczynkowej Stętkino ✓ Mała komunikacja na szczeblu gmina—sołectwo ✓ Brak infrastruktury wodociągowej w niektórych miejscowościach ✓ Słaby rynek pracy ✓ Utrudnienia dojazdu do pracy ✓ Potrzeba jest stworzenia świetlic, jednak brak na nie miejsca ✓ Słaba promocja świetlic już istniejących ✓ Brak nocnej komunikacji autobusowej ✓ Zapotrzebowanie na większą ilość połączeń na odcinku Gryfino—Szczecin; minibusy 9-10 osobowe kursujące częściej ✓ Istnieją przewoźnicy tylko na trasie Gryfino—Berlin (lotnisko) ✓ Słaba aktywność organów samorządowych w opracowaniu planu rozwoju (mimo licznych pozytywnych stron regionu), w pozyskiwaniu środków z UE ✓ Słaba spójność podejmowanych inicjatyw w aktywności społeczeństwa
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bliskość do Niemiec ✓ Trend związany z modą na turystykę i agroturystykę ludności miejskiej (weekendowa) ✓ Zainteresowanie Polaków wypoczynkiem na terenie wsi i lasu ✓ Dywersyfikacja świadczonych usług ✓ Rozwój turystyki wraz z poznaniem walorów przyrodniczych rejonu ✓ Poszerzenie działalności Gryfińskiego Domu Kultury, ukierunkowana na rozwijanie talentów ✓ Rozwój agroturystyki ✓ Promowanie imprez sztandarowych w celu integracji całej społeczności gminy 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Migracja młodych, dobrze wykształconych ludzi ✓ Konkurencja na rynkach zagranicznych ✓ Kryzys światowy ✓ Emisja CO₂ ✓ Zagrożenie dla rolników i producentów kwiatów ze strony rynków zagranicznych

<p>9.—Wybór misji: DIROW, jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz walorów przyrodniczo-historycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej.</p>				
<p>SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD-DIROW Gmina Mieszkowice</p>				
<p>1.—Data spotkania: 18/12/2008</p>	<p>2.—Czas spotkania 9.00—11.00</p>	<p>3.—Cel spotkania Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Mieszkowice z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>	<p>4.—Ilość uczestników 25</p>	<p>5.—Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—osoba fizyczna ✓—przedsiębiorca ✓—jednostki budżetowe ✓—organizacje pozarządowe ✓—inne
<p>6.—Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych—przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Działalność kulturowo—oświatowa ✓—Ekologia; odnawialne źródła energii ✓—Rozwój turystyki ✓—Zagospodarowanie przestrzeni społecznej na wsi ✓—Rozwój gospodarczy ✓—Integracja społeczności lokalnej, w tym: imprezy regionalne z wykorzystaniem potencjału aktywności społecznej, np. Koła Gospodyń Wiejskich, organizacja zajęć z dziećmi i młodzieżą, powstanie świetlicy ✓—Rewitalizacja dziedzictwa kulturowego 				
<p>7.—Badania ankietowe: Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8.—Przeprowadzenie badania marketingowego: Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkuosobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Mieszkowice w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW. "Analiza SWOT"</p>				

Mocne strony

- ✓ Zachowana architektura
- ✓ Dużo zabytków; mury, kościoły, baszta, mury obronne, cmentarz
- ✓ Szlak pamięci narodowej
- ✓ Walory przyrodnicze: bliskość Odry, piękne położenie wśród lasów, czyste powietrze, rzadko spotykana fauna i flora, parki krajobrazowe, lasy, jeziora, położenie w obszarze Natura 2000
- ✓ Dobra położenie przygraniczne, bliskość do Berlina
- ✓ Dobra sieć wodociągowa
- ✓ Segregacja odpadów
- ✓ Wyznaczone wysypiska
- ✓ Dobra sieć energetyczna
- ✓ Dobrze oświetlona gmina
- ✓ Aparaty telefoniczne, budki telefoniczne
- ✓ Aktywność Kół Gospodyń Wiejskich, Wysoki poziom współpracy z MGOK-Miejsko – Gminny Ośrodek Kulturowy w regionie polsko – niemieckim w zakresie tańca, muzyki, plastyki, Działalność Klubów sportowych, Caritas, Sołtys, Ochotnicza Straż Pożarna, KGW – koło napędowe wsi
- ✓ Rozkwit tradycyjnego rękodzieła; szydełkowanie, malowanie, haftowanie
- ✓ Podstawowa opieka zdrowia na dobrym poziomie
- ✓ Występują przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponad gimnazjalne oraz świetlice dla dzieci
- ✓ Duże i dobrze wykorzystane obszary leśne
- ✓ Wysoki poziom rolnictwa i leśnictwa
- ✓ Przekształcanie małych gospodarstw w wielokulturowe
- ✓ Bogate runo leśne; grzyby, jagody, jeżyny
- ✓ Przemysł drzewny i leśny; pozyskiwanie drzewa z własnych zasobów leśnych
- ✓ Oferowane są głównie usługi agroturystyczne i drobny handel
- ✓ Samorząd pozyskuje fundusze z zewnątrz; fundusze unijne, pod inwestycje infrastrukturalne, turystykę

Słabe strony

- ✓ Niska świadomość społeczności odnośnie uwarunkowań historycznych
- ✓ Niewykorzystany potencjał historyczny
- ✓ Brak funduszy na renowacje
- ✓ Niewykorzystany nurt rzeki Odry
- ✓ Brak opisu szlaków, tras rowerowych, spacerowych
- ✓ Zaniedbywanie miejsc postojowych
- ✓ Starzenie się społeczeństwa, migracja młodych ludzi, niski przyrost naturalny
- ✓ Zmniejsza się liczba uczniów
- ✓ Brak połączeń autobusowych
- ✓ Zła stan techniczny dróg (brak obwodnic), brak poboczy
- ✓ Niszczenie dróg w wyniku przewożenia żwiru
- ✓ Ograniczone połączenia autobusowe
- ✓ Brak informacji na temat przejść granicznych
- ✓ Brak komunikacji kolejowej z innymi miejscowościami i Niemcami
- ✓ Występują rury azbestowe – zła jakość wody
- ✓ Brak kompleksowego połączenia odprowadzania ścieków; nieterminowe usuwanie odpadów oraz problemy z usuwaniem szkodliwych odpadów
- ✓ Brak pełnego skanalizowania – brak funduszy
- ✓ Wysokie opłaty za pobór wody
- ✓ Brak wywozu wielkogabarytowego
- ✓ Słaba świadomość i wiedza społeczeństwa na temat segregacji odpadów
- ✓ Brak odnawialnych źródeł energii oraz ekologicznych źródeł prądu
- ✓ Brak częściowego oświetlenia wsi
- ✓ Brak połączeń internetowych
- ✓ Słabe zasięgi sieci komórek – zła jakość odbioru
- ✓ Brak zaopatrzenia w gaz ziemny w niektórych miejscowościach
- ✓ Indywidualne ogrzewanie; wysokie ceny opału
- ✓ Mała aktywność grona nauczycielskiego w stosunku do uczniów
- ✓ Brak miejsc aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży; świetlice, boiska
- ✓ Brak integracji społecznej, zwłaszcza przez młode pokolenie
- ✓ Kłopoty z dojazdem na rehabilitację i dostania się do lekarza specjalisty
- ✓ Nagminna likwidacja szkół

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Problemy z dojazdem do szkoły; rzadkie połączenia autobusowe na trasie szkoła – dom ✓ Udział w hali sportowej za odpłatnością ✓ Wysokie ceny surowców i usług ✓ Przemysł bardzo słabo rozwinięty ✓ Brak sieci dużych sklepów ✓ Słabo rozwinięta baza turystyczna; brak bazy noclegowej i gastronomicznej ✓ Ograniczony rynek pracy; duże bezrobocie, zatrudnianie młodych, brak miejsc pracy dla starszych ✓ Brak kontaktu Samorządu z mieszkańcami gminy ✓ Brak przedsiębiorstwa skupu i przetwórstwa płodów rolnych 		
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobre położenie przygraniczne ✓ Rozwój turystyki ✓ Możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania 		<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Napływ tanich i złej jakości towarów z Chin ✓ Mała stabilność złotówki ✓ Globalny kryzys gospodarczy i ekonomiczny ✓ Wysokie oprocentowanie kredytów ✓ Wysokie podatki ✓ Podwyżki cen gazu 		
<p>9. Wybór misji:</p> <p>Misją LGD "Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich" jest poprawa warunków życia mieszkańców obszaru LGD poprzez wykorzystanie potencjału historyczno-przyrodniczego, inicjowanie wzrostu gospodarczego oraz zacieśnienie współpracy społeczności lokalnej.</p>				
<p>SPRAWOZDANIE o konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD-DIROW Gmina Bielice</p>				
<p>1. Data spotkania:</p> <p>19/12/2008</p>	<p>2. Czas spotkania</p> <p>12.00 – 14.00</p>	<p>3. Cel spotkania</p> <p>Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Bielice z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru</p>	<p>4. Ilość uczestników</p> <p>19</p>	<p>5. Podział uczestników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe ✓ organizacje pozarządowe ✓ inne

LGD-	
<p>6.— Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych—przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Budowa domu noclegowego przy świetlicy wiejskiej ✓—Gazyfikacja, kanalizacja ✓—Rozwój kultury na obszarach wiejskich ✓—Renowacja / odbudowa zabytków ✓—Agroturystyka ✓—Remont i wyposażenie świetlic wiejskich 	
<p>7.— Badania ankietowe:</p> <p>Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>	
<p>8.— Przeprowadzenie badania marketingowego-</p> <p>Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Bielice w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW.</p> <p>"Analiza SWOT"</p>	
<p><u>Mocne strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Zabytki; pałace, kościoły ✓—Możliwość odbudowy ruin kościoła w Nowym Chrapowie ✓—Lasy, czyste powietrze, urozmaicone tereny ✓—Bliskość do Niemiec ✓—Lokalizacja w pobliżu dużych miast, głównych dróg ✓—Kanalizacja „woda pitna z wodociągów” ✓—Wszystkie wsie są podłączone do sieci wodociągowej ✓—Wzrost osób z wyższym wykształceniem ✓—Występują pojemniki do selektywnej zbiórki ✓—Ośrodek zdrowia i apteka ✓—Nowoczesna szkoła z zapleczem ✓—Gmina jest typowo rolnicza ✓—Samorząd próbuje zaktywizować działania ✓—Stały dostęp do Internetu ✓—Występuje Zespół Szkół Publicznych ✓—Dogodne połączenia autobusowe dla dzieci i młodzieży dojeżdżającej do 	<p><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Najważniejsze zabytki wymagają remontu ✓—Brak baz noclegowych, pól namiotowych ✓—Mały przyrost naturalny, duża ilość osób w wieku średnim i poprodukcyjnym ✓—Drogi wymagają gruntownych napraw ✓—Słaba komunikacja autobusowa, w niedzielę brak ✓—Brak komunikacji kolejowej ✓—Jedynie 3 miejscowości; 2 w 100%, a 1 w niewielkim stopniu) są skanalizowane ✓—Brak odnawialnych źródeł energii ✓—Brak pełnej kanalizacji ✓—Bardzo mała ilość światłowodów ✓—Słaby dostęp do Internetu ✓—Zakłócenia w zasięgu telefonii komórkowej ✓—Niepełna segregacja odpadów, słabo opracowany system usuwania odpadów i odprowadzania ścieków

<p>szkół</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓— Wciąż niska świadomość mieszkańców o recydingu; brak istotnych informacji, spotkań tematycznych ✓— Brak liderów do pogłębiania aktywności społecznej ✓— Zbyt mało imprez zorganizowanych ✓— Placówki i zakłady usługowe są w ograniczonym zakresie ✓— Brak lekarzy specjalistów ✓— Jeden Ośrodek Zdrowia, słaby dostęp do Opieki, zwłaszcza w godzinach nocnych ✓— Brak nowych miejsc pracy ✓— Brak zespołów ludowych ✓— Brak gazyfikacji; stosuje się butle gazowe ✓— Ogrzewanie indywidualne; piece, piecyki ogrzewane węglem ✓— Słabo rozwinięta turystyka, handel i usługi ✓— Brak przemysłu ✓— Występują rury azbestowe, co zmniejsza, jakość wody ✓— Dofinansowania ze środków unijnych są jak dotąd jedynie pozyskiwane przez rolników ✓— Zły stan techniczny istniejących świateł, ✓— Mała ilość świateł wiejskich, ✓— Niewystarczające wyposażenie świateł wiejskich.
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓— Rozwój z tytułu budowy drogi szybkiego ruchu ✓— Produkcja Biomasy ✓— Żywność ekologiczna ✓— Rozwój infrastruktury ✓— Agroturystyka ✓— Pozyskanie środków unijnych ✓— Pielęgnacja tradycji ludowych ✓— Dogodne warunki do rozwijania farm wiatrowych 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓— Zagrożony rynek zbytu produktów rolnych ✓— Trudności ze sprzedażą produktów rolnych ✓— Ograniczone możliwości podyktowane względami niezależnymi od gminy ✓— Brak funduszy na przejmowanie zadań Wojewody i centrali ✓— Brak przetwórstwa żywnościowego ✓— Drogi import / eksport żywności ✓— LGD DIROW ✓— Dopłaty do plonów ✓— Upadłe gospodarstwa hodujące trzodę, bydło ✓— Upadająca tradycja ludowa
<p>9. Wybór misji:</p> <p>Misją LGD "Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich" jest współpraca społeczności lokalnej DIROW w celu stworzenia obszaru, na którym wspierany jest rozwój przedsiębiorczości, kultywowanie historii i tradycji, pielęgnowanie dziedzictwa przyrodniczego oraz wzrost spójności społecznej.</p>	

SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD-DIROW Gmina Stare Czarnowo				
1.—Data spotkania:	2.—Czas spotkania	3.—Cel spotkania	4.—Ilość uczestników	5.—Podział uczestników
19/12/2008	9.00 — 11.00	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Stare Czarnowo z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.	16	☒ —osoba fizyczna ☒ —przedsiębiorca ☒ —jednostki budżetowe ☒ —organizacje pozarządowe ☒ —inne
6.—Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych—przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> ☒—Finansowanie renowacji zabytków ☒—Rozwój infrastruktury turystycznej, drogowej ☒—Place zabaw, przedszkole ☒—Ścieżki rowerowe 				
7.—Badania ankietowe: Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.				
8.—Przeprowadzenie badania marketingowego. Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Stare Czarnowo w kontekście rozwoju całego obszaru LGD DIROW.				
"Analiza SWOT" <u>Mocne strony</u> <ul style="list-style-type: none"> ☒—Kompleks Pocysterski, zabytki sakralne, w tym Klasztor Cystersów XIII w. ☒—Czyste środowisko naturalne, szczyński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”, bliskość malowniczych jezior; Miedwie, w Glinnej, Binowo, Ogród Dendrologiczny w Gminnej, Pola golfowe ☒—Powiat gryfiński ☒—Bliskość granicy niemieckiej 		<u>Słabe strony</u> <ul style="list-style-type: none"> ☒—Znikoma wiedza mieszkańców o historii regionu ☒—Brak funduszy na renowację zabytków ☒—Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura pod turystykę; słaba infrastruktura wokół jezior, brak plaży i pól biwakowych, mimo możliwości ☒—Niedostateczna liczba animatorów życia społecznego 		

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> ✓— Możliwość rozwoju agroturystyki ✓— Bliskość Szczecina, jako potencjalnego rynku zbytu, ośrodka gospodarczego i edukacyjnego ✓— Bliskość firm usługowych z zakresu usuwania odpadów ✓— Wzrost zainteresowanie terenami do osiedlenia się ✓— Rozwinięta sieć telefoniczna; stacjonarna, komórkowa ✓— Gazyfikacja gminy ✓— Aktywność Koła Gospodyń Wiejskich i Ochotniczej Straży Pożarnej—5, imprezy cykliczne takie jak; Dzień Seniora, Rozgrywki Piłki Nożnej, Zawody Strażackie, duża frekwencja i czynny udział młodych w organizowanych imprezach ✓— Istnieją trzy Ośrodki Zdrowia w pełni zaspakajające potrzeby mieszkańców ✓— Zespół Szkół w Kołbaczu ✓— Nowo wybudowana hala sportowa, boisko sportowe ✓— Brak przemysłu stwarza warunki dla rozwoju zdrowej żywności ✓— Bioekologia ✓— Niski poziom bezrobocia ✓— Samorząd współpracuje z sąsiednimi gminami ✓— Umowa partnerska z niemiecką gminą 	<ul style="list-style-type: none"> ✓— Konieczna rozbudowa komunikacji drogowej, zły stan dróg ✓— Brak komunikacji kolejowej ✓— Brak kanalizacji ✓— Brak oczyszczalni biologicznych ✓— Brak świadomości ludzkiej o znaczeniu segregacji śmieci; brak kultury osobistej mieszkańców ✓— Brak szkoleń uświadamiających znaczenie recyklingu ✓— Niedostateczne wykorzystanie energii odnawialnej do ogrzewania mieszkań ✓— Wysokie koszty zmiany systemów ogrzewania ✓— Słaba przepustowość łączy do Internetu ✓— Brak inicjatyw i aktywności mieszkańców do rozwijania życia społecznego ✓— Brak produktów tradycyjnych i rękodzieła ✓— Słaby dostęp do lekarzy specjalistów ✓— Niska opłacalność produkcji rolnej ✓— Niedobór kapitału na uruchomienie lub rozwój działalności gospodarczej ✓— Brak gospodarstw agroturystycznych ✓— Niewykorzystanie dostępu do jeziora Miedwie 			
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓— Wykorzystanie funduszy unijnych w ramach różnych programów ✓— Turystyka ✓— Agroturystyka ✓— Wzrastające zainteresowanie zdrowym trybem życia i czynnym wypoczynkiem 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓— Uzależnienie rolnictwa i leśnictwa od koniunktury na rynku ✓— Zawierowania polityczne ✓— Inflacja 			
<p>9. Wybór misji: DIROW, jako region wykorzystywania inicjatyw społecznych oraz walorów przyrodniczo-historycznych w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej obszaru, intensyfikacji rozwoju gospodarczego oraz podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej.</p>				
<p>SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW Gmina Chojna</p>				
<p>1. Data spotkania: 19/12/2008</p>	<p>2. Czas spotkania 9.00—11.00</p>	<p>3. Cel spotkania Celem konsultacji społecznych</p>	<p>4. Ilość uczestników 5</p>	<p>5. Podział uczestników</p>

		<p>było zapoznanie mieszkańców Gminy Chojna z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD-DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe ✓ organizacje pozarządowe ✓ inne
<p>6. Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych – przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Regulacja rzeki Rurzyca – turystyka ✓ Inkubator przedsiębiorczości wiejskiej ✓ Selekcja śmieci ✓ Integracja społeczności – pobudzenie aktywności dzieci, młodzieży i dorosłych ✓ Organizowanie imprez ✓ Dopuszanie świetlicy wiejskiej ✓ Kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe 				
<p>7. Badania ankietowe:</p> <p>Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8. Przeprowadzenie badania marketingowego.</p> <p>Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Chojna w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW.</p> <p>"Analiza SWOT"</p>				

Mocne strony

- ✓— Możliwość rozwoju turystyki, jako gałęzi gospodarki
- ✓— Atrakcyjna lokalizacja; położenie przy transeuropejskim szlaku komunikacyjnym
- ✓— Znaczne możliwości rozwojowe gminy
- ✓— Potencjalnie atrakcyjne tereny inwestycyjne
- ✓— Łatwo dostępny niemiecki rynek zbytu
- ✓— Dobrze rozwinięty sektor nowoczesnego rolnictwa
- ✓— Brak uciążliwego przemysłu
- ✓— Potencjał zatrudnienia na rynku pracy
- ✓— Dostatecznie czyste środowisko naturalne
- ✓— Dysponowanie wartościowymi kompleksami terenów leśnych
- ✓— Występowanie jezior na terenie gminy
- ✓— Niska gęstość zaludnienia na terenie gminy
- ✓— Licznie występujące tereny chronione na obszarze Gminy, w tym obszary Natura 2000 i Cedyński Park Krajobrazowy
- ✓— Atrakcyjne położenie gminy
- ✓— Zachowana zabytkowa forma architektoniczna miasta Chojna z placem centralnym
- ✓— Niski stopień degradacji przestrzeni
- ✓— Posiadanie wartościowego śródmieścia
- ✓— Liczne obiekty wpisane do rejestru zabytków
- ✓— Zrozumienie ze strony władz potrzeb działania strategicznego
- ✓— Podejmowanie przez gminę właściwych działań zmierzających do pozytywnych zmian w sferze społecznej
- ✓— Zaangażowanie i zainteresowanie mieszkańców rozwojem miasta
- ✓— Silne oczekiwanie i gotowość zaangażowania w proces zmian
- ✓— Dobra baza szkolnictwa średniego
- ✓— Bliskość szczecińskiego ośrodka akademickiego
- ✓— Rozwijająca się sieć organizacji ekologicznych

Słabe strony

- ✓— Wysokie bezrobocie; duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, niskie kwalifikacje osób bezrobotnych
- ✓— Niska świadomość gospodarcza i ekologiczna, w tym mała aktywność mieszkańców
- ✓— Usługi turystyczne na niskim poziomie, lub w niedostatecznej ilości
- ✓— Słabo rozwinięta baza usług związanych z obsługą podmiotów gospodarczych
- ✓— Niedostateczna liczba miejsc noclegowych w obiektach wszystkich kategorii
- ✓— Słabo rozwijająca się drobna przedsiębiorczość w powiązaniu z zawężonym rynkiem zbytu
- ✓— Sezonowość i krótki sezon letni
- ✓— Podatność środowiska na zanieczyszczenie; powietrza, wód powierzchniowych
- ✓— Niski stopień kanalizacji na obszarach wiejskich
- ✓— Słabe wykorzystanie terenów zielonych dla wypoczynku i rekreacji
- ✓— Brak należytej infrastruktury ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami
- ✓— Niska estetyka fragmentów miasta i części obszarów miejscowości gminy
- ✓— Niewykorzystane tereny na obszarze gminy, w tym pod usługi
- ✓— Niedostateczna ilość małej architektury na terenie miasta i gminy
- ✓— Brak dbałości o detal w przestrzeni, stan techniczny budynków
- ✓— Problemy komunikacyjne, dróg, ulic, organizacja ruchu tranzytowego przez centrum miasta
- ✓— Niezadawalający stan obiektów o charakterze zabytkowym
- ✓— Brak miejsc przyjaznych dla integracji społecznej np. urządzone tereny zielone, place zabaw dla dzieci
- ✓— Brak długofalowej polityki przestrzennej, w tym brak planów zagospodarowania przestrzennego gminy
- ✓— Struktura społeczna; patologie; ubożenie mieszkańców, w szczególności wybranych grup
- ✓— Dekapitalizacja infrastruktury i substancji mieszkaniowej

	<ul style="list-style-type: none"> ✓—Niskie wykształcenie mieszkańców ✓—Słaby dostęp do infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich ✓—Brak świadomości mieszkańców odnośnie możliwości wykorzystania lokalnych warunków dla poprawy własnego dobrobytu ✓—Spadek ilości mieszkańców gminy ✓—Postępująca degradacja obiektów budowlanych ✓—Migracje, w tym emigracje ✓—Brak mechanizmów, które zatrzymywałyby młodych ludzi w mieście ✓—Brak oferty specjalistów/ osób o wysokich kwalifikacjach na terenie gminy ✓—Zbyt mała promocja potencjalnie atrakcyjnej gospodarczo gminy ✓—Dominacja okolicznych miast; bliskość aglomeracji Szczecina powoduje odpływ wykwalifikowanych zasobów ludzkich ✓—Zanieczyszczenie środowiska pochodzące z ruchu drogowego ✓—Występowanie „dzikich” wysypisk śmieci ✓—Słabe zagospodarowanie turystyczne przestrzeni; brak właściwego oznakowania turystycznego w rejonie ✓—Ruch samochodów ciężarowych przez centrum miasta ✓—Brak parkingów ✓—Niezagospodarowanie części obszarów, w tym terenów po byłym lotnisku wojsk radzieckich ✓—Niekontrolowany rozwój budownictwa mieszkaniowego
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Wzrost znaczenia aglomeracji szczecińskiej ✓—Rozwój istniejących zakładów usługowych, sektora turystyki i innych branż gospodarki ✓—Rozwój inwestycji o charakterze przemysłowo-składowym ✓—Modernizacja dróg gminnych ✓—Możliwość uzyskania ulg inwestycyjnych, w tym zwolnienia z podatku od nieruchomości, w przypadku rozpoczęcia działalności gospodarczej w gminie i tworzenie stałych miejsc pracy ✓—Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury komunikacyjnej ✓—Dbałość o środowisko naturalne; rozwój infrastruktury ochrony środowiska ✓—Promocja gminy, jako miejsca ekologicznego i czystego 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Nieregulowanie w szybkim czasie podstawowych problemów ochrony środowiska ✓—Zanieczyszczenie zbiorników wodnych i gruntów ściekami

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

- ✓ Dbalność o czystość oraz budowanie zorganizowanego systemu odbioru odpadów
- ✓ Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej
- ✓ Niski stopień degradacji przestrzeni
- ✓ Rewitalizacja centrum miasta
- ✓ Rozwój zorganizowanej infrastruktury turystycznej o odpowiednim standardzie wokół jezior
- ✓ Rozwój usług internetowych
- ✓ Dostęp do infrastruktury teleinformatycznej, szczególnie na obszarach wiejskich
- ✓ Modernizacja i rozbudowa obiektów oświatowych
- ✓ Rozwój funkcji rekreacyjno-sportowych na terenie gminy
- ✓ Możliwość zagospodarowania obiektu lotniska wojsk poradzieckich na obiekty z przeznaczeniem mieszkaniowym, usługowym i przemysłowym
- ✓ Wdrożenie programów działań społecznych
- ✓ Rozwój polityki prospołecznej i pomocy państwa
- ✓ Rozwój organizacji pozarządowych
- ✓ Wykorzystanie etapu wdrażania strategii dla poprawy sytuacji społecznej mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
- ✓ Wykorzystanie atrakcyjnych, pozytywnych tendencji rozwojowych województwa
- ✓ Rosnący poziom cywilizacyjny kraju i wzrost poziomu życia jego mieszkańców

9. Wybór misji:

Misją LGD "Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich" jest poprawa warunków życia mieszkańców obszaru LGD poprzez wykorzystanie potencjału historyczno-przyrodniczego, inicjowanie wzrostu gospodarczego oraz zacieśnienie współpracy społeczności lokalnej.

SPRAWOZDANIE z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD DIROW

Gmina Kozielice

1.—Data spotkania:	2.—Czas spotkania	3.—Cel spotkania	4.—Ilość uczestników:	5.—Podział uczestników
19/12/2008	12.00—14.00	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Kozielice z obszarem działania,	6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osoba fizyczna ✓ przedsiębiorca ✓ jednostki budżetowe

		<p>misją i głównymi celami LGD DIROW oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓—organizacje pozarządowe ✓—inne
<p>6.—Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych—przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Przedsiębiorczość ✓—Ochrona środowiska ✓—Turystyka i rekreacja ✓—Odnawianie zabytków ✓—Integracja społeczna poprzez świetlice środowiskowe ✓—Dziedzictwo historyczno—kulturowe 				
<p>7.—Badania ankietowe:</p> <p>Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest poznanie godności społeczeństwa z celami oraz alokacja środków na poszczególne działania, poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.</p>				
<p>8.—Przeprowadzenie badania marketingowego:</p> <p>Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Kozielice w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-DIROW.</p> <p>"Analiza SWOT"</p>				
<p><u>Mocne strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Zabytkowe kościoły ✓—Cmentarze ✓—Inne budynki podlegające ochronie konserwatora budynków ✓—Lasy, jeziora ✓—Pomniki przyrody ✓—Chronione gatunki roślin ✓—Rzadko spotykane owady, np. ważki, żuki i inne gatunki ✓—Duża ilość bocianów ✓—Położenie blisko granicy ✓—Łatwy dostęp do innych miast ✓—Występuje pełne zводociągowanie 		<p><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓—Brak uwarunkowań historycznych ✓—Wycinanie lasów ✓—Brak wykorzystania położenia przygranicznego ✓—Migracja ludności ✓—Niż demograficzny ✓—Zniszczone drogi ✓—Brak komunikacji kolejowej ✓—Sieć wodociągowa jest azbestowa ✓—Niektóre wsie nie są zводociągowane ✓—Kanalizacja występuje w 3 na 11 miejscowości ✓—Słabo rozwinięte odprowadzanie ścieków 		

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Segregacja odpadów ✓ Dostępność kanalizacji ✓ Pełne pokrycie siecią ✓ Telekomunikacja jest dobrze rozwinięta ✓ Gminne Centrum Informacji ✓ Centrum Kształcenia ✓ Duża frekwencją na imprezach zorganizowanych ✓ Ochotnicze Straże Pożarne (pięć jednostek) ✓ Zespół folklorystyczny „Poranek”, istnieje 20 lat ✓ Domy Kultury, Świetlice ✓ Rękodzieła są wykonywane przez osoby indywidualne w domach ✓ Dostęp do Publicznej Opieki Zdrowotnej w Pyrzycach ✓ Bardzo dobrze prosperujące; szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła średnia, liceum zaoczne ✓ Bardzo dobrze rozwinięte leśnictwo ✓ Istnieje kopalnia kruszyw, pokłady kredy oraz torfu ✓ Na przemysł składają się: <ul style="list-style-type: none"> - wyroby okolicznościowe (wianki bożonarodzeniowe/ wielkanocne, stroiki) - tartak - wyroby metalowe; produkcja łódek - kopalnia kruszyw - betoniarnia - przetwórstwo mięsne ✓ Dobrze rozwinięte usługi budowlane, leśnicze ✓ Sklepy spożywczo – przemysłowe ✓ Indywidualne działki rekreacyjne ✓ Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa ✓ Promocja gminy przez sportowców ✓ Częste organizacje imprez inicjatywa samorządu ✓ Szeroko rozwinięta działalność Domu Kultury w Tetyniu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Słaby zasięg telefonii komórkowej ✓ Brak zaopatrzenia w gaz ✓ Ogrzewanie we własnym zakresie – brak sieci ciepłowniczej ✓ Brak lidera przy aktywności społecznej ✓ Problem z dostępem do lekarzy specjalistów ✓ Niskie wykorzystanie walorów przyrodniczych ✓ Odchodzenie od rolnictwa ✓ Brak bazy turystycznej i gastronomicznej ✓ Brak agroturystyki ✓ Nie wielka ilość szlaków turystycznych ✓ Obcokrajowcy prowadzą gospodarstwa wielkoobszarowe ✓ Brak zabezpieczenia zwierząt przed wchodzeniem na drogę ✓ Brak informacji turystycznej; informatorów ✓ Migracje zarobkowe ✓ Brak większych zakładów pracy
<p><u>Szanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie terenów inwestycyjnych w okolicach drogi S-3 na pozyskanie zewnętrznych inwestorów ✓ Lepsze skomunikowanie ze Szczecinem 	<p><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zanieczyszczenie środowiska ze względu na budowę drogi S-3 ✓ Zamknięcie zakładów pracy po zakończeniu budowy drogi S-3 (betoniarni i asfaltowni)

Lokalna Strategia Rozwoju LGD DIROW na lata 2009-2015

- ✓ Lepsza dostępność terenu gminy, jako terenu turystycznego
- ✓ Tworzenie nowych miejsc pracy
- ✓ Rozwinięcie agroturystyki
- ✓ Wykorzystanie unijnych środków na promocję gminy
- ✓ Możliwość pozyskania odnawialnych źródeł energii

- ✓ Zniszczenie dróg po zakończeniu budowy drogi S-3

9. Wybór misji:

Misją LGD "Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich" jest poprawa warunków życia mieszkańców obszaru LGD poprzez wykorzystanie potencjału historyczno-przyrodniczego, inicjowanie wzrostu gospodarczego oraz zacieśnienie współpracy społeczności lokalnej.

Źródło: opracowanie własne

Załącznik 13. Wzór pisma informującego o wynikach oceny wniosku

{logo}

{miejsowość},{data}

{numer pisma}

_____ [Nazwa Wnioskodawcy]

_____ [miejsowość]

Upzejmie informuję, iż Państwa wniosek nr {numer wniosku} o dofinansowanie projektu {nazwa projektu} złożony dnia {dzień złożenia} na mocy uchwały Rady {nr} z dnia {dzień uchwały} został uznany za zgodny pod kątem kryteriów zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz lokalnymi kryteriami oceny.

Projekt uzyskał {liczba punktów} punktów przy minimalnej liczbie punktów do zdobycia w ramach {typ działania} wynoszącej {minimalna liczba punktów}.

Jednocześnie informujemy, iż istnieje możliwość odwołania się od oceny Rady LGD. Po wpłynięciu i rozpatrzeniu przez Radę LGD ewentualnych odwołań, miejsce na liście projektów wybranych do dofinansowania może ulec zmianie.

Załącznik:

–Lista wniosków które zostały wybrane do dofinansowania

–Lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania

{logo}

{miejsowość},{data}

{numer pisma}

_____ {Nazwa Wnioskodawcy}

_____ {miejsowość}

Upzejmie informuję, iż Państwa wniosek nr {numer wniosku} o dofinansowanie projektu {nazwa projektu} złożony dnia {dzień złożenia} na mocy uchwały Rady {nr} z dnia {dzień uchwały} został **wybrany do dofinansowania.**

Projekt uzyskał {liczba punktów} punktów przy minimalnej liczbie punktów do zdobycia w ramach {typ działania} wynoszącej {minimalna liczba punktów} oraz mieści się w limicie środków na dane działanie w ramach niniejszego naboru. Stanowi to podstawę do dalszej oceny projektu przez Instytucję Wdrażającą – {Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego/Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa}.

{logo}

{miejsowość},{data}

{numer pisma}

_____ {Nazwa Wnioskodawcy}

_____ {miejsowość}

Upierzejmie informuję, iż wniosek nr {numer wniosku} o dofinansowanie projektu {nazwa projektu} złożony dnia {dzień złożenia} został oceniony pod kątem kryteriów zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz lokalnymi kryteriami oceny.

Na mocy uchwały Rady {nr} z dnia {dzień uchwały} wniosek został uznany za niezgodny, ponieważ: {W zależności od powodu odrzucenia}

- _____ Projekt spełnił kryteria zgodności Lokalnej Strategii Rozwoju. W toku oceny punktowej na podstawie lokalnych kryteriów oceny projekt uzyskał {liczba punktów} punktów, a tym samym nie uzyskał wymaganego minimum wynoszącego {minimalna liczba punktów} punktów.
- _____ Projekt nie spełnia kryteriów zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju. {opis niezgodności}
- _____ Projekt spełnia kryteria zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz kryteria zgodności jednakże nie mieści się w limicie środków na działanie w ramach niniejszego naboru.

Dodatkowo informujemy, iż w ciągu 7 dni kalendarzowych od daty opublikowania na stronie internetowej wyników oceny Rady LGD (28 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy) przysługuje Państwu prawo do odwołania się od niniejszej decyzji. Odwołanie należy złożyć osobiście w biurze LGD. Załącznik:

—Lista wniosków które zostały wybrane do dofinansowania

—Lista wniosków które nie zostały wybrane do dofinansowania

{logo}

{miejsowość},{data}

{numer pisma}

_____ {Nazwa Wnioskodawcy}

_____ {miejsowość}

Upieramie informuję, iż wniosek nr {numer wniosku} o dofinansowanie projektu {nazwa projektu} złożony dnia {dzień złożenia} został oceniony pod kątem kryteriów zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz lokalnymi kryteriami oceny.

Na mocy uchwały Rady {nr} z dnia {dzień uchwały} wniosek **nie został wybrany do dofinansowania**, ponieważ: {W zależności od powodu odrzucenia}

- _____ Projekt spełnił kryteria zgodności Lokalnej Strategii Rozwoju. W toku oceny punktowej na podstawie lokalnych kryteriów oceny projekt uzyskał {liczba punktów} punktów, a tym samym nie uzyskał wymaganego minimum wynoszącego {minimalna liczba punktów} punktów.
- _____ Projekt nie spełnia kryteriów zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju. {opis niezgodności}
- _____ Projekt spełnia kryteria zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz kryteria zgodności jednakże nie mieści się w limicie środków na działanie w ramach niniejszego naboru.

Dodatkowo informujemy, iż w przypadku działań innych niż „małe projekty” istnieje możliwość złożenia wniosku bezpośrednio do instytucji wdrażającej.

Załącznik 14. Wzór pisma informującego o wynikach oceny odwoławczej

{logo}

{miejsowość},{data}

{numer pisma}

_____ [Nazwa Wnioskodawcy]

_____ [miejsowość]

W odpowiedzi na pismo z dnia [dzień złożenia pisma z odwołaniem] dotyczące odwołania od decyzji Rady LGD w sprawie operacji [nazwa operacji] zgłoszonej w ramach konkursu [nr konkursu] ogłoszonego [dzień ogłoszenia] informuję, iż projekt został uznany za [w zależności od opcji]:

•— [Zgodny]

zgodny, a tym samym został rekomendowany przez Lokalną Grupę Działania do wsparcia w ramach LSR i przekazany do Instytucji Wdrażającej.

•— [Nie zgodny]

nie zgodny, a tym samym nie kwalifikuje się do wsparcia w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Powodem decyzji odmownej jest fakt, iż operacja [powód podjęcia decyzji o niezgodności].

Od niniejszej decyzji nie przysługuje Państwu odwołanie.